LORENZO MARONE

UN BĂIAT CA TOȚI CEILALȚI

virtual-project.eu

LORENZO MARONE

UN BĂIAT CA TOŢI CEILALŢI

Original: *Un ragazzo normale* (2018)

Traducere din limba italiană de:
GABRIELA LUNGU

virtual-project.eu

HUMANITAS fiction

2021

Răutatea le aparține proştilor, celor care încă n-au înțeles că nu vom trăi veşnic.

Aida Merini

Giancarlo

La doisprezece ani am devenit prietenul unui supererou.

Nu unul clasic, ca, de exemplu, aceia din Marvel Comics, care, îmbrăcați cu pelerină, mască şi costum strălucitor, sar în oraş dintr-un loc într-altul şi zboară printre blocuri. Nu, supereroul meu nu avea costum, nici pelerină, nu zbura şi nu era din Gotham City, ci din Napoli, care într-un anumit sens e şi mai periculos decât Gotham, pentru că la noi binefăcătorii sunt cu adevărat puțini.

Avea douăzeci şi cinci de ani, locuia în blocul meu şi umbla cu o ciudată maşină decapotabilă verde, cu o agendă şi un pix. Se numea Giancarlo şi, în ciuda insistențelor mele, spunea că nu e nici pe departe un supererou. Şi poate, dacă mă gândesc bine acum, avea dreptate, pentru că adevărații supereroi nu mor niciodată, nici măcar atunci când sunt ciuruiți de gloanțe.

Sau poate nu, poate că greşea, şi aveam dreptate eu, pentru că în final supereroii renasc întotdeauna.

Cu fiecare nouă poveste.

Treizeci de dale

Agentul imobiliar se află deja în faţa blocului, îl recunosc de departe şi ridic mâna ca să-i dau de înţeles că am sosit. Nici măcar nu-mi trece prin cap că s-ar putea să nu fie el. E îmbrăcat cu un costum bleumarin sub un palton de aceeaşi culoare, are nişte pantofi caraghioşi de sport în picioare, o cravată urâtă verde fosforescent, care-l sugrumă, gulerul apretat al cămăşii e îndreptat în jos, părul nici lung, nici scurt îi e dat cu gel, ţine într-o mână un dosar, verde şi el, în cealaltă mobilul şi arborează un zâmbet pierdut, ca mulţi alţi tineri. Are în jur de douăzeci de ani, chiar dacă încearcă să arate mai în vârstă afişând siguranţă.

— Russo? Îmi pare bine, spune venind în întâmpinarea mea şi îmi întinde mâna.

I-o strâng şi schiţez un zâmbet. Scoate din buzunar o legătură de chei şi încearcă să înţeleagă care e cea potrivită. E ora trei după-masa, într-o zi de februarie, nu mai e mult până la Carnaval şi ne aflăm pe o stradă închisă, în spatele pieţei Leonardo, la marginea cartierului colinar Vomero, din Napoli, iar locuinţa pe care urmează s-o vizionez nu mi-o pot permite. Dar, evident, nu spun asta. E un frig teribil şi buletinul meteo anunţă posibile ninsori, chiar dacă la Napoli nu s-a mai văzut zăpadă de o grămadă de vreme.

În timp ce agentul se întoarce cu spatele şi continuă să caute cheia de la intrarea în bloc, o pisică galbenă, care mă priveşte de pe acoperişul unei maşini, îmi fură un zâmbet melancolic. În faţa mea se înalţă, tăcută şi imobilă, marea pictură murală care vorbeşte despre

Giancarlo Siani, pe zidul unde era scris cândva şi numele meu, zidul care a văzut totul. Puțin mai încolo se afla odată vechiul magazin de lenjerie al lui Nicola Esposito. În locul lui se află acum un atelier mecanic, iar în colțul în care se aşeza întotdeauna *donna* Concetta ca să vândă țigări de contrabandă e lipit un anunț mortuar pe care e scrisă şi porecla defunctului. Gândul îmi zboară iute la anii copilăriei, când, printre multe lucruri absurde, colecționam şi anunțuri mortuare.

Oblonul prăvăliei care fusese cândva carmangeria lui Angelo e coborât, în timp ce pe coaforul legendarului Alberto se află un semn de acces auto. Cineva a avut nemaipomenita idee să cumpere localul şi să-şi pună maşina înăuntru, de altfel strada e îngustă şi locurile de parcare pentru rezidenți sunt puține. În anii ’80 nu existau liniile despărțitoare şi oamenii parcau în spic, chiar dacă în felul acesta strada devenea şi mai strâmtă. Dar de fapt, dacă ne gândim bine, maşinile erau mai mici şi nu era chiar atât de complicat să ieşi din parcare. Îmi amintesc că Angelo, tatăl lui Sasà, cel mai bun prieten al meu, parca deseori în dreptul altei maşini şi se întâmpla uneori să iasă alergând din carmangerie ca să-şi mute automobilul; se azvârlea în Fiatul său 28 şi parcurgea toată strada în marşarier, de parcă s-ar fi aflat pe un circuit de curse. E adevărat că era şofer bun, dar aş vrea să-l văd azi, cu un SUV, cum ar merge înapoi fără să atingă vreun pieton, mai ales că noi, copiii, eram tot timpul acolo, pe după vreo maşină, fugărindu-ne sau alergând după o minge Super Santos.

Odată tata a oprit brusc maşina în mijlocul străzii după ce o minge ne tăiase calea. Mama a scos un ţipăt de spaimă, el însă s-a întors calm către mine, care aveam vreo zece ani pe-atunci şi stăteam ghemuit pe bancheta din spate, şi a spus: „Mimì, nu uita, după o minge aleargă întotdeauna un copil!”

După nici zece secunde, un copil a traversat strada fără să se uite nici în dreapta nici în stânga, căutându-şi Super Santosul. Dacă tata n-ar fi frânat la timp, l-am fi lovit fără doar şi poate.

— Vă rog, spune tânărul agent, care a reuşit în sfârşit să deschidă.

Mecanicul, un bărbat cu mustăţi şi salopeta murdară de ulei, fumează sprijinit de un automobil şi nu face nimic să-şi ascundă curiozitatea. Îi zâmbesc şi-mi dau seama că strălucirea uleioasă a după-amiezii se reflectă pe fruntea lui udă de sudoare.

Holul de la intrarea în bloc e mai întunecat şi mai trist ca odinioară. Adevărul e că n-ar trebui să ne întoarcem să vedem lucrurile pe care le-am iubit cândva, după ce ni s-a schimbat privirea. Numai că, atunci când am aflat că apartamentul e de vânzare, n-am rezistat.

— Apartamentul, cum vă spuneam la telefon, se află la etajul şapte, ultimul, îmi explică tânărul băţos, în timp ce apasă pe buton ca să cheme liftul.

Poate e o problemă de lumină, pe vremea mea existau două aplice pe perete, care luminau locul, poate că reflexul lăptos care provine de la neonul atârnat de tavan e cel care face ca atmosfera să pară aseptică şi-mi dezvăluie o încăpere mai întunecată şi mai modestă.

Ghereta portarului nu mai există, dar au rămas marcate pe gresie urmele de la lemnul care s-a sprijinit pe ea decenii la rând. Mi se pare ciudat că dungile perpendiculare care se văd de paviment au circumscris spațiul în care tata şi-a petrecut, mulți ani la rând, zilele. Liftul n-a venit încă, aşa că am timp să număr câte dale intră în golul acela înconjurat cândva de pereții din lemn, iar acum doar de praful pe care-l lasă timpul când încetează să se mai scurgă: treizeci. Le număr din nou în grabă, pentru că liftul s-a oprit cu zgomot. Da, exact treizeci. Iar în cele treizeci de mici pătrate tata şi-a petrecut mare parte din viață. Eu însumi am petrecut aici multe după-amiezi.

Treizeci de dale care amintesc de esența copilăriei mele: închis în mica mea lume, într-o locuință mică, o gheretă de portar mică, sufocat şi în acelaşi timp protejat, mă luptam în fiecare zi să caut un pic de spațiu vital.

Tata a învățat repede să-i fie de ajuns cele treizeci de dale.

Eu ştiam încă de pe atunci că o să am nevoie de mult mai multe.

IARNĂ

Marea ninsoare din ’85

— Băiete, du-te să-mi aduci aparatul de filmat, repede, a spus tata.

— Da' unde-i? am întrebat serafic, în timp ce muşcam dintr-un biscuit Doemi din care cădeau firimituri ce se amestecau cu scamele de pe pulover.

Tata nu se uita la mine, îşi mângâia mustaţa ţinându-şi faţa lipită de geamul ferestrei, dincolo de care se vedea zăpada căzând din belşug.

— E pe comoda din dormitor, te urci pe un scaun şi... O clipă s-a uitat la mine fix şi a continuat: Las că merg eu, să nu cumva să cazi şi să strici aparatul.

Apoi s-a desprins de fereastră şi şi-a târşâit papucii din fetru până în dormitor, singurul din casă. M-am apropiat de geamul pe care se mai vedeau încă amprentele lui şi mi-am lipit nasul de el. Nu văzusem niciodată zăpadă până atunci decât la televizor sau în filme, niciodată de-adevăratelea, pentru că la Napoli, în primii mei doisprezece ani de viaţă, nu ninsese niciodată. Mulţimea de fulgi care se zbenguiau în lumina felinarului îmi aminteau fluturaşii albi pe care îi vedeam deseori la mare şi care zburau perechi, întrecându-se unul pe altul. Dintr-odată oraşul îmi apărea ca vătuit şi mi se părea că nu mai aud claxoanele şi ţipetele *donnei* Concetta aşezată la taraba ei cu ţigări şi certându-se cu vreun şofer exact în faţa ferestrei noastre.

În seara aceea din ianuarie 1985 mi-am văzut oraşul acoperit de zăpadă cum, am aflat după aceea, nu se mai întâmplase din '56 şi cum nu se va mai întâmpla încă multă vreme, şi am rămas să ronţăi biscuiţi şi să mă uit distrat la ai mei: tata, cu un ochi în obiectivul super tehnologicei sale camere de luat vederi pe care „o dăruise familiei", datorită celui de al treisprezecelea

salariu primit la Crăciun, şi mama cu gura căscată şi toate cele cinci degete pe geamul încă umed de la răsuflarea mea. Am rămas mai în spate, împreună cu bunicii, până când cineva a bătut în geamul de la dormitor care dădea spre stradă: era Sasà, un băiat care de vreo câteva săptămâni se tot învârtea în jurul meu, fără să-mi adreseze însă o vorbă. Era îmbrăcat cu aceeaşi geacă jerpelită şi avea o şapcă trasă pe ochi, ce-i acoperea pe jumătate pleoapele. Zâmbea arătându-mi mâinile vineţii în care strângea un bulgăre de zăpadă adunată de pe trotuar. Dacă închid ochii pot să-i văd limpede chipul, privirea şmecheră, pot să-i aud vocea şi să simt frigul adus de vânt. Sasà m-a privit şi mi-a spus:

— Mimì, ai văzut? Ninge ninsoare!

Ninge ninsoare, chiar aşa a spus. N-am putut să nu-i zâmbesc şi eu, iar în clipa următoare eram în stradă cu el, băiatul acela puţin ciudat care în scurtă vreme va deveni cel mai bun prieten al meu, bulgărindu-ne printre maşinile parcate, până când am fost uzi leoarcă, şi râzând plini de entuziasm.

Atunci n-aveam cum să ştiu, dar mai târziu am înţeles că lucrurile extraordinare, cele care vor rămâne pentru totdeauna în viaţa ta, vin deseori în vârful picioarelor şi pe neaşteptate, fără bubuituri şi fără să-ţi atragă atenţia în mod deosebit.

Exact ca o ninsoare.

Espadrile de culoarea fisticului

În luna decembrie a anului 1985 (la douăsprezece luni după faimoasa ninsoare şi la sfârşitul poveştii pe care urmează să o spun) în familia Russo existau şapte persoane: tata, numit Rosario, pe vremea aceea portarul blocului din cartierul Vomero, în care locuiam, mama mea Loredana, care lucrase până cu puţin timp înainte ca secretară la un bătrân avocat grăsuliu din cartier, sora mea Bea (cu aproape şase ani mai mare decât mine), care absolvise, cu note nu prea grozave, liceul pedagogic Mazzini, aflat în centrul cartierului, bunicul Gennaro şi bunica Maria, şi Beethoven, care nu era un muzician, ci un câine ajuns la noi cu puţin timp înainte, un soi de ciobănesc de Maremma, nevoit să se mulţumească doar cu o locuinţă mică. Şi apoi eram eu.

Locuiam la parter, într-un apartament de două camere, cu o bucătărie mare, şi deoarece în casă nu era prea mult spaţiu, eu dormeam în cameră cu ai mei, pe un pat pliant pe care tata îl primise cadou de la un vecin. Beatrice dormea în camera de zi, pe un alt pat pliant care în timpul zilei se strângea şi se punea după uşă, în timp ce bunicii trebuiau să tragă canapeaua extensibilă. Viaţa noastră nu era comodă, şi totuşi niciunul din noi nu părea să sufere din cauza asta, mai ales că, odată cu trecerea vremii, mişcările noastre se sincronizaseră într-atât, încât până şi accesul la baie era reglat într-o ordine perfectă de femeile din casă.

Fereastra de la dormitor, cum am spus, dădea chiar spre stradă, aşa că acolo, afară, era întotdeauna cineva: o vecină care întreba unde e mama, zarzavagiul cu

camioneta lui ca să-i livreze bunicii cumpărăturile, Criscuolo, administratorul blocului, care venea să mai schimbe o vorbă cu bunicul despre echipa de fotbal, vreuna din proastele alea de prietene ale lui Bea care o strigau să vină să comenteze împreună ultima bârfă, sau un prieten de-al tatei venit să-l ajute la ceva. Tata avea o mulțime de prieteni cărora putea să le ceară ajutorul. Se strica maşina de spălat? Un prieten bun o s-o repare pe bani puțini sau chiar gratis. Trebuia făcută revizia maşinii? Un amic din copilărie îi garanta că n-o să plătească aproape nimic.

Tata era cât se poate de atent la finanțele familiei, chiar prea atent, şi ăsta era unul din permanentele motive ale certurilor cu mama, căreia uneori nu-i mai păsa de bani şi venea acasă cu un dar pentru mine şi Bea, cumpărat de la tarabele din piața din Antignano. Într-o seară de vară a apărut zâmbind larg şi ținând în mână o pereche de espadrile de culoarea fisticului, cum îmi plăceau mie, obişnuit de multă vreme să port nişte sandale enorme şi oribile. Le văzusem cu câteva zile înainte în picioarele lui Sasà, copilul „obraznic şi bătăuş" cum ziceau toți, singurul fiu al lui Angelo, mezelarul străzii, care într-o zi mi-a arătat plin de mândrie noile lui încălțări, înainte să ne apucăm să lovim o minge, trimițând-o într-un oblon închis. Pe strada noastră treceau puține maşini, aşa că noi, copiii, puteam organiza tot felul de jocuri în fața blocului, chiar dacă în cele din urmă tot la minge ajungeam.

În afară de carmangeria lui Angelo, mai era localul lui Alberto (care era coaforul mamei şi al doamnei Filomena, mama lui Sasà), un tip îmbrăcat întotdeauna

la patru ace şi parfumat „ca o curvă”, zicea bunicul, precum şi demodată prăvălie, acum închisă, a lui Nicola Esposito, un prieten de-al tatei, care făcuse foame o viaţă întreagă până când, într-o bună zi, fiul lui (despre care se spunea că stătuse la Londra un an) îl convinsese să deschidă în piaţa centrală o videotecă, în care exista şi un sector bine aprovizionat cu benzi desenate. Pentru mine a fost o adevărată mană cerească, căci eram un fanatic al benzilor desenate, pe care le citeam în general după masa de prânz, singurul moment liniştit al zilei, când bunicii şi tata se odihneau, mama trebuia să se întoarcă la lucru şi Bea se uita la *DeeJay Television.* Îmi plăcea mai ales seria Flash Gordon, pentru că era ştiinţifico-fantastică, iar eu eram pasionat şi de asta; visul meu era să devin astronaut, şi acasă, pe peretele de deasupra patului, după ce insistasem mult pe lângă ai mei, mai ales pe lângă tata, care nici măcar nu ştia despre ce vorbim, reuşisem să agăţ un poster cu Neil Armstrong.

— Da’ ăsta cine mai e? a întrebat el.

— Omul care a pus primul piciorul pe Lună, am răspuns mândru.

— Ai grijă să stai mai bine cu picioarele pe pământ decât cu capul în nori, Luna nu-i decât fum, a zis el şi a plecat fără să mai adauge ceva.

Bunicul însă rămăsese îndelung cu braţele încrucişate la spate privind imaginea luată dintr-una din revistele pe care mama le aducea acasă (le lua din sala de aşteptare a biroului unde lucra) şi în cele din urmă comentase aşa:

— Băiete, ascultă aici: americanii nu-s buni, trebuia să pui posterul cu Gagarin, primul om care a zburat în spațiu. Rusii, da, ăia-s serioşi!

— Tată, lasă-l în pace pe Mimì, că-i mic şi nu-i pasă lui de politică, a intervenit mama.

În afară de benzi desenate şi de spațiu, iubeam cărțile. La doisprezece ani citisem deja o serie infinită de clasici pentru copii, pe unii datorită şcolii, pe mulți datorită mamei, adică datorită şefului ei, avocatul Mastrangelo, care hotărâse să se elibereze de prea multele cărți pe care le avea şi, la fiecare sărbătoare, îi dăruia una secretarei sale preferate. „Aşa o să devină un intelectual băiatul tău!" îi spusese odată, şi ei îi plăcuse atât de mult chestia asta, că deseori o amintea în discuțiile cu doamnele din vecini sau cu vreo mătuşă bătrână. „Cred că dacă o să continue tot aşa, spunea, atunci când o să fie mare, devine un intelectual!"

— Loredà, obiectase tata într-o zi, iarăşi ai adus cărți? Nu mai este loc, unde le punem?

— Rosario, taci din gură, răspunsese ea cu ciudă, copilului îi plac romanele şi aşa are ce citi. Le punem sub pat.

Din ziua aceea începusem să adun poveşti sub patul meu pliant. Seara era suficient să vâr mâna dedesubt şi să găsesc pagina lăsată la jumătate cu o zi înainte. Din când în când, însă bunica dădea cu mătura şi, lovind cartea, îmi pierdea semnul. Odată încercasem să mă răzvrătesc, dar ea a răspuns înțepată: „O, Mimì, io-nțeleg că-s importante cărțile, da' nu putem trăi în murdărie!", aşa că revolta mea a murit în faşă.

Problema e că între un dar şi altul treceau luni întregi, aşa că aveam timp să citesc aceeaşi poveste de mai multe ori. Pe scurt, începusem să repet din memorie fragmente din anumite romane şi mă plimbam prin casă recitând paginile care mă impresionaseră cel mai mult. În plus, în viaţa de toate zilele, vorbeam preţios, folosind deseori cuvinte absurde pe care le căutam în dicţionar, crezând că în felul ăsta fac o impresie bună şi îmi las interlocutorii cu gura căscată. Tata însă mă privea de parcă aş fi fost nebun, iar Bea m-a prins odată de braţ şi mi-a spus: „Tu n-o să ţi-o tragi niciodată, să ştii!"

Dar eu n-o ascultasem şi continuam să adun cărţi şi cuvinte, aşa încât la sfârşitul adolescenţei aveam sub pat mai mult de cincizeci de romane. Cărţile acelea au fost prima mea cărămidă, structura pe care am ridicat construcţia vieţii mele, temelia mea. Dacă am devenit ceea ce sunt, e meritul celor cincizeci de volume, meritul serilor petrecute cu privirea înfiptă în paginile lor.

Trebuie deci să-i mulţumesc avocatului Mastrangelo, dar, mai ales, să le mulţumesc marilor oameni care au fost: Barrie, Carroll, Kipling, London, Salgari, Verne, Stevenson, Twain, De Amicis, Saint-Exupéry şi mulţi alţii.

De fapt cel mai important mulţumesc i-l datorez unei femei.

Mama mea.

Poezia lui Rodari şi ghiuleaua lui Dirceu

Eram deci obsedat de romane, de superputeri şi de eroi, şi visam în fiecare zi să-i imit, să trăiesc o aventură ca Jim Hawkins, protagonistul din *Comoara din insula,* sau să devin asemenea copilului din *Karate Kid,* care cu mult efort şi tenacitate reuşise să evadeze din cenuşiul cotidianului. Numai că eu nu aveam lângă mine niciun maestru Miyagi care să mă ajute să-mi scot la iveală calităţile, niciun exemplu care să merite într-adevăr să fie urmat sau imitat.

În afară de Giancarlo.

Giancarlo Siani era un tânăr de douăzeci şi cinci de ani care locuia în blocul meu, la scara de vizavi. Era ziarist la *Il Mattino,* cel mai important cotidian din oraş, şi scria cronica zilei, mai ales despre criminalitatea organizată. Mi-a vorbit despre el Sasà, la câteva zile după ninsoarea din ianuarie ’85, căci ne întâlnirăm cu el, spunându-mi că băiatul ăla avea „două perechi de coaie”, chiar aşa a spus, pentru că nu se temea să lupte împotriva camorriştilor, „care-s cei mai tari dintre toţi”.

— Giancarlo sfidează criminalitatea organizată? întrebasem cu ochii umezi.

— Aşa zice tata, a răspuns noul meu prieten şi a început să bată din nou mingea, fără să bage în seamă zâmbetul care-mi înflorise pe chip.

Găsisem un exemplu de urmat.

În sâmbăta următoare, dimineața, l-am aşteptat pe jurnalist lângă maşina lui, un soi de jeep, dar mai în stilul benzilor desenate, decapotabil, cu acoperişul de pânză şi caroseria din plastic verde. Nu era frumoasă ca Batmobilul, dar avea farmecul ei.

— Giancarlo, şi am fugit înaintea lui să batem palma ca americanii.

El a fost o clipă dezorientat, pentru că de fapt nu eram chiar atât de apropiați; prietenii bat palma în felul ăsta, iar noi bineînțeles că nu eram prieteni.

— Salut. Eşti băiatul lui Rosario, nu-i aşa? a răspuns cu un zâmbet minunat în timp ce deschidea portiera maşinii.

— Da, sunt Mimì. Nu ți-e frig să umbli cu maşina asta? am încercat să-l întreb ca să nu-l las să plece imediat.

Planul meu era să-i devin prieten, un prieten adevărat, exact unul din ăia cu care bați palma ca americanii. Numai aşa aş fi putut să-i cer într-o bună zi să mă învețe să devin un erou.

El a râs şi a spus:

— Neplăceri care se suportă, dacă vrei să ai o maşină specială, şi mi-a făcut cu ochiul.

— Aşa-i, da, ai dreptate.

Se pregătea să închidă portiera, dar l-am oprit la timp.

— În orice caz, îmi place mult...

— Maşina?

Am dat din cap şi atunci el a răspuns:

— Poate într-o zi facem o plimbare cu ea.

— Uau! am reuşit să spun înainte ca el să bage în marşarier şi să dispară la colţul străzii.

M-am întors acasă ţopăind de bucurie. Planul meu de a deveni prietenul unui erou funcţiona.

Aşteptând ca proiectul să fie dus la îndeplinire (Giancarlo avea orare ciudate şi era greu de întâlnit), m-am întors la viaţa mea cu Sasà şi benzi desenate. În fiecare după-masă mă duceam în sectorul rezervat benzilor, la videoteca din piaţă, mă aşezam într-un colţ şi începeam să răsfoiesc încet paginile ca să nu fiu auzit de Nicola, care ar fi putut veni să-mi spună că revistele erau pentru clienţi şi că în felul ăla le stricam. Problema e că nu puteam să le cumpăr pentru că nu aveam bani, iar sub pat existau deja cărţile şi câteva benzi desenate care-mi fuseseră dăruite cu ocazia diferitelor evenimente din familie, alături de anunţurile mortuare. Da, căci printre multe ciudăţenii ale copilăriei mele, cum am spus, era şi aceea de a aduna ferpare. În realitate, motivul colecţiei nu avea nimic macabru, chiar dacă la început ai mei se îngrijoraseră destul de mult din cauza ei. Bunica a fost cea care şi-a dat seama.

— Da' ce tre' să faci cu astea? a întrebat stupefiată.

— Le colecţionez, am răspuns calm.

Ea s-a holbat la mine şi a spus:

— Of, Iisuse, tu eşti nebun, da' cum, faci colecţie de morţi? Asta-i un păcat mare de tot!

Seara am fost chemat să dau explicaţii în faţa întregii familii.

— Se poate şti ce faci, Mimì? Ţi-ai pierdut minţile? s-a interesat tata.

— Ce te face să crezi asta? am întrebat plin de inocență.

— Bunică-ta ne-a spus că ții sub pat ferpare!

— Îhî...

— De ce, Mimì, a intervenit mama, de ce faci asta?

— Explică-ne. Acum, a continuat tata cu privirea severă pe care o avea doar în situații extreme.

— Păi, nu-i nimic... m-am dezvinovățit, când găsesc un anunț care îmi place, îl desprind de pe zid cu un burete şi o spatulă. În ultima vreme mă ajută şi Sasà.

Tata a pufnit, cum se întâmpla întotdeauna când găseam maniera de a nu-i răspunde la întrebări.

— Şi ce faci cu ele? a întrebat mama gata să izbucnească în plâns.

— E un neadaptat, mami, ăsta, când o să crească, o să devină un criminal în serie, a comentat Bea fără să ne privească, cu un picior aşezat pe fotoliul bunicului ca să-şi dea cu ojă pe unghii.

— Tu să taci din gură! a strigat tata, tot mai întunecat la față.

— Te atrag morții? a întrebat mama pe un ton mai blând.

— Nu simt niciun fel de atracție morbidă față de defuncți şi față de cimitire, cred că morții nu-s decât morți şi că Paradisul nu există. Îmi plac, pur şi simplu, poreclele pe care le aveau aceste persoane când trăiau. Le găsesc instructive, pentru că dialectele şi zicalele populare ne ajută să înțelegem mai bine istoria noastră, trecutul nostru.

Ai mei s-au privit uimiți şi tata şi-a dus mâna la față.

— V-am zis io că-i nebun! a insistat Beatrice.

M-am ridicat şi am alergat în dormitor, de unde m-am întors, cu anunţurile frumos împăturite sub braţ. Am deschis unul şi l-am arătat publicului.

— Mimì, a intervenit bunicul, care până atunci tăcuse, închide chestia aia, că aduce ghinion! Şi a ridicat degetul arătător şi pe cel mic făcând semnul coarnelor[1].

— Gennà, a fost rândul bunicii să se înfurie, nu face semnul ăsta în casă că-l superi pe Dumnezeu, şi a scos din mâneca puloverului rozariul, pe care-l spunea deseori în şoaptă ca pe o cantilenă cu care eram deja obişnuiţi.

Am prezentat unul după altul anunţurile cu un zâmbet satisfăcut. Morţii aveau porecle dintre cele mai absurde: Antonio zis Mustafa, Pasquale zis Hitler, Salvatore zis Cap de vacă, apoi Chinezul, Babeta, Marlon Brando şi aşa mai departe.

Bea a fost prima care a început să râdă (lăsându-mă interzis, pentru că pe mine nu mă făceau absolut deloc să râd şi nu le colecţionam, desigur, pentru amuzament, ci în scop ştiinţific), în timp ce bunicul a cedat la al treilea anunţ. „Paposcia!”[2] repeta de pe fotoliul lui, în timp ce arăta ultima poreclă din serie. Gestul lui a fost ca o eliberare, pentru că şi tata s-a simţit liber să se lase molipsit de veselia generală şi să comenteze:

— Ieri am văzut una poreclită „durdulica”!

---

[1] Gest cu care, în credinţa populară italiană, se înlătură ghinionul. Echivalent cu bătutul nostru în lemn.

[2] Hernie scrotală sau papuc de casă (dialect napolitan).

Mama a fost ultima care a cedat şi în scurt timp toţi râdeau ca nebunii, toţi în afară de mine, care asistam la scenă mut, şi de bunică-mea, care îi privea de parcă ar fi fost nişte diavoli apăruţi pe neaşteptate în bucătăria ei. Sprijinindu-se de chiuvetă, cu ochii holbaţi şi rozariul în mână, repeta fără încetare:

— Iisuse, iartă-i, că nu ştiu ce fac!

•

Cu toate că eram atât de diferiţi, Sasà şi cu mine ne completam de minune. Caracterul său exuberant şi arogant se împăca bine cu calmul meu şi cu instinctul înnăscut de a mă plia după dorinţele altora. Nu că aş fi avut un caracter slab, dar nu mi se părea interesant să-mi pierd timp cu chestiuni inutile şi de aceea îl lăsam pe el să aleagă cum să ne ocupăm timpul. Fotbalul nu mă pasiona în mod deosebit, cu siguranţă nu ca pe bunicul, pe tata şi pe toţi bărbaţii care mă înconjurau, cu toate acestea îmi petreceam după-amiezile pe stradă cu Sasà, alergând după o minge, pentru că un prieten ca el, care ştia cum să se apere şi nu se lăsa călcat în picioare de nimeni, era pentru mine un motiv de mândrie. Dar şi pentru că nu puteam sta în casă în timpul zilei, aşa că n-aveam decât să-mi petrec timpul cu Sasà.

Înainte să devenim prieteni, mă refugiam deseori, după-masa, în ghereta portarului, la tata, să răsfoiesc reviste pseudoştiinţifice (pe care mi le procura ca întotdeauna mama) sau să citesc benzi desenate, până când, la un moment dat, mama sau bunica, îngrijorate că mă văd tot timpul singur, fără niciun prieten, mi-au interzis să mai stau închis în cămăruţa aia de lemn şi

m-au aruncat, e chiar cazul s-o spun, în stradă. De acolo până la prietenia cu Sasà pasul a fost scurt, chiar dacă prima apropiere, cum am povestit, fusese meritul său şi al faimoasei ninsori.

Eram mai asemănători decât credeam şi ceea ce ne-a unit, în contextul acela mai degrabă burghez, au fost tocmai familiile noastre „din popor". La urma urmelor, aveam în comun acelaşi trecut şi un prezent identic, cu puțini bani în buzunar şi nu prea multă atenție din partea adulților. Ceilalți copii de pe stradă erau foarte diferiți de noi. În blocul nostru, de exemplu, la etajul şapte, erau alți doi de vârsta noastră, un băiat şi o fată – care mergeau la aceeaşi şcoală cu noi – gemeni heterozigoți, copiii lui Saverio Iacobelli, un pilot de la Alitalia. El, Fabio, grăsuț şi îmbrăcat întotdeauna la modă, cu hanorace groase şi cataramele de la curele mari cât capul lui, se considera *un paninaro*[3] perfect. Uneori stătea să schimbe două vorbe cu noi, în fața blocului, dar nu juca niciodată fotbal ca să nu-şi strice impecabilele ghete Timberland. De fapt, cred că ne invidia pentru felul în care ne petreceam zilele în aer liber, fără să ne pese că ne tocim jeanşii şi ne stricăm pantofii, dar era atât de prins de rolul pe care-l juca, încât nici nu-şi dădea seama de asta. El ne invidia libertatea, noi îi invidiam Coleco Vision-ul, o consolă de jocuri video de ultima generație. Pe vremea aceea, puțini erau cei care-şi puteau permite o sală de jocuri

[3] Termen din jargonul tinerilor anilor '80 atribuit adolescenților îmbrăcați identic, cu haine şi accesorii scumpe şi care frecventau baruri şi localuri specializate în sandvişuri (*panini* în italiană).

în casă, iar Fabio Iacobelli era unul dintre ei; ne-o spusese sora mea Beatrice, care uneori îl scotea afară pe pudelul lor să-şi facă nevoile. Din momentul acela, obiectivul principal al lui Sasà devenise să şi-l facă prieten pe Fabio, ca să fie invitat la el acasă. Am reuşit, datorită unui plan isteț, dar despre asta o să vorbesc mai încolo.

Sora lui Fabio, în schimb, care purta cel mai frumos nume din lume, Viola, avea un păr lung roşcat ce-i încadra un chip grațios, un trup subțire cu forme adolescentine şi o explozie de pistrui, încât vara părea că cineva îi suflase în față o grămăjoară de nisip. De câte ori o întâlneam simțeam nişte furnicături în brațe şi mă înroşeam.

Într-o zi m-am gândit să fac cumva să-i atrag atenția recitând poezia lui Gianni Rodari despre primăvară: „O, *tu, mica mea violă, proaspăta şi nouă, fericit cin'te găseşte, căci parfumul tău grăieşte: primăvara a venit!",* dar ea n-a înțeles probabil sensul dedicației sau poate nu-l cunoştea pe Rodari, pentru că a trecut prin fața mea fără să scoată un cuvânt şi fără să se întoarcă. Problema a fost că eu n-am văzut lovitura de pedeapsă a lui Sasà (care în perioada aia era obsedat de Dirceu, unul care trăgea în poartă ghiulele, nu mingi) şi aşa s-a făcut că m-am întors acasă cu tricoul plin de sânge, ochiul umflat şi rama de la ochelari (pentru care tata mai plătea încă rate) deformată.

Fusesem pe jumătate orb dintotdeauna şi de câțiva ani purtam ochelari, pe care mama îi luase rotunzi pentru că, zicea, se potriveau mai bine cu fața mea. Într-o zi, a trecut mult timp de atunci, intrasem de

puțin timp într-a-ntâia, ai mei m-au dus la Eugenio, un optician, prieten cu tata, care avea magazinul în piața Medaglie d'Oro, şi acolo m-am îndrăgostit de o pereche de ochelari roşii, cu care i-aş fi făcut să moară de invidie pe colegii mei de clasă. Problema era, am descoperit repede, că ochelarii ăia costau o avere, aşa că în cele din urmă am fost nevoit să aleg o pereche de ochelari banali (asta nu însemna că erau ieftini pentru noi), care în plus îmi făceau fața şi mai caraghioasă. Am ieşit neconsolat din magazin, în ciuda faptului că mama şi tata continuau să elogieze cu râvnă modelul ăla de ochelari, ca să mă convingă că e cu adevărat cel mai potrivit pentru trăsăturile mele. La şase ani învățasem că sărăcia e nevoită deseori să meargă braț la braț cu minciunile.

În ziua aceea deci, când am ajuns acasă de la joacă, după lovitura primită, bunica m-a dus imediat în baie ca să mă scape din ghearele mamei, care ar fi început să țipe ca o nebună mai mult pentru ochelari decât pentru fața mea rănită. Bunicul, în schimb, a continuat să se uite la televizor pentru că vorbea preşedintele Pertini şi, când se întâmpla asta, toată lumea trebuia să tacă.

O săptămână întreagă am umblat cu ochiul umflat, dar nu le-am spus alor mei că se întâmplase din cauza Violei, l-am acuzat pe Sasà şi idolii lui de rahat care apăreau în fiecare zi cu viteza cu care ne creşteau firele de păr pe pubis.

•

La şcoală, înainte de a deveni protejatul lui Sasà, cineva îşi permisese să mă poreclească „Patru-ochi", la

care eu am ridicat din umeri, nu eram în stare să mă apăr şi nici nu mă interesa. Apoi, într-o dimineaţă, Sasà m-a luat de braţ şi m-a obligat să fac înconjurul curţii împreună cu el, pentru a le arăta celorlalţi că eram prietenul lui şi că nimeni nu mă putea atinge. Încercasem să mă desprind spunând ceva de genul: „Nu-ţi face probleme, în viaţă trebuie să învăţăm să umblăm pe picioarele noastre...", dar el mă plesnise peste mână şi spusese: „Taci din gură."

De atunci nimeni nu şi-a mai permis să se poarte urât cu mine, chiar dacă eram ţinut deoparte de colegii mei care mă considerau „plicticos"; în plus, nu mă pricepeam să joc bine fotbal şi, mai ales, cum am spus, vorbeam ciudat. Iar ciudat, dacă mă gândesc, eram cu adevărat: la doisprezece ani aspiram, chiar dacă virtual, să colecţionez tot, eram un cititor avid, un spectator atent al programelor de televiziune *Quark* şi *Lumea lui Quark,* transmise după-masa. Până şi familia mea mă considera un tip bizar şi mă lua peste picior, chiar dacă mama, în realitate, cred că era mândră de un fiu atât de ciudat, dar iubitor de cultură şi cu tot felul de pasiuni, iar celor care puneau întrebări despre cariera mea şcolară le răspundea orgolioasă: „Mimì e primul la şcoală, nu ştiu de la cine a moştenit, dar profesoarele spun că are viitorul asigurat şi că trebuie să-l înscriu la liceu."

Imediat cum apărea vreun străin prin preajmă, încerca să vorbească despre cât eram de silitor la şcoală şi despre viitorul meu cu siguranţă luminos. Locul preferat ca să se laude cu inteligenţa mea era coaforul lui Alberto. Uneori se întâmpla să intru să-i cer cinci

sute de lire pentru înghețata Cucciolone şi o găseam vorbindu-le despre mine unor doamne care, cu un aer plictisit, se prefăceau că o ascultă. O rugam imediat să înceteze, dar în realitate mă bucurau cuvintele alea, orgoliul ei matern pe care nu-l ascundea în niciun fel, comportamentul ei fără niciun fel de reţineri. Am înţeles mai târziu că nevoia de a le povesti tuturor despre inteligenţa şi despre hărnicia mea la şcoală nu era altceva decât o manieră de a se apăra şi a mă apăra de privirile şi de judecata vecinilor noştri, pe care eu atunci nu puteam să le văd.

Eram deci considerat un copil ciudat, îngrozitor de slab, cu ochelarii ăia negri şi groşi, care după incidentul cu Sasà se ţineau pe nas cu puţin scotch la colţuri, picioarele plate, mâinile disproporţionate şi, mai ales, cu felul meu bizar de a vorbi, care pentru mine era cât se poate de normal, dar pentru cei din jur nu era chiar normal. Îmi plăcea limba italiană şi adoram dicţionarul, iar unul din jocurile mele preferate era să-l răsfoiesc seara în pat căutând cele mai absurde cuvinte şi înţelesul lor, ca să încerc să le folosesc a doua zi în vorbirea obişnuită. Aşa că se întâmpla uneori să introduc în orice conversaţie cuvinte ca „zuzzurellone”[4], cu care într-o zi îl apostrofasem pe tata (care, poate neînţelegând, a izbucnit în râs), sau mă ridicam seara de la masă, comentând satisfăcut cina „luculiană” şi atrăgându-mi privirile uimite ale bunicilor.

---

[4] Un băiat mare sau un adult care se comportă ca un copil, preocupat doar de jocuri şi de distracţii.

Tontul

Înțelegeam că-mi pierdusem capul după Viola, dar nu puteam şti atunci că senzația aceea minunată şi în acelaşi timp înfricoşătoare va fi una dintre cele mai intense emoții din viața mea. Ţineam în mine în anii aceia un cocon de iubire foarte pură şi nu puteam s-o spun nimănui. Sora mea a fost prima care a înțeles şi într-o zi m-a tras deoparte.

— Ascultă, te-ai îndrăgostit cumva?

— Eu? Îndrăgostit? Nu spune tâmpenii! şi m-am înroşit.

— Am văzut eu cum devii când trece fetița aia...

— Despre care fetiță vorbeşti?

— Aia de la etajul şapte, fata pilotului...

— Te înşeli... am încercat să-i spun, dar ea a zâmbit şi m-a îmbrățişat.

Lui Sasà nu puteam să-i spun nimic, pentru că lui nu-i era simpatică Viola, ba chiar susținea că se ține cu nasul pe sus. „Cine se crede cu atitudinea aia snoabă?" zicea deseori. De fapt Sasà nu greşea prea mult, şi totuşi pe mine mă încântau grația Violei, timiditatea ei, până şi indiferența pe care mi-o arăta.

Într-o după-amiază, în care stăteam liniştit s-o privesc cum curăță o caracatiță cu mâinile vârâte în chiuvetă, mama a spart tăcerea spunând:

— Mimì, am aflat că te-ai îndrăgostit de Viola, fetița de la etajul şapte...

— Cine ți-a spus? am întrebat brusc, fără să-mi dau seama că de fapt confesam. Bea?

Mama a început să râdă şi a răspuns:

— Nu, nu mi-a spus ea...

— Atunci cine?

— Ce-ți pasă?

— În orice caz e o minciună... am spus încercând să-mi ascund stânjeneala.

— Mi-a povestit taică-tău. Zice că atunci când trece ea pe stradă, te pierzi, o faci pe bufonul, spui lucruri fără sens şi pari cam tont!

Apoi s-a uitat la mine, cu mâinile cufundate încă în apa murdară, în mirosul de peşte care începea să se răspândească în casă, şi a chicotit din nou. Dacă n-ar fi făcut-o, dacă doar mi-ar fi primit sentimentul acela înfricoşat cu înțelegere, cum merita, i-aş fi vorbit în ziua aceea despre senzația absurdă care se cuibărise în mine, i-aş fi explicat cât de bine mă făcea să mă simt, în ciuda faptului că Viola nu mă considera demn nici măcar de o privire a ei. I-aş fi mărturisit că la doisprezece ani nu poți şti cum să cuprinzi un lucru atât de imens.

Primele două mari forțe pe care copiii le întâlnesc în drumul lor sunt dragostea şi moartea. Şi în fața amândurora deseori se apucă s-o facă pe tonții. E un mod ca oricare altul de a nu da prea multă greutate lucrurilor.

Şi pentru a nu rămâne striviți de ele.

•

Şi apoi, în sfârşit, m-am întâlnit din nou cu Giancarlo, chiar dacă a fost o întâlnire scurtă şi n-am putut pune în practică niciun plan, pentru că, printre altele, era şi Sasà cu mine. Eram aşezat pe treptele de la intrarea în bloc, mângâind-o pe Bagheera, o pisică

vagabondă, care semăna întru totul cu o panteră (de aici şi numele, care-mi amintea de felina din *Cartea junglei*), când jurnalistul a ieşit, exact în momentul în care Sasà trăgea a nu ştiu câta lovitură de pedeapsă în maşina lui.

— Scuzaţi-mă, a fost deci obligat să spună prietenul meu, ridicând braţul, deloc stânjenit de faptul că-i foloseam maşina drept poartă.

Giancarlo, cu mâinile în şold şi zâmbind, a făcut un pas înainte şi a recuperat mingea punând-o în punctul exact de unde fusese tras şutul.

— Greşeşti mişcarea corpului, a spus, prinzându-l pe Sasà de umăr şi făcându-l să se rotească, trebuie să te aşezi aproape perpendicular pe minge şi s-o loveşti ca şi cum ai vrea să faci o piruetă, aşa ia direcţia bună...

Căpşorul domnului D'Alessandro s-a ivit la fereastră exact în clipa în care mă ridicam să merg lângă cei doi, căci mă făcuse curios explicaţia, nu-mi păsa deloc de fotbal, dar fizica mă entuziasma. Domnul D'Alessandro era un locatar de la primul etaj, un bărbat de 70 de ani, pensionar al Căilor Ferate, care toată viaţa lui reparase şinele în timpul nopţii şi acum îşi petrecea zilele stând pe balcon ca să absoarbă puţină viaţă din a altora.

Sasà a luat mingea şi a încercat s-o lovească fără să mai aştepte ca Giancarlo să termine de explicat; aşa era făcut el, considera aproape o jignire orice mână de ajutor, ca şi cum n-ar fi avut nevoie de soluţii şi ar fi putut face totul după capul lui. Mingea s-a ridicat o jumătate de metru şi a lovit din nou maşina Mehari (am descoperit că aşa se numea Batmobilul lui Giancarlo).

— La naiba! a lăsat să-i scape prietenul meu. Scuzați-mă din nou.

— Hei, aia-i din plastic, se rupe! a exclamat zâmbind jurnalistul înainte să iau mingea din mâinile lui Sasà ca să încerc eu.

Sasà a izbucnit în râs şi a comentat:

— Mimì, da' tu nu ştii să tragi decât cu vârful...

M-am poziționat lângă Super Santos, cu corpul perpendicular, cum spusese noul meu erou cu fața simpatică, şi am închis ochii. „Ca şi cum ai vrea să faci o piruetă" am repetat în gând în timp ce loveam mingea, care a trecut peste acoperişul maşinii verzi şi s-a lovit cu un bufnet de oblonul aflat pe post de poartă.

— Bravo Mimì! a comentat Giancarlo. Te aşteaptă un viitor ca fotbalist... iar pe ziua de azi săraca mea Mehari a scăpat cu bine, apoi ne-a făcut cu ochiul amândurora şi s-a urcat în maşină.

— Băieți, ne-a strigat *donna* Concetta de pe cealaltă parte a străzii, da' vouă maşina aia nu vi se pare cam hâdă? şi a-nceput să râdă, arătându-şi singurii doi dinți pe care-i mai avea în gură.

— Ba da, chiar că e o porcărie... a şuierat Sasà, apoi s-a întors pe călcâie şi, fără să-mi arunce o privire, s-a îndreptat spre carmangeria lui taică-său. Pe la jumătatea drumului a tras un şut unei pietre şi a urlat: „Ai avut noroc, Mimì, numa' noroc!"

•

Toată viața familiei Russo se petrecea în bucătărie, singura încăpere mai mare în care nu existau paturi, aşa că nimeni nu şi-a permis să vorbească despre

animale, în afară de Bea, care într-o bună zi a cerut un hamster.

— Oo, ce scârbos! a răspuns mama, ăia-s ca şoarecii!

— Nu-i un şoarece, a replicat Bea.

— A, nu? Da' ce-i, să auzim?

— Face parte din familia Cricetidae... am intervenit eu, numele lui ştiinţific e *Phodopus sungorus.*

Mama şi-a întors capul spre mine.

Mă miram să nu vorbească Piero Angela[5]. Da cum faci să ştii lucrurile astea, să cunoşti termenii ăştia absurzi?

— Mă uit la filme documentare şi sunt curios. Curiozitatea e motorul care-mi conduce paşii, am răspuns şi mi-am aranjat ochelarii, care, după lovitura lui Sasà (supranumit Dirceu), îmi alunecau tot timpul de pe nas.

Răspunsul meu preţios nu provocase însă cine ştie ce reacţii, cu siguranţă nu ca intervenţia bunicului, care rezolvase problema cu una din maximele sale, în timp ce mesteca încet o bucată de pâine (îi lipseau mulţi dinţi): „Cricetidae sau necricetidae, spusese, tot curve îs!"

Şi dezbaterea despre „animale" în casa Russo, s-a încheiat în clipa în care a luat naştere.

Până la o anumită vârstă viaţa mea n-a avut nimic super, îmi petreceam timpul recitind singurele două volume din *Spider-Man* pe care le aveam, cu ele luam micul dejun, uitându-mă mereu la aceleaşi desene în timp ce muiam biscuiţii în lapte, mergeam la toaletă şi

---

[5] Faimos realizator de emisiuni de televiziune cu caracter ştiinţific.

rămâneam acolo până începeau să-mi amorțească picioarele sau până când venea bunicul, care în lunile acelea făcea încontinuu naveta între fotoliu şi veceu. Deci lumea mea interioară era haotică, foarte colorată, magică şi populată cu supereroi, personaje bune şi rele care-mi umpleau multele ore pe care le petreceam singur, dar viața reală era cu totul altceva. În viața mea de copil născut într-o familie săracă, într-o casă care era o colivie, din părinți fără îndoială necultivați, cea mai grea misiune era să mă fac acceptat aşa cum eram de către cine mă vedea ca pe un tip sărit de pe fix, fără calități speciale şi lipsit de farmec.

Şi lucrurile, dacă aşa ceva e cu putință, s-au înrăutățit. Într-o după-masă, stăteam în poartă gata să apăr şutul lui Sasà (care, dacă nu greşesc, îşi vârâse de puțin timp în cap că e Zico), când am văzut-o pe Viola venind dinspre capătul străzii. Amurgul se ițea de după blocuri şi îi atingea spatele, făcând-o să apară în toată splendoarea ei, ca împinsă de o aureolă magică. Purta pe umăr rucsacul Invicta cu dungi orizontale albe şi roşii care se asorta cu Converşii de aceeaşi culoare (cu care se încălța în fiecare zi, în ciuda frigului polar din iarna aceea), şi mergea cu paşi uşori, de parcă ar fi fost un top model la o prezentare de modă. Şi la şcoală sosea dimineața cu acelaşi mers grațios, cu călcâiele la doi centimetri de pământ, şi înainta prin mulțime ca o umbră tăcută, fără să le arunce nici măcar o privire băieților plini de admirație. N-o întâlneam niciodată pe coridoare, şi pentru că, drept să spun, nu eram tipul care să stea prea mult afară din clasă, cum făcea Sasà, ce-şi petrecea jumătate din dimineață la toaletă

spunând poveşti inventate celor dintr-a şasea, care îl ascultau entuziasmaţi de parcă ar fi vorbit Mesia.

Dar vorbeam despre momentul în care am văzut-o apărând pe Viola şi despre cum inima a început să-mi bată mai tare. Şi deoarece poezia lui Rodari nu avusese succes, eram pregătit să-i atrag atenţia cu ceva mai bărbătesc, ca de exemplu „Cincisprezece bărbaţi pe sicriul mortului", cântecul pirateresc din *Comoara din insula* de Stevenson. În ultima clipă însă, mi-am amintit de ce spusese mama cu câteva zile înainte şi de soiul acela de adjectiv, tont, pe care mi-l atribuise tata, aşa că m-am sforţat şi n-am scos o vorbă.

Viola era la câţiva metri de uşa de la intrarea în bloc, când doi băieţi răsăriţi cine ştie de unde, doi mucoşi, cum le-a spus mai târziu Angelo, s-au apropiat de ea şi i-au smuls rucsacul, apoi au fugit către piaţa Leonardo. Ea a ţipat şi *donna* Concetta, în ciuda gabaritului ei, s-a ridicat cu greu de pe scăunel şi a împroşcat o serie de înjurături în direcţia borfaşilor. Tata a ieşit în fugă din ghereta portarului şi s-a luat după cei doi. Sasà s-a alăturat corului şi a întărit vulgarităţile bătrânei contrabandiste cu altele mai moderne, în timp ce eu mă hotărâsem să sar în ajutorul fetei iubite. Era acolo, la doar câţiva paşi de mine, speriată şi lipsită de apărare în faţa urâţeniei vieţii, şi nu aştepta decât să fie îmbrăţişată de cineva ca s-o liniştească. Şi aş fi făcut-o, jur, aş fi lăsat, în sfârşit, deoparte timiditatea ca s-o salvez şi s-o fac să simtă puţină căldură, dacă între mine şi ea n-ar fi fost blestematul acela de lanţ cu care domnul D'Alessandro îşi împrejmuia locul de parcare. Mi-am dat seama de el în ultima clipă şi am încercat să

sar peste, dar a fost un dezastru: piciorul stâng mi s-a prins în inele şi m-am prăbuşit la pământ.

Am înțeles imediat că mi-am rupt brațul. Dar n-am scos o vorbă, n-am spus nimic, în timp ce Angelo şi Sasà treceau pe lângă mine şi mergeau, ei da, înspre Viola. N-am spus nimic nici măcar atunci când tata s-a întors, după ce încercarea de urmărire s-a dovedit inutilă, sau când am ridicat privirea şi l-am văzut pe domnul D'Alessandro că se uita fix la mine. Am intrat în hol cu capul plecat, încercând să nu mă strâmb, deşi simțeam că leşin de durere.

Superman e o paiaţă

N-am ieşit din casă patruzeci şi opt de ore. Mă temeam că o s-o întâlnesc pe Viola şi n-o să-i suport privirea, mă temeam că o să-mi râdă în față. Iar cu ghipsul păream şi mai tolomac decât de obicei, nu puteam folosi mâna dreaptă şi nu reuşeam să mănânc, nu puteam să răsfoiesc benzile desenate, ca să mă spăl eram nevoit să cer ajutorul mamei, care într-o seară a comentat: „Ce chestie, mi se pare că m-am întors înapoi în timp, atunci când erai mic şi aveai nevoie de mine!"

Mă simțeam destul de stânjenit să mă las atins de ea, aşa că nu-i dădeam voie să coboare cu buretele mai jos de ombilic. Apoi mă aşezam pe bideu şi încercam să mă spăl cu mâna stângă, chiar dacă nu reuşeam să-mi coordonez mişcările şi săpunul îmi aluneca încontinuu. Aş fi avut nevoie de o cadă, dar în nenorocita aia de baie nu era loc decât pentru un duş amărât.

Au fost nişte zile dificile şi foarte repede am căzut într-o depresie fără întoarcere, iar atunci când Sasà a bătut la fereastra dormitorului ca să întrebe dacă merg la şcoală, i-am răspuns că nu mă simt bine. Mi s-a părut că s-a întristat, dar n-a spus nimic. La cină, mama a deschis discuţia:

— Mimì, mâine te întorci la şcoală, nu se poate să stai o lună acasă pentru un braţ rupt!

— Da' de ce? am întrebat indispus. Nici măcar nu pot scrie.

— Atunci înseamnă că o să asculţi. Toţi îs buni să scrie, să asculte niciunul!

Şi s-a uitat la tata, care, însă n-a răspuns la provocare, ocupat să moaie o coajă de pâine în castronul de salată.

Am plecat capul şi n-am scos un cuvânt. Beatrice a fost cea care a spart tăcerea:

— În orice caz, să-ţi rupi braţul are şi o parte bună, pentru că poţi să le ceri prietenilor să-ţi scrie ceva pe ghips. Ai fi foarte mişto!

Bea avea şaptesprezece ani şi era bine făcută (ca mama, de altfel, care era încă o femeie frumoasă, şi bărbaţii îşi întorceau capul după ea, chiar dacă eu mă prefăceam că nu bag de seamă asta), avea numărul patru la sutien şi umbla tot timpul cu tricouri decoltate care-i puneau în evidenţă zestrea, şi în puţinele dăţi când ieşeam pe stradă cu ea, îmi dădeam seama că nu exista băiat care să nu-şi înfigă privirile în decolteul ei. Şi la scoală era una dintre cele mai invidiate de către colege, ştiam pentru că îmi spusese Sasà, care avea o verişoară la liceul Mazzini. M-am simţit jignit, dar el mi-

a răspuns calm: „Mimì, nu trebuie să te superi, Beatrice le pune bărbaților sângele în mişcare”, una din frazele acelea ciudate pe care cine ştie unde o auzise şi o repeta ca un papagal. Adevărul e că sora mea, din cauza formelor şi felului ei de a fi deschis, nu trecea neobservată. Ea părea încântată de toată atenția aceea, şi de câtăva vreme o vedeam întorcându-se mereu acasă pe motocicletă cu un băiat mai mare decât ea, care o lăsa la capătul străzii.

Semăna puțin cu Cindy Lauper, purta părul tapat şi dat cu fixativ, mesteca încontinuu gumă şi avea o mulțime de brățări colorate pe mână. Făcuse o obsesie pentru filmul *Prima dragoste,* pe care mă obliga să-l văd cel puțin de trei ori pe an, le asculta toată ziua chiar pe Cindy Lauper şi pe Madonna şi citea revista *Cioè* şi fotoromane, unul după altul, ca de altfel toate prietenele ei. Diferența față de ele consta în detalii: celelalte aveau ghiozdane Naj Oleari sau Jolly Invicta, Bea, doar un rucsac de calitatea a doua. Ele umblau cu jeanşi de mărci celebre, ea putea cel mult să-şi coasă chipul lui Donald Duck pe buzunarul din spate. Cu toate astea, Beatrice părea să crească fericită şi fără griji, cu siguranță mai mult decât mine, care, frământat de mii de gânduri complicate, nici măcar nu-mi dădeam seama că pe undeva, îi invidiam seninătatea şi siguranța, capacitatea de a se face iubită şi de a fi înconjurată de prieteni. Credeam că sunt mai presus de toate aceste lucruri şi eram convins că rolul meu e altul. Aşa că, atunci când, după cină, s-a ghemuit la picioarele divanului să citească unul din acele odioase

fotoromane, m-am cutremurat şi am hotărât să intervin:

— De ce-ți pierzi un timp prețios cu lecturile astea superficiale? am întrebat.

Mesteca guma cu gura deschisă şi era absorbită în lectura paginilor.

— Ai putea să-ți foloseşti timpul mai bine... ai putea încerca să-ți faci o cultură, am insistat.

— Uf, a zis în sfârşit, ridicându-şi privirea de pe revistă, cât eşti de plicticos, Mimì! Ar trebui să creşti odată, viața este asta, frățiorule, exact cea pe care o trăim noi acum, într-o zi de căcat. Nu-i aia din capul tău, nu-s filmele, benzile desenate şi cărțile unor persoane moarte cu secole în urmă, toate lucrurile alea cu care te crezi grozav.

Am tăcut, jignit, iar ea, ca singur răspuns, s-a aşezat pe divan, a întins mâna spre micul birou de alături şi a luat din suportul pentru pixuri un marker. Apoi mi-a prins brațul şi l-a tras spre ea.

— Acum o să ai o şansă în plus cu Viola, a adăugat în timp ce scria pe ghips.

A închis markerul şi mi-a restituit brațul. Pe ghipsul alb străluceau nişte cuvinte roşii înconjurate de multe inimioare: *Aşa eşti şi mai drăguț.* Şi o semnătură: *Debora.*

— Cine-i Debora? am întrebat imediat.

Beatrice s-a strâmbat amuzată:

— E aia care te face mai atrăgător în ochii Violei şi ai prietenilor tăi labagii.

— Minciuna e un semn de slăbiciune, am comentat enervat.

— Mimì, mi-a spus în şoaptă, nu poți să mai laşi vorbitul ăsta ca un dicționar? Le poți distra pe mama şi pe bunica, pentru că-s ignorante, dar pentru toți ceilalți eşti patetic!

Am plecat capul. Ea a sărit la mine şi m-a sărutat pe obraz, apoi a zâmbit înainte de a trage concluziile:

— Îți spun toate astea spre binele tău. Ce benzi desenate şi supereroi? Există un singur mod să-ți faci cu adevărat viața specială, ascultă-mă pe mine: să spui o grămadă de minciuni!

•

A doua zi dimineața m-am întors la şcoală cu ghipsul şi cu vorbele alea colorate înconjurate de inimioare. Primul care le-a observat a fost Sasà, care m-a privit plin de curiozitate şi a întrebat: *y*

— Da' cine-i Debora asta?

Stăteam aşezați pe gărduleţul din curte împreună cu două colege, aşteptând să intrăm în clasă. Eram în clasa a şaptea, în secții diferite, iar Sasà era repetent, pentru că pierduse primul an de gimnaziu. M-am înroşit şi mi-au venit în minte cuvintele lui Beatrice.

— Nu există nicio Debora, am răspuns însă, e doar o găselniță greţoasă a soră-mii...

Prietenul meu s-a uitat la mine neîncrezător şi fetele au izbucnit în râs, aşa că n-am avut curajul să le cer să se semneze pe ghips. I-o promisesem lui Bea, care dimineața, în baie, în timp ce se pregătea de parcă ar fi mers la o petrecere, îmi spusese:

— Când te întorci de la şcoală, vreau să-ți văd tot brațul scris, OK?

Şi-mi făcuse cu ochiul.

Aşa că m-am întors acasă cu moralul la pământ, şi mai deprimat de cum eram atunci când ieşisem, cu ghipsul alb pe care se vedea mizerabila minciună a soră-mii şi neputința mea de a mă da mare. Bea a avut grijă să nu spună nimic, sau poate nici măcar nu şi-a dat seama de ghipsul neatins, prinsă cum era într-o discuție cu tata, care o „descoperise" în spate, pe motocicletă.

— Da' cine-i ăla? o întrebase şi ea i-a răspuns doar:

— Un băiat...

— Atunci spune-i băiatului tău că dacă vrea să te mai vadă, să fie o persoană educată şi să se prezinte...

— Tati, da' ce, suntem în Evul Mediu? a spus ea şi a scăpat de-o săpunealã pentru că tocmai în momentul acela a telefonat domnul Criscuolo, administratorul blocului, care avea întotdeauna ceva urgent de comunicat.

După prânz, stăteam la masa din bucătărie, cu fața sprijinită pe braț (cel sănătos), în timp ce bunica făcea cafeaua şi bunicul sforăia în fotoliu, când a apărut la fereastră Sasà.

— Mimì, a început să mă strige *donna* Concetta, care deseori funcționa pe post de interfon, îi aici Sasà.

M-am dus în dormitor şi m-am trezit cu el de partea cealaltă a zidului.

— Ți-am adus un film, aşa îți trec nervii, şi-mi arătă o casetă video.

Mi-am revenit complet şi l-am întrebat uimit:

— Un film? Ce film?

— Deschide-mi, mi-a răspuns şi a dispărut după colț.

După ce a intrat în casă, s-a aşezat la masa din bucătărie cu un zâmbet şmecheresc în colţul gurii şi mi-a şoptit plin de importanţă:

— Un film porno.

Am holbat ochii şi m-am uitat la el neîncrezător, în timp ce bunica aştepta să iasă toată cafeaua în cafetieră.

— Un porno? am bolborosit. De unde l-ai luat?

Drept răspuns a vârât mâna în buzunar şi a scos o cheie.

— Ce-i aia?

— Cheia de la Paradis, a răspuns satisfăcut şi mi-a legănat obiectul sub nas.

— Hai, spune! l-am îndemnat şi el a adăugat, de data asta, foarte serios:

— Cheia de la videoteca lui Nicola Esposito.

Cred că mi-a căzut faţa, pentru că Sasà n-a putut să se abţină şi a izbucnit într-un râs zgomotos.

— Eşti nebun, aproape am ţipat. Cum ai făcut?

Între timp zgomotul îl trezise pe bunicul, care s-a aşezat cu noi la masă aşteptând ca soţia să-i dea ceşcuţa cu cafea.

— Hei, Sasà, a spus căscând, ce mai faci? Te-ai făcut mare.

Sasà a zâmbit.

— Ce film ai adus? a întrebat bunicul, privind caseta video din mâinile prietenului meu.

Un val de căldură mi-a colorat obrajii şi m-a obligat să răspund primul.

— Nimic important, un film pentru copii...

Oricum bunicul nu ne mai asculta şi-şi plimba ochii pe un exemplar din *Il Mattino,* în timp ce-şi sorbea cafeaua. I-am făcut semn lui Sasà să se ridice, dar el, care se amuza întotdeauna să mă pună în încurcătură, fără ca măcar să se uite la mine, a spus:

— *Don* Gennà, ne gândeam să vedem filmul acum, putem, sau vă deranjăm?

Bunicul a răspuns fără să ridice capul:

— Niciun deranj, băiete, faceți ce vreți...

Sasà s-a ridicat, a vârât caseta în video-ul pe care tata îl cumpărase la mâna a doua de la Nicola, după ce eu şi Bea îl rugasem de nenumărate ori. Am început să transpir rece şi l-am fulgerat pe prietenul meu cu privirea. Mă întrebam unde voia să ajungă.

— Io nu-nțeleg de ce băiatu' ăsta tre' să scrie aşa ceva! a izbucnit din nou bunicul acoperind zgomotul benzii care se derula.

— Care băiat? a întrebat bunica.

— Tânărul care locuieşte aici, jurnalistul cu maşina aia ciudată, care are un frate mai mare. Un tânăr cumsecade, cu ochelari, locuieşte la scara de vizavi...

— N-am înțeles cine-i...

— Nu mă mir... îi unu' care scrie lucruri periculoase la ziar.

— Periculoase? a întrebat bunica, ducându-şi mâinile la fața rubicondă.

— Aşa-i, da, a intervenit Sasà. Giancarlo Siani. Noi îl cunoaştem, e simpatic, dar are o maşină urâtă. Şi tata zice că-i nebun, fiindcă scrie lucruri care n-ar trebui scrise.

Mi-era greu să ascult poveştile alea, atent cum eram la banda care-şi încetinea derularea şi în scurt timp urma să se oprească. Aveam în faţa ochilor doar imaginea a doua trupuri care, în bucătăria noastră, se acuplau cu gemete şi gâfâieli.

Trebuia să fac ceva.

M-am ridicat brusc să opresc video-ul, dar Sasà a fost mai iute şi a apăsat pe play. Mi-am ţinut respiraţia şi i-am privit cu coada ochiului pe ai mei: bunicul continua să citească ziarul, bunica spăla cafetiera. Apoi pe ecran a apărut Superman, cu salopeta şi mantaua roşie, iar eu am început din nou să respir, în timp ce Christopher Reeve şi Margot Kidder se îmbrăţişau. I-am aruncat lui Sasà o privire ucigătoare, care n-a avut niciun efect, pentru că a izbucnit în râs.

— Mie Superman ăsta nu-mi place... a comentat după puţină vreme bunica, unu care umblă îmbrăcat ca o paiaţă...

— Da', bunică, e un supererou!

— Mimì, ce supererou, ăla-i un film. Pe pământul ăsta nu există eroi, mai e câte unu care uneori face un lucru bun şi după aia devine din nou un oarecare, ca toţi ăilalţi.

Aş fi vrut să-i răspund şi, dacă-mi amintesc bine, eram gata să spun ceva, dar bunicul mi-a luat-o înainte, el, care nici măcar nu ascultase discuţia noastră.

— Zice toate numele şi prenumele indivizilor ălora... a intervenit tot mai prins de articol. Băiatul ăsta sau e nebun, sau e un erou! a spus în încheiere.

I-am privit pe amândoi, pe bunica şi pe bunicul, cu o expresie mai încruntată nu se putea, şi am spus:

— E un erou! E un tânăr care nu se teme să combată criminalitatea ca să facă lucrurile mai bune!

Sasà m-a privit nedumerit şi bunica Maria a schițat un soi de zâmbet care m-a enervat şi mai tare.

— Eu, spre deosebire de voi care nu mai credeți în nimic în afară de Dumnezeu, cred în oameni. Giancarlo e unul care nu se teme. Ar trebui să fiți mândri de el. Lumea are nevoie de eroi.

Dar bunicul a oprit discuția. A sorbit zgomotos ultima picătură de cafea şi a spus nerăbdător:

— Mimì, nu uita. Cine se-amestecă, rămâne amestecat. E nevoie de eroi, e-adevărat, numa' să nu locuiască în blocul nostru.

Profesorul X

A trebuit să aşteptăm sâmbăta următoare ca să ne strecurăm în „Paradis", cum îl numise Sasà. Era deja februarie şi frigul nu părea că vrea să ne părăsească. În seara aceea le-am spus alor mei că voi ieşi cu prietenii; mama mi-a răspuns că trebuie să mă întorc la ora zece, dar din fericire tata a intervenit:

— Loredà, lasă-l în pace, stă aici afară, ce se poate întâmpla... şi după aia te plângi că băiatul e tot timpul singur...

Domnul Esposito a tras oblonul la ora 21, aşa că am fost nevoiți să stăm pe stradă, aşezați pe treapta de marmură a carmangeriei lui Angelo, aşteptând

momentul potrivit, cu toate că vântul ne obliga să ne ținem fața ascunsă pe jumătate în geci. O parte din mine bănuia că Sasà spune gogoşi, am profitat deci de momentele acelea de aşteptare ca să deschid din nou subiectul.

— Am primit cheile de la Carmine, băiatul portarului. Magazinul are şi o intrare laterală din bloc. Iar taică-su ține un duplicat în gheretă.

— Şi din ce motiv ti le-a dat ție?

— Iar, Mimì? Îmi pui tot timpul aceleaşi întrebări? Pentru că trebuie să iau nişte filme pentru el...

— Vrei să furi? Nu face lucruri de care s-ar putea să-ți pară rău, Sasà, ăsta e un drum fără întoarcere! am exclamat uimit.

A izbucnit în râs:

— Ce plictisitor eşti! Mimì, în viață unii se nasc să moară, alții ca să trăiască, tu de ce parte vrei să stai?

Întrebările filosofice mă fascinau, iar faptul că o asemenea frază venea de la Sasà, care nu era cu siguranță un gânditor, m-a lăsat cu gura căscată.

— Doar îi fac un serviciu lui Carminiello, care n-are curajul să intre pentru că, dacă-l prinde taică-su, îl bate cu cureaua, a continuat el. De-aia m-am oferit să mă duc eu. El nu era convins, îi era frică, aşa că a trebuit să-i promit că o să-i aduc toate filmele pe care le voia.

— Şi ce filme vrea?

— Filme porno.

— I-auzi! Nu înțeleg toată pasiunea asta pentru filme fără subiect! am izbucnit.

M-a privit amuzat, a tras aer în piept şi m-a întrebat:

— Ascultă, Mimì, eşti cumva poponar?

În momentul ăla m-am ridicat şi m-am îndepărtat, negru de supărare. Eram nervos, evident, speriat de urmări, în cazul în care am fi fost descoperiți, dar mai ales eram dezamăgit, pentru că după-masa o văzusem pe Viola întorcându-se acasă cu un băiat mai mare, unul cu o frezã à la Nick Kamen (care făcea furori la televizor, în special grație unei reclame la Levi's, în care îşi scotea jeanşii într-o curățătorie şi se aşeza liniştit să citească ziarul, fără să se sinchisească de privirile femeilor aflate lângă el). Se opriseră în fața intrării în bloc şi el o făcuse să râdă de mai multe ori, în timp ce eu îi priveam de departe, minunându-mă că există cineva pe lume în stare să-i smulgă un zâmbet acelei muze triste şi minunate. Nu mă puteam pune cu el, era cu mult mai mult decât mine, în consecință, după-masă căzusem într-o criză profundă.

— Hai, să mergem, a spus Sasà scoțând pe gură un norişor de fum.

Avea în spate un mic rucsac în care se aflau faimoasele chei şi două lanterne furate din sertarul cu unelte al lui taică-său. Piața nu era încă străbătută de maşinile care urcau din centrul oraşului, îndreptându-se, ca în fiecare sâmbătă, către numeroasele localuri şi discoteci din Vomero.

— Putem alege între sute de filme, ce mişto! a comentat în timp ce ne îndreptam în grabă către videotecă.

Am intrat în clădire şi am ajuns în fața intrării secundare a localului. Sasà a privit în jur ca un hoț de meserie, a vârât cheia în broască şi mi-a făcut semn să

intru. Înăuntru era întuneric beznă şi am fost nevoiți să aprindem imediat lanternele. Prietenul meu a început să se învârtă printre rafturile cu filme şi să scoată casetele din huse. M-am oprit imediat şi l-am privit încruntat, aşa încât el a precizat:

— Le iau doar cu împrumut.

Aş fi putut să mă opun, dar eram prea prins de sutele de benzi desenate aflate la îndemâna mea. Aproximativ zece minute am fost complet răpit, răsfoiam paginile cu singura mână bună, fără să am curajul să iau ceva. Apoi am dat peste un manechin îmbrăcat în costumul lui Spider-Man şi am scos probabil nişte sunete ciudate de uimire, pentru că Sasà s-a apropiat fără să-mi dau seama, încântat cum eram să admir albastrul intens al țesăturii şi roşul de foc tatuat pe piept cu imaginea păianjenului. Mi-am întins gâtul să citesc prețul şi am holbat ochii: o sută de mii de lire!

— De ce nu-l iei? a întrebat Sasà.

M-am întors brusc.

— Ai făcut o obsesie pentru Omul-Păianjen, nu-i aşa?

Am privit din nou costumul, dezorientat şi m-am gândit pentru o clipă să-i dau ascultare.

— Nu pot, ar însemna să fur... am reuşit totuşi să spun.

— Un împrumut, Mimì, un împrumut, a precizat el.

Un bufnet surd ne-a întrerupt conversația.

— E cineva, a comentat Sasà, ciulind urechile. Şi-a dus degetul la gură şi mi-a făcut semn să tac. Nu-şi terminase vorba, că am văzut o rangă vârâtă sub oblon

şi ridicându-l pe jumătate. Am holbat ochii şi aş fi urlat dacă Sasà n-ar fi făcut un salt şi nu m-ar fi înşfăcat de braţul sănătos, târându-mă către ieşirea laterală. În mai puţin de două secunde eram afară, în curte. Acolo ne-am pus şepcile pe cap şi am ieşit în stradă. Oblonul magazinului era ridicat într-un colţ şi totuşi, de afară, era aproape imposibil să-ţi dai seama de prezenţa hoţilor.

Când am ajuns în faţa blocului meu, inima îmi bătea cu furie şi aveam maioul leoarcă de sudoare. Sasà a spus că va scăpa de chei, pentru că era prea periculos să le mai ţină, şi apoi se va duce să se culce. Şi a mai spus şi că trebuie să ne ţinem tari şi să nu spunem nimănui ce se întâmplase.

— Ca nişte buni cetăţeni, am avea obligaţia să avertizăm forţele de ordine, am bolborosit odată ajunşi în holul de la intrarea în blocul meu. Sasà locuia cu două clădiri mai în sus, pe aceeaşi stradă.

— Ce vorbeşti, dacă poliţia îşi dă seama că eram acolo înăuntru, ne vârâ în spatele gratiilor la Nisada! a răspuns în şoaptă împingându-mă în peretele de marmură. Mimì, fii calm, nu face prostii şi taci din gură că o să fie totul bine.

— Şi obiectele furate? mi-a venit spontan să întreb.

El a oftat şi a răspuns:

— Nu există niciun obiect furat, n-am avut timp să iau nimic.

Apoi m-a lovit uşor peste obraz şi a ieşit în stradă. La treisprezece ani, Sasà era în stare să-şi poarte singur de grijă, gândea şi se comporta ca un adult, trebuia să am încredere în el şi să nu scot un cuvânt. Dar eu, eu

voi creşte vreodată? Voi face o fată să râdă vreodată cum o făcea Nick Kamen să râdă pe Viola? N-am avut timp să-mi răspund, pentru că atunci când mi-am scos geaca, mi-am dat seama că ţineam înfăşurat în mână un volum de benzi desenate, pe care în agitaţia de dinainte, uitasem să-l pun la loc. Pentru o clipă m-am gândit să ies din nou ca să scap de el, apoi am privit mai bine coperta şi am hotărât pe loc: nu, o să-l ţin pentru mine.

A fost primul meu gest de nesupunere.

•

Am stat o oră în bucătărie, sub lumina slabă a hotei, privind cu aviditate fiecare desen, atent să nu-mi trezesc familia, şi, cu cât înaintam în lectură, cu atât mă convingeam că povestea venise să mă caute tocmai pe mine, că vorbea sufletului meu şi voia să-mi dea cheia care să mă ajute să-mi schimb viaţa şi să înşfac, în sfârşit, ceea ce doream. Da, erau doar nişte benzi desenate care vorbeau despre supereroi, dar unul dintre ei, care se numea Profesorul X, nu era dotat cu obişnuitele puteri – invizibilitatea, forţa, zborul – ci poseda un dar adevărat, real, ceva la îndemâna oricui, chiar şi a unei persoane normale ca mine: telepatia. Doar cu puterea minţii reuşea să controleze gândul altora, să intre în contact cu ei. A fost o revelaţie. Nicio drăcovenie, nicio forţă fizică, doar capacitate de control şi concentrare, voinţă şi fermitate. Toate lucruri în care excelam.

De mai multe ori, în timpul lecturii, m-am oprit să meditez, cu gura căscată, privirea pe ceasul de deasupra ferestrei şi picioarele goale pe gresia rece ca

gheața, la cum să fac să dobândesc acea putere, să-mi dezvolt şi să-mi însuşesc capacitatea telepatică. De fapt, lucrul ăsta nu s-a născut din nimic, cu câteva luni în urmă dădusem peste un documentar despre transmiterea gândului şi fusesem fascinat. După mai multe luni, benzile acelea desenate îmi trezeau din nou interesul pentru asta.

M-am urcat în pat cu picioarele înghețate şi zâmbetul pe buze, am închis ochii şi m-am pierdut în mii de planuri, ipotetice teorii matematice prin care urma să-mi dezvolt forța, să pot s-o folosesc, până când, la un moment dat, m-am lăsat prins de entuziasm şi meditația ştiințifică a cedat locul fanteziilor despre Viola, pe care aş fi reuşit s-o cuceresc tocmai grație telepatiei. Am adormit în zori, mort de oboseală, dar fericit, atunci când tata s-a întors în sfârşit pe o parte şi a încetat să mai sforăie.

Secretul pentru a dormi cu el în aceeaşi cameră era să adormi primul. O ştia bine mama, care seara îşi pregătea un ceai de plante şi la ora zece fără un sfert era deja în aşternut. Tata, în schimb, întârzia în fața televizorului, sâmbăta cu obişnuitele emisiuni de varietăți, şi, în timpul săptămânii schimbând încontinuu canalele naționale cu cele regionale, aşa încât deseori bunicul se enerva şi mergea bombănind la culcare. Şi lucrurile s-au înrăutățit când a făcut o obsesie pentru *Quelli delta notte,* emisiune care începea la ora 23.30, aşa că tata venea la culcare tot mai târziu. În serile în care mă lăsam furat mai mult de cărți, îmi imaginam deja că o să rămân treaz ore întregi. În timp ce mă aflam pe *Hispaniola,* cântând cu restul turmei, el

stătea în mica lui lume, în bucătărie, pe acelaşi scaun de paie desfundat, cu picioarele urcate pe masă, hlizindu-se ca un copil la glumele lui Nino Frassica, în timp ce bunicii dormeau la câțiva metri distanță şi patul pliant era deja întins pentru atunci când Bea s-ar fi întors din plimbările sale. Odată vârât în pat îi erau suficiente câteva minute ca să înceapă să sforăie, şi atunci mie nu-mi rămânea decât să-mi petrec noaptea imaginându-mi că sunt cu adevărat pe nava aceea în căutarea comorii sau că mă aflu în burta unei balene sau în conul faimosului vulcan islandez împreună cu Otto Lindenbrock, transpirând în timp ce mă îndreptam spre centrul pământului.

În puținele dăți când mama era cea care se vâra ultima în pat, apărea o problemă serioasă. Când, de exemplu, tata a făcut varicelă din cauza lui Beatrice, a fost un calvar: se văita toată ziua, iar seara se ducea la culcare foarte devreme. Mama îşi petrecea timpul pufnind şi pişcându-l de braț ca să-l oblige să se întoarcă pe o parte. După două nopți albe, s-a decis ca Beatrice (care fusese cauza dezastrului) trebuie să-şi ispăşească vina sacrificându-se pentru binele comun, aşa că a fost obligată să doarmă în cameră cu tata, în timp ce noi să ne culcăm cu toții în camera de zi, mama pe un pat pliant şi eu pe o salteluță. De fapt şi bunicul sforăia, nu glumă, aşa că, după alte două nopți, mama s-a revoltat.

— Tu cum reuşeşti? a întrebat-o pe bunica.

— Da' cine-l aude pe ăsta! a răspuns ea.

Singura armă la dispoziția sărmanei bunici fusese să învețe să conviețuiască cu sforăitul soțului ei, până la

a-l şterge din minte. Am auzit deseori spunându-se că, dintre calităţile şi defectele cui îţi este alături, dispar întotdeauna doar primele. Bunica Maria însă era în stare să le facă să dispară şi pe celelalte.

În orice caz, asta a fost copilăria şi adolescenţa mea: statul cu toţii împreună, respiraţia unuia pe obrazul celuilalt, fără nicio posibilitate de a avea un moment şi un loc care să fie cu adevărat ale mele. A fost tocmai acea situaţie de eternă viaţă în comun cea care m-a împins la izolare, la refugiul într-o lume doar a mea care-şi trăia viaţa proprie, şi în lumea aceea, în perioadele acelea, am învăţat să nu mai aud sforăitul tatei, nici serialele bunicii, dezbaterile politice ale bunicului sau rumegatul zgomotos cu care Bea mesteca obişnuita ei gumă.

În ziua în care m-am gândit să devin un supererou, nu ştiam, că în realitate, eram deja în parte un supererou.

Eroi şi idoli

Aş fi vrut să vorbesc despre asta cu Giancarlo, singurul, după părerea mea, care ar fi putut să mă înţeleagă şi, eventual, să mă ajute. Dar, pentru că îl întâlneam rar, chiar dacă seara încercam să stau cât mai mult pe stradă, în timp ce mama îşi scotea capul pe fereastră din două în două minute ca să mă avertizeze că masa e gata, am fost nevoit să-mi îndrept atenţia spre Sasà. Asta pentru că aveam nevoie de o persoană de încredere, cineva care să nu râdă de mine

sau, mai rău, să mă considere nebun. Sasà era arogant şi uneori gata să sară la bătaie, cum am spus, avea întotdeauna o părere proastă despre orice, spunea multe minciuni, dar era atent la poveştile mele ştiinţifice şi mă asculta răbdător.

Îl implicasem prima oară în cercetarea mea asupra micrometeoriţilor, după ce dădusem peste un articol interesant care explica în ce fel trebuie culese fragmentele de rocă spaţială. La început spusese ceva de tipul: „Mimì, cine-ţi spune ţie toate tâmpeniile astea?”, apoi însă începuse să cedeze în faţa încăpăţânării mele. Ca să-l conving să mă ajute a trebuit să-l avansez în rolul de asistent, urma să se ocupe el de strângerea apei de ploaie într-un recipient. Pusesem lighenaşul pe terasa de pe acoperişul blocului (pe care tata mi-l deschisese numai după nenumărate insistenţe) şi a trebuit să aşteptăm ca timpul să alterneze o zi cu ploaie şi una de soare, lucru nu prea dificil în acea perioadă a anului. Când am urcat sus, într-o minunată dimineaţă senină şi am găsit lighenaşul cu puţină apă de ploaie pe fund, Sasà a început să râdă plin de entuziasm frecându-şi mâinile de jeanşii tociţi şi plesnindu-şi limba de cerul gurii, pradă unei agitaţii pe care n-aş fi crezut că i-o poate provoca ştiinţa. Eu, în schimb, am reuşit să-mi păstrez o atitudine mai potrivită pentru un cercetător şi am rămas tot timpul în tăcere, încercând să pun în evidenţă fiecare mic gest pe care-l făceam, ca să dau în felul acesta amploare momentului. Trebuia să răzuiesc fundul lighenaşului cu un ac; pe vârful acului, îl asigurasem, vor fi urme ale meteoriţilor care în zilele

acelea trecuseră pe deasupra Pământului. El părea şocat de ipoteză şi stătea ghemuit lângă mine, fără să scoată o vorbă, emoţionat, pentru că, în sine lui, îşi spunea că va putea cu adevărat să atingă un meteorit. Aşa că, atunci când am fost nevoit să-i mărturisesc că în realitate, fragmentele se vor vedea doar cu ajutorul unui microscop şi că va trebui, deci, să găsim modul în care să facem rost de unul, nu i-a venit să-şi creadă urechilor şi m-a privit stupefiat.

— Mimì, dar tu ai spus că o să vedem meteoriţii! izbucnise.

— Sigur că da, i-am răspuns, cu ajutorul unui microscop, mi s-a părut că se-nţelege.

— Cum să se-nţeleagă, Mimì, m-ai făcut numa' să-mi pierd timpul, tu şi experimentele tale de căcat!

Apoi se ridicase şi o luase la fugă.

— Meteoriţii sunt peste tot Sasà, poate chiar şi pe capul tău, în păr, încercasem ultima carte ca să-l conving să rămână, dar el a dispărut pe casa scărilor. L-am găsit puţin mai târziu în faţa uşii de la intrarea în bloc, din nou zâmbitor, uitase deja de experiment.

— Mimì, ia te uită ce am aici, şi a scos din buzunar o figurină din albumul Panini.

Niciunul din noi nu avea albumul, dar amândoi colecţionam pozele cu fotbalişti pe care reuşeam să le găsim, mai ales la scoală.

— Cine-i? am întrebat cu naivitate.

El şi-a pierdut din nou răbdarea şi mi-a vârât imaginea sub nas.

— Cum cine-i? Costanzo Celestini, un jucător de la Napoli!

— De la Napoli? Uau! am comentat prompt, chiar dacă, de fapt, habar n-aveam cine e fotbalistul ăla. Aşa că, abandonată pentru totdeauna posibilitatea de a descoperi urme de meteoriţi pe balcoanele noastre, îl întrebasem pe Sasà despre poza cu Maradona, cea pe care toţi ar fi vrut s-o aibă.

— Maradona?

— Îhî...

— Da' cine-a văzut vreodată poza cu Maradona? Aş fi în stare să te omor pe loc, ca să-l am... a răspuns cu o expresie serioasă.

N-am crezut niciodată fraza aia. Am spus deja: Sasà era un mincinos.

•

Mi-au trebuit mult timp şi multă energie ca să-l conving să participe la noul meu experiment: transmiterea gândului. Mă asculta, desigur, dar nu demonstra niciodată un interes real sau o curiozitate pentru ceea ce mă pasiona. Lui Sasà îi plăceau doar fotbalul, fetele şi motocicletele, nu toate, numai Harley. Avea puţine interese, doar câţiva idoli din fotbal, şi niciun mit de imitat, în afară de Arthur Fonzarelli, zis Fonzie, cel din *Happy Days,* care umbla cu o geacă de piele neagră, degetul mare ridicat şi inseparabila lui motocicletă.

Asistasem la o întâlnire a lui Sasà cu o Harley, atunci când un tip cu un cioc foarte lung şi încălţat cu cizme oprise motocicleta exact în faţa carmangeriei lui Angelo. Apariţia lui fusese precedată, de fapt, de un huruit care invadase întreaga stradă, aşa că domnul D'Alessandro ieşise în uşă, iar *donna* Concetta începuse să-i înjure

pe tineri, chiar dacă tipul nu mai era tânăr de multă vreme.

Lui Sasà nu-i venea să-şi creadă ochilor, o Harley strălucitoare aflată la câțiva metri de el, dar rămăsese nemişcat, cu mingea în mână, admirându-şi visul fără să aibă curajul de a face un pas înainte.

— E motocicleta lui Fonzie? am întrebat eu.

— Una din primele motociclete ale lui Fonzie, a precizat, înainte să treacă la Triumph, şi a pus mâna pe şa.

Nici măcar nu ştiam ce e Triumph, iar Fonzie nu-mi era prea simpatic.

— De ce nu încerci să te aşezi pe ea?

— Ai înnebunit, m-ar omorî ăla!

Şi aşa a rămas nemişcat lângă motocicletă, până când tipul s-a întors şi a plecat cu un bubuit.

În orice caz, în timp ce încercam să-l trag de partea mea şi studiam paşii pe care-i aveam de făcut, m-am întors la videoteca lui Nicola în căutarea unui documentar care să trateze subiectul transmiterii gândului, dar din magazinul de altă dată rămăsese prea puțin: hoții luaseră aproape tot (printre lucrurile rămase era costumul lui Spider-Man, care mă făcea să simt junghiuri teribile în stomac ori de câte ori dădeam peste el), iar săracul domn Esposito încerca să se descurce cu puținele titluri care nu fuseseră furate. Nici vorbă de documentare despre telepatie, aşa că trebuia să găsesc singur soluția. Am hotărât că voi încerca o primă transmitere de gânduri, urma să fim doar Sasà şi cu mine, într-o linişte absolută, unul în fața celuilalt, cu ochii închişi. Am încercat la început să ne refugiem

în ghereta portarului, într-o după-amiază în care tata se ocupa cu strângerea sacilor de gunoi de pe casa scărilor, dar nici nu apucasem să începem că a sosit Criscuolo, care a întrebat:

— Hei, băieți, ce faceți aici înăuntru? Sunteți noii portari? Ia duceți-vă să vă jucați afară! şi şi-a plesnit mâinile una de alta cu un zgomot surd.

Am țâşnit afară şi prietenul meu i-a răspuns cu un gest obscen bărbatului care era întors cu spatele. A doua oară am încercat în carmangeria lui Angelo, la o oră când era pustie. Acasă la Sasà ne era interzis să urcăm – chiar dacă el nu mi-o spusese niciodată pe față, era ceva ce am înțeles eu, cred că părinții lui nu voiau să se împiedice de cineva prin casă, sau cam aşa ceva – ne-am gândit deci la carmangerie, care de câtăva vreme rămânea deseori goală după-amiaza, căci mama lui Sasà nu mai cobora să lucreze la casă, şi Angelo, mai ales după prânz, se aşeza pe o ladă de lemn în fața prăvăliei, cu țigara între degete şi un pix după ureche, uitându-se la noi cum jucam fotbal până când adormea. Angelo era un tip cam sever, şi nu înțelegeam niciodată când glumea, pentru că ştia să ascundă bine o glumă cu fața aia impasibilă, care în anumite ocazii ne şi speria puțin. Uneori venea să ne ia de la şcoală cu Fiatul lui 128 Coupé verde, din 1972, cu interiorul în piele roşie, şi atunci mă uitam tot timpul la oglinda retrovizoare de care atârna un rozariu răsucit şi fotografia unui fotbalist.

— Mimì, ştii cine-i ăsta? m-a întrebat într-o zi observându-mi curiozitatea.

Am clătinat din cap.

— Rudi Krol, a fost jucător la Napoli, unul din cei mai buni libero din lume!

Aş fi vrut să-l întreb ce e un libero, dar mi-ar fi luat prea mult timp şi, mai ales, mă temeam, că o să pierd stima lui Sasà, care nu mi-ar fi iertat prea uşor o asemenea ignoranţă. Aşa că am renunţat, asta şi pentru că, în scurt timp, imaginea celui mai bun libero din lume a fost înlocuită cu a celui mai bun jucător din lume, un bărbat cu părul negru şi creţ.

În orice caz, motivul pentru care mama lui Sasà nu mai cobora în prăvălie era că descoperise că are o tumoare la creier. I-am auzit pe părinţii mei vorbind despre asta într-o seară, în baie, locul ideal al familiei pentru confidenţe şi secrete. Uneori se întâmpla ca mama şi tata să intre brusc în baie, şi atunci, dacă puteam, dacă bunicii erau neatenţi, dacă Bea nu era acasă, îi urmăream pe furiş, îmi apropiam urechea de uşă şi ascultam. La început luasem obiceiul să pândesc prin gaura cheii, obicei care mi-a trecut imediat după ce am asistat, la nici opt ani, la o învălmăşeală de trupuri goale, de neînţeles pentru mine atunci.

Nu putusem înţelege gravitatea situaţiei, e normal, dar din cuvintele obscure folosite de ai mei în seara aia şi, mai ales, din ciudata exclamaţie a mamei, atunci când tata i-a comunicat vestea, am înţeles că era vorba despre ceva grav. Dar, dacă-l vedeai pe Sasà, nimic nu se schimbase şi el continua să fie cel dintotdeauna. Cel puţin cu mine, cel puţin în prima perioadă. În după-amiaza aceea a venit lângă mine şi mi-a spus:

— Mimì, acum e momentul, mama nu se simte bine nici azi şi tata e plecat cu livrările...

Livrările la domiciliu erau o sarcină care-i revenea deseori lui Sasà în timpul verii, imediat cum se termina şcoala, dar în perioada aceea Angelo obişnuia să se descurce singur. Am aşteptat momentul potrivit şi ne-am aşezat unul în faţa celuilalt. Nu aveam la dispoziţie prea mult timp, aşa că am încercat să nu-mi pierd concentrarea, dar abia am închis ochii, că în magazin a apărut Viola. Şi încă o dată un val de căldură mi s-a urcat pe faţă, în timp ce ea s-a uitat o clipă spre mine, înainte de a i se adresa prietenului meu:

— Aş avea nevoie de două sute de grame de şuncă crudă! Tatăl tău nu este?

Sasà a răspuns cu o scurtă plecăciune şi s-a dus în spatele tejghelei, de unde a scos cu destulă greutate, piciorul de porc.

— Tata e plecat cu livrările, sunt eu aici, a răspuns şi apoi a aşezat şunca pe aparatul de feliat mezeluri.

Dacă exista ceva care-l înfuria pe Angelo, asta era când Sasà se apuca să se joace cu feliatorul, aşa că am făcut un gest instinctiv să-l opresc, dar el mi-a aruncat o privire căreia nu i te puteai împotrivi. Viola ne privea confuză.

— Poate că ar trebui să-l aşteptăm pe tatăl tău... a încercat ea să spună.

O priveam fără să scot o vorbă, în obişnuita mea postură de tălâmb, cu capul vârât între umeri, ochelarii strâmbi şi gura deschisă, în timp ce Sasà îşi făcea de lucru cu feliatorul ca un mezelar cu experienţă.

— Ce ai păţit? a întrebat atunci ea, spărgând tăcerea. Se uita la mine.

— Poftim?

— La braț...

M-am uitat o clipă la ghips şi am ridicat imediat privirea. Viola, văzând că nu răspund, a insistat:

— Cum ți l-ai rupt?

Ce aş fi putut oare să spun? Că alergam spre ea ca s-o salvez şi mă împiedicasem? Că ghipsul acela alb îmi amintea în fiecare zi cât de mult o iubeam şi cât eram de mototol? În orice caz, nu ştiam să spun minciuni, iar moralitatea mă împiedica să le spun, aşa că eram pe punctul să dau la iveală povestea cu faimosul lanț al lui D'Alessandro în care-mi prinsesem glezna, când Sasà se vârî în vorbă cu o frază de efect:

— Şi l-a rupt în ziua în care ticăloşii ăia te-au jefuit, a încercat să-i oprească, dar ăia i-au dat un şut!

Viola a căscat ochii şi şi-a ținut respirația.

— Adevărat? Nu-mi aduc aminte... a spus.

— Sincer să fiu... am încercat să zic, dar Sasà a fost din nou mai iute decât mine.

— Adevărat, adevărat, tu erai şocată, de aia nu-ți aduci aminte, dar Mimì e un pic dus cu pluta. E obsedat de dreptate şi de eroi. Nu-i aşa, Mimì?

M-am întors să-mi privesc prietenul cu o expresie pierdută.

— Păi...

— Aşa...

— E adevărat că eşti obsedat de supereroi?

— Sunt întotdeauna de partea celor slabi, sigur, şi...

Noroc că Angelo a intrat mai repede decât prevăzusem, i-a aruncat o privire urâtă fiului şi cu o expresie repezită i-a ordonat să fugă acasă la maică-sa.

— La vârsta voastră mai credeți încă în superputeri şi în eroi? a întrebat Viola când am ieşit afară.

— Eu nu cred în niciun supererou, drept să spun, se repezi să răspundă Sasà, atins în orgoliul lui de bărbat, Mimì e obsedat de poveştile astea...

— Toți avem nevoie să credem în ceva superior, am spus brusc, să iubim pe cineva deosebit, să avem un exemplu de urmat. N-ai şi tu un idol? am întrebat-o pe Viola.

— Nu... de ce, tu ai?

— Bineînțeles, am răspuns țâfnos, am mulți. Neil Armstrong, de exemplu.

— Cine-i?

— Primul om care a pus piciorul pe Lună. Un erou.

Ea a tăcut.

— Ba chiar am şi un prieten erou, am adăugat atunci, exaltat de direcția în care mergea discuția.

— Cine?

— Giancarlo.

— Care Giancarlo?

— Jurnalistul care locuieşte în blocul nostru şi care cu scrisul lui combate Camorra. E prietenul meu...

Ea a zâmbit uşor disprețuitor şi a spus:

— Ce legătură are cu eroii? E meseria lui, e plătit pentru asta...

— Da' de când eşti prieten cu ăla? s-a vârât în vorbă Sasà.

Am început să transpir, neştiind cum să schimb vorba, aşa că, în cele din urmă, ea a fost cea care a tras concluziile:

— E clar că eşti ciudat rău de tot. În orice caz, mie nu-mi plac idolii, şi nici eroii, şi s-a îndepărtat fără să salute.

— Fac pariu că ai în cameră un poster cu Simon Le Bon, a urlat atunci Sasà.

Ea s-a întors înapoi.

— Te înşeli, a strigat strâmbându-se, deasupra patului am fotografia lui Vasco Rossi. Nu-i un erou, n-a făcut nimic extraordinar, dar îmi umple viaţa. Îl cunoaşteţi şi pe el? Ştiţi cel puţin cine e? Sau vă mai uitaţi încă la *Bim Bum Bam?*

Apoi a plecat de tot. Am stat puţin s-o privim cum se îndepărtează, apoi Sasà s-a întors şi a spus:

— Bineînţeles că îl cunosc pe Vasco Rossi, cu cine crede că are de-a face miorlăita asta?

Dar eu nici măcar nu-l ascultam, prins cum eram de dorinţa de a fugi după ea ca să-i explic că eram altfel decât arogantul meu prieten.

— De ce i-ai spus toate minciunile alea? l-am întrebat aproape supărat. Nu-mi place să-mi păcălesc aproapele.

— Bine-au făcut că ţi-au zis Patru-ochi la şcoală, eşti prea prost uneori. Ştii a cui soră e aia? a spus arătând cu degetul locul unde înainte se afla Viola.

— Sigur. A lui Fabio.

— Nu, greşeşti, nu a lui Fabio şi gata. A lui Fabio Iacobelli, ăla cu sala de jocuri în casă, şi mi-a făcut din nou cu ochiul.

— Şi ce-i cu asta?

— E... că dacă dăm lovitura cu ea şi-i devenim prieteni, putem să devenim şi prietenii lui.

Am pufnit şi mi-am dezmorțit degetele care ieşeau din ghips, apoi am avut o clipă de revoltă:

— Sasà, am spus serios, ăsta nu e un motiv să-ți bați joc de oameni, admițând că ar exista vreun motiv.

— Păi am făcut-o pentru o cauză bună, a răspuns zâmbind.

— Nu văd intenții bune în gestul tău, îmi pare rău. Şi nu-i adevărat că nu crezi în supereroi şi idoli. N-ai un poster cu Fonzie acasă?

— Şi ce-i cu asta, el nu-i un erou...

— N-o fi un erou, dar e idolul tău. Şi mie nici prin cap nu mi-ar trece să nu accept asta.

— Ascultă Mimì, ce vrei de la mine? Io nici măcar nu te-nțeleg când vorbeşti...

— Încerc să-ți spun că de acum înainte n-o să mai fi asistentul meu.

Şi-a aplecat capul spre stânga şi a părut că se gândeşte o clipă, apoi a răspuns:

— A, da? Atunci, de azi, nu mai suntem prieteni! şi m-a lăsat în mijlocul trotuarului.

Aş fi vrut să-l chem înapoi, în fond era singurul prieten pe care-l aveam, dar în clipa aia gândurile îmi zburau toate la o singură persoană: Vasco Rossi, semieroul care mă va conduce la iubita mea.

Vita spericolata[6]

În sâmbăta următoare mi-a venit în ajutor Giancarlo însuşi. Mă aflam în gheretă împreună cu tata, care nu reuşea să scape de Criscuolo, şi mă gândeam la absența lui Sasà, care de la cearta pe care o avuseserăm cu câteva zile înainte nu mai apăruse, când jurnalistul a ieşit din ascensor salutându-mă cu un gest înainte de a dispărea în stradă. Îmi era imposibil să nu mă duc după el, planul meu nu mai putea aştepta: trebuia să devin un supererou ca s-o cuceresc pe Viola şi să-mi schimb viața. Am ieşit deci în fugă din încăperea de lemn, numai că, atunci când am ajuns în stradă, Giancarlo era deja în Mehari, gata să pornească. Am făcut doi paşi şi am încercat să-l strig, dar probabil că nu m-a auzit, pentru că a plecat în grabă. Am rămas să mă uit la spatele verde al acelui soi de Batmobil care se îndepărta întrebându-mă când voi reuşi să vorbesc cu el şi să-i dezvălui intențiile mele, sperând că mă va ajuta la experimentul de dezvoltare a gândirii telepatice.

Am petrecut următoarea parte a zilei aşteptându-l pe noul meu prieten şi imaginându-mi tot felul de lucruri despre Viola, sprijinit de un zid pe care era scris cu roşu *„iubeşte”.* Când, în sfârşit, farurile Citroënului Mehari au luminat străduța pe care se afla blocul meu, era deja nouă seara şi maică-mea ieşise să mă strige de

---

[6] *Viață fără teamă,* titlul celui mai cunoscut cântec al lui Vasco Rossi, idolul a milioane de tineri italieni.

câteva ori. Am alergat după maşină ţinându-mi cu mâna stângă ochelarii care-mi dansau pe nas şi am aşteptat ca Giancarlo să parcheze.

El s-a întors brusc şi m-a văzut. Apoi m-a salutat:

— Bună!

— Bună, i-am răspuns şi n-am mai adăugat nimic stând pe loc ca un prost.

În ciuda faptului că-mi petrecusem după-amiaza repetând ceea ce voiam să-i spun, acum, când se afla în faţa mea, nu reuşeam să găsesc cuvintele potrivite şi mi se părea că tot ce aveam de spus se reducea la prostioare de copii. Apoi de la radioul din maşină s-a auzit pe neaşteptate vocea lui Vasco Rossi care cânta *Vita spericolata* şi am înţepenit. După întâlnirea neaşteptată în carmangerie cu Viola totul se împotmolise. Petrecusem multă vreme în faţa radioului în speranţa că vreun post va transmite un cântec al cantautorului emilian: planul meu era să înregistrez o casetă cu cele mai bune cântece ale lui şi să i-o dăruiesc iubitei mele. Dar până în momentul acela nu reuşisem să înregistrez decât trei cântece, dintre care unul nici măcar nu era întreg, pentru că atunci când începuse *Albachiara* mă aflam în faţa uşii de la baie aşteptând ca bunicul să mă lase să intru.

Nu putea fi o întâmplare că tocmai de la omul pe care-l ridicasem la rangul de idol, la exemplu de urmat, venea ajutorul nesperat pentru realizarea unui plan, la care, chiar dacă privea lucruri mult mai pământeşti, în comparaţie cu acela de a deveni un erou, ţineam totuşi la fel de mult.

Eram pe punctul să-l întreb dacă e un fan al lui Vasco, dar el mi-a luat-o înainte.

— Unde e prietenul tău? a spus în timp ce deschidea uşa maşinii.

— Nu e prezent...

Giancarlo a coborât şi a luat o agendă roşie de pe scaunul de lângă şofer, apoi s-a uitat din nou la mine.

— Ați învățat să dați loviturile de pedeapsă?

— Fotbalul nu are puterea să-mi trezească emoții, am răspuns cât se poate de serios.

Mi-a aruncat o privire amuzată şi a adăugat:

— Credeam că îți place fotbalul...

— Mă prefac că sunt interesat, ca să nu-i provoc o neplăcere lui Sasà.

A izbucnit în râs şi s-a aplecat spre mine, cu mâinile pe genunchi şi fața la o palmă de a mea.

— Ce ai pățit la braț?

— Uneori viața te găseşte nepregătit, mi-a venit în minte să spun.

— Vorbeşti tot mai mult ca un bătrân nobil din secolul trecut... Câți ani ai acum?

— Doisprezece...

— Doisprezece... deja! Îmi aduc aminte când erai aşa... şi a indicat înălțimea cu mâna. Apoi a adăugat: în orice caz, la doisprezece ani ştii deja ce valoare are prietenia. Felicitări!

— E clar. Cred în prietenie şi în generozitate... şi în eroi!

Giancarlo s-a uitat la mine întrebându-se poate dacă sunt nebun, aşa că am profitat ca să spun ce aveam de spus:

— Pot să-ți cer un serviciu?

— Spune.

— Aş avea nevoie de caseta cântărețului pe care-l ascultai în maşină, acel Vasco Rossi.

Giancarlo s-a întors brusc spre Mehari.

— Vasco? Îți place Vasco?

Aş fi putut să spun da şi să merg mai departe, dar, aşa cum am spus, n-aveam niciodată o minciună la îndemână.

— Nu ştiu să mint, mă văd deci nevoit să mărturisesc adevărul: îl cunosc puțin... dar Violei îi place mult!

A părut să-l intereseze conversația.

— Şi cine e Viola asta?

— E fiica domnului Iacobelli, pilotul de la etajul şapte...

Jurnalistul părea că se gândeşte şi atunci am tras aer în piept şi am adăugat:

— OK, ți-o descriu, nu poți să nu ți-o aminteşti, e fata cea mai frumoasă din lume: are ochi albastru cobalt ca elfii, părul de culoarea aramei ca zânele şi pielea strălucitoare ca sirenele.

Giancarlo m-a privit stupefiat şi a izbucnit în râs.

— Eşti cu adevărat un tip minunat, ştii? a spus.

De data asta am aprobat.

— Şi eşti îndrăgostit de această sirenă...

Am dat din cap şi am adăugat:

— Din cauza ei mi-am rupt brațul...

Nu ştiu dacă era pentru că aveam o nevoie disperată de casetă, dar pentru prima oară în viață m-am simțit liber să spun adevărul pe care nu îndrăznisem să-l povestesc nimănui. Cred că era din cauza energiei pe

care o emana tânărul acela plin de vitalitate; avea un zâmbet atât de molipsitor şi de senin, că aproape te simțeai obligat să vorbeşti cu el numai despre lucruri frumoase.

Când mi-a pus mâna pe umăr şi mi-a spus că va înregistra personal caseta pentru mine, am fost gata să-l îmbrățişez de bucurie. Poate că şi-a dat seama, dar n-a spus nimic.

— Şi prietenei mele îi place Vasco, să ştii! a precizat apoi.

L-am privit ca şi cum mi-ar fi dezvăluit un foarte mare secret.

— Şi eu i-am înregistrat o casetă cu cântecele mele preferate. E un gest minunat, foarte romantic...

— Da, aşa e, am comentat plin de mândrie.

— Dar ar trebui să te pregăteşti. Ce faci, îi dăruieşti o casetă cu cântece pe care nici măcar nu le cunoşti?

Am căscat ochii. Într-adevăr, asta era o problemă.

A zâmbit, înainte să spună:

— Nu-ți face griji, poate le ascultăm împreună la un moment dat...

— Chiar?

— Acum însă lasă-mă să plec...

— Giancarlo...

— Da...

Stăteam în picioare în fața lui, cu un tricou Flash Gordon şifonat ieşind de sub geacă, mâinile atârnând pe lângă corp şi capul ridicat căutându-i privirea.

— Tu combați criminalitatea, nu-i aşa? am găsit, în sfârşit, curajul să întreb.

El s-a încruntat şi n-a răspuns.

— Combați sau nu împotriva celor răi?

— Într-un anumit sens, a răspuns în cele din urmă.

— Aşa-i, ştiu. Eşti un fel de supererou, am adăugat, şi de data asta l-am văzut râzând din toată inima.

— Nu eşti un pic cam mare ca să mai crezi în supereroi? Îmi pare rău că te dezamăgesc, dar nu există supereroi, Mimì, a răspuns şi şi-a luat casetofonul portabil sub braț.

— Eu, în schimb, cred că există şi că sunt în mijlocul nostru.

Mi-am aşezat mai bine ochelarii pe nas şi l-am privit drept în ochi.

— A, da?

— Şi că tu eşti un exemplu.

A urmat doar o clipă de tăcere stânjenitoare, apoi el a spus:

— Ce zici! N-am nimic de erou, uite, şi şi-a ridicat brațul ca să-mi arate bicepşii, nici măcar n-am muşchi.

— N-ai nevoie de muşchi ca să fii un erou, i-am răspuns imediat.

Atunci Giancarlo a devenit serios şi a spus:

— Trebuie să plec, te sun la interfon când am caseta.

A făcut doi paşi, apoi şi-a întors capul şi, văzându-mi expresia dezamăgită, s-a apropiat din nou de mine:

— Ascultă, nu ştiu ce părere ți-ai făcut despre mine, sau dacă cineva ți-a spus tot felul de baliverne, eu nu sunt decât un jurnalist cu un contract provizoriu care încearcă să-şi facă bine meseria. Te asigur că n-am niciun fel de superputeri, altfel le-aş folosi ca să fiu angajat de ziar cu un contract definitiv, a zâmbit din nou.

Numai că eu nu râdeam deloc, aşa că mi-a pus din nou mâna pe umăr şi a adăugat:

— Alții sunt eroii, Mimì...

— Eroii sunt cei care nu se tem de nimic, am răspuns hotărât.

— Îmi fac doar datoria, a mai spus şi s-a îndreptat spre ascensor.

Am mers după el. Holul de la intrare era gol şi paşii lui răsunau pe marmură.

— Aş avea nevoie de ajutorul tău, am reuşit să spun înainte să sosească liftul.

— Pentru ce?

— Pentru un experiment, am răspuns şi cuvintele mi-au fost acoperite de zgomotul ascensorului care se oprise.

— Ce experiment? şi a deschis uşa.

Crezusem şi sperasem că o să mă asculte cu mai multă atenție, că aproape va fi cucerit de cuvintele mele şi nu va face ca toți ceilalți, care atunci când vorbeam despre ştiință şi magie râdeau pe înfundate. Giancarlo nu râdea, era doar grăbit.

— Un experiment pentru transmiterea puterii telepatice.

La asta şi eroului meu i-a scăpat un chicot şi mi-a răspuns:

— Mimì, îmi pare rău, ți-am spus, nu cred în superputeri. Ar trebui să vorbeşti cu Sasà, cu băieții de vârsta ta, eu sunt un pic prea mare, nu crezi?

— Sasà nu înțelege nimic despre experimente şi ştiință, iar pe băieții de vârsta mea nu-i interesează decât fotbalul!

În clipa aceea mama a deschis uşa apartamentului nostru.

— Hei, a spus, ce faci? Te aşteptăm de zece minute, am pus deja masa!

— Du-te să mănânci, a spus Giancarlo, vorbim altă dată.

M-am întors o clipă s-o privesc pe mama şi i-am şoptit prietenului meu:

— Îmi promiți că te gândeşti?

— La ce?

— Să mă ajuți cu experimentul...

— Scuzați-mă, a intervenit mama făcând doi paşi şi prinzându-mă de gluga de la geacă, Mimì e un mare povestitor. Apoi s-a uitat la mine şi a adăugat: Nu vezi că domnul trebuie să plece? Hai, vino să mănânci!

Am continuat să-l privesc pe Giancarlo şi, în cele din urmă, el mi-a făcut cu ochiul. Promisese.

Când am intrat în casă, aveam imprimat pe față ceva foarte asemănător cu zâmbetul lui. Acelaşi zâmbet care m-a însoțit în lunile următoare ori de câte ori am avut norocul să-l întâlnesc.

Am spus-o, Giancarlo te obliga să fii vesel şi să vorbeşti numai despre lucruri frumoase.

Poate pentru că în cealaltă viață a lui, străină mie, vorbea numai despre lucruri urâte.

•

M-am spălat în grabă pe mâini (în privința asta mama nu admitea obiecții) şi m-am aşezat la masă. La televizor Pippo Baudo prezenta emisiunea de divertisment *Fantastico,* care întreținea de şase ani sâmbetele italienilor şi pe care eu o detestam cu toată

ființa mea. Drept să spun, uram toate emisiunile de varietăți, exceptând *W le donne*[7], cu Amanda Lear. Nu, nicio explicație pseudointelectuală (cum ar fi spus sora mea) care să-mi susțină interesul, chestiunea era mult mai profundă: era vorba, evident, despre femei.

Dădusem peste emisiunea asta din întâmplare, într-o seară în care bunica se uita la Canale 5, aşteptând să fiarbă fasolea. Şi acolo o văzusem pe Sabrina Salerno, femeia care îmi va invada adolescența ca o tornadă, ținându-mi companie în momentele mai dificile, ca şi în cele de bucurie. Imediat ce am văzut-o, am simțit cum un val de căldură îmi urcă din partea de jos a pântecelui spre piept şi apoi pe față. Mă simțeam ciudat, plin de o energie pe care nu reuşeam s-o stăpânesc, şi-mi venea să alerg şi să sar prin casă cum făcea personajul din *Bomb Jack,* jocul video aflat în noua sală de jocuri din Vomero. Dar nu reuşeam să-mi iau privirea de la Sabrina, de fapt de la sânii Sabrinei; exista ceva care mi-o atrăgea spre despicătura aceea, spre curbele acelea sinuoase. Mă întorsesem să mă uit la ai mei: tata fixa ecranul cu mai multă atenție decât de obicei şi bătea nervos cu piciorul în podea, în timp ce mama, din fericire, era ocupată cu împăturitul chiloților, altfel ar fi înțeles. Ea înțelegea întotdeauna totul.

Aşa că lăsasem în voie instinctul şi alergasem în baie, unde înțepenisem în fața oglinzii cu o expresie speriată. Doar câteva secunde, apoi îmi îndreptasem privirea în jos: aveam penisul umflat, cum mi se întâmpla doar

---

[7] Trăiască femeile.

când trebuia să fac pipi sau dimineața, imediat ce mă trezeam. Îmi coborâsem pantalonii şi întinsesem mâna înainte de a o retrage de parcă aş fi atins o sobă fierbinte. Atunci mi-am privit din nou fața transpirată, cu pielea de aceeaşi culoare ca a lui Alberto, coaforul mamei, care era obsedat de frumusețe şi în aprilie avea deja un bronz perfect, pentru că-şi petrecea două ore din zi pe balcon cu unul din panourile reflectorizante şi cel puțin o cutie de cremă cu caroten. Apoi cineva a bătut în uşa băii. Eram convins că e bunicul, care-şi petrecea viața la toaletă, poate pentru că avea deja o tumoare, dar era Bea. Mi-am tras în sus pantalonii într-o clipă şi am fugit în camera de zi. Însă toată noaptea n-am închis ochii din cauza durerii din partea de jos a abdomenului.

Ca un făcut, peste două zile se prezentase la mine Sasà, atât de agitat că-şi înghițea cuvintele mai mult ca de obicei, obişnuit cum era să vorbească grăbit, ca şi cum ar fi avut ceva urgent de făcut. Mă târâse în baie (locul predilect, cum am spus, pentru secretele întregii familii) şi scosese *Gin Fizz,* o revistă de doi bani, tipică pentru toți adolescenții de pe vremea aia, plină de fotografii de femei goale. Din nou, pe neaşteptate, m-a vizitat valul de căldură, şi imediat după aceea palpitațiile. Şi totuşi nu era prima oară că admiram o revistă porno, dar era prima oară că trupul meu reacționa în felul ăsta.

— Frumoasă, nu? a spus Sasà, mândru de revista lui.

Zâmbisem stânjenit, şi atunci Sasà, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic neobişnuit, mi-a mărturisit că se

masturbase şi că simțise o plăcere incredibilă, apoi mă prinsese de braț şi-mi şoptise:

— Mimì, trebuie s-o faci şi tu!

Îmi era prea ruşine ca să-i dau un răspuns de bun-simț şi, în plus, mă şi temeam că va apărea cineva din familie.

— Ce-i, nu ştii cum se face? întrebase, prefăcându-se a fi un expert.

Nu ştiu de ce, insistența lui îmi zgâriase orgoliul, aşa că i-am mărturisit că şi eu experimentasem senzația aceea ciudată, dar că după aia venise sora mea.

Şi atunci ai pierdut ce era mai bun! Trebuie să mergi înainte... îmi spusese el, cu o clipă înainte să apară, aşa cum mă temeam, bunicul.

Sasà îşi vârâse revista sub pulover şi am ieşit amândoi.

— Numai fetele merg împreună la toaletă! fusese comentariul contrariat al bunicului Gennaro, în timp ce închidea uşa în spatele lui.

— Gândeşte-te la Moana[8], îmi sugerase prietenul meu înainte să plece.

În aceeaşi seară aşteptasem momentul prielnic, cu puțin înainte de cină (când toți erau ocupați cu ceva, şi bunicul de abia ieşise din baie) ca să încerc să pun în practică sfatul. Nu mă gândisem însă la Moana, ci la Sabrina.

Avea dreptate Sasà, trebuia să merg mai departe.

---

[8] Moana Pozzi, actriță pornografică.

Gol din lovitură de colţ

Câteva zile mai târziu – Carnavalul se terminase de puţină vreme – stăteam ghemuit lângă treptele de la intrarea în blocul meu. Era ora două după-masa a unei duminici de la sfârşitul lui februarie şi ploaia abia încetase, aşa că trotuarul era acoperit de bălţi în care se reflectau marginile acoperişurilor şi cerul plumburiu. Ţineam în mână o farfurie de carton cu resturile prânzului, pe care mama îmi ordonase să i-o duc Bagheerei, care, nu ştiu cum făcea, dar, în fiecare zi festivă, se proţăpea sub fereastra noastră şi începea să miaune până când cineva o băga în seamă. „Într-o bună zi îi dau câteva şuturi la pisica asta!" spusese odată tata, iar mama îi dăduse un răspuns pe măsură: „După aia îţi dau eu câteva şuturi ţie!"

Mama era obsedată de pisici şi mai ales de Bagheera, şi seara, în special vara, scotea capul pe fereastra de la dormitor şi-i arunca şuncă şi peşte (ascunzându-se însă de tata, care ar fi început să urle că mâncarea costă şi nu creşte în copaci).

— Mamă, te aşteaptă în faţa ferestrei un exemplar de *Felis catus,* îi spuneam uneori ca să râd de ea.

Se întorcea întotdeauna spre mine cu aceeaşi expresie mirată întipărită pe chip.

— Da' cine-i Felis Cactus ăsta? mă întrebase prima oară.

— *Felis catus,* nu cactus, am râs eu, e numele ştiinţific al pisicii domestice.

— Ascultă, Mimì, cu mine tre' să vorbeşti în italiană, ştii asta.

În orice caz, în ziua aia, terminasem de mâncat, mă îmbrăcasem cu costumul de carnaval şi o zbughisem în stradă, ca să le arăt celor care nu mă văzuseră încă (deşi nu era nimeni în faţa blocului) ultima mea travestire. Adevărul e că mai eram cu gândul la costumul lui Spider-Man, pe care nu mi-l puteam permite, dar pe care aş fi putut să-l şterpelesc în seara aceea, din magazin, dacă aş fi avut curaj. Nu spun că-mi părea rău, pentru că oricum tot furt ar fi fost, numai că nu reuşeam să-mi iau gândul de la costumul cu care aş fi fost cu adevărat un supererou nemaipomenit.

În timp ce mă gândeam cum să fac rost de bani ca să-mi cumpăr mult visatele haine, mama şi bunica mi-au venit în ajutor „obligându-mă să mă costumez în Popeye Marinarul. După părerea lor aş fi fost grozav, aşa că studiaseră bine de tot hainele personajului, cu gândul să le reproducă identic. Adevărul e că mie Popeye mi se părea un bătrânel cretinizat, fără greutatea şi farmecul lui Spider-Man, ele însă erau atât de convinse, că până la urmă am acceptat.

Ceea ce a ieşit s-a dovedit a fi mediocru, mai ales dacă era comparat cu costumele colegilor mei de şcoală, care defilau cu mantii şi măşti de toate felurile. Dacă uniforma avea şi are rolul de a şterge eventualele diferenţe sociale dintre elevi, costumul de Carnaval, în schimb, a fost inventat tocmai ca să repună lucrurile la punct, bogăţii de o parte şi săracii de alta. Printre cei bogaţi se afla, evident şi Fabio, care era îmbrăcat cu o armură de cavaler medieval, mantie, coif, spadă din plastic, vestă de zale false, panaş (pe care nu mi se pare că-l aveau cavalerii medievali) şi mănuşi. Printre săraci

ieşea în evidentă Sasà, care în mintea lui se costumase în fotbalist şi era îmbrăcat cu un tricou de doi bani al echipei Napoli şi o pereche de pantaloni scurți negri, iar în picioare avea pantofi de sport albi. Cui îi atrăsese atenția că fotbaliştii de la Napoli nu erau îmbrăcați cu şort negru i-a răspuns aşa cum îi sugerase taică-său (eram prezent la discuția care a avut loc în carmangerie), că Napoli pe vremea lui Ramon Díaz purtase exact pantaloni negri, ca miticul Uruguay, campion mondial în anii '30.

De fapt, Sasà era, cât se poate de clar, ajuns printre săraci, ca mine, de altfel, care aveam nişte colanți roz umpluți cu vată ca să reproducă antebrațele bătrânului mâncător de spanac, pălăria albă a tatălui meu din tinerețea lui, când lucrase o perioadă ca ajutor de pizzaiolo într-un local din Cliento, un fular roşu al lui Bea la gât, iar din gură îmi atârna o pipă de jucărie cumpărată de mama la un chioşc de ziare din centru, una din acelea în care o mică sferă de plastic începea să se învârtă când suflai în tub.

Stăteam deci acolo, în fața blocului, sperând ca vreun trecător să-mi admire costumul şi, între timp, mă gândeam la Viola, pe care n-o mai întâlnisem, şi, mai ales, la Sasà, care de la cearta din fața carmangeriei, nu mai vorbise cu mine. Nu eram obişnuit cu o asemenea atitudine din partea lui, se întâmpla des să ne certăm, iar a doua zi pentru el era ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. La treisprezece ani voia s-o facă pe grozavul printre oamenii cumsecade, dar în realitate era doar un copil care încerca să facă față unei vieți ciudate şi dificile, cu o mamă bolnavă şi un tată care vorbea

puțin. Adevărul e că ne maturizam mai repede decât ne dădeam seama, iar el, poate, şi mai repede decât mine. În mijlocul acelui drum greu şi plin de obstacole care duce din copilărie în adolescență, prietenul meu înțelesese deja un lucru: nu trebuie dată prea multă greutate cuvintelor, ci gesturilor. Deci, chiar dacă cineva îl trimitea la dracu', Sasà râdea întruna. Scara lui de valori era puțin diferită de a mea şi mi-am dat seama de asta câteva zile mai târziu, când am putut să mă apropii de el şi am înțeles că, în lumea lui ciudată, comportamentul meu fusese o gravă jignire, o rană care trebuia încă să se cicatrizeze.

— Eu şi cu tine suntem ca frații, poți să-mi vorbeşti urât, dar nu trebuie să crezi că poți să mă alungi. Să n-o mai faci niciodată! a spus pe un ton grav, după ce i-am cerut scuze.

Atunci am înțeles că Sasà va rămâne pentru totdeauna asistentul meu, că mă va urma în experimentele, pasiunile şi proiectele mele cele mai absurde, chiar fără să creadă în ele şi prefăcându-se că mă susține, numai pentru că, acolo unde eram eu, era şi el.

•

— Hei, Mimì, mi-a întrerupt melancolia *donna* Concetta, de pe cealaltă parte a străzii, pentru că stătea acolo şi duminica să vândă țigări de contrabandă, ce-i cu moaca asta tristă?

— Nimic îngrijorător, doamnă, meditam la valoarea prieteniei şi la adolescență, am răspuns serios uitându-mă spre ea. În realitate, fără ochelari, distingeam doar contururile bătrânei, nu aveam acces la expresia feței,

dar trebuia să mă descurc, căci cine văzuse vreodată un Popeye cu ochelari?

Ea s-a uitat o clipă la mine, apoi a izbucnit în râs.

— Băiete, io nu te-nțeleg când vorbeşti, eşti prea dificil pentru o bătrână ca mine!

I-am zâmbit încurcat, în timp ce zgomotul meciului transmis la radio ajungea până la noi. Era ziua întâlnirii Napoli-Lazio, un meci intrat în istorie, pentru că Maradona a realizat atunci prima lui tripletă la Napoli. Am mai spus că nu-mi plăcea prea mult sportul, consideram că e o pierdere de timp, şi-apoi, în ziua aia, aveam alte lucruri la care să mă gândesc, cu toate astea, euforia familiei nu m-a lăsat complet indiferent. La primul gol, tata a ieşit în stradă şi a spus:

— Mimì, ce faci acolo singur, hai în casă că e frig şi Maradona a marcat un gol!

La al doilea a deschis fereastra şi a urlat:

— Mimì, Maradò a marcat cu un şut de la mijlocul terenului!

— Serios? Mi se pare puțin spus dificil să marchezi de atât de departe, am repetat în timp ce intram în casă cu capul în jos.

— Exact, chiar aşa, a răspuns el, şi l-am văzut pe bunicul cum aproba serios şi-şi ducea degetul la buze cerându-ne să facem linişte.

Duminicile în casa Russo erau un eveniment care se repeta mereu în acelaşi mod, ca un ritual. La douăsprezece şi jumătate eram deja la masă, iar la unu şi jumătate în fața radioului, cu o oră înainte să înceapă meciul, pentru că, spunea bunicul trebuia să ne pregătim mintal ca şi cum ar fi trebuit să intrăm şi

noi pe teren. Bunicul Gennaro lua loc ca întotdeauna pe fotoliul lui bej de pluş, cu pachetul de More, scrumiera pe braţul fotoliului şi ţigara stinsă în gură (nu-i era permis să fumeze nici măcar în acele momente). Tata, în schimb, se sprijinea de masă cu ziarul *Corriere dello Sport* deschis la meciurile duminicii, pixul pregătit ca să scrie rezultatele altor echipe şi biletul de pronosport aşezat la vedere. Eu mă întindeam în mijlocul puţinelor lor comentarii şi mă simţeam oarecum protejat.

Înainte de fluierul de începere, se pornea obişnuitul teatru, cu tata care voia să asculte *Tutto il calcio minuto per minuto*[9], ca să poată controla mai bine biletul de pronosport, şi bunicul care susţinea că Ciotti şi Ameri[10] poartă ghinion şi că, în consecinţă, trebuie să ascultăm doar transmisia radiofonică din Napoli. Eu reuşeam să rămân concentrat numai câteva minute, apoi începeam să mă gândesc la orice, numai la fotbal nu, asta pentru că la televizor mă atrăgeau culorile, gazonul, tricourile, steagurile, în timp ce la radio nu era nimic şi trebuia să-ţi foloseşti fantezia. La asta bunicul era campion şi imediat ce se termina o acţiune, ţi-o explica de parcă ar fi fost acolo s-o vadă, uneori chiar şi înjurându-l pe jucătorul care, aflat pe teren într-o poziţie specială, ar fi trebuit să paseze mingea, în loc să încerce să tragă la poartă.

---

[9] Tot fotbalul minut cu minut.

[10] Comentatori sportivi.

Eu însă preferam să-mi folosesc energia pentru chestiunile ştiinţifice, şi nu pentru lucruri pe care nu le consideram demne de mine, iar imaginaţia care-mi fusese dată o foloseam doar pentru a face ipoteze asupra vieţii de adult: aş fi devenit un om de ştiinţă sau un medic, cum spunea mama, sau un astronaut şi aş fi pus piciorul pe o planetă necunoscută, aş fi înfipt steagul Italiei pe terenul acela arid şi neprimitor şi m-aş fi întors acasă cu o mulţime de pietre de analizat, evident, nu înainte de a-mi fi salutat familia şi pe Sasà care ar fi fost mândru de mine. Cine ştie dacă Viola m-ar fi văzut la televizor şi şi-ar fi adus aminte de „Patru-ochi" ăla care vorbea ciudat şi devenise un erou.

Mă gândeam la toate astea atunci când Maradona a marcat al treilea gol personal direct dintr-o lovitură de colţ şi de data asta bunicul a căzut jos împreună cu radioul, ţigările şi scrumiera care s-a făcut bucăţi bucăţele.

•

De fapt tata făcuse întotdeauna totul pentru a-i transmite singurului său băiat pasiunea pentru fotbal. Cu un an înainte, când începuse să circule prin cartiere ştirea că cel mai mare fotbalist din lume abia semnase contractul cu Napoli, nimeni nu îndrăznea să-şi creadă urechilor. Mi s-a povestit că lumea se privea neîncrezătoare, fără să înţeleagă importanţa reală a veştii, şi continua să repete că trebuie să aşteptăm şi să nu ne lăsăm duşi de triumfalisme uşoare. Printre ei era şi bunicul care, dezamăgit de şaizeci de ani de dragoste nu întotdeauna împărtăşită, nu putea crede incredibilul.

În orice caz, eu dormeam când a fost confirmată ştirea, în timp ce tata şi bunicul Gennaro stăteau în faţa televizorului şi schimbau la repezeală canalele aşteptând să binevoiască cineva să dea comunicatul oficial. La ora douăzeci şi trei şi jumătate apăruse pe toate canalele locale: Maradona joacă la Napoli! Bunicul izbucnise în plâns, eliberându-se de enorma tensiune acumulată timp de o lună, de când începuseră tratativele cu Barcelona; tata, în schimb, sărise de pe scaun, scosese sticla de Asti pe care o păstra pentru ocazii importante şi venise la mine cu paharul încă plin.

— Mimì, trezeşte-te, tata are să-ţi arate ceva frumos!

Mama, în spatele lui, cu mâinile în şold şi sprâncenele încruntate, încercase să-l oprească:

— Rosario, da' ţi se pare că e cazul? După aia nu mai adoarme...

— Nu-i nimic, băiatul tre' să participe la sărbătoare, la evenimentul istoric! Îţi dai seama ce emoţie pentru el!

Astea spuse, m-a luat în spate ca să iasă în stradă şi să asiste la sărbătoare. Cu noi a venit toată familia, în afară de bunica Maria, care ne salutase de la fereastră clătinând din cap în semn de dezaprobare. Mama în schimb, după nemulţumirea iniţială, s-a lăsat prinsă de delirul popular, la fel ca Beatrice, care, chiar dacă somnoroasă, era totuşi fericită să participe la distracţie. Ne-am urcat în Simca familiei şi am ajuns cu greu în Piaţa del Plebiscito, invadată deja de sute de suporteri. Bunicul aşezat lângă tata, avea ochii umezi şi din când în când se întorcea spre mine şi spunea:

— Ai văzut, Mimì, ce frumos? Şi tu o să-l poţi vedea pe Maradona la stadion! E un miracol!

Cu şiruri de scutere peste tot, maşini pline cu persoane care agitau steaguri sau şaluri şi strigau cuvinte de neînțeles, via Toledo era un fluviu de oameni care săreau, cântau, se îmbrățişau. Odată ajunşi în piața Trieste e Trento, tata scosese un steag până atunci rămas dosit cine ştie pe unde şi bunicul ieşise cu bustul pe fereastră ca să cânte ca un nebun, în timp ce strângea mâini şi zâmbea celor care făceau baie în fântâna arteziană.

— Poate ajung să văd şi eu un campionat câştigat înainte de a muri! spusese la întoarcerea acasă.

N-a greşit prea mult.

Morla

A venit luna martie şi viața mea nu s-a schimbat deloc, în afară de faptul că mi-am scos ghipsul fără ca nimeni altcineva, în afară de fantomatica Debora, să mi-l semneze. Am încercat şi cu Sasà, dar mi-a spus că numai fetele fac aşa ceva. Cu prietenul meu legătura era din nou cea dintotdeauna, ne vedeam după-masa şi vorbeam despre tot felul de lucruri, făceam schimb de figurine şi de noi visuri. El avea mereu câte un plan în şantier, iar în perioada aceea făcuse o teribilă obsesie pentru wrestling, care de abia apăruse din America şi despre care eu nu ştiam nimic. Uneori îmi sărea în spate şi îmi trecea brațul în jurul gâtului prefăcându-se că mă sufocă. Eram obligat să-mi țin ochelarii cu o mână, altfel mi-ar fi căzut pe jos şi s-ar fi spart, în timp

ce el imita comentariul sportiv al unui nebun care se agita la fiecare mişcare.

— Hei, hei, urla atunci *donna* Concetta din colțul străzii, dacă faceți aşa, vă loviți!, dar nimeni nu-i asculta protestul.

Lui Sasà, cum am spus, nu-i displăcea, cu siguranță, să se ia la bătaie, desenul animat pe care-l prefera era *Omul Tigru,* pe care eu îl găseam plictisitor şi prea puțin colorat. În fiecare dimineață riscam să întârziem la şcoală, pentru că el, în timp ce lua micul dejun, trebuia să privească tot episodul pe care-l dădeau pe un post local. Îmi amintesc şi că a fost printre primii care mi-au vorbit despre Hulk Hogan, unul din personajele importante din *Rocky III,* un film ce-mi plăcuse mult, mai ales pentru că în personajul lui Mickey, antrenorul, găsisem, poate chiar fără să-mi dau seama, aceeaşi bunătate ascunsă în spatele unei expresii ursuze pe care o avea şi bunicul.

În fine, lucrurile îşi urmau cursul dintotdeauna, dar de Giancarlo şi Viola nici urmă. Pe ea o vedeam deja doar de departe, la şcoală, după-masa nu ieşea niciodată, el, în schimb, era tot timpul plecat.

— Unde te duci? l-am întrebat într-o după-amiază.

— La Torre Annunziata, răspunsese fără să se oprească, lucrez acolo. Apoi, cu o clipă înainte să urce în Mehari, s-a întors şi a adăugat: N-am uitat de casetă.

Aşteptam deci, şi între timp începusem din nou să-mi fac de lucru cu radioul încercând să înregistrez când dădeau vreun cântec de-al lui Vasco. De altfel în casă aveam puține discuri de vinil şi nici măcar unul al lui Vasco Rossi. Mama nu se prea pricepea la muzică, în

urmă cu ceva vreme mă rugase să merg cu ea să cumpere un cadou de Crăciun pentru Bea, care ceruse o casetă cu Madonna. Mama a trebuit să scrie numele pe o hârtie pentru că habar n-avea cine e Madonna aia.

— E discul momentului, îi explicase vânzătorul arătându-i fotografiile cântăreței. Mama avusese o expresie mirată şi comentase strângând din dinți: „Uită-te la asta, parcă-i o paraşută!"

Bea o adora pe Madonna şi o imita, ca toate colegele ei, de altfel. Loredana Russo însă, la început, s-a înfuriat pe Lady Ciccone, susținând că, din cauza ei, tinerii o s-o ia pe o cale greşită. Apoi, tot ascultând melodiile pe care fiica ei le punea încontinuu, a început, fără să-şi dea seama, să le fredoneze şi, în scurt timp, a devenit şi ea o admiratoare a Madonnei, ea, care asculta numai cântecele lui Claudio Baglioni, mai ales *Questo piccolo grande amore,* despre care mi-a spus odată că a fost cântecul primilor ei ani cu tata.

Uneori stăteam în camera de zi, în fața fotografiei lor în alb-negru, sprijiniți de o veche maşină cu număr de Napoli şi cu soarele care tăia strada în două, în timp ce se îmbrățişau cu o privire plină de iubire şi de speranță. Mama avea fața acoperită de pistrui şi buclele blond-arămii îi încadrau chipul; era foarte frumoasă cu bluza ei asortată la o fustă largă şi nişte balerini deschişi la culoare. El era îmbrăcat cu o pereche de jeanşi evazați şi o cămaşă cu un guler imens, avea un aer de macho care se mândreşte cu frumusețea de lângă el.

Studiam cu atenția detaliile imaginii şi mă gândeam la fotograful care a văzut cum a pornit îmbrățişarea

aceea din nimic, mă întrebam dacă, pe atunci, îşi dăduse şi el seama că pe chipurile celor doi îşi făcuse cuib iubirea care urma să-i lege în viitor, dacă observase că într-o cută a zâmbetului mamei părea scris deja destinul ei, prezența mea şi a lui Beatrice, dacă în ochii tatei zărise că e conştient de faptul că aceea va fi tovarăşa lui de viață.

În sfârşit, mă întrebam dacă şi alor mei li se întâmplase să creadă că momentul magic al întâlnirii lor nu fusese doar fructul întâmplării, dacă şi ei se lăsaseră uneori furați de gândul că universul începuse să se învârtă exact în momentul acela.

•

Monotonia acelor zile fusese în parte întreruptă de noutatea vizitelor în casa domnului Scognamiglio, un vecin fost amiral de Marină, pensionat acum, hotărât să-şi vândă apartamentul ca să meargă după fiica lui, care se mutase la Palermo. În lunile acelea, din 1985, aşadar, soții Scognamiglio obişnuiau cam o dată la trei săptămâni să-şi închidă locuința şi să-i lase cheile tatălui meu, urmând să se îmbarce pe prima navă care i-ar fi dus pe marea insulă aflată la picioarele Cizmei, ca să petreacă câteva zile cu nepoții. În lipsa lor, tata avea sarcina să urce în fiecare seară, când apunea soarele, ca să ude florile (terasa, care dădea direct spre piață, era plină) şi să controleze dacă totul e în regulă.

Imediat cum am aflat, i-am propus să-l însoțesc; adevărul e că la etajul şapte, exact în fața uşii soților Scognamiglio, locuia familia Iacobelli. Locuia Viola. Prima oară a trebuit să aştept ca tata să termine de ascultat pedanta predică a administratorului Criscuolo

(care susținea că sacii de gunoi nu trebuiau lăsați să zacă pe palier în afara orarului stabilit) înainte de a putea să merg sus, cu o agitație întipărită pe chip pe care cu greu reuşeam s-o ascund şi răsuflând greu de parcă am fi urcat pe jos. În realitate nu s-a întâmplat niciodată în lunile acelea ca uşa de la apartamentul Violei să se deschidă, dar eu am continuat neobosit să-l urmez pe tata toată iarna, şi apoi singur în timpul verii, pentru că apartamentul acela s-a dovedit a fi o mare comoară, cel mai prețios dar pe care viața mi-l putea face.

Amiralul era un pasionat cititor şi în coridor avea o bibliotecă plină de romane, în special ale clasicilor. Prima oară am stat să mă uit la ele cu gura căscată, până când tata m-a împins de la spate spunând: „Hai, Hemingway, nu sta acolo ca un stâlp de telegraf, ajută-mă să ud florile de pe terasă". Îl urmasem pe balconul cel mare unde, printre multele plante, trăia o broască țestoasă de uscat, şi nu putusem să nu zâmbesc în timp ce mă lăsam pe vine lângă animal.

— Mimì, las-o în pace, că dacă se-ntâmplă ceva, ne omoară Scognamiglio! spusese tata.

— Cum se numeşte?

— Cine? Scognamiglio? Edoardo...

— Nu, nu Scognamiglio, această *Testudo hermanni...*

S-a uitat la mine stupefiat înainte de a răspunde.

— Vai de mine, Mimì, cu tine omu' are nevoie de un dicționar! Nu poți vorbi în italiană? În orice caz, nu ştiu, nu l-am întrebat niciodată, nu-i genul meu... țestoasa, vreau să zic, şi a început să râdă.

— O să-i spun Morla, am exclamat atunci.

— Morla? Ce nume-i ăsta? spusese el, întors cu spatele, ocupat să ude un minunat ghiveci cu lavandă.

— Țestoasa din romanul lui Ende, *Povestea fără sfârşit,* se numeşte aşa. Nu-ți aduci aminte? Am văzut filmul. Țestoasa foarte bătrână şi uriaşă care trăieşte în Mlaştina Tristeții. „Animalul Milenar" i se spune în film, pentru că acolo e mascul...

— O țestoasă mascul? fusese singurul lucru care l-a interesat.

— Sigur, ce, după tine, țestoasele sunt numai de sex feminin?

— Nu? întrebase el amuzat, înainte de a începe să cânte „Catari, Catari, de ce-mi spui cuvintele astea amare..." versurile din *Core 'ngrato,* pe care uneori îl fluiera şi în mica lui gheretă de lemn.

Filmul era făcut după unul din romanele mele preferate şi ne duseserăm să-l vedem pentru că tata primise cadou nişte bilete tocmai de la Scognamiglio, care ar fi trebuit să-şi ducă nepoțelele, dacă nava lor din Sicilia n-ar fi fost oprită de o furtună. Aşa că într-o sâmbătă după-masa am urcat în maşină cu destinația cinematograful Ariston, sus în cartierul San Martino. Înainte să intrăm în sală tata cumpărase o felie de pizza pentru mama şi o înghețată Bomboniera pentru mine. Părea mândru de faptul că-şi adusese familia la cinema, chiar dacă se enervase pe Bea care nu voise să vină.

„O dată facem şi noi ceva toți împreună...", spusese mama, şi Beatrice îi răspunsese: „Uite, asta-i problema, o dată. Nu m-ați dus la cinema când eram mică, vreți să vin azi să văd un film pentru copii?"

Şi, într-adevăr, sala era arhiplină cu familii şi copii de vârsta mea şi toţi vorbeau înainte de începerea filmului. Mama era foarte fericită, se machiase şi se îmbrăcase cu rochia roşie pentru ocazii, care nu-i prea plăcea tatei, pentru că „se văd toate cele".

— Ascultă, Rosario, io pe asta o am, pe asta o-mbrac! precizase ea, şi discuţia se terminase înainte să înceapă.

Tata nu era un tip vesel, nu zâmbea prea des şi nu spunea aproape niciodată o glumă, cum i se întâmpla uneori lui Angelo, şi totuşi pe terasa aia se transforma, lua pompa şi se ducea în sus şi-n jos cu zâmbetul pe buze şi cu o expresie destinsă. După ce termina de udat rămânea cu ţigara în gură (nu fuma mult, dar pe balconul lui Scognamiglio o făcea întotdeauna), mâinile ude pe şold şi privirea pierdută câteva secunde spre orizont, apoi se apropia de balustradă şi-şi termina ţigara privind piaţa de dedesubt, care de la înălţimea aceea părea să-şi piardă toată aroganţa şi apărea vătuită, cu maşinile mari cât unghia de la degetul mic şi zgomotul care ajungea la noi ca un ecou îndepărtat şi înfundat.

În momentele acelea nu scotea niciodată vreun cuvânt şi pe chipul lui n-am văzut nicio urmă de invidie, pur şi simplu avea grijă să folosească puţinul timp avut la dispoziţie ca să simtă toată acea frumuseţe care nu-i aparţinea, o gură de aer înainte să intre din nou în lumea de jos, singura pe care o cunoştea, poate singura pe care, de fapt, o simţea cu adevărat a sa.

Prima fisură

Agentul imobiliar îmi face loc şi mă invită să intru, apoi închide uşa în spatele lui. Apartamentul e întunecat şi liniştit, în aer pluteşte un miros de stătut. Casele nelocuite se recunosc imediat, miros a abandonare. Da, mucegaiul şi praful sunt cele care-ți intră primele în nări, dar, imediat după aceea, cei mai atenți îşi vor da seama de damful acela impregnat de viață trăită, de amintiri.

Poate nu e nimic adevărat, poate e doar imaginația mea, poate mucegaiul e doar mucegai şi amintirile nu au miros, şi totuşi în penumbră mi se pare aproape că simt parfumul acela de pământ ud, după ce tata stropise plantele, şi apoi simt mirosul ploii de vară, acel amestec de catran, asfalt şi sirocco, pe care-l găseam când, după una din multele ploi, urcam să controlăm dacă Morla şi plantele sunt bine. Şi încă ceva, şi asta e mai uşor, simt mirosul masivei mobile antice din camera de zi, care în ochii mei de copil părea făcută din copaci bătrâni şi maiestuoşi, şi aproape mi se pare că văd imensa bibliotecă din coridor şi pianul din dormitor.

Poate pentru că apartamentul era plin de plante de toate felurile, senzația pe care o aveam, când îi treceam pragul, era aceea că intru într-o junglă, într-o pădure exotică, un loc vrăjit, făcut din mirosuri şi culori şi din jocuri de lumini, în care o mică rază de soare reuşea să cadă cu precizie pe frunza aceea mare de pe micul perete din marmură care despărțea sufrageria de coridor. Era un loc magic, şi nu numai din cauza

plantelor. De aceea m-am întors să văd dacă mai rămăsese ceva din el, pentru că întotdeauna e nevoie de magie, îți permite să nu te încrezi prea mult în lumea de afară, căreia nu-i trebuie decât o clipă ca să-ți ofilească sufletul.

Tânărul agent se grăbeşte spre fereastra camerei de zi, o deschide larg şi ridică jaluzelele. Reflexul plumburiu al cerului de februarie colorează camera în cenuşiu şi alungă mirosurile cuibărite în întuneric. Întotdeauna lumina a fost cea care a dat viață casei; îmi aduc aminte că ordinul pentru tata era să nu coboare niciodată jaluzelele, pentru că plantele au nevoie de soare. Odată el a încercat să obiecteze că era periculos, că cineva ar fi putut să-şi dea drumul de pe acoperiş şi n-ar fi avut altceva de făcut decât să spargă un geam ca să intre în casă, dar domnul Scognamiglio răspunsese pufnind: „Asta-i bună, Rosario, ce-ți trece prin minte! Dar tu eşti tot timpul aici, nu? Cine să intre în bloc?”

— Apartamentul e foarte luminos, cum puteți vedea, chiar dacă azi nu e soare. Asta e camera de zi, un frumos salon dublu, cu ferestrele ce dau spre un balcon mare, care e mai mult o terasă, de fapt. Dar terasa o s-o vedem ultima.

Ghidul meu spune vrute şi nevrute, dar eu nu-l ascult.

•

Într-o zi, din păcate, a venit cu noi şi Sasà. I-am prezentat-o pe Morla şi el a întors-o pe toate părțile lovind-o uşor pe carapace, în timp ce spunea: „Hei, e cineva acasă?”

I-am luat-o din mână pe mica mea prietenă şi l-am privit supărat, încercând să-i explic că iarna ţestoasele intră în letargie şi deci se mişcă şi mănâncă foarte puţin; Sasà însă a început să râdă şi s-a apucat să viziteze casă, şi în fiecare cameră îl auzeai repetând: „Uau, ce casă, uau, ce de bani, uau, ce-i invidiez!”

Am avut nevoie de aproape două zile ca să recâştig încrederea Morlei, care a stat tot timpul cu capul vârât în carapace, terorizată numai la gândul de a asculta vocea afurisitului de Sasà. Adevărul e că prietenul meu uman, sincer să fiu, era simpatic şi leal, dar nu dotat cu multă sensibilitate în privinţa animalelor. Arunca cu pietre în câini, speria pisicile, mai ales pe săraca Bagheera, care sărise de mai multe ori în aer de frică, de parc-ar fi fost Sara Simeoni, atleta căreia, cu un an înainte, la Olimpiada de la Los Angeles, întreaga familie Russo îi ţinuse pumnii cu toată puterea.

•

— Iar aici o bucătărie mare, spune brusc acompaniatorul meu.

Cred că am stat cel puţin treizeci de secunde, uitându-mă în gol. În timp ce-l urmez, mă întreb ce idee şi-o fi făcut despre mine.

— Aici avem o fereastră care dă spre strada privată, şi o deschide, arătându-mi, fără să vrea, cu douăzeci de metri mai jos pictura murală a lui Giancarlo, iar aici e şi o mică debara în perete, şi trage spre el o uşă de lemn alb care scârţâie şi mă face să mă las furat din nou de amintiri.

Era vară, poate jumătatea lui iunie, şi oraşul începea să se golească la sfârşitul săptămânii. Familia

Scognamiglio era deja în vacanță și tata urca în fiecare seară să ude florile. În ziua aceea însă, se întâmplase ceva neplăcut: domnul Criscuolo, da, chiar el, rămăsese blocat în ascensor și începuse să apese furios pe soneria de alarmă. Așa că, la ora două după-masa am fost nevoiți să ieșim în holul de la intrare ca să aflăm ce se întâmplă și am auzit zbieretele bătrânului care continua să repete că e vina celor care foloseau liftul pe post de macara.

Tata lăsase pastele cu sos în farfurie, fără să se mai șteargă pe mustăți, și coborâse în camera motoarelor ca să încerce să-l aducă pe Criscuolo la parter. Lucru deloc simplu și, pentru că ascensorul era blocat între etaje, în cele din urmă, administratorul a fost obligat să se întindă pe burtă ca să poată ieși prin mica deschizătură creată. Tata a petrecut restul după-amiezii încercând să-l liniștească pe bătrân, în timp ce-i așteptau pe tehnicieni pentru reparație. Iată de ce, la un moment dat, a luat cheile de la apartamentul familiei Scognamiglio și a spus: „Mimì, în seara asta e rândul tău".

Aș fi putut urca singur, și pentru că știam ce riscam dacă-l luam din nou cu mine pe Sasà, și totuși n-am avut curajul să-l refuz și n-am fost în stare, nici de data asta, să inventez o scuză. Rezultatul a fost că el, prins de entuziasmul de a avea toată casa la dispoziție, și-a făcut de cap. De abia îi dădusem o frunză de salată Morlei și udam cimentul încă fierbinte de la soare, când un scârțâit, identic cu cel provocat după mulți ani de agentul imobiliar, mi-a atras atenția. M-am dus repede

în bucătărie şi l-am găsit pe Sasà, cu obrajii umflați şi mâinile pline cu biscuiți.

— Da' ce faci?

N-a reuşit să-mi răspundă pentru că avea gura încleştată, mă privea şi zâmbea, fără să-i pese de reproşul meu. În câteva minute scotocise peste tot în cămară. Cel puțin aşa credeam. În realitate, după câteva zile, mi-a mărturisit alte nelegiuiri:

— M-am pişat pe săpunul din baie, m-am şters la cur cu fața de pernă, mi-am curățat nasul cu cearşaful şi am scuipat în apa de gură.

L-am privit stupefiat.

— De ce? am întrebat cu o expresie dezamăgită.

El, văzând că nu mă amuz, a încetat să zâmbească.

— De ce?

— Mă plictiseam, a răspuns în cele din urmă, ridicând din umeri şi a plecat.

— Şi acum vă arăt dormitoarele, spune agentul şi mă priveşte.

Îi zâmbesc perplex şi el mă întreabă:

— Toate bune? Vă place apartamentul?

— Mi-a plăcut întotdeauna, ar trebui să răspund, dar îl urmez fără să deschid gura.

După părerea mea Sasà nu se plictisea, ci urla.

Urla împotriva tatălui său care nu mai râdea şi i se adresa numai ca să-i dea ordine. Împotriva mamei care-şi petrecea timpul stând în pat, pe întuneric, şi slăbea tot mai mult în fiecare zi. Împotriva vieții care unora le dăruieşte şi altora le ia.

Nu era plictiseală şi nici măcar invidie.

Era prima fisură.

Supereroi şi sindicalişti

Deoarece am început să cred că Giancarlo mă evita anume, m-am refugiat, cu scuza că aveam o mulțime de teme de făcut, în ghereta portarului, de unde puteam controla tot ce se petrece în bloc. Deseori mi se întâmpla să studiez în ghereta tatei, fără îndoială mai liniştită decât casa noastră, unde, dimpotrivă, televizorul era tot timpul pornit şi bunica era tot timpul în bucătărie, tăind, tocând, amestecând, deschizând şi închizând uşile de la dulap, aprinzând aragazul, deschizând robinetul şi frigiderul, în timp ce eu eram acolo, la singura masă, încercând să mă concentrez puțin.

Din păcate nici măcar stratagema aceea n-a avut efectele sperate şi în a treia zi, dezamăgit deja, am hotărât să mă întorc în casă, şi pentru că bunica mă îmbia cu un castron de cremă de vanilie în mână. La televizor începea *Inspectorul Derrick,* foarte iubit în familie. În realitate, îl iubea mai ales ea, în timp ce eu şi bunicul îl preferam pe *Colombo,* pe care, în schimb, bunica îl critica mereu, pentru că, zicea ea, faptul că de la prima scenă aflai cine-i asasinul făcea ca povestea să nu mai fie atât de interesantă. Şi aşa, deseori rămâneam singur să privesc *Colombo,* pentru că bunica se ridica contrariată după cinci minute, iar bunicul, în mod regulat, adormea.

În orice caz, nu renunțasem desigur la ideea cu telepatia şi cu superputerile, numai că Sasà nu mai voia să încerce, iar când începeam să-i vorbesc despre asta se enerva:

— Mimì, vrei sau nu să înțelegi că nu există superputeri? repeta mereu şi apoi pufnea.

Şi totuşi n-am renunțat şi, aşteptând să-l întâlnesc din nou pe Giancarlo, am hotărât să fac testul cu ai mei, care, mai puțin tata, mă îndemnau mereu să studiez noi experimente. Ultima oară se întâmplase cu bunica, care-mi dăduse mână liberă să verific combinația de gravitație şi mişcare de rotație cu ajutorul unei felii de pâine pe care o unsesem cu unt pe una din părți. Ştiam că felia va cădea întotdeauna pe podea cu partea unsă, numai că trebuia să fac o încercare ca să cred. La prima verificare, bunica a bătut din palme şi a spus că eram *un om de ştiință*!, la a doua a râs şi a comentat că nepotul ei era *un geniu*!, la a treia, în schimb, a exclamat: „Mimì, am înțeles, experimentul funcționează, da' podeaua cine-o spală?"

Din fericire, transmiterea gândurilor nu cerea nimănui sacrificii, în afară de a pierde puțin timp. De data asta, însă, problema a fost alegerea candidaților care trebuiau supuşi experimentului. Cu tata nici gând să se poată vorbi de ştiință şi cultură în general, singurele lui interese fiind politica, fotbalul şi maşinile, înțeleg prin asta maşinile altora, evident, pentru că el nu folosea aproape niciodată automobilul, iar biroul unde lucra mama era în piața Medaglie d'Oro, la cinci minute de mers pe jos. Bunica era încă reticentă din cauza untului întins pe gresia din bucătărie, iar bunicul avea întotdeauna ceva de făcut chiar dacă nu făcea nimic.

Nu ştiu câte servicii schimbase în viața lui, odată mi-a povestit că fusese muncitor şi se luptase cu firma

făcând grevă, altă dată îmi mărturisise că atunci când era tânăr mama lui îl trimitea să învețe „meserie” la un tapițer, dar că lui nu-i plăcea. Apoi, într-o seară, în care băuse puțin mai mult decât trebuia, îmi făcuse semn să mă aşez lângă el şi-mi povestise despre vremea în care le vindea pantofi doamnelor şi despre cum, după părerea lui, o femeie cu clasă este cea care ştie cum să umble şi cum să se încalțe cu grație. Mi-o spusese în şoaptă, făcându-mi cu ochiul, ca nu cumva să audă bunica.

De fapt, n-am ştiut niciodată care era adevărata meserie a bunicului, dar deseori, când se uita la telejurnal, spunea acelaşi lucru: „Eu trebuia să mă fac sindicalist, aş fi răsturnat lumea şi aş fi făcut-o mai bună”.

Într-o seară, în pat, deschisesem dicționarul şi căutasem cuvântul „sindicalist”: *„persoană care activează în sindicalism”* era scris. Găsisem termenul „sindicalism”: „*Totalitatea doctrinelor şi mişcărilor care au drept fundament şi drept scop organizarea muncitorilor şi tutelarea drepturilor lor şi a intereselor lor economice”.*

— Îmi scapă ceva, i-am spus într-o zi, spui mereu că dacă erai sindicalist ai fi întors lumea pe dos, dar ce face un sindicalist?

— Îi apără pe cei slabi.

— Atunci e un supererou! strigasem entuziasmat.

— Nu, răspunsese bunicul serios, e doar un comunist.

•

Am ales-o pe Bea pentru experimentul meu de telepatie.

— Numai dacă-mi ții spatele sâmbătă seara, a precizat imediat.

— În ce sens?

— I-am spus lui tata că ies cu Mauro...

— Cine-i Mauro?

— Prietenul meu.

— Băiatul cu motocicleta?

— Da, dar are şi maşină. El e mare... a adăugat cu un zâmbet afectat.

— Nu înțeleg care-i rolul meu în povestea asta...

— Tata a insistat că vrea să-l cunoască şi nu reuşesc să scap de el. Aşa că seara Mauro o să vină aici ca să salute familia şi apoi o să ieşim toți trei. Le-am spus că te ducem la cinema.

— La cinema? am căscat ochii.

Când mi-a văzut dezamăgirea, a încercat să-mi explice.

— Ascultă, Mimì nu pot să-mi petrec prima ieşire oficială cu prietenul meu mergând la cinema cu tine. Înțelegi, nu-i aşa?

M-am forțat să aprob.

— Numai că mă plictiseşte să-i explic fascistului ăluia!

— Tata nu e fascist, am precizat, e democrat creştin.

— Oho, şi mai rău, a spus, şi în orice caz nu mai căuta nod în papură la tot ce ți se spune.

— Scuză-mă.

Bea a zâmbit.

— Atunci, îmi ții spatele?

— Care ar fi rolul meu?

— Să te prefaci că vii cu mine.

— Şi în schimb?

— În schimb, noi ieşim cu motocicleta lui Mauro. Şi tu, după ce dai colţul, faci ce vrei. Seară liberă!

— Şi unde mă duc?

— Uf, Mimì, ce ştiu eu, n-ai un prieten? Nu poţi să te întâlneşti cu Sasà?

— Sasà nu mai vine afară, trebuie să se ocupe de mama lui.

— Bine, vezi tu, important e ca la miezul nopţii să fii la benzinăria din piaţă, ca să ne întoarcem împreună acasă. OK?

M-am gândit o clipă şi am răspuns:

— Ai auzit vreodată vorbindu-se de putere telepatică?

Experimentul a fost un dezastru. Ne-am închis în dormitor, unul în faţa celuilalt, şi mai bine de o jumătate de oră am încercat în zadar să-i transmit trei imagini: chipul Violei, costumul lui Spider-Man şi maşina verde a lui Giancarlo. Ea spunea că nu vede nimic şi că se plictiseşte. Am înţeles că alesesem lucruri prea complexe, trebuia să mă antrenez cu altele mai simple, la îndemâna tuturor, trebuia să gândesc aşa cum gândeşte omul mediu. Iar Bea era perfectă pentru rolul ăsta. Am încercat să mă gândesc la viaţa frivolă a surorii mele şi mi-am imaginat un fotoroman. Nimic. Apoi m-am gândit la motocicleta lui Mauro şi ea mi-a răspuns că văzuse o sticlă, apoi mi-am desenat în minte jurnalul ei, plin de fraze colorate, dar a fost la fel de inutil.

Într-o zi, cu doi ani în urmă, mă trezisem, aproape fără să vreau, dând paginile jurnalului ei, pe care-l lăsase deschis pe masa din bucătărie, şi dădusem peste un ştiu câte fotografii ale lui Simon Le Bon, înconjurate de multe inimioare. Nu mă gândisem nici măcar o clipă că săvârşesc o gravă violare, când însă ridicasem privirea, Bea era acolo, în picioare lângă mine, şi mă privea cu o expresie neîncrezătoare şi furioasă în acelaşi timp. În cele din urmă scosese un urlet, mă apucase de păr şi-şi luase jurnalul. N-am ştiut şi nu ştiu să mă bat, dar după tulburarea inițială, simțisem cum mi se urcă la cap o furie ciudată şi mă repezisem la ea. Mama fusese cea care ne-a despărțit împingându-ne departe unul de celălalt, apoi stătuse să ne privească îngrozită, fără să ştie ce să spună. Era prima oară că ne băteam.

— Mi-a furat jurnalul, a țipat Bea, în încercarea de a se dezvinovăți, dar mama nici n-o asculta, ne-a prins de braț pe amândoi şi ne-a obligat să ne aşezăm, apoi a spus:

— Dacă vă mai văd o dată că faceți aşa ceva, îl chem pe tata şi o să fie vai de voi!

Plecasem capul amândoi deodată fără să scoatem o vorbă. Atunci ea a adăugat:

— Sunteți frați, trebuie să vă iubiți, pentru că în viitor o să aveți nevoie unul de altul. Vreau să fiu liniştită, să ştiu că vă iubiți!

Niciunul din noi nu ridicase capul, chiar dacă începusem s-o privesc pe furiş pe Bea.

— Hai, dați-vă o sărutare şi faceți pace! continuase mama, cu ochii umezi şi vocea blândă.

Mi-am întins capul spre soră-mea, dar Bea nu s-a mişcat. Mama a intervenit din nou:

— Fratele tău vrea să te sărute! a spus ferm.

— Mi-a furat jurnalul, a precizat Bea din nou.

— N-o s-o mai facă, nu-i aşa Mimì?

Am dat din cap.

— Hai, sărutaţi-vă şi faceţi pace!

De data asta Beatrice s-a lăsat sărutată, dar n-a mai vorbit cu mine două zile, în ciuda faptului că eu îi zâmbeam de departe.

Bunicul Gennaro mi-a dat una din ultimele sale învăţăminte chiar despre femei:

— Mimì, ascultă-mă pe mine, când o să te însori, dacă nevastă-ta începe să ţipe, tu nu zice nimic, nu-i răspunde, închide uşa de la intrare în spatele tău şi ieşi să fumezi o ţigară. O femeie nervoasă e ca marea în furtună!

Bunicul nu fusese niciodată un sindicalist şi nu ştiu ce meserie făcuse cu adevărat, dar viaţa o înţelesese cât se poate de bine.

Mehari

Şi a sosit ziua.

Giancarlo a sunat la interfon sâmbătă după-masa şi mi-a spus să ies. Când am ţâşnit pe uşa blocului, mă aştepta deja în fabulosul Batmobil verde şi îmi zâmbea de departe, ca întotdeauna. Făcută covrig pe capotă stătea Bagheera, căreia părea să nu-i pese de mişcările noastre. I-am zâmbit şi eu şi am alergat la el.

— Mimì cel grozav! Hai, urcă, mi-a făcut semn cu mâna.

L-am privit fericit şi am ocolit maşina ca să mă aşez lângă el. Din interior mi s-a părut şi mai neverosimil.

— O ştii pe Bagheera? l-am întrebat.

Şi-a încruntat sprâncenele.

— Pisica, Bagheera...

— A, aşa o cheamă pe şmechera aia?

Am dat din cap şi am răspuns:

— Ca pe pantera din...

— *Cartea junglei,* una din preferatele mele!

— Incredibil, am sărit în sus, e şi una din cărţile mele preferate!

Părea amuzat.

— Deci, da, o cunosc mult prea bine, dat fiind că şi-a ales maşina mea drept adăpost pentru noapte. O găsesc în fiecare dimineaţă torcând pe scaunele din spate...

— Ar trebui să te gândeşti la un plan, ai putea să închizi acoperişul...

— Da, sigur, numai că se apropie vara...

— Aş fi curios să ştiu motivul pentru care ai hotărât să-ţi cumperi o maşină atât de bizară, am întrebat privind în jurul meu.

— Nu-ţi place?

— Consider foarte interesant faptul că tu eşti singurul care are aşa o maşină.

— În realitate, mai sunt câţiva, dar ai dreptate, suntem puţini. În orice caz, am mers s-o iau de la Bologna.

— De la Bologna?

— Da.

— Am făcut zece ore până aici, când am adus-o.

— Zece ore? am repetat neîncrezător.

— Da, a spus el şi şi-a aşezat mâinile pe volan. Ştii ce înseamnă Mehari?

Am clătinat din cap.

— E o rasă de dromaderi! Maşina asta e rezistentă ca şi ei.

— Atunci ar fi trebuit să aibă culoarea deşertului, am comentat în timp ce el scotea din buzunarul cămăşii o casetă pe care erau scrise cu pixul vreo douăzeci de titluri de cântece. Mi-a dat-o şi a spus:

— Uite, aşa cum ţi-am promis.

Am învârtit caseta în mâini şi mi-am auzit gura pronunţând cuvintele:

— Mulţumesc, Giancarlo, eşti un adevărat prieten! Şi eu care credeam că ai uitat...

A zâmbit.

— Aşa zice deseori şi prietena mea. Am fost ocupat. Munca la ziar îmi ia mult timp, ceilalţi spun că sunt mereu cu capul în nori...

— Nu, am spus, mie nu mi se pare. În orice caz, sunt mulţumit că acum suntem prieteni cu adevărat...

— A, da? a spus el amuzat. Acum suntem prieteni cu adevărat?

— Da, eu ţi-am mărturisit dragostea mea pentru Viola, asta se face numai cu prietenii, nu-i aşa?

— Da, sigur că da...

— Şi-apoi, dacă n-am fi prieteni cu adevărat, nu mi-ai fi dăruit caseta. Pentru că mi-o dăruieşti, nu?

— Sigur.

— Sigur că mi-o dăruieşti sau sigur că suntem prieteni adevăraţi?

Giancarlo a zâmbit din nou, în timp ce Bagheera dincolo de parbriz începea să-şi lingă o labă.

— Amândouă lucrurile.

— Atunci, dat fiind că suntem oficial prieteni, aş vrea să profit şi să te rog să mă ajuţi cu experimentul ăla...

— Care experiment?

— Puterea telepatică.

— Iarăşi superputeri? şi a răsucit cheia în contact, sub privirea indiferentă a Bagheerei. Mimì, superputerile nu există, ţi-am spus. Există persoane care au mai mult talent decât altele în ceva, persoane mai bune decât altele, mai corecte, mai drepte. Dar nimeni nu are superputeri, alea există numai în benzile desenate şi în filme!

— Puterea telepatică nu e o superputere ca acelea inventate în benzile desenate, e ceva diferit, e o percepţie extrasenzorială. Încă din secolul al XIX-lea se studiază capacitatea omului de a transmite gândurile. Folosim doar o mică parte din creierul nostru, multe din potenţialităţile sale sunt neexprimate şi nici măcar nu le cunoaştem.

— Da ce ştii tu despre toate lucrurile astea? s-a întors brusc spre mine.

— Studiez, am răspuns sibilinic.

A părut că se gândeşte.

— Şi apoi, chiar dacă ar exista, a spus provocator, la ce ţi-ar servi? Cum le-ai folosi?

Pentru o clipă m-am temut că tocmai el, care nega existenţa telepatiei, e în stare să-mi citească gândurile

şi să vadă imaginea pe care eu o aveam în minte de câtăva vreme: Viola, goală pe pat, sedusă datorită puterii mele.

— Aş putea să descopăr secretele oamenilor răi, să le anticipez gesturile, şi atunci aş fi un adevărat supererou!

— A, desigur, a răspuns, de asta nu mă îndoiesc. Apoi m-a privit şi a adăugat: Ai văzut filmul: *Ricomincio da tre*[11] de Massimo Troisi?

Am clătinat din cap.

— Atunci trebuie să-l vezi. Protagonistul, Gaetano, e convins că poate muta obiectele doar cu forța gândului.

— Aia e telekinezie, am răspuns imediat, n-are nicio legătură. Şi nu există experimente care să-i susțină existența.

— Dar există experimente care să susțină telepatia?

— Există metoda Ganzfeld. Un individ este izolat şi i se pun pe pleoape mingi de ping pong, şi pe urechi căşti care produc un zgomot de fond constant. Conform experimentului, în asemenea condiții, subiectul reuşeşte să perceapă imagini şi informații trimise de alții.

— Ai învățat asta pe de rost?

— Sigur. De ce?

Giancarlo a avut o expresie nedumerită şi a răspuns:

— În orice caz, nu mi se pare complicat. Nimic nu te împiedică să încerci.

— Da, aşa e, numai că-mi lipseşte un element fundamental, un cobai.

---

[11] Reîncep de la trei.

— Şi eu ar trebui să fiu cobaiul tău?

— Cam asta e ideea... am zis, şi am zâmbit.

Tăcerea care a urmat a fost acoperită de bolborositul maşinii. După o clipă Giancarlo a răspuns:

— Mimì, lucrurile astea trebuie să le faci cu băieţii de vârsta ta, eu n-am timp...

— Dar niciuna din cunoştinţele mele nu e un erou, am izbucnit, nimeni nu e în stare să priceapă absolut nimic! Eu cred că experimentul ar avea mai multe probabilităţi de reuşită cu o persoană specială ca tine.

El şi-a pus braţul pe spătarul scaunului meu şi s-a întors ca să dea repede înapoi. Apoi a spus:

— Nu sunt o persoană specială, Mimì, nu ştiu cum să-ţi spun asta. Ţi-ai făcut o părere greşită, sunt un tânăr ca mulţi alţii, un tânăr normal, unul căruia îi place viaţa, îi place să meargă să mănânce o pizza, să iasă cu prietenii, să meargă vara la mare. N-am nimic special, viaţa mea n-are nimic special. Îmi pare rău...

Am tăcut fără să mai ştiu ce să spun, şi atunci el a profitat ca să continue:

— Dar am o idee, şi a scos Mehari din parcare.

— Ce idee? m-am întors să-l privesc plin de speranţă. Ideea unui erou nu putea să fie decât formidabilă.

— Ai putea să-i spui Violei ce mi-ai spus mie până acum, ai putea să-i ceri ei să participe la experiment, ar fi un mod s-o cunoşti, să deveniţi prieteni. Ai putea să i-o ceri după ce îi dai caseta. Te asigur că ştii să fii destul de convingător.

M-am uitat câteva momente la el, înainte de a-mi duce mâna la faţă şi a spune:

— Mi se pare o idee cu adevărat formidabilă. Aş putea s-o fascinez cu teoriile şi cu experimentele mele. Ar putea fi tocmai dragostea faţă de ştiinţă cea care să ne unească!

— Aşa e, şi ai prinde doi iepuri dintr-o lovitură, cum se spune...

— Nu înţeleg ce legătură au iepurii...

— Niciuna, Mimì, niciuna, şi a zâmbit din nou.

Eram opriţi în mijlocul străzii, dar pentru că era o stradă închisă, şi mai era şi sâmbătă după-masa, nu erau alte maşini.

— Înainte de a merge la ea însă, ascultă cântecele. Şi eventual scrie-i şi o dedicaţie...

— Unde?

— Aici, în interior, a spus luând caseta şi deschizând-o. Uite, vezi? Aici scrii un gând al tău...

— Ce fel de gând?

— Cu asta nu te pot ajuta, trebuie să fie al tău.

— În repertoriul meu muzical există doar trei cântece de Vasco, am gusturi puţin mai clasice, să ştii, am comentat apoi.

— Trei? E deja ceva! a răspuns tot mai amuzat.

— Iartă-mi întrebarea poate prea directă, dar care din aceste cântece e preferatul tău? am întrebat.

El m-a privit drept în faţă şi a spus:

— Dacă vii cu mine, ţi-l pun să-l asculţi.

— Cu tine? Unde? Nu ştiu dacă...

Nu mi-a lăsat timp să răspund şi a întrebat:

— Îţi place voleiul?

— Poftim?

— Voleiul?

— N-am avut ocazia să aprofundez cunoaşterea lui. Profesorul de educaţie fizică susţine că nu am statura potrivită şi port ochelari...

— Nu sunt motive bune ca să nu iubeşti acest sport, a spus iritat. Facem pariu că reuşesc? a spus imediat după aceea.

— Să faci ce?

— Să te fac să te îndrăgosteşti de volei. Sau, cel puţin, de Vasco...

Apoi a vârât într-a-ntâia şi a claxonat uşor, pentru ca Bagheera să coboare în sfârşit de pe maşină. Imediat după aceea Mehari s-a pus în mişcare cu un bolborosit lejer care o făcea să semene mai mult cu o cafetieră pe foc, decât cu un dromader.

— Nu i-am spus mamei, nu mă pot îndepărta cu inima uşoară... am mormăit în timp ce vântul îmi sufla în faţă dorul lui de vară.

— După două ore te aduc acasă, a răspuns Giancarlo şi a dat drumul la casetofon. Şi acum ascultă asta într-o tăcere religioasă!

Chiar şi azi, când mă gândesc la acea fantastică după-masă în Mehari, mi se pare că simt din nou aceleaşi senzaţii de atunci: vântul care-mi răvăşeşte părul şi este însoţit de o senzaţie de libertate necunoscută, mână strânsă de mânerul uşii pentru a înfrunta gropile de pe stradă, care de acolo de sus păreau prăpăstii, un adult care mă trata ca pe un om mare, oraşul care se trezea încetul cu încetul după o iarnă lungă, şi cântecul acela minunat care mă urmăreşte de atunci.

Canis lupus familiaris

Înainte de a vorbi despre ziua în care, în sfârşit, am reuşit să-mi întâlnesc din nou sirena şi să-i dau caseta lui Giancarlo, trebuie să povestesc despre ciudata întâlnire pe care am avut-o în aceeaşi seară, din sâmbăta în care îi promisesem lui Beatrice că o ajut cu părinţii noştri ca să poată ieşi cu fantomaticul Mauro, care s-a dovedit a fi un băiat foarte simpatic. Era un tip vesel şi cu replica promptă, foarte sigur pe el, îmbrăcat cu o geacă de piele care-l făcea să semene cu Fonzie, eroul lui Sasà. Aş fi vrut să i-l prezint lui Sasà, eram sigur că s-ar fi îndrăgostit de el, cu motocicleta lui puternică, privirea sigură şi mestecând tot timpul gumă. Dar a intervenit Bea, spunând că e târziu şi că trebuie să plecăm.

— Nu trebuia să-l ducem la cinema? a întrebat Mauro când am ajuns în stradă.

— Nici vorbă, a răspuns Bea, era o minciună pentru a-i mei. Tu, acum, mă duci la dans!

— La dans? a întrebat el.

— La dans? am repetat eu.

— Da, la dans, ai înţeles bine.

Bea era îmbrăcată cu o geacă scurtă fucsia, fără nasturi, din care i se revărsau sânii. Stătuse o oră în baie să-şi umfle părul cu foehnul şi acum şi-l ţinea ţeapăn cu fixativ şi cu o bentiţă de aceeaşi culoare cu geaca. Era foarte machiată şi mesteca gumă cu gura deschisă. Niciodată nu semănase atât de bine cu Cindy Lauper.

— Şi el? a întrebat imediat Mauro.

— El se duce unde vrea, nu-i aşa Mimì? şi mi-a făcut cu ochiul.

— Da, da, OK, am plecat, am spus.

Fonzie m-a ciupit de obraz şi mi-a bătut palma ca americanii, apoi s-a urcat pe motocicletă şi a început un lung exerciţiu de admiraţie a chipului său în oglinda retrovizoare, înainte de a pleca. După ce am rămas singur, m-am dus la blocul lui Sasà.

— Nu pot să cobor, mi-a spus el, îl ajut pe tata să calce cămăşile.

„Da' taică-tău se îmbracă în fiecare zi cu acelaşi tricou", aş fi vrut să-i spun, dar am renunţat şi m-am îndreptat spre piaţă, unde m-am oprit în faţa videotecii lui Nicola Esposito. Magazinul era din nou plin de marfa, ca înainte de jaf, şi privirea mi-a fost atrasă, ca întotdeauna, de costumul lui Spider-Man, care se prăfuia într-un colţ al vitrinei. Mi se părea totul nedrept, aş fi dat nu ştiu ce să am costumul ăla, pe care se părea că nu-l iubeşte nimeni. Adevărul e că domnul Esposito, în proverbiala sa aviditate, îl pusese la vânzare cu un preţ incredibil.

— La Bùvero îl găseşti la o treime de preţ, comentase tata, după ce îi comunicasem preţul.

Bùvero era un cartier din centru, unde se ţinea în fiecare zi un târg în care puteai găsi orice. Aşa îmi explicase bunicul, care se şi grăbise să precizeze: „Da' să ajungi acolo e o nenorocire, un trafic teribil şi nicio parcare."

Deci visul meu era sortit să rămână ca atare, aşa că mi-am mutat privirea pe nişte filme recente, expuse în primul rând. Citisem despre *C'era una volta în*

America[12] o recenzie entuziasmată, aşa că am vârât mâna în buzunar şi am scos trei mii de lire, cu gândul că poate reuşeam să închiriez filmul pentru o zi. Apoi privirea mi-a căzut pe ultima casetă din rând, pe coperta căreia apărea Lino Banfi ţinându-şi mâna pe frunte şi cu multe mingi de fotbal deasupra capului. Nu era genul meu, dar lui Sasà i-ar fi plăcut, el iubea comediile şi fotbalul.

— Hei, Mimì, nu te mai vede lumea ca altă dată...

— Sunt ocupat cu studiul, am răspuns timid.

De la faimoasa seară a jafului încercam să nu mă întâlnesc cu domnul Esposito, de frică să nu ştie ceva şi să aştepte doar să fac un pas greşit. Am stat deci tot timpul cu privirea în pământ ca să nu-i întâlnesc ochii când am cerut *L'allenatore nel pallone*[13]*.* A dispărut în magazie şi doar atunci am profitat ca să privesc în jur. Deşi era sâmbătă, înăuntru nu erau decât o pereche care răsfoia nişte afişe horror şi, în cealaltă parte a magazinului, un băiat cu puţin mai mare decât mine care, stând în picioare, citea o revistă.

— Uite aici un film grozav, mori de râs, a comentat Nicola.

I-am dat banii şi el şi-a schimbat expresia.

— Închirierea costă cinci mii...

— Nu posed cinci mii, am spus pe nerăsuflate, dar vă aduc mâine dimineaţă filmul.

— Mâine e duminică.

---

[12] *A fost odată în America,* film al regizorului Sergio Leone, cu Robert de Niro în rolul principal.

[13] *Antrenorul zăpăcit.*

— Atunci luni, înainte de a merge la şcoală.

S-a strâmbat uşor, a oftat şi a înşfăcat banii. Numai după ce am ieşit din magazin, am început să respir din nou. Piața începea să se golească şi zgomotul obloanelor de la localurile care se închideau umplea piața. Firmele de neon ale celor două baruri pătau trotuarele, în timp ce dalele ude din centru erau colorate de lumina gălbuie a lampioanelor aprinse de câteva ore deja. Aş fi făcut bine să cumpăr nişte benzi desenate, în loc să cheltui singurii bani pe care-i aveam cu un cadou pentru Sasà, care, probabil, nici măcar n-ar fi coborât să-mi țină companie. M-am dus din nou să sun la interfon şi de data asta a răspuns Angelo, care l-a strigat pe fiu, fără măcar să-mi răspundă la salut. Am rămas pe loc temător, fără să ştiu ce să fac, apoi am ridicat instinctiv ochii spre cer şi l-am văzut pe domnul D'Alessandro, care mă privea de la etajul întâi. Sasà a răspuns la interfon:

— Mimì, ce-i? Nu mă poți chema din două în două minute... mama doarme...

— Iartă-mă.

— Ce-i?

— Am un cadou pentru tine.

— Un cadou?

— Da, un film.

— Un film? Ce film?

— Coboară o clipă.

— Nu pot, Mimì.

Am pufnit. Începeam să mă simt singur.

— Atunci deschide-mi, îl pun în ascensor.

— Nu, e târziu, tata-i negru de supărare. Mi-l dai mâine. Salut, şi a încheiat conversaţia.

M-am îndepărtat descurajat, aruncasem singurii bani pe care-i aveam ca să închiriez un film care nu-mi plăcea şi pe care nu-l voi vedea niciodată M-am întors în piaţa Leonardo şi am luat-o pe via Suarez, cu intenţia să mă plimb puţin aşteptând ora întâlnirii cu Bea în faţa benzinăriei. Dar, în drumul meu, am dat peste un câine mare de tot, asemănător cu un ciobănesc de Maremma, care stătea nemişcat pe trotuar. Spre deosebire de faimosul exemplar de rasă, era negru şi avea blana puţin mai scurtă, cu toate astea era extraordinar de frumos şi stătea, cu limba atârnând, să privească trecătorii. M-am apropiat încet ca să încerc să-l mângâi, dar o voce din spatele meu m-a făcut să tresar.

— Hei, prietene, îţi place Beethoven?

M-am întors brusc şi am văzut un bărbat fără dinţi, cu părul alb vâlvoi, barba albă lungă şi dezordonată, care şedea pe un carton, cu picioarele încrucişate şi ochii închişi. La prima vedere părea un bătrân, dar, dacă-l priveai mai atent, avea probabil vârsta tatălui meu. Mi-a intuit probabil stânjeneala, aşa că s-a grăbit să adauge:

— Câinele se numeşte Beethoven, pentru că mie îmi place mult muzica lui. Ştii cine era Beethoven?

— Beethoven? Da, desigur, am răspuns cu o oarecare mândrie, dar n-am avut niciodată ocazia să ascult nimic de el, tata nu iubeşte muzica clasică.

Bătrânul a spus, continuând să-ţi ţină pleoapele coborâte:

— Prietene, tatăl tău nu înțelege *nicht,* dacă-mi dai voie. Nimeni nu te-a pus să-l asculți pe Ludwig van? Da' ce soi de lume e asta? Vino aici, şi mi-a făcut semn să mă apropii.

O clipă mai târziu stăteam aşezat pe trotuar alături de un bărbat murdar, care mirosea a vin, ascultând la un vechi casetofon mizerabil muzica lui Beethoven, în timp ce mângâiam capul unui alt Beethoven cu blană. În tot timpul simfoniei bărbatul a continuat să zâmbească şi să clatine din cap ca şi cum ar fi dansat pe sunetele melodiei, în timp ce cu mâna zbârcită şi tremurândă ținea nemişcat butonul volumului, de frică, poate, că ceva nu va funcționa şi muzica se va întrerupe. Din când în când cineva se oprea şi arunca un bănuț în pălăria aflată la picioarele noastre, dar eu nici nu băgăm de seamă, pentru că tipul era atât de ciudat şi de diferit de persoanele pe care eram obişnuit să le frecventez, că tot restul rămânea în planul doi.

— De ce nu deschideți ochii? am întrebat, când s-a oprit muzica.

— Aş face-o cu mare plăcere, a răspuns el, dar nu pot.

Nu cunoscusem niciodată un orb şi am devenit foarte curios. Am tras cu ochiul la el câtăva vreme, până când mi-a spus:

— Prietene, poți sta şi două ore să te uiți la mine, n-o să vezi altceva decât un *mann,* un om obosit.

— Scuzați-mă... am bâlbâit.

— Mă numesc Mathias, a spus şi a întins mâna. Am ezitat o clipă prea mult şi el şi-a dat seama. Băiete, ar trebui să începi să ai încredere în omenire, ştii? Să-ți

tragi mâna n-o să-ți aducă nimic bun în viață. Dacă o să fii cândva fericit, şi ți-o doresc din inimă, o să fie numai grație unei alte mâini pe care o strângi.

— Trebuie să plec, am spus şi m-am ridicat brusc.

Omul acela mă fascina şi îmi provoca în acelaşi timp teamă. Am făcut câțiva paşi şi m-am răzgândit, am alergat înapoi şi am spus:

— Mimì, şi de data asta am întins mâna fără să ezit. El a zâmbit şi mi-a strâns-o.

Prietenia cu Mathias şi Beethoven a fost o tornadă neaşteptată în viața mea prea puțin emoționantă. În fiecare zi, când mă întorceam de la şcoală, mă opream să vorbesc cu ei, şi Beethoven părea foarte fericit că-l scărpinam după urechi. Sasà însă a spus că nu-i place câinele, că după părerea lui e plin de căpuşe şi că bătrânul pute şi e alcoolic.

— Lasă-i în pace, Mimì, mi-a spus, tu eşti prea bun, ăsta-i adevărul! Ar trebui să te împrieteneşti cu învingătorii, nu cu învinşii.

— Vorbim doar, am răspuns jignit.

— În orice caz, fii atent, a insistat.

Mathias râdea mereu, avea tot timpul o vorbă bună pentru toți şi un gând iubitor pentru câine. Deşi nu-i mergea cu siguranță prea bine. Mi-a povestit că venea din Germania de Est şi nu avea nici copii, nici rude. „Singura *frau* pe care am iubit-o vreodată e obligată să stea în spatele unui *mauer,* un zid pe care nu mă pot urca”, mi-a mărturisit într-o zi. Reuşise într-adevăr să fugă din Berlinul de Est, în îndepărtatul 1962, grație unui tunel. „Ea însă, în ultimul moment, n-a vrut să mă urmeze, nu avea curajul s-o părăsească pe *mutter,*

mama, şi mi-a întors spatele. Din seara aceea de vară, din 1962, n-am mai ştiut nimic de ea. S-o fi căsătorit, şi-o fi refăcut viaţa, îmi imaginez, o fi având *kinder.* Sau, între timp, o fi murit. Nu ştiu", a spus mângâind câinele.

Ar fi trebuit să fie un om trist, avusese o viaţă nenorocită, în schimb, părea, în felul său, dacă nu fericit, cel puţin senin, şi asta chiar nu ştiam să mi-o explic. Nu înţelegeam cum putea să se descurce fără o mamă, un tată, nişte bunici, nişte copii, fără o locuinţă, chiar şi minusculă ca a mea. Uneori dormea într-o hală de pe lângă gară, împreună cu câţiva polonezi; alteori i se întâmpla să-şi petreacă noaptea pe o bancă, încălzindu-se doar cu corpul credinciosului său prieten. Mi-a spus că nu avea nevoie de o locuinţă şi că îi era de ajuns Beethoven. În ceea ce mă priveşte, făceam ce-mi stătea în putinţă şi de fiecare dată îi lăsam câţiva bănuţi, puţină pâine sau mâncare pentru Beethoven, până când, într-o zi, mama mi-a spus:

— Mimì, trebuie să vorbim.

Am privit-o în tăcere.

— Cu ce te ocupi? Sasà mi-a spus că te întâlneşti cu un boschetar şi cu câinele lui.

— Mamă, nu se spune boschetar. În orice caz, sunt prietenii mei, nu înţeleg care-i problema, am răspuns cu un aer sfidător.

Ea a părut să se gândească o clipă şi a adăugat:

— Mimì, eu am încredere în tine, ştiu că eşti un băiat cu capul pe umeri, dar lumea, acolo afară, e uneori o porcărie, ştii? Ce faceţi împreună?

Am ridicat din umeri şi am răspuns:

— El îmi povesteşte experienţele lui de viaţă, iar eu îmi petrec timpul cu Beethoven.

— Beethoven?

— Un exemplar de *Canis lupus familiaris.*

Mama a zâmbit şi m-a mângâiat pe obraz înainte de a adăuga:

— Da' ia te uită ce copil am eu, unu care vorbeşte în latină şi îi place să stea cu boschetarii!

— Mă văd obligat să-ţi repet că nu se apostrofează un om cu un asemenea termen vulgar şi disprețuitor, cel mult se spune un om fără adăpost, am răspuns enervat.

Ea însă n-a părut impresionată de explicaţia mea.

— Da, da, cum vrei tu, a spus, dar oricum tot un boschetar rămâne.

Regele, bufonul şi prinţesa

Am întâlnit-o în după-amiaza următoare, în ziua de Paşti. Şi s-a întâmplat datorită lui Sasà.

Eram cu el pe stradă, imediat după prânzul duminical, când în aerul din Napoli se simte miros de prăjeală şi pe ferestrele deja deschise se aude încă zgomotul tacâmurilor în farfurii. Cu două zile înainte observasem un anunţ funerar în *viale* Michelangelo, care m-a lăsat cu gura căscată: mortul se numea Patrizio *Dobberman,* cu doi b. Şi Sasà rămăsese impresionat de porecla asta agresivă şi hotărâse să-mi dea o mână de ajutor ca să dezlipesc hârtia de pe zid. Din păcate nu reuşisem, pentru că anunţul se rupsese

în două. Ne întorceam deci înfrânți şi tăcuți spre casă, în timp ce transmisiunea înregistrată a Marelui Premiu al Braziliei se auzea prin ferestrele deschise, însoțindune paşii.

— Când o să fiu mare, mă fac fotbalist sau pilot. Dacă n-o să reuşesc, o să devin benzinar!

— Benzinar? am întrebat mirat.

— Da, ăia-s plini tot timpul de bani. Îi vezi cum înfundă în buzunar teancuri de bancnote de zece mii de lire. Cu petrolul se fac bani, ascultă-mă pe mine. Ştii ce-aş face eu cu toate bancnotele alea?

— Ce-ai face?

A părut să se gândească o clipă şi a răspuns:

— Ce de întrebări pui, Mimì, nemaipomenit! Cu bani se poate face orice.

Nu aveam nicio noțiune de economie şi nu-mi păsa câtuşi de puțin „să fac bani", cum spunea Sasà, aşa că am răspuns:

— Şi carmangeria?

S-a blocat şi s-a uitat urât la mine.

— Carmangeria, ce?

— Eşti singurul copil, într-o bună zi va fi a ta.

— Ei bine, în ziua aia o s-o ard, a răspuns şi a fugit înainte.

— Eu, în schimb, visez să ajung astronaut, am spus în spatele lui. De abia ajunsesem în piața Leonardo. Să rătăceşti prin spațiu în căutarea altor vieți, să explorezi lumi necunoscute.

— Mimì, io chiar nu te-nțeleg cu povestea asta despre spațiu. Eşti deja mare, îți mai pierzi vremea cu tâmpeniile astea? Ar trebui să te gândeşti la ceva mai

concret, altfel rişti să devii unu care nu ştie să facă nimic, ca unchiu-meu Michele, despre care tata zice că-i un nenorocit pentru că de-o viaţă încearcă s-o facă pe muzicianul cântând la nunţi pentru o sută de mii de lire şi nu reuşeşte nici măcar să-şi cumpere o maşină şi să-şi întreţină familia.

— N-am niciun fel de interes pentru bani, Sasà, şi nici pentru maşini.

M-a privit cu seriozitate.

— Fără bani n-o să poţi niciodată avea o femeie.

Eram gata să spun că, dacă aşa funcţiona, atunci n-aş fi vrut să am o femeie, dar între timp ajunsesem acasă şi din bloc a ieşit Fabio Iacobelli. Sasà a alergat la el să bată palma ca americanii, apoi i-a pus o mână pe umăr şi l-a adus la mine.

— Mimì, acum Fabio e prietenul nostru, a spus, face parte din echipă.

Nu aveam probabil o expresie prea convingătoare, pentru că el m-a salutat din vârful buzelor. Adevărul e că băiatul acela nu-mi era prea simpatic, avea tot timpul un aer arogant care mă enerva. Şi-apoi, ca să spun tot, eram şi puţin gelos văzându-l pe Sasà cum se ţine după el.

Fabio îşi purta părul înfoiat cu un gel care puţea de la un metru, avea nasul borcănat şi ochii mici, dar se credea foarte frumos. Şi, în duminica aceea, ca să coboare puţin în faţa blocului se pusese la patru ace: hanorac Americanino, jeanşi Turquoise, ciorapi Burlington, vestă matlasată Moncler şi ghete Timberland în picioare. Valoarea hainelor de pe el depăşea, sunt sigur, cu mult ultimul salariu al tatei şi

pe cel al lui Angelo puse împreună. Sasà, în schimb, avea pe el un trening murdar cu un număr mai mare (cumpărat fără îndoială în piața din Antignano) şi era atât de nepotrivit cu Fabio cum e o pată de vin roşu pe o față de masă albă. Dar lui Sasà nu-i păsa de toate astea, singurul lui scop era să devină prietenul acelui băiat care reprezenta tot ce el îşi dorise dintotdeauna, tot ceea ce nu era şi probabil nu avea să fie niciodată.

Fabio a început să se joace cu noi, chiar dacă se vedea de la o poştă că nu dăduse niciodată un şut unei mingi. Şi aproape imediat a încercat să devieze conversația spre ceea ce îi plăcea.

— Ați văzut Marele Premiu? a întrebat în timp ce ne pasam mingea unul altuia.

Eu am clătinat din cap, iar Sasà a răspuns:

— Nu, cine a câştigat?

— Nesimțitul ăla de Prost. Alboreto a ajuns al doilea.

— Mie-mi place Prost, îl găsesc simpatic, ca pe toți francezii, de altfel. Îmi place cum se exprimă, sunetul muzical al conversațiilor lor, am comentat.

— Da' cum vorbeşti? a spus el imediat şi a stat pe loc să se uite la mine.

— Mimì are o obsesie pentru limbă, cărți, cultură. E un pic ciudat, dă-i un fel de geniu. Chiar şi profesorii spun asta. Nu-i aşa, Mimì?

Fabio nu mi-a dat timp să răspund, pentru că s-a întors la subiectul dinainte. Evident nu-i păsa absolut deloc de studiile mele.

— Eu îi urăsc pe francezi. Îi urăsc pe toți care nu-s italieni. Noi suntem cei mai buni, a spus cu duritate.

— Aşa-i, iar napolitanii-s şi mai buni decât italienii, a replicat Sasà râzând.

I-am lăsat să vorbească o vreme, fără să particip, şi pentru că discuția a deviat curând spre motociclete, iar eu habar n-aveam nici despre ele. Mă gândeam să plec în curând, pentru că plictiseala începea să fie mai puternică decât gelozia, dar aş fi făcut cea mai mare greşeală din viața mea. Destinul hotărâse să-mi vină în ajutor: bubuituri în depărtare ne-au anunțat că în scurt timp va ploua, cerul devenise cenuşiu şi un vânt rece, care-ți tăia fața, începea să sufle cu putere. Fabio a ridicat privirea pentru o clipă, apoi a spus o frază care m-a făcut să tresar:

— Ce ziceți dacă urcăm la mine să ne jucăm cu jocurile video?

Era ceea ce Sasà aştepta de o grămadă de timp, motivul pentru care în ultima perioadă se străduise şi mai mult să-l curteze pe Fabio. Aşa că a zâmbit cu toată gura şi a alergat să-l îmbrățişeze pe noul său prieten, înainte de a mi se adresa:

— Tu ce faci? a întrebat, şi în întrebare mi s-a părut că simt o oarecare rezistentă, ca şi cum şi-ar fi dorit ca eu să refuz şi să-i las drum liber. Numai că eu am răspuns cât se poate de repede da, că voi merge şi eu. Acolo sus era Viola. Când aş mai fi avut o asemenea ocazie?

•

Înainte de a urca cu ei la ultimul etaj, am spus că trebuia să iau cheile de acasă, ca să pot, de fapt, să iau caseta cu Vasco. Apartamentul familiei Iacobelli era mare cât cel al soților Scognamiglio, dar avea o

panoramă mai urâtă şi era mult mai puțin primitor, fără plante şi cu mobilier modern, unde culorile predominante erau albul, bejul şi griul.

În salon ne-a ieşit în întâmpinare pudelul lor, care cu toate că avea o fundă roz de mare doamnă, a început să latre furios şi a tăcut doar când Fabio l-a luat în brațe.

— Uau, a exclamat Sasà când am intrat, smulgându-i un zâmbet de mândrie noului său prieten, care s-a zvârlit pe marele divan din piele albă aflat într-un colț.

Eu am rămas în uşă, intimidat, desigur, dar şi atent la fiecare detaliu, mă aşteptam ca de la un moment la altul să apară în salon Viola, chiar dacă părea să nu fie urmă nici de ea, nici de restul familiei.

— Ai mei sunt la bunici, a explicat gazda, în timp ce pregătea consola.

Sasà părea nebun de bucurie şi nu reuşea să stea locului o clipă: s-a aşezat pe covorul mare şi alb din imitație de blană, care ocupa întregul salon şi a început să-şi frece nervos mâinile pe pantalonii de trening în timp ce repeta: „Uau, gruoss', gruoss'"[14] la fiecare lucru pe care ni-l arăta Fabio. Nu ştiu dacă se simțea stânjenit în casa aia şi cu treningul ăla pe el, adevărul e că în după-amiaza aia a început să vorbească în dialect mai mult decât o făcea de obicei, şi, când a înțeles că eram singuri, a dat drumul unui şir de porcării fără un adevărat motiv, poate doar ca să-l amuze pe Fabio. Care râdea cu poftă. Păreau regele şi bufonul lui de curte.

---

[14] Grozav, grozav, dialect napolitan.

Cât despre mine, eram, dezamăgit de faptul că Viola nu era acasă şi m-am aşezat pe canapea fără să particip la jocuri şi am adormit la al doilea tablou din *Donkey Kong.* M-am trezit după o jumătate de oră, în timp ce ei se jucau *Burger Time,* m-am ridicat brusc şi am spus: „Eu plec”, dar nici Fabio şi nici Sasà nu mi-au răspuns. Se răsuceau în faţa televizorului ca şi cum ar fi fost posedaţi de diavol, întrecându-se în expresii monstruoase, cu limba afară ca reptilele şi ochii înfundaţi în cap.

M-am dus la uşă, dar exact în momentul acela a apărut restul familiei Iacobelli: tatăl, mama şi fiica. Pudelul a început din nou să latre şi de data asta Viola a fost cea care s-a ocupat de el să-l calmeze.

— Iarăşi eşti în faţa televizorului? a spus doamna.

Fabio a întrerupt jocul şi s-a întors spre ea.

— Ei sunt noii mei prieteni, a spus.

— Îmi pare bine, a răspuns Sasà şi a sărit în picioare întinzând mâna cu un zâmbet larg.

În ciuda bunelor intenţii, tentativa lui nu a avut succes, căci doamna l-a salutat pe un ton rece şi cu o expresie glacială şi şi-a retras imediat mâna, de parcă s-ar fi curentat. Adevărul e că Sasà nu era prea atent la igienă şi umbla tot timpul cu unghiile lungi şi cu un strat de negru dedesubt, căruia el îi spunea *sozzimma*[15]*.*

Mama lui Fabio mi s-a adresat apoi mie:

— Tu eşti fiul lui Rosario, nu-i aşa?

---

[15] Murdărie, dialect napolitan.

— Îmi pare bine... am spus şi am plecat capul, în timp ce simțeam cum o picătură rece de sudoare îmi cobora pe braț.

Pilotul, fără ca măcar să ne salute, a dispărut pe coridorul identic cu cel al familiei Scognamiglio, în afară de faptul că acolo spațiul era ocupat de o bibliotecă foarte lungă, de fag, iar aici doar de o mică vitrină aşezată în centru, cu un serviciu de argintărie pentru ceai.

Am privit-o pe Viola, care, stând în uşă, mi-a şoptit un „ciao" timid. Apoi mi-a făcut un semn cu mâna şi a dispărut în camera ei. Doamna Iacobelli ne-a întrebat dacă vrem să ne servească cu ceva, dar nici măcar Sasà n-a avut curajul să spună da, aşa că ea s-a scuzat şi a dispărut la rândul ei.

Am rămas din nou singur cu cei doi posedați, ocupați să vâre nişte ingrediente într-un sandviş şi încercând să nu se lase mâncați de nişte cârnăciori care se mişcau pe verticală, şi am înțeles că aceea ar fi fost singura posibilitate să-i dau cadoul Violei. Mi-am curățat cu tricoul ochelarii aburiți, mi-am şters fruntea cu brațul şi m-am furişat pe coridor. După ce am trecut de vitrină, prima cameră peste care am dat era cea a lui Fabio, plină ochi de jocuri. Într-un colț, sub fereastră, se afla Ferma Playmobil, pe care de mai multe ori mă oprisem s-o admir în vitrină la Corsale, un cunoscut magazin de jucării din zonă, cu gardul de lemn, inscripția *Fort Eagle,* cactuşi, steagul american, caii şi câțiva nordişti în jurul unui tun. Centrul camerei era ocupat de Go Dawn, dominoul colorat care mă înnebunea. Piesele erau împrăştiate pe jos, ca şi cum ar

fi explodat, şi pentru o clipă am fost tentat să le pun la loc.

Camera următoare era cea a părinților Violei. Domnul Iacobelli era întins pe pat citind ziarul şi-şi legăna picioarele fără să asculte, cred, ce-i spunea soția din baie (care nu se afla în raza mea vizuală, fiind probabil în partea dreaptă, pentru că de acolo provenea o dâră de lumină galbenă). Dacă pilotul şi-ar fi dat seama de prezența mea, s-ar fi înfuriat fără doar şi poate, iar lucrurile ar fi putut lua o altă turnură. Din fericire am fost rapid şi am mers mai departe, încercând să-mi cântăresc fiecare pas.

Dar uitasem de pudel. M-am trezit cu el în față privindu-mă cu răutate, mi-am dus degetul la gură şi i-am făcut semn să tacă, dar câinele drept răspuns a început să mârâie. O sfeclisem. Am făcut un alt pas înainte şi el şi-a întețit mârâitul.

— Shelly, taci din gură! a urlat, din pat, tatăl Violei, dar câinele mă privea cu tot mai multă ură, aproape pe punctul de a mă ataca.

Am mai înaintat puțin şi am încercat să-i întind mâna în semn de pace, dar Shelly nu s-a mulțumit cu supunerea mea şi cu o săritură m-a înşfăcat de mâneca puloverului.

— Da' ce... l-am auzit spunând pe pilot, în timp ce încercam să mă apăr de nemilosul atac.

În câteva secunde m-aş fi trezit cu domnul Iacobelli lângă mine. Mi-am scuturat brațul cu toată forța şi Shelly a pornit ca o rachetă în direcția peretelui. Înainte ca sărmanul câine să scoată un teribil scheunat, eram deja în fața camerei Violei pe uşa căreia tronau cinci

litere formând magicul ei nume. N-am ezitat o clipă şi mi-am apropiat degetele de lemn. Îmi simţeam inima bătând cu putere şi mâinile îmi erau ude de transpiraţie, şi totuşi am avut luciditatea să-mi aranjez ochelarii care-mi stăteau ca întotdeauna strâmbi pe o parte a feţei, şi mi-am ţinut respiraţia.

Ea a deschis uşa şi, când m-a văzut, a făcut un pas înapoi, de parcă i-ar fi fost frică. Apoi a întrebat:

— Ce e?

— Voiam să-ţi dăruiesc ceva... am reuşit să răspund, pot?

Viola m-a lăsat să intru şi s-a azvârlit pe pat, fără să se uite la mine. Pe peretele de la capul ei se afla fotografia lui Vasco Rossi, care cânta aplecat spre public, cu părul ud atârnându-i pe umeri şi ochii injectaţi. Şi atunci am zâmbit pe neaşteptate, pentru că m-am gândit că aveam cu mine cheia potrivită pentru a ajunge la sufletul ei, şi mi s-a părut că frica nu mă mai sperie. Şi m-am gândit din nou la cuvintele lui Giancarlo, după ce îi cerusem un sfat despre cum să-i mărturisesc Violei dragostea mea. „Există momente în care avem datoria să spunem ce ne trece prin cap”, fusese răspunsul lui, „nu trebuie s-o facem pentru alţii, ci pentru noi înşine. Dacă nu eşti în stare să vorbeşti, scrie. Scrisul e mai simplu, ne permite să spunem lucruri pe care, poate, n-am fi în stare să le spunem cu vocea”.

Între timp, ea începuse să mă privească fără să scoată o vorbă, ţinându-şi mâinile încrucişate pe piept şi umerii aplecaţi. Ca să n-o privesc în ochi şi să am parte de emoţii pe care nu voiam să le simt, mi-am fixat

privirea pe un peştişor roşu care înota într-un bol de sticlă aflat pe comoda de sub fereastră.

— Frumos exemplar de *Carasius auratus*! am exclamat dintr-o suflare.

Muza mea m-a privit fără să înțeleagă.

— Peştişorul roşu, am fost obligat să explic cu un zâmbet. Credeam că o s-o impresionez cu cunoştințele mele, dar prosteasca mea improvizație o făcuse să se posteze şi mai mult pe o poziție defensivă.

— Se numeşte Red, a precizat Viola.

În picioare avea o pereche de şosete Dr Martens negre, era îmbrăcată cu jeanşi de aceeaşi culoare sfâşiați pe genunchi şi un hanorac de culoare închisă cu glugă.

— N-aş vrea să spun o prostie, dar hainele tale amintesc de punkişti.

Ea a holbat ochii şi, în cele din urmă, mi-a zâmbit, chiar dacă doar o clipă. Şi atunci am văzut aparatul dentar, care-i umplea toată gura, şi am înțeles de ce evita să vorbească şi să mă privească şi de ce, poate n-o mai întâlnisem pe stradă nici pe ea, nici pe Nick Kamen ăla pe care îl urâsem atât de mult.

Apoi a devenit din nou serioasă şi a spus:

— Se poate. Ai ceva împotriva punkiştilor?

— Nimic. Sunt fascinat şi atras de ei, o lume străină mie. Iar negrul îți stă bine, e în contrast cu pielea ta pistruiată şi fluorescentă, am spus în timp ce închideam uşa.

În realitate nu ştiam dacă-mi plac punkiştii, tata îi detesta şi de câte ori vedea unul, repeta mereu aceleaşi cuvinte: „Lumea asta a înnebunit!”

În orice caz, am spus prima minciună romantică, fără ca măcar să-mi dau seama, prins cum eram de dorința de a cuceri inima fetei pe care o iubeam, sperând să-i plac şi s-o fac curioasă. Mi-era greu să admit, dar poate avea dreptate sora mea, Bea: minciunile sunt uneori folositoare, servesc la susținerea speranței, aşa cum un suflu de aer înviorează focul.

— Am pielea pistruiată? şi a început să râdă ținându-şi mâna în fața gurii ca să ascundă o evidentă stânjeneală.

— Ține, şi i-am întins caseta.

Viola s-a încruntat.

— Ce e?

— E pentru tine... eu am înregistrat-o.

A învârtit obiectul în mâini şi a parcurs satisfăcută lista cântecelor.

— Ai spus că Vasco îți umple viața...

La vorbele astea a ridicat privirea, cu ochii migdalați, de culoarea fisticului, pleoapele violacee, ca şi cum o bougainvillea s-ar fi cățărat până acolo sus, gura micuță şi rotundă ca o nucă. Şi eu, în acel precis moment, am înțeles că nu voi uita niciodată chipul acela, în ciuda obişnuitelor poveşti ale adulților care spun că iubirile din copilărie nu sunt adevărate iubiri şi că, odată terminată vara, se merge mai departe, că viața, în fond, nu e altceva decât o mulțime de chipuri pe care le lăsăm în urmă.

— Mimì, ascultă-mă pe mine că-s bătrână, îmi repeta bunica, nu-ți pierde vremea cu iubirea, că *arrefondi* şi rămâi cu mâinile goale.

Arrefondi înseamnă să pierzi ceva. Bunica greşea, tot ceea ce credeam că pierdusem când am avut de-a face cu iubirea, l-am recuperat după câtăva vremea, cu trecerea timpului, ca o monedă pe care o găseşti, din întâmplare, în buzunarul unor pantaloni ce nu-ți mai sunt buni.

Libertatea e supraevaluată

„Trebuie să înveți să observi lumea care te înconjoară. Foloseşte-ți ochii ca să priveşti cu adevărat, nu face asemenea celor mai mulți dintre oameni care nu ştiu nici măcar dacă cerul e albastru sau cenuşiu, sau ce culoare are părul femeii cu care stau de vorbă. N-ai nevoie de puteri telepatice, Mimì, trebuie doar să ştii să priveşti, numai asta".

Mi-o spusese Mathias, într-o după-masă, când mă întorceam de la şcoală, şi cuvintele sale îmi răsunau încă în urechi în timp ce mă aflam în fața Violei. Cu neamțul, cam tot aşa cum mi se întâmpla cu Giancarlo, simțeam că pot vorbi deschis despre problemele mele, despre marea mea iubire neîmpărtăşită, despre dificultățile pe care le aveam să comunic cu alții (care chiar păreau că nu înțeleg nevoia mea de a mă distinge, de a fi oarecum observat) şi despre cum speram să intru în sintonie cu Viola şi cu alte persoane, grație dezvoltării puterii telepatice. El mă ascultase fără să scoată o vorbă, din când în când îşi aprindea o țigară, apoi mă întrerupea cu un râgâit, cerea o monedă unei perechi care trecea pe acolo, prindea botul lui

Beethoven şi-l strângea tare până când câinele scotea un scheunat şi atunci îl acoperea de sărutări. Eu stăteam acolo, confuz, încercând să-mi pun gândurile în ordine, pentru că în sufletul meu începeam să sper că bărbatul acela orb, care părea să vadă mai bine decât mulţi alţii şi să audă mai mult, intrase în viaţa mea nu din întâmplare, ci pentru a mă învăţa să văd şi să aud ca el.

— Cum poţi vorbi de lucrurile astea tu, care eşti orb? obiectasem imediat ce s-a întrerupt.

— Sunt mult mai puţin orb decât multe alte persoane care trec pe trotuar în momentul ăsta, crede-mă. Mult mai puţin orb decât tine.

Mă uitasem la el cu atenţie ca să-i descifrez expresia, căci nu înţelegeam dacă râdea de mine.

— Viola ta o să-ţi lanseze mii de semnale, trebuie doar să le captezi, să le vezi.

— Cum? am întrebat apropiindu-mă.

— Fiecare gest al nostru generează o reacţie. Important e să nu rămânem imobili. Trebuie să acţionezi, lansează-te şi fă să se nască în ea un răspuns, pe care va trebui să ştii *lesen,* să-l citeşti.

— Nu ştiu să mă port cu oamenii... am şoptit.

— Va trebui să înveţi, Mimì. Oamenii sunt singurul lucru pentru care merită să-ţi pierzi propriul *zeit,* crede-mă.

Rămăsesem buimac privindu-i chipul, ochii pe jumătate închişi şi câteva picături de bere rămase pe firele lungi de barbă. În timp ce continuam să-l mângâi pe Beethoven (care profitase de lunga noastră discuţie

ca să-şi sprijine botul de piciorul meu şi acum sforăia de zor), îl întrebasem, în sfârşit:

— Cum de ți-ai pierdut vederea?

— O infecție, a răspuns sec, fără să mai adauge alte detalii.

Era evident că nu vorbea cu plăcere despre asta. Dar pentru că nu spuneam nimic, s-a văzut obligat să precizeze.

— Cred că a fost vina tunelului pe care îl săpam. Acel mare gest de revoltă a fost nenorocirea mea.

— L-ai săpat tu personal?

— Sigur, cine altcineva?

— Cum?

— Eram patruzeci şi lucram *tag und nacht.* Trebuia să săpăm cu târnăcopul o sută treizeci de metri ca să ajungem la libertate. Am pornit din pivnița unui local şi ne-am vârât în viscerele *Stadt*-ului, oraşului; ne lipsea aerul şi, la fiecare lovitură, se căscau crăpături şi năvălea apa, care inunda totul. În cele din urmă totuşi, am reuşit şi am spart podeaua unei pivnițe din Berlinul de Vest. Cucerisem *freiheit,* libertatea...

— Uau, am strigat extaziat. Mi se părea că privesc unul din documentarele istorice care-mi plăceau atât de mult. N-ar fi o idee rea să scrii un roman despre povestea asta...

El îmi oprise imediat entuziasmul.

— În realitate n-o să încetez niciodată să blestem tunelul ăla...

Îl privisem, fără să răspund.

— Mi-a luat singura persoană care conta în viața mea.

— Dar acum eşti un om liber, eşti aici, ai traversat Europa...

— Şi uite unde m-a dus libertatea, Mimì? Libertatea e supraevaluată. Contează persoanele... nimic altceva. Crede-mă.

Nu găsisem răspunsuri de dat, în fond nu eram decât un copil care se interesa de ştiinţă şi astronomie şi discursurile acelea filosofice şi fără speranţă nu făceau altceva decât să adauge îndoieli la multele mele îndoieli.

— Dar nu vreau să te plictisesc cu poveşti triste, tu eşti tânăr, ai dreptul să crezi în cea mai bună *leben,* viaţă posibilă. Şi cea mai bună viaţă posibilă, cel puţin în momentul acesta, e alături de fata pe care o iubeşti. Aşa că du-te la ea şi fă-i o declaraţie.

— Nu ştiu dacă voi fi în stare, mi se pare o acţiune foarte dificilă...

— Păi, cu siguranţă, mai uşoară decât să citeşti gândurile, a zâmbit larg.

Deci, în timp ce Viola, în faţa mea, vorbea despre Vasco şi despre şcoală, eu încercam să-mi aduc aminte de sfaturile lui Mathias. O priveam cu atenţie şi o ascultam, dar ea făcea tot ce putea să scape de control, ochii ei nu erau niciodată ficşi într-un punct, şi cu cât încercam să-i prind, cu atât ea nu o permitea, se ridica brusc, se întorcea cu spatele, privea podeaua. Atunci am încercat să-i studiez mişcările corpului, şi aici a mers un pic mai bine: era clar că Viola era foarte nervoasă, îşi freca mâinile, bătea cu picioarele în podea, îşi trăgea încontinuu o şuviţă de păr după ureche, se ridica de pe pat şi se aşeza la birou, apoi se întorcea din nou pe pat. Eu am stat tot timpul în picioare, cu

mâinile vârâte în buzunarele jeanşilor, încercând să mă prefac că țin situația sub control, chiar dacă în realitate aveam gura uscată şi aş fi dat orice pentru o oranjadă.

La un moment dat ea a explodat:

— Vrei să încetezi odată?

— Să fac ce?

— Să mă fixezi. Mă simt observată.

Neştiind ce să-i răspund, m-am prefăcut că mă apucă o tuse violentă, dar Viola nu s-a oprit, dimpotrivă, a continuat:

— Întotdeauna faci aşa cu fetele?

— Nu, scuză-mă, am încercat să spun.

— Mă faci să mă simt prost.

— Iartă-mă, şi am coborât privirea.

Sfatul lui Mathias se dovedise un faliment total şi eram gata să abandonez scena şi să dispar pentru totdeauna din viața Violei, dar imediat după aceea ea a spus:

— Care e preferatul tău? şi a arătat spre titlurile cântecelor de pe casetă. Părea să aibă mâini de păpuşă cu degete foarte mici şi unghii tăiate scurt.

Am ridicat privirea zâmbind şi am indicat bucata pe care o ascultasem în maşină, preferata lui Giancarlo. Viola mi-a răspuns la zâmbet şi a comentat:

— Asta-i bună, e şi a mea! apoi a deschis husa de plastic şi a dat peste fraza pe care o scrisesem înăuntru. Mă costase două nopți de insomnie şi o durere de cap colosală, dar în cele din urmă mă puteam considera satisfăcut.

„Dacă aş fi un super erou, singura mea misiune ar fi aceea de a te proteja”.

Ea a încetat să zâmbească şi, în sfârşit, m-a privit cu ochii umezi o clipă lungă, de neuitat.

Avea dreptate prietenul meu Giancarlo, o simplă frază scrisă ajunsese acolo unde vorbele şi gesturile n-ar fi ajuns niciodată. Mai mult decât puterea telepatică.

O zi după alta

M-am întors acasă atât de emoţionat, încât nu reuşeam să mă controlez, şi mama şi-a dat seama imediat.

— Hei, Mimì, ce-i cu faţa aia?

— Ce faţă? am întrebat îngrijorat.

— Nu ştiu, ai o expresie nouă în seara asta... a spus şi a izbucnit în râs.

— Dă-i pace, Mimì, mamă-ta a băut un pic cam mult, asta-i tot... a intervenit tata pe un ton glumeţ, iar ea l-a lovit uşor peste umăr.

Stăteau cu toţii încă la masă, de la prânz, mâncând nuci, alune şi fistic. La noi aşa funcţiona în zilele de sărbătoare: începeam masa la ora trei şi se mergea înainte până seara. Pe obişnuita faţă de masă din plastic, cu floricele, rezistau pahare de carton murdare de vin, câteva firimituri de pâine, un coş plin cu fructe uscate şi, în centru, ceea ce rămânea din *zoccola*[16] sau prăjitura bunicii Maria, un amestec de biscuiţi Oro Saiwa, unt şi cacao, cu un nume oarecum vulgar, care nouă ni se părea mai bună nu numai decât clasicul

[16] Prostituată.

cozonac „colomba” – pe care vreun vecin i-l făcea întotdeauna cadou tatei şi pe care, în final, îl mânca doar bunicul – dar şi decât casata siciliană pe care ne-o aducea domnul Scognamiglio la fiecare Crăciun.

— Îţi spun eu ce e, s-a vârât Beatrice în discuţie, domnişorul aici de faţă a fost până acum în casa familiei Iacobelli, la iubita lui care face pe punkista!

— De unde ştii? Eşti inoportună, m-am repezit să răspund, roşu la faţă.

— Ştiu, ştiu. Poate-s inoportună, dar e adevărul, a spus cu un zâmbet zeflemitor.

— A, da? Atunci mă văd nevoit să răspund la atacul tău gratuit, şi i-am privit în ochi pe părinţi, înainte de a adăuga, să ştiţi că fiica voastră vă spune gogoşi. Alaltăieri nici vorbă să mă ducă la cinema, a preferat să meargă la dans cu Mauro pe motocicletă.

Mama, care avea într-adevăr obrajii roşii şi privirea tulbure, s-a întors brusc spre Bea, tata, în schimb, a înghiţit rău o nucă şi a început să tuşească de mama focului.

— Eşti mort, Patru-ochi! a exclamat soră-mea privindu-mă cu o expresie feroce.

— O, ce comportament e ăsta? a izbucnit bunica, în timp ce mama s-a întors către tata şi a exclamat serafic:

— Ţi-am zis io că ne spune o minciună...

— Ce să fac, a răspuns el netezindu-şi mustaţa, spune-mi tu... io-s obosit, am mâncat prea mult, mi-e somn şi mai trebuie să urc la Scognamiglio.

— Mă duc eu, am intervenit imediat, nu-ți face probleme, şi m-am ridicat brusc, nu înainte de a fi tăiat o felie de *zoccola* ca s-o iau cu mine.

— A şters-o ca din praştie, a zis bunicul.

— Cât e de drăguț Mimì al nostru, am auzit-o spunând pe bunica.

— E un lingău, a fost comentariul sec al Beatricei.

•

De necrezut, dar chestiunea s-a încheiat în seara aia. Nu ştiu dacă deoarece ai mei erau sătui să se mai lupte cu rebeliunea tot mai accentuată a fiicei lor sau pentru că, în fond, Mauro îi impresionase: era de familie bună, educat, amabil şi, lucru care tatei cu siguranță nu i-a scăpat, avea şi o înfloritoare situație materială.

În orice caz, n-au spus nimic, şi din ziua următoare Mauro a fost o prezență fixă în fiecare seară, la ora şapte, sub fereastra noastră. Sosea cu un răcnet de ghepard, suna claxonul şi Beatrice, orice ar fi făcut, țâşnea afară de parc-am fi avut o bombă în casă. Se întâmpla uneori ca ea să nu fie încă gata, nemachiată şi cu papuci în picioare, şi atunci Mauro era nevoit să petreacă zece minute cel puțin (timpul de care avea nevoie Bea să se pună la punct) cu Sasà, vorbind despre motociclete, accelerație, ținuta de stradă şi alte lucruri de neînțeles. Prietenul meu, aşa cum prevăzusem, îl alesese drept idol; avea o motocicletă puternică, o geacă de piele ca Fonzie şi bani care-i ieşeau din buzunare, era, deci, după părerea lui, prototipul de bărbat perfect.

Doar atunci când Sasà nu era prin apropiere Mauro vorbea cu mine povestindu-mi despre călătoria în

Europa, pe care o organiza cu prietenii lui pentru la vară. Vorbea cu un asemenea entuziasm, că aproape mi se părea că trebuie să plec cu el, pe străzile Parisului sau pe câmpiile înflorite din Olanda.

— Bea vine cu tine?

— Nu, suntem numai băieți. Dar ea nu ştie încă nimic, te rog, nu-i spune, şi mi-a făcut cu ochiul.

Ar fi trebuit să țin cu sora mea şi să-i dezvălui planul ascuns al lui Mauro, dar el îmi era simpatic, în plus, Bea, de când avea un prieten, nu era niciodată acasă, ceea ce devenea un avantaj pentru toți, ținând cont de spațiile foarte mici. În fond, mă temeam că dacă ea ar fi aflat vestea, l-ar fi părăsit. Beatrice nu era tipul care să rămână pasivă la un asemenea afront. Aşa că am rămas mut ca un peşte şi cei doi au continuat să se întâlnească: ea alerga să-l îmbrățişeze, cu zâmbetul pe buze şi cu sânii ei mari care săltau sub bluză, apoi se sărutau lung de tot, în timp ce Fabio şi Sasà se uitau la scenă ca şi cum ar fi fost un film porno.

De câtăva vreme băgasem de seamă că ei doi îşi puseseră ochii pe soră-mea şi ori de câte ori ea se afla prin apropiere, îi vedeam şopotind, râzând ca nişte proşti şi dându-şi cu cotul. Într-o zi m-am apropiat de Sasà şi i-am cerut explicații.

— Mimì, nu te supăra, a răspuns fără maliționizitate, dar soră-ta are nişte țâțe aşa de mari! şi a mimat gestul ducându-şi mâinile la piept.

Fabio a izbucnit în râs, iar eu am rămas cu gura căscată, fără să am argumente potrivite cu care să-i răspund. Seara însă n-am reuşit să adorm, ocupat cum eram să alung din minte imaginea prietenilor mei care,

în intimitatea băilor lor, fantazau despre aventuri amoroase în compania surorii mele, exact cum făceam eu cu iubita mea Sabrina.

•

Dar rămăsesem la seara aceea specială de Paşti. Am urcat la Scognamiglio şi am petrecut puțin timp cu Morla, înainte de a mă ocupa de plante. I-am dat o coajă de măr, în timp ce, aşezat pe jos, cu spatele lipit de perete, înghițeam felia de prăjitură şi citeam aventurile câinelui Buck printre ghețarii din Canada, în *Chemarea strămoşilor* de Jack London, unul din romanele care lipseau din colecția mea şi pe care-l găsisem în biblioteca stăpânului casei.

Când Morla a terminat de ronțăit şi ultima înghițitură, a stat puțin nemişcată şi apoi a scos un sunet ciudat, care poate era o chemare, o cerere, o mulțumire sau poate doar un râgâit. Am închis cartea şi am început să-i povestesc despre fantastica zi pe care o petrecusem, despre chipul Violei şi despre ochii ei umezi, despre cum degetele ei mici începuseră să tremure după ce citise fraza mea. I-am povestit despre cât de diferit mă simțeam, mai matur, despre cum doar faptul că reuşisem să mă fac observat, să petrec o jumătate de oră cu fata visurilor mele, dăduse, în sfârşit, un sens tuturor lucrurilor.

Deseori suntem prea ocupați să ne îndeplinim visurile, le urmărim în fiecare zi cu capul plecat şi nici măcar nu ne dăm seama cât de mult ne costă urmărirea, nici nu înțelegem că, da, e important să visăm, dar mai important decât a visa e a face, pentru că viața, în fond, e ceva simplu numai dacă e trăită zi

după zi. Şi atunci trebuie să fim atenţi să nu umplem toate aceste zile numai cu visuri, ci şi cu emoţii adevărate, cu viaţă trăită. Iar ziua mea cu Viola avea gustul timpului trăit.

Părea că Morla aproape înţelege ce-i spun, mă fixa cu gâtul întins şi cu ochii ei bătrâni şi înţelepţi. Avea treizeci de ani, cel puţin aşa mi-a spus tata, era deci mult mai mare decât mine, cu multă experienţă de viaţă în plus, multe zile în spate. Nu putea să-mi povestească nimic despre zilele acelea, dar mie mi se părea că le văd cu adevărat una câte una, în privirea ei calmă, şi încercam să-mi imaginez cum era viaţa ei pe terasa aceea, mă întrebam dacă e fericită, dacă-şi trăia bine existenta.

Mă ocupam cu udatul plantelor, când i-am observat în depărtare pe Mathias cu Beethoven stând în locul lor obişnuit. Mai rămăsese doar puţin praf de culoarea caisei plutind pe acoperişurile caselor şi prietenii mei erau două umbre pierdute în întunericul străzii. M-am gândit să le duc ceva de mâncare, dar după aceea ar fi trebuit să răspund la prea multe întrebări din partea familiei, aşa că mi-am sprijinit coatele de balustrada din cărămizi şi am închis ochii ca să mă bucur de senzaţia neobişnuită de libertate şi de îmbătătoare fericire, în timp ce un vânt cald, ce părea că vine de pe coastele Vezuviului, îmi bătea în faţă.

În seara aceea m-am simţit ca tata, care nu se întorcea acasă decât după ce îşi fumase ţigara acolo sus. Nu era un loc chiar atât de special, nu avea o panoramă care să-ţi taie respiraţia, se vedeau doar vârful vulcanului şi o fâşie de mare, care în zilele cu

soare strălucea în depărtare. Se vedeau însă multe acoperişuri înşiruite până la colină şi fiecare era ticsit de antene de cele mai ciudate forme: unele se ridicau drepte în asfinţit, altele, dimpotrivă, erau aplecate, răsucite şi slăbite de intemperii.

Aveam o sensibilitate prea dezvoltată şi o imaginaţie vivace, pe care nici nu-mi dădeam seama că le am, m-am pierdut deci în şirul acela de antene şi mi-am imaginat că sunt reale, umane, că simt viaţa la fel ca noi, că vorbesc între ele, că sunt fericite sau îndurerate. În covorul acela de copaci de metal cât vedeai cu ochii, eu am întâlnit omenirea care mă înconjura în fiecare zi, i-am revăzut pe Sasà, Fabio, Viola, Angelo, părinţii mei, Mathias, Giancarlo. Asemenea antenelor acelora care-şi trăiau viaţa cu cincisprezece metri mai aproape de cer, şi noi, aici jos, înfruntam zilele, vântul şi perturbaţiile atmosferice, fiecare în felul său, unii încercând să rămână în picioare, alţii răsucindu-se, unii rupându-se, alţii căzând.

Singura diferenţă dintre noi şi ele, m-am gândit, e că nouă ni se dăduseră braţe.

Noi puteam întinde mâna.

•

M-am întors acasă. Tata o ajuta pe bunica să cureţe bucătăria, pentru că mama era ameţită şi trebuise să se întindă pe pat. Bea ieşise deja cu Mauro şi bunicul adormise la telejurnal. M-am apropiat pe furiş de masă şi am furat o altă felie de prăjitură, iar din frigider am luat un pachet de crenvurşti. Apoi am deschis uşa apartamentului şi am ieşit afară. Strada era pustie, deşi era doar ora opt seara, şi Mathias strângea cartonul pe

care-l folosea drept covor ca să se întoarcă acasă, dacă hala în care dormea putea fi numită casă.

— Hei, prietene! am spus imediat ce am ajuns aproape.

I-am dat prăjitura şi el mi-a zâmbit. „*Danke,* Mimì", şi mi-a ciufulit părul. Apoi am scos crenvurştii şi i-am oferit lui Beethoven care a sărit pe mine de emoție.

— Paşte fericit! am exclamat apoi.

— Şi ție, a răspuns în germană, eşti cu adevărat un copil bun.

— Pleci?

— Mă duc să mă culc, Mimì, ce să fac? Nu-ți face griji pentru mine, ne vedem mâine.

L-a chemat pe Beethoven cu un fluierat şi împreună s-au îndepărtat spre via Salvator Rosa. Am stat să-i privesc îndelung, cu dorința de a alerga după ei şi a le striga: „Veniți la noi, că avem o grămadă de mâncare şi o masă frumoasă cu flori. Ne strângem un pic şi petrecem o seară frumoasă împreună. Voi sunteți prietenii mei şi nu meritați să petreceri în felul ăsta o zi de sărbătoare!

Dar n-am strigat chiar nimic, pentru că ştiam că ai mei, mai ales tata, n-ar fi permis aşa ceva. În seara aceea am simțit că sunt altfel decât el şi decât ceilalți membri ai familiei, care se rugau în fiecare zi la Dumnezeul lor, ca să-l trădeze în clipa următoare, fără ca măcar să-şi dea seama.

Înainte să intru în casă, m-am aşezat pe treptele blocului şi am lăsat ca vântul cald să-mi mai bată puțin pe față. Nu puteam şti atunci, dar venise să-mi spună că iarna pleca făcând loc, în sfârşit, anotimpului

estival: zile noi făcute din maiouri, fructe colorate şi Sprite, dimineţi pe stradă alergând după minge, cățărări pe ziduri de tuf care se sfărâmau sub mâini, seri afară, luptă cu ţânţarii, zile cu zeama de la pepene curgându-mi pe bărbie, de transpirat în Simca tatei, de pistrui care explodau ca floricelele de porumb pe faţa mamei, a lui Beatrice şi mai ales pe cea a Violei, zile cu părul care se decolora la soare, de plimbări cu Sasà şi Fabio, nopţi pe terasa lui Scognamiglio privind stelele şi după-amiezi în Mehari vorbind cu Giancarlo despre visuri şi proiecte.

Nu puteam să-mi imaginez în seara aceea, dar sirocco sosise înainte de vreme ca să mă anunţe marea noutate: în scurtă vreme aş fi început şi eu, în sfârşit, să-mi umplu zilele, una după alta, cu viaţă.

VARĂ

Zânele se nasc dintr-un hohot de râs

— Zona de noapte, cu două dormitoare, e la capătul coridorului. Veniţi cu mine, spune agentul imobiliar.

Se mişcă prin casă cu o anumită siguranţă şi asta-i dă încredere. I se citeşte pe chip că e mulţumit de felul în care gestionează vizita şi de atitudinea lui insistentă, dar nu supărătoare. Sărăcuţul, dac-ar şti că doar mă folosesc de el...

— Exista o bibliotecă mare aici... îmi scapă, în timp ce merg în urma lui.

Tânărul nici măcar nu se întoarce şi răspunde:

— Păi, da, tot ce se poate, ca şi cum aş fi pus o întrebare.

Era din lemn deschis la culoare şi acoperea tot peretele, îmi amintesc senzaţia pe care o aveam atunci când parcurgeam coridorul întorcându-ne de la baie şi treceam pe lângă sute de cărţi. Acum albul murdar al zidului accentuează senzaţia de gol în stomac care mă însoţeşte. Fac un pas după altul şi întorc capul să privesc în dreapta, şi e ca şi cum biblioteca ar fi încă acolo, cu toate volumele acelea ciudate despre arta contemporană şi despre grădinărit, care-i plăceau atât de mult domnului Scognamiglio. Apoi erau romanele, în faţa cărora Viola stătea nemişcată minute în şir.

— Sunt aşezate după autor, mi-a spus odată, în timp ce studia cotoarele.

— În ordine alfabetică? am întrebat.

— Da.

— Eu le-aş aşeza după titlu sau după editor... am comentat.

Ea a pus degetul arătător pe rafturile mai înalte şi l-a mişcat uşor spre dreapta, ridicându-se câţiva centimetri pe călcâie şi încruntându-se. În ziua aceea îşi pusese ochelarii de vedere şi-mi amintesc că îmi mărturisise că nu-i folosea niciodată pentru că se vedea urâtă cu ei, mai ales că purta aparatul dentar. „Dar pe ăsta nu-l pot scoate, spusese cu un zâmbet melancolic.

Era mai matură decât ar fi trebuit să fie la vârsta ei şi, mai ales, nu părea să fie sora lui Fabio. El, ca şi Sasà, nu avea alte interese în afară de motociclete, haine de firmă şi jocuri video; ea, ca şi mine, nu era foarte atentă la îmbrăcăminte (deşi se declara

punkistă), iubea cărţile şi muzica. Poate eram într-adevăr suflete gemene, chiar dacă ea n-o ştia. M-am apropiat să citesc titlul cărţii pe care o luase de pe raft: *Peter Pan şi Wendy,* una din preferatele mele, din cele pe care le ştiam pe de rost. Mi-o făcuseră cadou, la o Bobotează, părinţii mei care nu aveau bani ca să umple un ciorap[17], aşa că se ajutau cu fantezia: colantul era de obicei al mamei şi înăuntru nu erau ouăle Kinder cu surpriză, nici bomboanele de ciocolată Gianduiotti sau Baci Perugina, care costau o avere, ci cărbunele (nu lipsea niciodată), câteva caramele, bananele de ciocolată care se vindeau la barul din piaţă, biscuiţii, bezelele făcute de bunica, iar într-al meu erau întotdeauna gumele în formă de sandviş care se găseau în pastele de la Mulino Bianco, păstrate într-o cutiuţă de carton pe care era desenată celebra moară. Mama ştia că le colecţionez, în ciuda faptului că în casa noastră produsele celebrei mărci erau interzise, fie pentru că, aşa cum susţinea tata, nu erau un aliment sănătos, fie pentru că erau prea scumpe, motiv pentru care dăţile în care reuşeam să înşelăm vigilenţa capului familiei, bunica se oprea la dulciurile de mâna a doua necunoscute, de tipul cremei Tigrella, care intra uneori în cămara noastră, dar care din Nutella avea din păcate doar aceeaşi desinenţă. Uneori, tata punea în ciorap şi câte o bancnotă de o mie de lire ca să ne privească apoi de sus în jos, de parcă ar fi fost gestul cel mai generos

[17] În Italia, de Bobotează (Epifania) părinţii le dăruiesc copiilor un ciorap mare plin cu dulciuri şi jucării, dar şi cu o bucată de cărbune pentru cei care n-au fost cuminţi.

de când e lumea. Mama, în schimb, adăuga uneori un bilețel cu caligrafia ei grațioasă: „Geniului meu, care mă face o mândră!”, îmi amintesc că scrisese într-o seară. Pe biletul lui Bea, în schimb erau cuvintele: „Preafrumoasei mele prințese”. Beatrice se bosumflase, pentru că, susținea, nimeni nu se mândrea cu ea niciodată, eu, în schimb, pentru că mie nu-mi spuneau niciodată că sunt frumos.

— Ştii cum s-au născut zânele? am întrebat-o pe neaşteptate pe Viola, care ținea în mână aventurile lui Peter Pan.

S-a întors şi m-a privit cu ochi curioşi.

— Când primul copil a râs pentru prima oară, râsetul lui s-a sfărâmat în mii de fragmente care s-au împrăştiat peste tot. Aşa s-au născut zânele.

Ea a zâmbit cu naivitate şi a întrebat:

— Cum de ştii lucrurile astea? Ai inventat tu povestea asta?

— Nu, e a lui Barrie, e în cartea pe care o ții în mână, i-am zâmbit la rândul meu.

— O ştii pe de rost? şi a ridicat-o în aer.

— Da, şi nu e singura.

— Adică?

— Păi ştiu pe de rost vreo treizeci de cărți. Aproape toți clasicii pentru copii.

Părea uluită.

— Nu cred.

— Nu ți-aş spune niciodată o minciună, am răspuns serios.

Viola şi-a încruntat sprâncenele, mi-a aruncat o privire sfidătoare, a închis cartea brusc (şi un norişor

de praf s-a ridicat în aer) şi a spus: „Atunci, să vedem...” şi a început să caute un nou roman pentru a-mi testa capacitatea. Părea să se distreze, şi eu cu ea. Începuse jocul nostru, cel care ne-a ocupat şi ne-a legat pentru toată vara aia magică şi nemiloasă.

— Domnule Russo? Nu veniți? Vă rog, aici, mai sunt celelalte camere de vizionat...

Întind mâna ca şi cum aş vrea s-o ating pe Viola, ca şi cum fetița de atunci ar fi aici, în fața mea, ridicându-se pe vârfuri în căutarea romanului potrivit.

— Vin, răspund, o clipă doar.

Timpul pentru a-mi aminti.

Timpul pentru a regăsi.

Pentru a-i zâmbi unei zâne.

10 iunie 1985

Când am deschis uşa casei, m-a întâmpinat întunericul. Toți se culcaseră deja şi singura lumină aprinsă provenea din bucătărie. Liniştea nopții era tulburată de huruitul unui camion care lua gunoaiele şi de bâzâitul ventilatorului care continua să se răsucească într-o parte şi-n alta a încăperii, chiar dacă nimeni nu-l mai băga în seamă.

Odată cu anotimpul cald, în familie începeau discuțiile despre posibilitatea de a lăsa ferestrele deschise în timpul nopții. Adepții acestei ipoteze erau tata, bunicul şi Bea, care spuneau că nu reuşesc să doarmă din cauza căldurii, mare de tot în vara aceea. Mama şi bunica, în schimb, ar fi preferat să le închidă,

nu numai din cauza gălăgiei de pe stradă care nu înceta niciodată, dar şi pentru că, altfel, în fiecare noapte începea bătălia personală a bunicului împotriva ţânţarilor, bătălie în care ajungea să implice întreaga familie, trezită din cauza zgomotului teribil pe care-l făcea.

— Da' numa' tu vezi ţânţarii ăştia? întrebase mama somnoroasă într-o dimineaţă.

— Voi nu-i simţiţi, pentru că mă atacă toţi pe mine! răspunsese bunicul iritat.

— Păi atunci să închidem ferestrele.

— Sigur, ca să nu mai dorm din cauza căldurii, fusese răspunsul imediat al bunicului Gennaro.

Seara mama a venit acasă cu un spray antiţânţari.

— Ţine, spusese şi i-l pusese în mână atunci când luminile din casă erau deja stinse, aşa, în noaptea asta, dormim şi noi un pic!

— Blestemaţi ţânţari, comentase el, ce caută pe pământ, că nu folosesc la nimic? Numa' să ne fu...

— Gennaro, se repezise bunica să-l facă să tacă.

— Greşeşti, bunicule, am intervenit eu prompt, şi Culicidaele au un rol în ecosistemul nostru. Sunt un aliment optim pentru păsări, de exemplu, iar larvele sunt bune pentru peşti, care se hrănesc cu ele din abundenţă.

— Piero Angela, mai slăbeşte-ne!

Şi aşa, soră-mea, de abia intrată în bucătărie cu picioarele goale, părul ciufulit şi pantalonaşii de la pijama care-i intrau între fese, pusese capăt discuţiei.

A trebuit să aştept răbdător să se termine operaţiunea de ridicare a gunoaielor ca să am parte de

puțină pace, chiar dacă după aceea nu s-a făcut cu siguranță liniște, ca aceea de pe câmpii, de exemplu, întreruptă doar de cântecul înăbuşit al greierilor şi de țipătul unei bufnițe în depărtare. Nu, aici zgomotele nu dispăreau niciodată, te urmăreau la fiecare pas, făceau parte din tine, astfel că ajungeai să nu le mai auzi. Şi în noaptea aceea erau toate prezente lângă mine, în bucătărie: huruitul unei vechi motorete, care se hurduca pe piatra cubică din piață, claxonul strident al unui automobil în depărtare, râsetul unei fete stând poate pe genunchii iubitului ei, o alarmă antifurt care se auzea cine ştie de unde, mieunăturile a doua pisici care se studiau exact sub fereastra noastră. Şi sforăitul bunicului, doar cu o octavă mai jos decât cel al tatei.

Bunicul Gennaro se trezea încontinuu scoțând sunete ciudate, ca şi cum s-ar fi înecat, se scula în toiul nopții şi punea paharul sub robinet. Apoi se ducea în baie să facă pipi şi se putea auzi jetul intermitent câteva lungi minute. Uneori, când termina se aşeza la masa din bucătărie şi răsfoia revistele bunicii.

— Da' ce faci toată noaptea? îl întrebase într-o dimineață mama, vizibil contrariată.

— Loredana, nu reuşesc să dorm, simt aşa o agitație... i-a răspuns el.

— Am terminat cu țânțarii şi începem cu agitația, a spus bunica.

— Păi e normal, stai toată ziua în fotoliu! fusese comentariul mamei.

— Ehei, doarme ziua şi noaptea merge la plimbare! adăugase bunica, pentru că atunci când era vorba să

spună o vorbă împotriva soțului ei nu se dădea niciodată înapoi.

— Vipera pe care-o muşcă nevastă-mea moare otrăvită, a comentat el cu una din obişnuitele lui zicale. Apoi a oftat şi a adăugat: Am gânduri...

— Ce gânduri ai, tati?

— Ce ştiu io... a mormăit, şi-apoi s-a retras să fumeze pe balconul de la bucătărie, care dădea spre o curticică dintre blocul nostru şi cel alăturat.

Nu ştiu ce-i trecea prin minte, ştiu doar că într-o după-masă când m-am dus să-i cer explicații despre cel de-al Doilea Război Mondial, a suspinat şi a răspuns:

— Războiul, Mimì? Eu l-am făcut şi te asigur că e mai rău războiul ăsta de-aici, cel pe care-l ducem în fiecare zi. Nici vorbă de nemți!

A fost singura dată când a lăsat să-i scape un asemenea comentariu, în general nu vorbea mult şi una din maximele lui, îmi amintesc că era „În gura-nchisă nu intră muşte”.

Pe tata, în schimb, nu-l trezeai nici cu tunul, stătea toată noaptea într-o singură poziție, cu brațul pus pe frunte şi gura deschisă şi îmbrăcat doar în chiloți şi un maiou alb. Mama însă era ghemuită pe o parte, cu un combinezon bej din care-i ieşeau picioarele încă bine făcute şi netede. Uneori mă opream s-o privesc, în timp ce o rază de lumină îi lumina chipul care se odihnea liniştit, şi o găseam foarte frumoasă cu respirația regulată şi liniştită, gura cărnoasă, părul desfăcut pe pernă (deseori, în timpul zilei, şi-l strângea cu nişte bețişoare), picioarele întotdeauna îngrijite. Nu eram bogați, şi totuşi ea îşi purta sărăcia cu eleganță şi

demnitate, contrariul tatei, pe fața căruia se citea viața grea şi plină de sacrificii.

Am auzit spunându-se că durerile îți rămân pe chip şi-ți fură zâmbetul, dar eu cred că sunt mult mai uşor de recunoscut renunțările. Ele sunt cele care deformează trăsăturile, făcându-le deseori să devină răutăcioase, ele, cele care îşi iau de fiecare dată o bucățică de piele.

•

Îmi aduc aminte că în ziua aceea era 10 iunie, pentru că atunci când m-am întors acasă, am găsit ziarul deschis pe masă, lucru ciudat, dat fiind că, în general, după-masa tata punea ziarele grămadă, în ghereta portarului. Mi-am scos sandalele şi m-am apropiat de frigider desculț, trebuia să profit de zgomotul de pe stradă ca să deschid uşa care scârțâia. Am scos punga cu lapte şi mi-am turnat un pahar, apoi m-am aşezat la masă să sorb băutura rece în timp ce răsfoiam *Il Mattino.* Camionul s-a îndepărtat, în sfârşit, cu un ultim pufnet şi în mica bucătărie, iluminată doar de lumina slabă provenită de la hotă, a rămas un soi de bâzâit, ca şi cum dincolo de fereastră, ar fi stat la pândă o armată de țânțari gata să atace. Ochii mi-au căzut aproape imediat pe un articol de ziar, de fapt nu pe articol, ci privirea mi-a fost atrasă de numele care semna textul: Giancarlo Siani.

Am luat o înghițitură de lapte şi mi-am şters bărbia cu brațul în timp ce-mi apropiam ochii de hârtie. *„S-ar putea schimba geografia Camorrei după arestarea superfugarului...*", aşa începea articolul prietenului meu. Mi-am mişcat puțin capul în aşa fel încât lumina

de la hotă să cadă exact pe foaie şi am continuat să citesc, *„Din ziua de 26 august a anului trecut bossul din Torre Annunziata devenise un personaj incomod. Capturarea lui ar putea fi preţul plătit de familia Nuvoletta pentru a pune capăt războiului cu celălalt clan...”*

Citeam cuvintele acelea curajoase şi simţeam un fior pe şira spinării, de parcă m-aş fi aflat în plină iarnă. Adevărul e că în mica şi strâmta mea lume, reprezentată de fapt doar de familia mea, nu se vorbea niciodată despre Camorra şi despre întâmplări de cronică. Poate pentru că aveam norocul să trăim între Vomero şi Arenella şi deci, într-un anumit sens, ne simţeam apăraţi, departe de ceea ce se întâmpla în cartierele cu risc major, poate pentru că adulţii îmi împuiau capul cu faptul că trebuie să-ţi vezi de ale tale şi să nu vorbeşti despre alţii, poate că de câte ori, la televizor, cineva începea să povestească despre împuşcături şi crime la Napoli, bunicul se înfuria şi tata începea să spună că ziarele din nord ne persecutau pentru că arătau o singură faţă a oraşului, că Napoli nu e doar Camorra şi că, dimpotrivă, cei mai mulţi oameni trăiesc din muncă cinstită, în sfârşit, mie faptul că un cunoscut de-al meu, un prieten, găsea curajul să vorbească despre ceea ce nimeni nu vorbea mi-a trezit un sentiment de admiraţie infinit.

•

La câteva zile după ce-i dădusem fetei iubite caseta, Giancarlo, văzându-mă aplecat pe o foaie de hârtie cu un pix în mână, se oprise şi îmi ceruse explicaţii.

— Scriu, am răspuns serafic.

Se aşezase pe marginea trotuarului, cu o mână o mângâia pe Bagheera, care torcea de zor la picioarele mele, şi cu privirea îndreptată spre foaia pe care scriam. Mă dădusem instinctiv înapoi, dar Giancarlo mă observa zâmbind.

— Dacă vrei să scrii, trebuie şi să înveţi să te laşi citit, comentase în felul lui vesel, cu şuviţa de păr negru ce-i cădea pe frunte şi ochelarii rotunzi care-i dădeau un aer binevoitor.

— Aş vrea să-i trimit o scrisoare Violei, dar lucrul acesta se dovedeşte dificil, răspunsesem întinzându-i bucata de hârtie.

Simţeam că mor de ruşine, în timp ce prietenul meu citea cele câteva cuvinte pe care le scrisesem. Dacă aş fi putut, aş fi fugit departe. Îmi plăcea să scriu, mă făcea să mă simt oarecum liber, îmi dădea posibilitatea să exteriorizez ceea ce aveam în mine, gândurile, lumea mea interioară, care nu reuşea să se folosească într-o manieră fluidă de capacitatea de a vorbi, dar faptul că cineva putea să invadeze acea lume, mi se părea insuportabil şi fascinant în acelaşi timp.

Pentru că nu reuşeam să suport neliniştea, priveam mai departe, către intrarea în bloc, unde tata stătea de vorbă cu Criscuolo despre probabilele achiziţii ale echipei de fotbal Napoli, care ducea tratative, aşa se spunea în zilele acelea, pentru Pecci de la Bologna şi Claudio Garella, care va deveni mai târziu marele portar al campionatului. Puţin mai încolo *donna* Concetta se ocupa cu vânzarea unui pachet de Merit unui tânăr cu barbă.

— Eşti bun, se vede că ai citit mult, chiar dacă trebuie să înveți să te foloseşti de cuvinte, să cauți fraza perfectă. Nu te mulțumi cu primul cuvânt care-ți vine, aşteaptă şi încearcă din nou. Scrierea e şi studiu.

— Nu ştiu, oftasem, uneori mi se pare că nu reuşesc să spun ceea ce simt cu adevărat nici măcar cu cuvintele...

— De ce nu vorbeşti şi despre altceva, în loc să scrii doar scrisori de dragoste?

— Despre ce?

— Despre ce-ți trece prin cap...

— Tu scrii ceea ce-ți trece prin cap?

— Eu sunt ziarist, e altceva. Trebuie să scriu despre ceea ce se întâmplă în jurul meu, trebuie să captez semnalele, să am privirea atentă, trebuie să ştiu să spun oamenilor ceea ce ei nu ştiu, să-i informez, să le spun adevărul, în aşa fel încât să poată apoi estima, să poată alege. Şi trebuie să-i şi ajut, acolo unde e posibil.

— Vezi că aveam dreptate? Ajuți oamenii şi nu te temi de nimic. Eşti un supererou! şi am zâmbit.

El mi-a ciufulit părul şi a răspuns:

— Dacă vei continua s-o repeți, voi începe să cred cu adevărat că am superputeri! apoi a devenit serios şi a adăugat: Dar, Mimì, important e să ne amintim întotdeauna că suntem oameni şi nu dispunem de nicio putere, că nu suntem infailibili, că greşim şi deseori ne plătim scump greşelile. Să te simți invincibil nu e ceva bun, pentru că te face să comiți greşeli, să subestimezi semnalele, să nu-ți dai seama de precaritatea lucrurilor. Ceea ce ne face umani, şi din cauza asta

speciali, dragă Mimì, sunt propriile noastre slăbiciuni, defectele, dacă vrei să le spui aşa.

Apoi s-a ridicat cu un salt, mi-a făcut cu ochiul şi a spus: – Antrenează-te în fiecare zi...

— Să scriu?

— Să fii uman. Învaţă să-ţi apreciezi vulnerabilitatea. Îţi va folosi şi la scris. Crede-mă.

Trei zile mai târziu se prezentase cu o agendă roşie, la fel cu a lui.

— M-am gândit că îţi poate folosi un jurnal unde să scrii ce ai de spus... şi mi-a întins pachetul. I-am aruncat o privire pierdută şi el a simţit nevoia să precizeze:

— E un dar, Mimì, de la cineva care scrie pentru cineva care vrea să înveţe s-o facă.

Am înghiţit în sec, mi-am aranjat ochelarii strâmbi şi în cele din urmă am reuşit să şoptesc un timid „mulţumesc”.

— Nu înţeleg dinamica jurnalismului... am declarat în clipa următoare.

— Dar cine ţi-a spus că trebuie să fii jurnalist! Nu numai jurnaliştii scriu! Eşti un mare cititor, iubeşti romanele, poţi şi să inventezi poveşti, povestiri. Într-o bună zi poate o să poţi scrie tu o carte...

— O carte? Repetasem, mai mult pentru mine decât pentru el, ca şi cum doar în clipa aceea mi-aş fi dat seama că scrisul servea să creeze şi ceea ce iubeam cel mai mult.

— Vorbeşti mereu despre superputeri... lectura şi scrisul sunt puterile cele mai importante de care dispunem, ne deschid mintea, ne fac să creştem, ne fac

mai buni, uneori ne luminează şi ne fac s-o pornim pe drumuri noi, ne permit să ne răzgândim, ne dau curajul să facem ce dorim. (Vorbea gesticulând şi avea o lumină ciudată în priviri.) Adevărul, a reluat după o scurtă pauză, este că cea mai mare putere aflată la dispoziția omului, dragă Mimì, cea care ne face cu adevărat mari şi liberi, este cultura. Şi tu ar trebui s-o ştii...

•

Un zgomot m-a făcut să mă întorc brusc şi m-a smuls din amintiri. Era bunicul care, aşezat pe pat, încerca să-şi vâre picioarele în papucii de casă. S-a ridicat cu greu şi a venit în bucătărie, unde a pus obişnuitul pahar (pe care îl ținea pe frigider) sub robinet, a tras un scaun de sub masă şi s-a aşezat lângă mine.

— Cât e ceasul?

Am apăsat pe butonul de la ceasul Casio cu calculator (darul de la familie când am împlinit doisprezece ani) şi ecranul s-a luminat cu o lumină albăstruie.

— E douăsprezece şi jumătate, i-am răspuns şi m-am întors la articol.

„O *ipoteză pe care o cercetează anchetatorii şi care ar putea însemna o schimbare în alianțele «Noii familii». Un acord între Bardellino şi Nuvoletta ar fi avut drept preț tocmai eliminarea bossului din Torre Annunziata şi o nouă distribuire a uriaşelor interese economice din aria vezuviană”.*

— Nu-i prea rece laptele ăla? a întrebat el.

Am dat din cap în semn că nu, total prins de cuvintele lui Giancarlo. După ce am terminat articolul, l-am privit pe bunicul şi n-am putut să-mi reţin un zâmbet de satisfacţie:

— E prietenul meu, am spus mândru.

— Cine?

— Giancarlo, şi i-am arătat ziarul.

El nici măcar nu l-a privit şi a spus:

— Prietenul e ca umbrela, când plouă, nu-l găseşti niciodată...

— Ce înseamnă asta?

Bunicul Gennaro şi-a scărpinat barba crescută şi a răspuns:

— Nu e un prieten bun, Mimì!

— De ce? Uneori ne oprim să povestim, ba chiar m-a dus cu el la plimbare cu Mehari şi mi-a făcut cadou o agendă. Şi ne-am dus să vedem împreună un meci de volei!

— Ar trebui să-ţi petreci timpul cu copiii de vârsta ta, el e un om mare...

— Şi ce? E simpatic şi amabil, am răspuns apărându-mă.

— Ai văzut ce scrie?

M-am uitat la ziarul pe care-l aveam în mână.

— Evident.

— Ştii ce-i Camorra, Mimì?

— Evident, am răspuns din nou, chiar dacă, drept să spun, nu eram foarte sigur.

— Şi ce-i? m-a întrebat el.

Bunica s-a mişcat în pat.

— E un lucru urât care intoxică persoanele.

— Da, un lucru urât, Mimì, şi n-ar trebui să avem de-a face cu aşa ceva...

— Giancarlo o combate.

— Prietenul tău singur nu poate nimic, a răspuns bunicul serios, riscă doar să aibă mari probleme...

— N-o să aibă nicio problemă, poți să fii sigur, el e un erou, de fapt un supererou!

— Da, cum să nu...

— Dacă ar gândi toți ca tine, n-am avea oameni ca Giancarlo!

— E târziu, Mimì, a răspuns nerăbdător, du-te să te culci.

Am băut ultimele picături de lapte. Apoi l-am întrebat:

— Tu nu dormi?

— Nu mi-e somn...

— Şi cum te gândeşti să-ți petreci orele?

— Păi, stau aici, după aia ies pe balcon şi fumez o țigară, fără bunică-ta care mă strigă din două în două minute. Noaptea e momentul cel mai frumos al zilei, unicul în care poți sta singur doar cu gândurile tale, ca să găseşti un pic de pace...

— Şi după aia leneveşti toată ziua în fața televizorului.

— Mimì, e un mod ca oricare altul ca să-ți treacă timpul...

— Eu nu-l consider un mod bun, am încercat să răspund, dar el s-a ridicat să-şi ia pachetul de țigări. Din cealaltă cameră se auzeau clar şi puternic sforăiturile tatei.

— Noapte bună, am spus şi am şters-o pe furiş în camera alor mei.

În timp ce ascultam melodia cu intermitențe a jetului de urină al bunicului, am meditat la conversația de abia încheiată, la faptul că eroul meu ar fi putut avea probleme, şi pentru o clipă m-am temut pentru el. Apoi gândurile mi s-au mutat încet, fără să-mi dau seama, către Viola, cu care petrecusem o seară plăcută, pe terasa familiei Scognamiglio, vorbind despre stele şi călătorii, în ciuda primului moment stânjenitor (care din fericire n-a avut urmări) despre care voi povesti mai încolo. Îi oferise chiar o frunză de salată Morlei, care o privise uimită, întrebându-se poate cine e zâna venită până acolo sus să-i întrerupă monotonia zilelor.

— Înainte să vină vara, o eliberez! am exclamat la un moment dat privind țestoasa.

Viola n-a scos un cuvânt.

— Nu e just să-şi petreacă tot timpul aici, în cuşcă, am adăugat, noi toți avem dreptul să ne petrecem cât mai bine viața. Eu, când o să fiu mare, o să plec, o să mă duc cu un rucsac în spate. N-am călătorit niciodată, am văzut abia centrul oraşului, nu crezi că e normal să încerci să cunoşti lumea?

Viola începuse să mângâie carapacea animalului şi a răspuns:

— Eu, în schimb, am călătorit mult. Am fost cu ai mei în America de două ori. Tata e un pilot...

— Şi cum e?

— Ce?

— America?

— Enormă...

Am tăcut o vreme, încercând să-mi imaginez ce simți când umbli în locurile unde fuseseră făcute filmele pe care le iubeam cel mai mult, apoi ea a spus:

— Şi eu o să plec, o să merg să studiez în străinătate, poate la Londra.

— Poate că drumurile noastre se vor încrucişa şi acolo, pe pământ britanic, am răspuns, mi-ar plăcea să vizitez oraşul lui Sherlock Holmes...

— Eşti într-adevăr foarte diferit de familia ta, nu-i aşa? a spus ea.

— În ce sens?

— Păi eşti cult, curios, îți place să studiezi, nu s-ar zice că eşti fiul unui portar...

În primul moment am zâmbit, pentru că fraza mi se păruse un compliment. Aşa că, atunci când bunicul a terminat de făcut pipi, am alunecat într-un somn senin, în ciuda sforăitului tatei, fără ca măcar să-mi imaginez cât de mult stupidul răspuns al Violei care sublinia diferența dintre clase îmi va face rău mie şi familiei mele. Fără să ştiu că i-l voi repeta tatei, într-un moment de furie, peste câteva săptămâni. Fără să-mi imaginez nici pe departe că prietenul meu Giancarlo, la doar douăzeci şi cinci de ani, cu articolul acela, pe care-l citisem fără prea mare atenție, îşi semnase condamnarea la moarte.

Fur Elise şi Conciliul din Trent

Cu Viola devenisem deja prieten, ne vedeam aproape în fiecare zi, chiar dacă ea, în realitate, continua să se întâlnească cu tipul care semăna cu Nick Kamen. Într-o după-amiază mă întrebase despre el.

— Ce crezi despre Samuel?

Şi se uitase fix la mine, ca şi cum răspunsul meu ar fi fost important pentru ea.

— N-aş şti să-ți spun, nu pot exprima o opinie despre o persoană pe care n-o cunosc, nu mi s-ar părea corect...

— Uf, cât de imposibil eşti, Domenico! Nu ți-am cerut decât o părere aşa, la prima vedere.

M-am uitat la ea, şi atunci a adăugat:

— E mai mare decât noi. Şi e inteligent, să ştii...

Cine ştie de ce dorea să mi-l prezinte ca pe cel mai bun băiat de pe pământ? Aşa că n-am rezistat şi am răspuns cu un aer disprețuitor:

— Eşti cu adevărat atrasă de asemenea indivizi?

Viola însă nu s-a supărat şi şi-a susținut ideea cu hotărâre:

— Mă face să râd.

— Nu e un bun motiv ca să-ți petreci timpul cu o persoană.

— Dar care e un bun motiv? Tu ştii?

A trebuit să mă gândesc bine înainte de a răspunde. Stăteam aşezați pe un ziduleț (nici s-o fi făcut anume, în fața peretelui de tuf pe care ieşea în evidență, scris cu spray roşu, cuvântul *iubeşte*), eu în bermude şi cu vechile şi detestatele sandale (espadrilele erau la spălat) şi ea cu o fustă de jeanşi. Timpul hainelor punk se terminase pentru Viola.

— Un bun motiv este să ții la cineva, să ai alături o persoană care te respectă şi te protejează... am zis şi am luat-o de mână.

Ea şi-a retras-o imediat şi a răspuns:

— Domenico, am vorbit deja despre asta, tu şi cu mine nu suntem decât prieteni... şi mi-a dăruit un zâmbet cam strâmb, în care nu părea să creadă întru totul.

Am încercat să recuperez puţină demnitate:

— Da, ştiu. Numai că sunt îngrijorat pentru tine, ai merita mai mult. Pe cineva care te iubeşte, şi am arătat cu bărbia spre cuvântul scris pe perete, la câţiva paşi de noi.

Ea nici măcar nu şi-a ridicat ochii.

— Ştiu ce merit, nu-ţi face probleme.

„Află că pot să-ţi curgă balele după soră-mea toată viaţa, n-o să ţi-o dea niciodată, ea ţinteşte sus", îmi spusese într-o zi Fabio.

„Cum vorbeşti aşa? Trebuie s-o respecţi!" urlasem aproape fără să-mi dau seama, şi el ridicase din umeri spunând: „Eu o respect, îţi spun doar că-ţi pierzi timpul", şi apoi centrase pentru Altobelli, vârful de la Inter.

Erau anii în care Subbuteo era jocul de masă cel mai căutat şi nu exista magazin de jucării care să nu expună în vitrină cel puţin două echipe cu tricourile cele mai faimoase. Bineînţeles că lui Fabio părinţii îi făcuseră imediat cadou planşeta de joc, porţile, două echipe (una roşie şi una albastră) şi un set de mingi cu pătrăţele.

În orice caz, revenind la Viola, nu am spus că în seara aceea de 10 iunie îndrăznisem să merg până unde nu îndrăznisem niciodată: în zilele precedente îi vorbisem despre Morla, îi povestisem despre toate plantele acelea ciudate din salonul familiei

Scognamiglio, despre biblioteca mare şi despre pianul din dormitor. Când auzise cuvântul „pian”, în ochi i se aprinsese o lumină pe care n-o cunoşteam.

— Au şi un pian? Nu i-am auzit niciodată cântând, a comentat.

— Da, sigur, în dormitor.

— De ce nu în salon?

M-am gândit o clipă şi i-am răspuns:

— Nu ştiu, poate pentru că e deja plin de mobilă.

— Mă duci şi pe mine acolo? a întrebat, iar eu n-am reuşit să-mi ascund un zâmbet exagerat de satisfăcut.

Planul nu era foarte greu de pus în practică, ar fi fost suficient să aştept momentul de după cină ca să fur cheile din ghereta portarului; odată terminată şcoala ne întâlneam cu toţii în stradă, eu; Viola, Fabio, Sasà, care începuse să coboare mai des. Într-o zi găsisem curajul să-i pun întrebarea ce nu trebuia să-i fie pusă, cea pe care mama avusese grijă să mi-o interzică.

— Cum se simte mama ta? am întrebat, în timp ce vâram o monedă în distribuitorul plin cu bile colorate aflat în faţa carmangeriei.

Printre multele mele colecţii nu puteau lipsi bilele, pe care le păstram într-o veche cutie de pantofi dată de bunica în mare secret. Cândva înăuntru erau mocasinii buni ai bunicului pe care-i încălţa numai în ocazii importante şi care acum erau ţinuţi într-o pungă. „Nu-i spune nimic lu’ bătrânu’ ăla care se plângoceşte tot timpu’!” exclamase ea în timp ce-mi dădea zâmbind cutia.

Sasà mi-a răspuns fără să-şi ia privirea de la distribuitor, în timp ce lingea cu zgomot o înghețată Calippo cu gust de Coca-Cola.

— Tot aşa.

— Adică? am insistat nemulțumit.

Atunci el s-a întors spre mine.

— Mimì, da' ce vrei în seara asta? Hai să mergem să ne jucăm, că azi nu vreau să mă gândesc la nimic!

L-am urmat şi ne-am dus la frații Iacobelli care ne aşteptau pe zidulețul aflat puțin mai încolo, apoi am rămas tăcut, în timp ce băieții încercau s-o convingă pe Viola să fie a patra în partida de biliard de la barul din piață.

A fost singura dată când am încercat să vorbesc cu Sasà despre mama lui. Trei ani mai târziu, când ea a murit, el nu mai era prietenul meu cel mai bun.

•

Dar povesteam despre mine şi Viola. Reuşisem să mă furişez în ghereta portarului şi să fur cheile de la apartamentul lui Scognamiglio, apoi mă îndreptasem spre scări cu pas uşor. Ascensorul la ultimul etaj ar fi putut să le atragă atenția soților Iacobelli, care ştiau că vecinii lor erau în Sicilia, la fiica lor, unde urmau să rămână toată vara.

Viola mă aştepta pe palier.

— Fabio a coborât, i-am spus că vin şi eu mai târziu, şoptise în spatele meu când încercam să deschid uşa făcând cât mai puțin zgomot posibil.

Odată intrați, am privit circumspecți în jur, în timp ce pe ferestrele de la living intrau razele lunii îmbrăcând camerele într-o lumină perlată. Întinsesem

mâna căutând-o pe a ei care de data asta s-a lăsat condusă. Nu părea impresionată de casă, nu ca Sasà, desigur, care prima oară rămăsese cu gura căscată. De altfel, nici casa ei nu era mai prejos.

— Unde-i pianul? întrebase imediat.

— Haide, şi am dus-o în dormitor.

Se aşezase la pian, iar eu rămăsesem în picioare lângă ea, sprijinindu-mă de peretele alb. Încăperea, spre deosebire de altele, era austeră, mobilată cu puține piese: o oglindă ovală cu ramă aurită, pe peretele din fața patului şi un mare crucifix încrustat deasupra lui. Era o cameră care mă speria puțin, pentru că se afla la capătul unui coridor şi era întotdeauna în întuneric, spre deosebire de restul casei. Nu eram obişnuit cu obscuritatea, în micul nostru apartament nu era spațiu pentru zone întunecate, pentru nişe în care să se cuibărească spaime profunde. În seara aceea însă, nu eram atent decât la ea, zâna care stătea la un metru de mine, mă amețeau pielea goală a spatelui ieşind din maioul decoltat şi parfumul ei, şi mă gândeam deja la momentul în care m-aş fi închis în baie să-i dedic a nu ştiu câta fantezie.

— Ce să-ți cânt? întrebase.

M-am dezlipit de perete.

— Cu părere de rău îți amintesc că nu poți cânta, îi spusesem în şoaptă, ne-ar auzi.

Îmi aruncase o privire tristă şi-şi aşezase mâinile pe clape; avea părul prins într-o coadă şi buzele-i miroseau a cireşe.

— Atunci înseamnă că o să-ți cânt cu gura, şi începuse să atingă clapele în timp ce şoptea notele, dând viață unei melodii cunoscute.

— *Für Elise,* exclamasem imediat, dar ea nu se întorsese, prea concentrată să pună în scenă spectacolul acela ciudat.

Se mişca cu eleganță, degetele se unduiau cu repeziciune în aer şi limba abia reuşea să le țină pasul. Totul devenea magic grație unei raze de lumină care cădea pe pian şi-i făcea pielea de culoarea laptelui.

„Parcă eşti o zână...” aş fi vrut să-i spun, dar nu aveam curajul să întrerup magia momentului.

Sincer să fiu, ajunsesem să urăsc bucata aceea. Şi împreună cu mine o urau şi bunicul şi mare parte din familie, căci în timpul primăverii, zilele noastre fuseseră terorizate de cineva care o cânta neîntrerupt. „Cine o fi?” întrebase bunicul Gennaro, uitându-se pe fereastră. „Da' nu se plictiseşte să tot cânte aceeaşi melodie?” pufnisem eu într-o după-masă când muzicianul invizibil nu mai înceta şi mă împiedica, în felul ăsta, să mă ocup de Conciliul din Trent.

Poate din cauza melodiei cântată de vocea ei, în locul pianului, poate pentru că Mathias mă făcuse să-l ascult pe Beethoven cu un asemenea entuziasm, că învățasem să-l iubesc şi eu, poate pentru că nu m-aş fi gândit niciodată că o să mă aflu într-un dormitor, pe întuneric, cu sirena mea... în sfârşit, m-am lăsat copleşit de emoție şi, condus de instinct, îi oprisem mâinile, întrerupsesem dansul acela tăcut care mă ducea cu gândul la o ploicică de primăvară pe un câmp înflorit şi o sărutasem fulgerător pe gură.

Concertul se terminase cu zgomotul sec al degetelor ei pe obrazul meu.

Iubeşte

În seara aceea mama a stat la telefon (singurul din casă, cel gri de la Sip[18], aşezat pe un mic raft lângă uşa de la intrare, pentru că priza era doar acolo) cu o colegă, un sfert de oră, fără să deschidă gura şi palidă la faţă, în timp ce Beatrice pufnea din două în două minute pentru că aştepta telefonul de seară de la Mauro.

Când, în sfârşit, a pus jos receptorul, tata a întrebat:

— Ce s-a întâmplat?

— A murit Mastrangelo. Un infarct.

— Oh, a comentat el, cu furculiţa la jumătatea drumului.

— Da.

Apoi a urmat o tăcere lungă, spartă de vocea telejurnalului.

— Şi-acum? a întrebat, în cele din urmă, bunica.

— Acum mi-am pierdut slujba.

Tata a continuat să mănânce în tăcere, cu capul plecat, mama însă s-a ridicat şi a pus farfuriile în chiuvetă, cu o privire întunecată şi gesturi repezite. Pe vremea aceea nu aveam o idee prea clară despre moarte, şi totuşi am ştiut ce să fac, ca şi cum ceva în mine, mai pregătit decât mine, m-ar fi ghidat. M-am

[18] Societatea italiană de telecomunicaţii.

apropiat de ea, pregătit să o consolez, numai că mi-am dat seama că nu plângea, medita şi îşi rodea unghiile; s-a forţat să zâmbească şi m-a rugat să mă întorc la masă. După puţin i s-a adresat soţului:

— Şi-acum ce facem?

El a continuat să se uite la televizor şi, cu gura plină, a mormăit:

— Nu facem nimic, salariul meu ajunge. Aşa, tu te poţi dedica lui Bea şi lui Mimì. Eventual, după ce trece vara, mai vedem.

— Îs mare, n-am nevoie de dădacă, a spus Bea, ghemuită pe scaun, lângă telefon, cu cartea de istorie pe genunchi şi picioarele goale aşezate pe braţul canapelei.

În scurtă vreme trebuia să dea examenul de bacalaureat şi, pe atunci, în casă, nu se vorbea de altceva. Mă oferisem să o ajut, dar ea începuse să râdă şi comentase:

— Nici vorbă, cu tine, cât eşti de meticulos, n-o să terminăm niciodată. Eu însă am un plan.

— Ce plan? am întrebat.

— Am înregistrat o casetă cu subiectele cele mai importante şi ascult noaptea, în timp ce dorm.

— În timp ce dormi?

— Se zice că în felul ăsta creierul absoarbe informaţiile fără efort. Ar trebui să ştii, nu eşti un om de ştiinţă tu? şi mi-a zâmbit.

Clătinasem din cap şi mă îndepărtasem fără să mai întreb nimic. Nu voiam să am niciun fel de responsabilitate în falimentul ei şcolar mai mult decât sigur.

•

Pe avocatul Mastrangelo îl întâlnisem atunci când eram mic şi nu aveam amintiri despre el, aşa că vestea nu m-a impresionat. Ştiam că, odată cu moartea lui, încetam să mai colecționez cărți şi că zilele mamei vor fi inevitabil schimbate, înțelegeam că, doar cu salariul tatei, mica noastră viață va deveni şi mai mică, şi totuşi pe ceilalți din familie nu-i vedeam prea îngrijorați, cu toții continuau să mănânce ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Mama a avut nevoie de opt luni ca să-şi găsească o nouă slujbă şi meritul a fost al tatei care, ca de obicei, i-a cerut o favoare personală unui prieten din zonă, prieten, la rândul lui, cu un domn care avea un laborator de analize la Fuorigrotta. Dar în timpul verii, mama a fost liberă şi asta m-a făcut fericit. La jumătatea dimineții Sasà şi cu mine ne întorceam acasă şi ea ne dădea biscuiți făcuți în casă şi un pahar cu lapte. Când Sasà nu putea coborî, iar Fabio şi Viola nu erau, mă duceam cu ea şi cu bunica la *mercato*[19], în Antignano. Bunica era o maestră a pieței, îi cunoştea pe toți vânzătorii, toate tarabele, şi se mişca pe străzile strâmte de acolo de parcă ar fi fost acasă la ea. Era în stare să negocieze un preț minute în şir, fără să dea înapoi un milimetru, până când vânzătorul ceda epuizat. Într-o dimineață, am stat să negociem o oră o pereche de chiloți care costau două mii de lire. În cele din urmă bunica a avut câştig de cauză şi s-a întors

[19] Piață italiană în care se vând nu numai legume şi fructe, ci şi tot felul de alte mărfuri.

acasă zâmbitoare şi satisfăcută cu o pereche de chiloţi de o mie de lire pentru soţul ei. Deseori bunicii se certau şi el spunea: „Ce ştii tu, care cunoşti numai lumea ta şi nimic mai mult?”

Era adevărat, bunica mea cunoştea doar o mică parte a lumii, partea ei. Dar, fir-ar să fie, acea mică parte o cunoştea cu adevărat bine.

•

Când, în iarna următoare mama a început să lucreze din nou, a apărut problema cum să ajungă la laborator. Ea a spus că va lua autobuzul, numai că nu trecea niciodată şi stătea ore întregi să aştepte 183, 187 sau 185, singurele trei autobuze care duceau la Fuorigrotta. A mers aşa cu autobuzele câteva luni, apoi, într-o sâmbătă dimineaţa – a doua zi era ziua ei de naştere – tata m-a trezit în şoaptă şi mi-a spus:

— Mimì, în dimineaţa asta nicio şcoală, trebuie să mergem să luăm cadoul pentru maică-ta.

Mama era încă în pat şi cu o voce somnoroasă a întrebat:

— Rosario, unde mergeţi? Mimì nici măcar n-a luat micul dejun.

— La bar, a răspuns el chicotind.

— Şi şcoala?

— Este timp de mers la şcoală, oricum Mimì e tobă de carte!

Ne-am dus însă la un concesionar Fiat, pe lângă gara Garibaldi. Era prima oară că intram într-un loc unde se vindeau maşini şi m-am învârtit curios printre exponate: erau acolo Panda, Regata, Ritmo, 131 Mirafiori şi Uno, pe care o voiau toţi. Ne-am îndreptat

spre atelierul unde se aflau maşinile second hand şi tata s-a oprit în faţa unui Cinquecento galben, care strălucea în soare.

— Uită-te, Mimì, ce frumoasă e! a exclamat, aşezat deja în maşină. E darul pentru maică-ta. Ea nu ştie, e secretul nostru!

De când mă ştiam, avusesem întotdeauna o Simca 1000, oliv, aşa că faptul că eram pe punctul să cumpărăm o altă maşină, şi ce maşină! m-a lăsat interzis.

Pe drumul de întoarcere, lăsându-se cuprins de euforie, în timp ce conducea, tata a exclamat: „Mimì, uite ce clasă!", apoi a făcut ceea ce era cunoscut de mulţi ca fabuloasa „dopietta"[20], spaima automobiliştilor mai puţin experimentaţi, o manevră corelată mâna dreaptă, piciorul drept, piciorul stâng. El era expert, aşa că în clipa următoare maşina şi-a micşorat brusc viteza şi cu motorul turat la maxim a demarat în trombă spre piaţa Municipio.

— Cum ţi se pare, îs bun, nu-i aşa? Nu uita, cu mine n-o să auzi niciodată un scrâşnet de roti!

Aşa era făcut tata, când era bine dispus mă trata ca pe un prieten cu care nu era nevoie de explicaţii sau lămuriri.

Odată ajunşi acasă, am parcat maşina în mare secret şi am inventat o scuză cu mama, aşteptând a doua zi ca să-i arătăm incredibilul dar. În dimineaţa următoare, tata a ieşit devreme şi s-a întors după doar câteva

[20] Mişcare dublă.

minute, vânăt la față, cu ochii scoşi din orbite, fruntea îmbrobonată de sudoare şi vocea stridentă.

— A dispărut, a spus cu un oftat.

Mama s-a întors brusc şi a întrebat:

— Cine?

— Cine? Maşina. Au furat-o!

Mama nu şi-a cunoscut niciodată maşina şi tata s-a ales şi cu un reproş deoarece, ca să facă economie, nu montase o alarmă antifurt.

— Fără proşti, şmecherii n-ar trăi aşa bine, a fost comentariul ofensat al bunicului.

•

Din păcate, ceea ce credeam că e secretul nostru, al meu şi al Violei, şi anume că puteam dispune după cum voiam de cheile de la casa familiei Scognamiglio, n-a rămas aşa. Fiindcă ea i-a mărturisit totul fratelui ei şi, în scurt timp, Sasà s-a prezentat la subsemnatul întrebând cum se face că ei doi au fost excluşi.

— În casa aia nu există nimic care te-ar putea interesa, am încercat să mă apăr cu o falsă nepăsare.

— Hei, Mimì, eşti tâmpit? Acolo sus putem face ce vrem, ne îmbătăm, facem glume la telefon...

— Dacă ne descoperă tata, e vai de noi! am exclamat pradă disperării.

Ştiam că n-aş fi reuşit să-i rezist multă vreme.

— N-o să ne descopere nimeni, fii liniştit şi ai încredere în Sasà al tău. În seara asta venim cu voi...

— Dar, de fapt...

— De fapt ce? a întrebat pe un ton agresiv.

Am tăcut aplecându-mi capul.

— Mimì, tu ştii că te-am apărat întotdeauna şi te-am şi ajutat în povestea asta, dar tu ai făcut o adevărată obsesie pentru Viola. Aia-i o îngâmfată. Ţi-am spus, umblă cu nasu' pe sus, te foloseşte ca să se distreze.

La asemenea cuvinte n-am reuşit să mă abţin.

— A, da? Şi prietenul tău Fabio, atunci? El nu te foloseşte? Şi tu nu te laşi folosit cum crede el mai bine??

A devenit serios, m-a prins de ceafa cu o mână caldă şi şi-a înfipt privirea într-a mea:

— Mimì, ai înţeles o pulă. Eu îl folosesc pe el, a spus, şi a plecat lăsându-mă pe trotuarul pătat de urină.

A făcut câţiva metri, apoi s-a întors.

— Doar pe tine nu te-am folosit niciodată. Şi ştii de ce?

Am clătinat din cap.

— Pentru că tu n-ai nimic.

N-am înţeles niciodată dacă pentru el era un compliment. În orice caz, în aceeaşi seară am fost nevoit să suport prezenţa celor doi derbedei acolo unde credeam că e un cuib al iubirii. Deşi i-am rugat să se mişte încet, părea să nu le pese de cuvintele mele. Am petrecut toată seara într-o angoasă teribilă, cu urechile ciulite să prind cel mai mic zgomot, temându-mă că dintr-un moment într-altul cineva va suna la uşă. Ei se prăpădeau de râs la orice prostie, iar eu stăteam într-un colţ imaginându-mi expresia tatei când va descoperi ce se petrece sus, sau gândindu-mă la momentul în care m-aş fi trezit cu carabinierii în casă, la lacrimile mamei, la dispreţul bunicului, care dintotdeauna spunea că „Un clopot bun se aude de departe", ceea ce

însemna că în viață o persoană serioasă se vede imediat. Ce ar fi spus despre mine, când ar fi descoperit că îmi fac de cap în casa altora?

În timp ce Sasà se prostea la telefon cu o doamnă ghinionistă şi Fabio râdea ca un dement, aş fi putut să merg la Viola, care stătea pe terasă jucându-se cu Morla, dar mă simțeam trădat de gestul ei, faptul că-i spusese fratelui m-a rănit mai mult decât o făcuse fraza de acum câteva zile şi nu reuşeam să-mi ascund supărarea.

În scurt timp cei doi golani s-au săturat de făcut glume la telefon şi au venit după noi afară cântând versuri din *L'estate sta finendo,* melodia grupului Righeira care era transmisă la toate posturile de radio. Apoi lui Sasà i-a venit una din ideile lui nebuneşti:

— Băieți, dați-mi o şurubelniță, a zis.

Ne-am uitat uimiți unul la altul şi el a adăugat cu un aer mândru:

— Trebuie să ne scriem inițialele pe zid!

— Eşti complet dus cu pluta, am protestat.

— Mimì, nu te mai căca pe tine ca de obicei, e un soi de ritual pentru prietenia noastră. Peste câțiva ani toți o să ştie că am trecut pe aici...

— Nu văd pe cine ar putea interesa, am încercat să-l contrazic. Iar dacă îşi dă seama Scognamiglio, o să avem probleme.

Fabio, însă aprobase, încântat de cuvintele lui Sasà, şi chiar şi Viola rămăsese impresionată, aşa că nu mi-a rămas decât să capitulez.

— Cel puțin să le scrijelim pe peretele extern al clădirii, dincolo de perimetrul balconului.

Sasà a fost de acord cu cererea mea şi o clipă mai târziu era deja suspendat cu bustul pe jumătate în gol, zgâriind tencuiala cu o cheie – pentru că o şurubelniţă adevărată nu ştiam unde să găsim – în timp ce Fabio îl ţinea de picioare şi Viola aplauda entuziasmată. Singurul speriat de situaţie eram eu, care l-am rugat de mai multe ori pe prietenul meu să fie atent şi să termine cât mai repede.

După ce au terminat opera, cei doi s-au dedicat unei întreceri de râgâieli, în timp ce fumau o ţigară după alta. De câtăva vreme făcuseră o obsesie pentru fumat. Începuse Sasà, care într-o zi a venit la mine să-mi mărturisească marele secret. L-am privit interzis, necrezându-mi urechilor.

— Din când în când îi şterpelesc o ţigară tatei, explicase el, e prea mişto, te face să te simţi mai mare!

Nu ştiam ce să spun, aşa că am tăcut. În clipa următoare, mi-a dezvăluit planul său perspicace. „Mimì, trebuie să încerci şi tu!”

Şi cum ceea ce spunea Sasà, pentru mine era lege (oarecum ca televiziunea pentru a-i mei), în cele din urmă acceptasem şi aşteptam instrucţiuni. S-a apropiat de urechea mea, şi-a acoperit gura cu palma şi, în sfârşit, a exclamat:

— Am un plan care nu poate da greş.

Voia să-l ajut să fure un pachet de la *donna* Concetta.

— Gândeşti greşit, Sasà, cred că sărmana femeie n-are pe nimeni şi că ţigările sunt singurul ei câştig! m-am văzut obligat să răspund. Şi-apoi are o mie de ochi. Iar furtul e un păcat grav!

Se enervase şi a răspuns:

— Mimì, n-o face pe fetița, eu îi distrag atenția şi tu iei pachetul!

Ezitasem şi pentru că *donna* Concetta era întotdeauna amabilă şi afectuoasă cu noi, dar el n-a vrut să-mi dea ascultare: eram obligat să încerc, dacă nu voiam să mă cert cu cel mai bun prieten al meu. A doua zi Sasà se apucase să bată mingea exact în fața tarabei de țigări şi la un moment dat a scos un urlet şi s-a lăsat la pământ ținându-şi glezna cu mâinile.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat imediat femeia, alarmată.

— Mi-am rupt piciorul! a exagerat Sasà ca s-o convingă să-l ajute.

Şi, într-adevăr, *donna* Concetta a început obişnuita procedură care dura nenumărate secunde şi se solda cu ridicatul în picioare. De altfel, cântărea mai mult de un chintal, trecuse probabil de şaptezeci de ani, avea picioarele ca nişte şunci de porc, grase şi pline de varice, şi, atunci când stătea în picioare, obosea atât de tare, încât era obligată să se mişte sprijinindu-se de ziduri. N-am ştiut niciodată unde locuia, cu siguranță în zonă, pentru că în fiecare dimineață, la ora opt fix, era la locul ei obişnuit, iar seara nu pleca înainte de nouă.

— Stai să văd... a spus când a ajuns lângă Sasà, care mi-a făcut cu ochiul, fără să fie văzut, cum era înțelegerea.

M-am apropiat pe furiş de postarea bătrânei şi am şterpelit un pachet din poşeta pe care ea o ținea întotdeauna sub tarabă. „Să nu iei din cele expuse, îmi

recomandase prietenul meu, care se gândea la toate, pentru că atunci îşi dă seama".

Numai când eram departe, cu un pachet de Marlboro roşu în buzunar, s-a ridicat în picioare spunând:

— Mă simt mai bine, *donna* Concé, o fost numai o mare sperietură, a spus, cum îi auzea mereu repetând pe comentatorii sportivi la televizor.

— Asta fiindcă nu stai o clipă locului, parcă te mănâncă-n fund, a răspuns femeia, înainte să se întoarcă încet la locul ei.

Ne-am îndreptat spre nişte trepte aflate pe lângă piaţa Leonardo şi acolo am încercat pentru prima oară să fumez. Cu toate că mi-a fost un pic teamă la început, n-am renunţat la hotărârea luată, chiar dacă după ce am tras un fum, am început să tuşesc ca un nebun şi am simţit că mi se învârte capul.

Uneori mă întrebam dacă nu eram prea docil cu Sasà, dacă nu-i acceptam ordinele cum face un câine cu stăpânul lui, şi-mi răspundeam întotdeauna că, de fapt, aş fi putut să mă revolt, sigur, dar că, la urma urmei, el, cu micile sale aroganţe, nu-mi încălcase cu adevărat libertatea, individualitatea. Singura dată când s-a întâmplat aşa ceva, găsisem în mine forţa să reacţionez şi să mă apăr, iar Sasà, chiar dacă a fost surprins, făcuse totuşi un pas îndărăt.

Cu câteva luni înainte, era încă iarnă, într-o după-amiază venise la mine cu un aer arogant şi-mi trăsese cu ochiul. Ţinea în mână un spray.

— Ce vrei să faci? am întrebat imediat simţind că o să avem necazuri.

— Am un plan diabolic, a fost răspunsul lui, urmează-mă! Şi s-a îndreptat direct spre zidul de tuf care delimita strada.

Îl urmasem în tăcere, deşi aveam certitudinea că eram pe punctul să avem probleme, cum se întâmpla întotdeauna cu „planurile diabolice" ale lui Sasà. Se apropiase de zid şi începuse să scrie cu sprayul roşu.

— Ai înnebunit? Ce naiba vrei să faci? am întrebat privind în jur speriat.

Dacă ne-ar fi văzut cineva, ar fi fost vai de fundul nostru.

— Dacă murdăreşti un bun public, se lasă cu o pedeapsă penală, Sasà, am încercat să obiectez, dar el nici măcar nu mi-a răspuns şi s-a întors zâmbind să-mi arate opera de abia terminată.

Pe perete se lăfăiau scrise chinuit cuvintele *Mimì o iubeşte pe Viola.*

Rămăsesem nemişcat, cu gura căscată, fără să găsesc curajul să spun ceva, şi atunci el s-a simțit obligat să explice.

— Păi nu eşti obsedat de aia? Nu-ți place? M-am gândit că aşa ea o să citească şi o s-o cucereşti o dată pentru totdeauna, şi a zâmbit.

Mi se părea că n-am cuvinte că să-mi exprim indignarea şi furia, aşa că el a continuat:

— Ce ai Mimì, ce-i cu privirea asta urâtă?

— Ți-ai ieşit cu totul din minți? am reuşit, în sfârşit, să întreb.

— Din minți? Cum adică?

— Nu-ți permit să te folosești de viața mea în felul ăsta. Nu ai permisiunea mea, am obiectat, în sfârșit, cu hotărâre.

În fața acestor cuvinte, a părut că se dezumflă.

— Da' scuză-mă, nu te pune pe jar aia? Nu vrei să-i declari iubirea ta?

— Nu, n-am nicio intenție să-i declar iubirea mea. Cel puțin, nu așa. Și-acum șterge, înainte să vadă cineva ce ai scris.

Sasà îmi aruncase o privire plictisită și pufnise; apoi, văzând că nu dau înapoi nici cu un milimetru, șterse numele meu și al Violei.

Mulți ani zidul de lângă casă găzduia singurul cuvânt supraviețuit furiei mele, acel *iubește,* care cu timpul a devenit pentru mine aproape o provocare, chiar un mod de a înțelege și a înfrunta viața.

Perna soacrei

La vreo două săptămâni după aceea, în primele zile din iulie, i-am repetat tatălui meu fraza Violei despre diferența dintre clase. Arșița nu ne slăbea și în micul nostru apartament noaptea nu reușeai să respiri, așa că în zilele acelea am lungit vizitele la Morla și la plante; dacă la început rămâneam acolo un sfert de oră sau puțin mai mult, acum tata nu voia să coboare înainte ca întunericul să înghită contururile clădirilor. Stătea acolo, gânditor, deseori fără să scoată un cuvânt, udând plantele, apoi strângea furtunul și, cu picioarele încă ude (urca întotdeauna în papuci de casă la

Scognamiglio), se sprijinea de parapet şi îşi aprindea o ţigară. Eu rămâneam să mă joc cu ţestoasa sau profitam ca să citesc câteva pagini dintr-un roman.

În perioada aceea eram prins de două cărţi, şi una dintre ele era *Micul prinţ*, pe care o citisem deja, dar pe care n-am putut să n-o scot din biblioteca familiei Scognamiglio ca s-o răsfoiesc în timpul vizitelor mele solitare pe terasă. Începusem să folosesc casa şi ca pe un cuib personal: urcam în momentele cele mai diferite, mai ales după prânz, când eram sigur că tata doarme, mă întindeam afară, pe jos, într-un loc la umbră, şi citeam avid, în timp ce Morla, lângă mine, trăgea un pui de somn. Sau încercam să scriu ceva în agenda pe care o purtam tot timpul cu mine.

— Da' ce scrii toată ziua? mă întrebase odată bunica.

— Gânduri, am răspuns mândru, chiar dacă, în realitate, îmi umbla prin cap în ultima vreme să scriu o poveste, ceva între realitate şi fantezie, un roman care să-i aibă protagonişti pe mine şi pe Viola.

Uneori însă, stăteam să privesc jos vânzoleala de automobile, scutere şi autobuze care făceau blocul să vibreze, să observ persoanele care traversau în grabă piaţa arsă de soare. Într-una din acele după-amiezi am observat pentru prima oară doi bărbaţi la intrarea pe strada noastră închisă. Îi remarcasem pentru că mi se părea că erau în contrast cu haosul acela, nişte figuri nemişcate în prim-plan, în timp ce în fundal totul se mişca. Stătuseră aproape o jumătate de oră să cerceteze zona şi blocurile, din când în când intrau pe stradă, apoi apăreau din nou în piaţă, ca şi cum ar fi efectuat o inspecţie.

Seara am simțit nevoia să vorbesc cu Sasà despre asta, pentru că lui îi plăceau poveştile stranii şi cine ştie ce ar fi scos din ea: că erau criminali sau carabinieri în civil sau detectivi care urmăreau pe cineva. M-ar fi obligat să-i pândesc, să construiesc cu ei o întâmplare convingătoare ca să umplem golurile din acel iulie cald şi din viața lui. Căci de câteva zile apărea mai rar, aşa că am i-am cerut informații tatei, care mi-a spus că mama lui Sasà fusese internată pentru analize. Aşa că nu i-am mai spus nimic şi am uitat de întâmplare.

În ultima săptămână Viola urcase cu mine numai de două ori; relația noastră nu mai părea cea dinainte şi ea era mereu bosumflată, deseori răspundea urât sau era distrată. Îi povesteam câte ceva despre Morla sau puneam caseta lui Vasco, dar nu părea niciodată cu adevărat interesată de ceea ce spuneam. Eu însă continuam s-o iubesc, în ciuda a tot, continuam să încerc să-i trezesc curiozitatea cu poveştile mele. Lăsasem la o parte ideea de a o cuceri cu superputeri, pentru că exista altceva care-mi permitea să stau lângă ea şi să-i fur un zâmbet: cărțile. Viola îşi exprimase dorința de a citi *Poveste fără sfârşit,* darul pe care-l primisem de la ai mei la o Bobotează, după ce zărisem cartea pe o tarabă din Piața del Mercato[21]. În seara de 5 ianuarie, în familia Russo, se obişnuia să se meargă în vechea piață comercială din Napoli la o plimbare printre tarabele pline de dulciuri, jocuri şi atracții de toate felurile. Şi pe una din ele văzusem pentru prima oară cartea, pe care am reuşit s-o primesc în dar numai

[21] Piață istorică din Napoli.

după extenuante rugăminți care l-au convins pe tata să înceapă negocierea cu vânzătorul.

În afara acelui ritual, ai mei nu ieşeau niciodată împreună, mama ieşea cu bunica, iar tata nu mergea chiar nicăieri şi, dacă nu-şi petrecea timpul în ghereta portarului, îl găseai acasă, în faţa televizorului, râzând la vreo glumă stupidă sau purtând discuţii politice cu bunicul. Ultima fusese cu câteva zile înainte, cu ocazia alegerii în funcţia de preşedinte al Republicii a lui Francesco Cossiga, pe care bunicul nu-l suporta.

— Da' nici măcar nu şi-a luat rolul în primire, a spus tata vizibil iritat.

— Ca Pertini n-o să mai fie nimeni pe lumea asta! a replicat solemn bunicul Gennaro.

Avea şi el fixaţiile lui. Moartea lui Enrico Berlinguer, de exemplu, însemnase un doliu şi în familia noastră. Eu nu ştiam mare lucru despre Berlinguer, dar mă impresionase mult faptul că bunicul stătuse două zile în faţa televizorului fără să scoată o vorbă. Seara am întrebat-o pe mama ce se întâmplase, iar ea a zâmbit ca să mă liniştească:

— Nimic, o să vezi că mâine îi trece, ştii cum e bunicul, trăieşte evenimentele externe ca şi cum ar fi ale lui.

Ceea ce nu m-a ajutat să înţeleg de ce moartea unui personaj public aduce atâta tristeţe în casa noastră. Şi, desigur, nu eram singurul care gândea în felul ăsta, pentru că bunica Maria, a doua zi, în faţa unei alte dimineţi petrecute în pijama în faţa televizorului, se apropiase de soţul ei spunând:

— Gennà, ți-ai pierdut mințile cu Berlinguer. A murit, n-ai ce face. Viața merge mai departe!

Drept răspuns, bunicul se ridicase, își dusese ceșcuța de cafea la gură și numai după aceea spusese:

— Marì, m-am hotărât, mă duc la Roma, la înmormântare!

Bunica își plecase capul într-o parte ca un guguștiuc, înainte să răspundă:

— Ăsta a-nnebunit. Da' un te duci, că ești pe jumătate orb?

Bunica Maria avea dreptate, pentru că soțul ei suferea de cataractă, și să se ducă la Roma cu problemele lui, pentru o înmormântare politică, era imposibil. În orice caz, nu se întâmplase nimic din toate astea; bunica îi spusese mamei, care îi spuse doctorului, care interzisese călătoria. Toată familia era împotriva bunicului, și atunci el, în ziua înmormântării, se îmbrăcase cu hainele de duminică, pe care le păstra ca pe o relicvă în dulap, cu faimoșii mocasini pe care nu-i mai folosea cine știe de când și se așezase în fața televizorului.

Comentariul bunicii fusese:

— Iisuse, ăsta-i cu adevărat nebun!, dar soțul ei nici măcar nu i-a răspuns, rămânând tot timpul în picioare cu pumnul ridicat în sus.

Până când am devenit adult, am crezut că e un gest de bună educație, ca atunci când moare un prieten sau o persoană care merită respectul nostru, să ridicăm pumnul spre cer.

•

În după-amiaza aceea, pe terasă cu tata, eram nervos pentru că Viola părea să se plictisească chiar şi atunci când asculta poveştile cu Atreiu, cu Sandokan, cu Jim sau cu căpitanul Nemo. Umbla prin casă desculţă, se întindea pe balansoar cu Morla în braţe sau se aşeza pe jos cu genunchii la piept, mestecând într-una gumă, în ciuda aparatului dentar. Purta deseori pantaloni scurţi de jeans, din care cauză îmi era foarte greu să rămân concentrat pe lectură şi să rezist tentaţiei de a-mi arunca privirea pe coapsele ei, chiar dacă sunt sigur că nu şi-ar fi dat seama. Adevărul e că nu mă privea, timpul petrecut cu mine părea mai mult un mod de a umple un gol, în lipsa a ceva mai bun. Şi în ziua aceea am avut dovada, pentru că eram în gheretă cu tata, când ea a ieşit din ascensor îmbrăcată la patru ace, cu părul strâns, machiaj sclipitor, jeanşi negri, tenişi Converse violet în picioare şi o bluză decoltată. Când m-a văzut, a părut stânjenită şi a fugit cu un „bună" de abia şoptit. Afară o aştepta Nick Kamen. S-au salutat cu o sărutare candidă pe obraji, dar ea zâmbea cum n-o făcuse niciodată cu mine.

— Mimì, a început tata, dându-şi seama de expresia mea dezamăgită, de ce n-o laşi în pace pe aia? Sunt atâtea fete frumoase pe lume...

N-am scos un cuvânt şi m-am închis în casă. Cu cât creşteam cu atât nu reuşeam să înţeleg felul de a acţiona şi de a gândi al tatei, renunţarea sa la tot, faptul că nici măcar nu încerca să aibă o viaţă mai bună, că se mulţumea cu o existenţă sărăcăcioasă. Începeam să-l detest. Chiar şi obişnuitul său gest de a-şi fuma ţigara pe balconul lui Scognamiglio, care în

trecut mi se păruse un gest de libertate furată vieții, acum mi se părea gestul laş al unui om care nu avea curajul să rişte pentru a lua ceea ce dorea.

Stăteam într-un colț pe terasă citind, când l-am auzit că spune: „Cactuşii sunt plantele mele preferate", în timp ce se uita la un exemplar de *Echinocactus grusonii,* pe care el îl numea popular „Perna soacrei". Pentru că nu-mi plăcea numele acela, căutasem printre cărțile lui Scognamiglio adevăratul nume al enormei plante puse într-un ghiveci mare în dreapta şezlongului.

— Ar trebui să-i dăruieşti un cactus la fata aia, fiica lui Iacobelli...

Am ridicat privirea de pe carte. El zâmbea cu coatele sprijinite pe parapetul din cărămidă, cu spatele la soare şi la piață.

— Cactuşii s-au adaptat să trăiască în zonele cele mai puțin ospitaliere ale lumii, ştiu ce înseamnă să rezişti. Un dar perfect pentru persoana pe care o iubim, pentru că durează în timp, sunt fideli!

— Atunci de ce nu te-ai gândit niciodată să-i dăruieşti unul mamei? am întrebat pe un ton provocator.

N-a părut să se supere şi a răspuns:

— Ce legătură are, noi stăm împreună de o viață, dacă ai şti câte daruri i-am făcut în primii ani, mai mult decât cactuşi...

— Şi după aia?

— După aia ce?

— De ce ai încetat să-i mai faci?

— Mimì, tu eşti mic, anumite lucruri nu le poți înțelege...

— Nu sunt mic şi ştiu mult mai multe lucruri decât tine, am mormăit.

De data asta s-a întunecat la fată:

— Bine, îți dădeam doar un sfat...

— Nu cred că tu eşti persoana cea mai potrivită să vorbeşti despre dragoste şi lucruri de durată, despre perseverență. Povesteşti despre cactus... ştii, însă că agava poate avea uneori nevoie de cincizeci de ani ca să înflorească o singură dată? Şi foloseşte atât de multă energie pentru asta, că la scurtă vreme moare.

— Ce vrei să spui? a întrebat luându-şi brațele de pe parapet.

Aveam drum liber, aşa că nu m-am mai oprit.

— Spun că-ți petreci timpul în ghereta portarului, fără să-ți pui vreodată un obiectiv. Viața ta e o continuă aşteptare, nu faci nimic ca să începi lucruri noi, aştepți doar ca cele vechi să se termine. Spun că în viață trebuie să imităm agava, să încercăm cu toată ființa noastră să înflorim, cel puțin o dată, chiar dacă există riscul de a plăti consecințele.

Mi-a aruncat o privire nedumerită, incapabil să mi se opună.

— Vorbeşti despre visuri şi iubiri şi stai acolo toată ziua, fără să faci nimic, şi n-o duci pe mama la mare, să mănânce o pizza...

— Bucătăriile restaurantelor îs...

— Da, ştiu, folosesc tot timpul acelaşi ulei ca să frigă. N-o însoțeşti aproape niciodată ca să mănânce o înghețată în via Caracciolo şi nu te-am văzut să ieşi într-o după-amiază cu Bea.

A luat o țigară Ms şi şi-a aprins-o. Am băgat de seamă că tremura, în ciuda căldurii sufocante.

— Mimì, nu exagera acum, că-ți iei vreo două în seara asta!

— Singurul moment de vitalitate a fost când ai frecventat-o pe femeia aia tânără din spălătorie, atunci erai altul, mereu vesel şi disponibil, păreai chiar mai tânăr...

— Mimì... a încercat el, dar nu mai puteam fi oprit, eram ca o avalanşă care o porneşte fără ezitări, fie cum o fi.

— Nu-mi amintesc cum o cheamă. Lucia?

— Ce vrei în seara asta? a întrebat neştiind ce să mai facă.

— Nimic. Nu vreau nimic, aş vrea doar ca familia mea să fie altfel, să vă puneți întrebări din când în când, să citiți o carte şi să nu vă uitați doar la varietăți stupide, să nu credeți că boschetarii trebuie ținuți departe şi să vă iubiți mai mult... am zis şi, istovit, mi-am încrucişat brațele pe piept.

El m-a privit fără să ştie din nou cum să riposteze. Atunci am tras aer în piept şi am conchis:

— Aş vrea să nu fiu copilul unui portar. De fapt, al unuia care a hotărât s-o facă în viață doar pe portarul. Asta-i tot, apoi am aruncat pe jos *Straniul caz al doctorului Jekyll şi al domnului Hyde* şi am fugit.

•

Într-o duminică, cu trei ani înainte, o însoțisem pe mama la nişte mătuşi care locuiau la Pianura. Bea trebuia să studieze şi tata spusese că se va duce la o

bere cu prietenii, chiar dacă, în realitate, prieteni cu care să se ducă la o bere nu avusese niciodată.

La întoarcere, eram în autobuz, opriți în trafic, când, la un moment dat, mama şi-a întins gâtul şi a scos un geamăt surd, înainte de a apăsa pe butonul pentru deschis uşile. Problema era însă că stația se afla departe, aşa că la început şoferul n-a luat în seamă cererea. Mama, care a fost întotdeauna o persoană încăpățânată, s-a apropiat de şofer şi i-a cerut să ne lase să coborâm, altfel ar fi „făcut praf totul". Şi omul a deschis uşile.

Pe stradă, a început să alerge spre o maşină verde ca a tatei, o Simca, oprită la semafor. Eu rămăsesem în mijlocul străzii, privind-o de departe cum urlă şi dă cu pumnii în ferestrele maşinii. În clipa următoare, maşina a demarat în trombă şi lumea s-a apropiat ca să vadă dacă mama avea nevoie de ajutor. Când, în sfârşit privirile ni s-au întâlnit, am înțeles adevărul: Simca era a noastră şi bărbatul de la volan era tata. Problema e că lângă el nu se afla mama, ci o altă femeie.

Fuseseră nişte zile ciudate. Părinții noştri stăteau închişi în dormitor vorbind ore întregi şi noi ne petreceam timpul cu bunicii. Mama era de nerecunoscut: cu părul ciufulit şi ochii umflați, umbla prin casă ca un zombi, uita să gătească şi uneori nici nu-şi dădea seama de prezența mea. Dacă în perioada aceea n-ar fi fost bunica, nu ştiu ce am fi făcut; ea punea masa, gătea, spăla, călca şi-şi petrecea timpul încercând să-l umple pe al meu.

Într-o după-masă dădea cu fierul cald pe cămăşile tatei, când a spus:

— Mimì, nu-ți face griji, ce se-ntâmplă acum e ceva normal în toate familiile. Părinții tăi se iubesc încă, dar după atâta timp, se poate întâmpla să aibă un moment de oboseală.

Apoi a început din nou să calce, fără să mai spună nimic.

— Nu vă băgați între soț şi soție, spusese bunicul de pe fotoliul lui, fără să-şi ia privirea de la televizor.

Nu înțelegeam ce legătură avea oboseala, eu oboseam doar când mă jucam cu mingea sau de-a prinselea, nu atunci când stăteam cu familia mea. Bea a fost cea care, după a nu ştiu câta ceartă, a luat în mâini situația.

— Dacă vreți să vă despărțiți, faceți-o repede şi nu ne mai plictisiți, că avem deja problemele noastre. Şi, mai ales, faceți bine şi explicați-i lui Mimì cum stau lucrurile.

În seara aceea tata se aşezase pe marginea patului meu şi mă privise îndelung, în timp ce eu eram absorbit de lectura romanului *Colț Alb*. Îl auzisem şi oftând, dar nu încetasem să citesc şi nu mă mişcasem un milimetru. Lui îi lipsea curajul să mă privească în ochi, mie să-i ascult cuvintele.

— Mimì, ascultă, se va rezolva totul. Ştii, nouă, bărbaților, ni se întâmplă după mult timp să ne pierdem un pic mințile.

Mă privise căutând aprobare sau poate sprijin.

— Deci tata îmbătrâneşte. Uite, începe să-mi iasă păr din nas şi din urechi, şi-şi trăsese mustățile în jos încercând să zâmbească, iar chestia asta mă deranjează un pic. Dacă sunt ciudat în ultima vreme, e pentru că

încerc să înțeleg cum să opresc chestia asta... cu îmbătrânitul.

Apoi încercase să mă îmbrățişeze, dar eu am rămas nemişcat, furios şi incapabil să-i înțeleg cuvintele. Nu înțelegeam ce legătură avea bătrânețea cu mama şi cu noi. Şi cei îşi care înşală nevasta îmbătrânesc, şi lor le creşte părul în nas şi în urechi.

Curse trăsnite

Într-o sâmbătă dimineața. Mathias m-a întrebat dacă puteam să-l țin pe Beethoven, pentru că avea ceva de făcut. Am răspuns imediat că da, voi avea eu grijă de câinele lui. Înainte să mă îndepărtez cu animalul în lesă, prietenul meu m-a prins de braț şi mi-a spus:

— Mimì, trebuie să-ți spun ceva... nu ştiu dacă e *recht,* corect, dar, uite, eşti singurul meu *freund* aici...

Am devenit atent.

— Voiam să-ți spun că în ultima vreme am remarcat doi tipi ciudați, care nu mi-au plăcut. Doi care au venit deja de câteva ori...

Mi s-a făcut pielea de găină.

— Ce tipi? am întrebat însă, ca şi cum n-aş fi ştiut.

— Doi băieți care vorbesc în dialect, alaltăieri au trecut chiar prin fața mea şi... o să mă consideri *verrucht,* mi s-a făcut pielea de găină. Ştii că nu pot vedea, dar pot auzi, Mimì, iar ăia doi au ceva de ascuns.

— Ce au făcut? l-am întrerupt.

— Nimic, vin, se opresc puțin mai încolo, dar nu ştiu de ce. Cu siguranță fumează, şi încă mult. Alaltăieri au stat în colțul străzii o jumătate de oră, înainte să plece. Beethoven a început pur şi simplu să mârâie, dar ăia au mers mai departe şi s-au îndepărtat *schnell,* în grabă.

Am stat să mă uit la el, ca şi cum aş fi avut în față un magician, cineva dotat cu puteri extrasenzoriale. Un supererou.

— Da' cum faci? Tu nu vezi! am spus.

— Nu ai nevoie de vedere ca să-ți dai seama de existenta răului, Mimì, e nevoie de alte simțuri.

Am tăcut, fără să ştiu ce să spun, aşa că el a continuat:

— Nu ştiu ce vor, dar nimic *gut,* bun, poți fi sigur de asta. Fii atent seara, când te întorci acasă, lumea asta e rea... şi a lăsat cuvintele suspendate în aer.

M-am înroşit şi am găsit puterea de a răspunde:

— Bine, o să fiu atent.

M-a strâns şi mai tare de braț şi a repetat:

— Fii atent... şi, eventual, vorbeşte cu un adult, cu tatăl tău, şi nu te întoarce acasă singur, dacă e târziu...

Discuția cu Mathias m-a tulburat fără doar şi poate. La început am încercat să mă conving că prietenul meu era doar obosit şi că pur şi simplu s-a lăsat impresionat de simțurile lui obosite. Apoi, însă gândul mi s-a dus la cei doi pe care-i văzusem de pe terasa lui Scognamiglio şi m-am convins că are dreptate, că există ceva ciudat în ei. Poate că ar fi trebuit cu adevărat să vorbesc cu tata, dar era o zi minunată cu soare, cerul era limpede şi vara de abia sosită făcea ca totul să pară mai vesel şi

mai colorat; aşa încât, după puțin timp am uitat neplăcutul dialog, şi pentru că îl aveam cu mine pe Beethoven, care îmi fura un zâmbet cu mersul său lent pe asfalt, limba atârnând şi nasul pregătit să prindă orice miros.

L-am legat de un stâlp şi m-am dus s-o chem pe Viola, prefăcându-mă cu nu văd capul alb al domnului D'Alessandro care, în momentul acela, mă pândea de sus. În realitate, pentru o clipă am avut chef să mă opresc şi să ridic privirea ca să-l trimit la dracu', apoi însă n-am găsit curajul şi am preferat să sun la interfon. A răspuns vocea arogantă a doamnei Iacobelli care mi-a spus că fiica ei e la plimbare cu un prieten, apoi a închis fără măcar să mă salute.

M-am întors în stradă cu capul plecat, în ciuda faptului că tata se uita la mine din ghereta lui. Nu mai vorbisem după izbucnirea mea şi părea supărat pe mine. Şi totuşi am înțeles că ar fi vrut să-mi spună încă o dată s-o las în pace pe aia, poate ar fi spus aceleaşi cuvinte ca şi Sasà, că Viola nu e pentru mine, că e cu nasul pe sus şi se foloseşte de mine ca să-şi umple timpul. În parte, discursul pe care mi-l ținuse Bea cu o zi înainte; eram în fața televizorului, în prima parte a după-amiezii, ea m-a văzut pe gânduri, a dat mai încet volumul şi s-a simțit obligată să-mi spună: „Frățiorule, eşti prea nefericit pentru vârsta ta".

O privisem pieziş fără să răspund. Ce ştia ea despre fericire şi dragoste? Ea, pentru care era suficient să se plimbe pe motocicletă cu Mauro, ea, care asemeni restului familiei, se mulțumea cu mica ei lume, fără ca măcar să se gândească la o alta, mai bună?

— Ai reuşit să dezvolți telepatia? a întrebat după aceea.

Am dat din cap în semn că nu.

— Evident, a fost replica ei, nu se poate face.

— După câte ştiu eu, nu te pricepi la ştiință, am replicat.

— Nu e nevoie de ştiință ca să înveți să trăieşti, Mimì, asta te păcăleşte. Nu există superputeri şi eroi, înțelege o dată şi începe să te bazezi doar pe puterile tale!

— Nu-ți înțeleg cuvintele, nu pricep ce vrei de la mine...

— Aş vrea să te văd mai zâmbitor. Ieri mama m-a întrebat ce ți s-a întâmplat, pentru că eşti tot timpul bosumflat şi nu vorbeşti cu nimeni.

— Şi de ce vrea un răspuns de la tine?

— Exact asta i-am spus! Dar, frățiorule, mama are dreptate: te iei prea în serios, mereu cu aerul ăsta trist, cu cuvintele astea mărețe. Eu, la vârsta ta, nu făceam altceva decât să râd!

— Atunci nimic nou, şi azi nu faci altceva decât să râzi, replicasem sec.

— Şi, nu eşti mulțumit că sora ta râde încontinuu?

— Cine râde prea mult înseamnă că nu râde cu adevărat.

— Vai de mine, cât eşti de plictisitor, are dreptate mama. De unde ai ieşit?

— Chiar mă întreb şi eu... comentasem îndepărtându-mă.

•

M-am întors la Beethoven, care mă aştepta legat încă de stâlp, şi i-am spus: „O să fim singuri azi, dar îţi promit că o să ne distrăm grozav, nu-ţi face griji...”

Am eliberat câinele şi în timp ce mă gândeam la ce o să fac, m-am sprijinit de uşa caldă a Fiatului lui Angelo parcată în paralel cu altă maşină. Tatăl prietenului meu se ocupa cu descărcarea unor pungi de lapte dintr-un furgon şi din când în când înjura soarele care făcea ca asfaltul să fie atât de fierbinte, încât mi se părea că aproape ar putea să-mi topească espadrilele. De dimineaţă îi cerusem lui Angelo veşti despre Sasà, şi el mi-a răspuns posomorât că fiul era cu mama lui.

— Dar după-masă coboară? insistasem.

— Nu ştiu, poate. În orice caz trebuie să mă ajute cu livrările, a spus şi s-a întors la socotelile lui.

— Hei, Mimì, ce faci în plin soare?

Era Giancarlo, abia ieşit din bloc, îmbrăcat cu un tricou, o pereche de jeanşi şi tenişi Superga bleumarin. Avea ochelari de soare Ray-Ban, aceiaşi pe care-i avea şi Fabio şi îi plăceau atât de mult lui Sasà, care uneori îi cerea împrumut, aşezându-se apoi în poziţiile cele mai absurde, în stil Poncharello.

— Bună, Giancarlo! l-am salutat ridicând mâna.

A venit lângă mine cu o expresie prietenoasă.

— Al cui e câinele? a întrebat.

Ţinea în mână cheile de la maşină, parcată la câţiva metri de noi, şi sub braţ aparatul de radio portabil.

— Al unui prieten, am răspuns, aş vrea să-l duc la plimbare, dar azi e cu adevărat prea cald.

Mi-a pus o mână pe umăr şi mi-a spus:

— Vino cu mine, vreau să-ți arăt ceva, şi s-a urcat în Mehari.

Am rămas înțepenit în spatele lui, aşteptând. Atunci Giancarlo s-a întors şi mi-a făcut un semn cu capul, înainte de a preciza:

— Urcă în maşină.

— Am câinele...

— Şi? Dacă poate intra o pisică aici înăuntru, de ce n-ar putea sta şi un câine?

Şi mi-a făcut cu ochiul.

L-am luat pe Beethoven de lesă, am înconjurat maşina şi m-am aşezat lângă Giancarlo aşteptând să scoată nu ştiu ce de sub scaun. Între timp Beethoven, ghemuit în spatele nostru, a început să amuşine ca un nebun tapiseria pe care îşi petrecea nopțile Bagheera. În cele din urmă, prietenul meu, ziaristul, s-a întors şi mi-a arăta satisfăcut mâna: ținea două mingi de ping-pong.

Am căscat ochii şi n-am spus nimic.

— Experimentul, a spus atunci el, ăla cu mingile, ăla...

— Ganzfeld.

— Da, bravo, chiar ăla.

Nu mă hotărâm să mă mişc, aşa că el a spus:

— Nu le iei?

— Sunt pentru mine?

— Da, pentru cine altcineva?

— Mulțumesc, şi le-am luat răsucindu-le în palmă.

— Le-am câştigat aseară. Era cât pe-aici să le las acolo, în parc, apoi mi-ai venit în minte... a zis el şi a zâmbit. Apoi văzând că nu spun nimic, a adăugat:

Adică, m-am gândit şi... la naiba, de ce să nu încercăm? În fond, ar fi amuzant...

— Cu adevărat? a fost singurul lucru pe care am reuşit să-l spun. Mulțumesc mult... şi eram pe punctul să-l îmbrățişez, numai că el mi-a luat-o înainte şi a întrebat:

— Deci, cum funcționează?

— Vrei să-l faci acum? am întrebat stupefiat.

— Da' când? Suntem singuri, nu ne deranjează nimeni... hai, să încercăm, că altfel mă răzgândesc.

Când am auzit că s-ar putea să se răzgândească, m-am scuturat şi mi-am revenit.

— OK, atunci... trebuie să-ți pui mingile pe ochi şi... fir-ar să fie, nu avem căşti!

— A, da, căştile. Apoi s-a întors spre buzunarul de pe uşa lui şi a scos nişte căşti pentru Walkman. Sunt bune?

Ar fi fost nevoie de nişte căşti profesionale, din acelea care se vând în magazinele de discuri, astea erau nişte căşti simple cu o putere scăzută de absorbire fonică. Şi, lucru mai important, nu ar fi reprodus niciun zgomot de fond cum era precizat în explicația experimentului. Dar nu voiam să-l dezamăgesc pe Giancarlo şi nici nu voiam să pierd ocazia, aşa că am aprobat şi l-am invitat să şi le pună.

— Inspiră lent câteva secunde, încearcă să te pierzi în albul pe care-l vezi dincolo de pleoape. Anulează zgomotele şi nu te gândi la nimic.

N-a răspuns, şi-a scos ochelarii (pe care i-a pus pe genunchi) şi a dus mingile în fața ochilor, atunci am tăcut şi i-am făcut semn lui Beethoven să nu facă

zgomot. Apoi am închis şi eu ochii şi am încercat să mă gândesc intens la un obiect. I-am deschis din nou. Nu-mi venea în minte nimic. Şi mi se părea că respirația câinelui e prea zgomotoasă. Am încercat din nou, dar la ce să mă gândesc? Am început să transpir. La Mehari? Nu, prea uşor. Agenda roşie? Nici. Aceste obiecte din viața cotidiană puteau merge pentru nişte persoane oarecare, pentru Sasà sau Bea, dar cu Giancarlo risca să par cam absolut.

— Când începem? a întrebat el după puțin timp. Trebuie să merg la ziar...

— Da, OK. Sunt gata... am răspuns, chiar dacă nu eram deloc gata.

— Îmi trimiți semnalul? Obiectul?

Părea mai degrabă amuzat de situație.

— Da, sigur! am mințit, în timp ce încercam să recuperez concentrarea.

Un obiect, aveam nevoie de ceva nu prea comun, ceva care să poată servi pentru a arăta eficacitatea experimentului. Trebuia să mă concentrez, numai că simțeam răsuflarea lui Beethoven pe gât, şi apoi Giancarlo şi-a luat mingile din fața ochilor şi a spus:

— Nimic, Mimì, absolut nimic.

M-am uitat la el, fără să ştiu ce să spun sau să fac.

— Ce-ți spuneam? Supereroul tău a făcut o figură de imbecil.

— Pentru că e cald, iar căştile nu sunt chiar cele potrivite...

— Care era obiectul?

— Obiectul?

— Da.

Am rămas cu gura căscată pentru o clipă, apoi mi-am revenit şi am răspuns:

— Nu pot să ți-l spun. Te-aş condiționa pentru următoarele tentative.

Giancarlo mi-a dat mingile şi a zâmbit.

— N-o să mai fie alte tentative, Mimì, data viitoare o să trebuiască să încerci cu Sasà sau cu Viola. Ți-am spus că nu am superputeri. (Apoi a pornit motorul.) Hai, să ne mişcăm, e prea cald. Unde te gândeai să-ți duci prietenul?

Eram cufundat în gânduri şi n-am răspuns imediat.

— Câinele...

— Beethoven? Nu ştiu...

— Ai fost vreodată la Villa Comunale?

— Hm, nu, cred că nu.

— Ei, atunci, veniți cu mine, mă duc la redacție, vă las în drum. Acolo o să-l poți lăsa să alerge pe iarbă.

— N-aş şti cum să-mi organizez întoarcerea...

— Întoarcerea? Mă aştepți, a zis el şi a vârât într-a-ntâia.

Ar fi trebuit să fiu fericit că mă plimb din nou în Mehari cu eroul meu şi cu Beethoven, şi totuşi nu reuşeam să zâmbesc, pentru că ştiam că aruncasem pe apa sâmbetei marea mea ocazie. Nu Giancarlo era cel care nu avea superputeri, vina era doar a mea, dădusem greş în momentul cel mai important. Dar cum aş fi putut să-i mărturisesc că nu-mi venise în minte niciun obiect fără să fiu considerat un incapabil?

Ca să nu-mi vadă dezamăgirea de pe față, m-am întors să-l privesc pe Beethoven, cu urechile în vânt şi limba atârnându-i, şi de data asta mi-a venit în minte o

imagine: era vorba despre faimosul câine din *Wacky Races-Curse trăsnite* (unul din desenele mele animate preferate), numit Muttley, care umbla întotdeauna cu Dick Dastardly, răufăcătorul seriei, eternul învins. Am înghiţit în sec şi mi-am întors din nou privirea, încercând să mă dedic cerului albastru de iulie. Eu măcar nu eram un răufăcător.

Trenul de la ora 19

Agentul imobiliar ridică jaluzeaua şi se întoarce spre mine zâmbindu-mi.

— Acesta e dormitorul, spaţios şi luminos, ca de altfel tot apartamentul.

Nu-i răspund, pentru că primesc un sms pe telefon. E soţia mea.

„Fiul tău mi-a spus că nu merge la culcare până nu te întorci. Ai un tren la ora 19. Te aşteptăm."

Aş vrea să am timp să răspund, dar agentul mă presează.

— Printre altele, spune, ţinând cont de faptul că apartamentul e nelocuit de doi ani, e încă în stare bună. Sigur, e nevoie să fie zugrăvit, şi pentru că pereţii s-au îngălbenit, poate ar trebui refăcută baia, dar gresia, şi bate cu piciorul în pardoseală, e frumoasă.

Aş putea să încep o discuţie fără rost despre calitatea locuinţei, dar ar fi inutil şi m-ar face doar să-mi pierd timpul, la ora şapte vreau să fiu în trenul care se îndreaptă spre o casă, a mea, ca să mă bucur de stratosferica senzaţie pe care o am când fiul meu

aleargă să mă întâmpine cu braţele deschise. Nu mai e mult timp de dedicat amintirilor.

— Cine locuia aici? întreb.

El pare nepregătit pentru o asemenea întrebare şi mă priveşte pierdut.

— Vreau să spun... cine sunt proprietarii?

— A, nu, locuinţa era dată în chirie. A stat aici, vreo zece ani, o familie numeroasă. Proprietarul e un avocat din Roma, o persoană educată...

— Deci era o familie numeroasă şi religioasă şi arăt cu o mişcare a ochilor un semn alb în formă de crucifix, pe perete.

El zâmbeşte şi spune:

— Da, aici dedesubt trebuia să fie patul.

— Era patul, îl corectez, referindu-mă la un pat mult mai vechi.

E ciudat. Casele stau acolo decenii întregi cu vieţile multor persoane înăuntru, poveşti foarte diferite, dureri, bucurii ale unor oameni care nu se vor cunoaşte niciodată, şi apoi restituie totul după o vreme, aşa cum face marea, cuiva care nu are nicio legătură, printr-un simplu semn alb pe peretele galben, acolo unde cândva era un crucifix. Sau prin intermediul unei dale zgâriate care duce cu ea amintirea fetiţei care a scăpat din mână cana sau datorită iniţialelor scrijelite pe tencuiala blocului, lângă parapetul balconului.

— Şi aici, după cum se vede, aveam geamuri duble, ca în restul casei, şi-mi arată ramele de lemn în interior şi de aluminiu în exterior. Vă asigur că sunt cele mai bune care se găsesc în comerţ, nu ştiu cât au cheltuit proprietarii pe vremea aceea.

Familia Scognamiglio avea însă ramele din aluminiu auriu, cum erau la modă pe atunci, şi draperiile din brocart.

— Aici e un perete mare pentru un dulap, o comodă sau, nu ştiu, un... continuă şi-mi indică peretele galben din faţa mea.

— Pian, îl întrerup.

Agentul mă priveşte cu curiozitate şi spune:

— Păi, cu tot spaţiul care e în casă, mi s-ar părea puţin ciudat să-l fi pus aici.

— Da, şi mie, răspund şi în faţa ochilor mei apare clară imaginea Violei, cu părul strâns într-o coadă care-i lasă spatele descoperit, cu mâinile zburând la câţiva centimetri deasupra clapelor în timp ce buzele ca nişte cireşe intonează *Für Elise.*

— Dumneavoastră cântaţi la pian? se grăbeşte el să întrebe.

— Nu, cânta soţia mea, răspund şi ies din cameră, în copilărie.

În afara cercului

Zilele de iulie treceau încet. Sasà a apărut din nou, şi vreo două după-amiezi ne-am jucat cu figurinele împreună cu Fabio, care, şi în anul acela, reuşise, graţie figurinei lui Fausto Salsano, să completeze albumul Panini. Şi atunci ne-a dăruit câteva din numeroasele sale dubluri, printre care nu existau însă nici Maradona, nici Platini, nici Zico. Pentru Sasà, figurina cu Maradona devenise un soi de obsesie, nu vorbea despre altceva, iar într-o zi a ajuns să-mi propună pur şi simplu un plan nebun: un jaf la

chioşcul de ziare din piaţă ca să luăm toate figurinele, în speranţa că o vom găsi pe cea a lui El Pibe.

Pe stradă maşinile începeau să fie tot mai puţine, iar casele să se golească. Lumea din cartier, mai ales mamele şi copiii, plecau la mare. Singurele care rămâneau la locurile lor erau Bagheera, care-şi petrecea timpul trecând de pe o capotă pe alta şi mieunând sub fereastra noastră, şi *donna* Concetta, care nu se ştie dacă avea o familie. A mea, în schimb, rămânea să sfideze lungile zile invariabile, întrerupte doar de un lătrat în depărtare sau de o alarmă antifurt care începea să sune pe neaşteptate, în timp ce stăteai să priveşti perdeaua care se mişca încet lăsând să treacă vântul cald care aducea în bucătărie mirosul mării şi ecoul râsetelor copiilor.

Eu uram vara, aşa că într-o după-amiază, încercând să scap de disconfortul care începea să-mi dea târcoale, m-am gândit să fac unul din experimentele mele şi, de data asta rolul de cobai i-a revenit Bagheerei. Nu i-aş fi făcut niciodată rău, în realitate, mai mult decât un experiment, era un joc. Citisem că pisicile sunt atrase de spaţiile mici şi că, dacă desenăm un cerc pe jos, ele intră acolo imediat. Aşa că m-am lăudat cu Sasà, Fabio şi Viola, susţinând că voi domestici pisica vagabondă, iar prietenii mei păruseră interesaţi de chestia asta.

— Trebuie să desenăm un cerc pe trotuar, dădusem instrucţiuni.

— Cu ce? întrebase Fabio

— Aşteaptă, intervenise Sasà şi fugise în carmangerie de unde se întorsese cu o bucată de cretă. Tata le foloseşte ca să scrie ofertele zilei, trebuie să i-o dau

înapoi, a comentat, în timp ce desena o circumferință conform directivelor mele.

Partea cea mai dificilă fusese s-o conving pe Bagheera să se apropie; pisica ne fixa de la distanță, precaut, aşa cum se întâmpla întotdeauna când prin preajmă se afla Sasà. Experimentul durase mai mult de o oră şi ceilalți erau deja departe când Bagheera s-a hotărât, în sfârşit să intre în interiorul cercului de cretă. În realitate, proasta de pisică n-avea nicio intenție să-mi facă pe plac, aşa că a trebuit să mă folosesc de un expedient: lângă containerul de gunoi, la câțiva metri, văzusem mişcându-se un gândac, mă apropiasem şi cu piciorul îl împinsesem în interiorul cercului. Cum speram, când Bagheera a văzut insecta, a țâşnit s-o urmărească.

— A intrat, a intrat! am strigat atunci şi prietenii mei au alergat la mine uitându-se neîncrezători la mâța neagră care, după ce omorâse sărmanul gândac cu o labă bine plasată, stătea liniştită în micul perimetru.

— Eşti un geniu, Mimì, repetase de mai multe ori Sasà, în timp ce Viola zâmbea amuzată, cum ai făcut?

M-am umflat un pic în pene răspunzând:

— M-am folosit de o *Blattodea,* care şi-a sacrificat umila ei viață pentru ştiință şi pentru generațiile viitoare.

A fost maxima distracție din acele zile. Cel puțin până când doamna Iacobelli a hotărât că, în aşteptarea plecării în vacanță, copiii ei nu puteau să-şi petreacă zilele pe stradă jucându-se cu pisici şi gândaci; a scos din garaj Panda şi ne-a urcat în ea cu destinația plaja din Coroglio, pe care atunci nimeni nu şi-o imagina

poluată, cu toate că exact în spatele ei se ridicau gurile de foc de la Italsider, uzina care, de decenii, dădea de lucru cartierului Bagnoli.

Ceea ce mi s-a părut incredibil a fost că doamna hotărâse să ne ducă şi pe mine şi pe Sasà. Am aflat mai târziu că Fabio amenințase că n-o va urma dacă nu vine şi Sasà, şi atunci Viola spusese numele meu, ceea ce mi-a dat o asemenea senzație de euforie pentru toată ziua, că am uitat aproape imediat recomandările mamei, care îmi pusese cinci mii de lire în mână şi îmi spusese: „Aici sunt banii, n-o lăsa pe doamna Iacobelli să-ți ofere nimic, te rog, insistă să plăteşti cu banii tăi, nu mă face de râs ca pe o sărăntoacă, mami". Apoi mă sărutase pe frunte şi adăugase. „Ai aici crema, nu uita să te ungi, mai ales pe umeri, că eşti alb ca o brânză".

Dar, spuneam, era atât de mare exaltarea pentru noua şi fascinanta întâmplare că am uitat imediat orice precauție a mamei şi am stat în apă cu prietenii stropindu-ne sau întrecându-ne cine stă mai mult sub apă fără să respire. La un moment dat Fabio şi Sasà s-au dus la bar pentru o partidă de biliard şi eu am rămas pe prosop lângă Viola (mama ei era puțin mai încolo, ocupată să citească revista *Confidenze*), încercând să nu insist prea mult cu privirea pe corpul ei întins la soare. În timp ce ea vorbea de Nick Kamen, care de două zile nu mai telefona şi nu venea s-o ia, privirea mi-a alunecat de la umerii acoperiri de pistrui la spate şi la rotunjimea fundului punctat cu firişoare de nisip negru. Îmi era într-adevăr greu să fiu atent la ce spune.

— Mă tem că are pe alta, mi-a mărturisit, şi eu n-am ştiut ce să răspund, chiar dacă în sufletul meu am sperat cu toată flinta mea că e chiar aşa.

Când Viola s-a ridicat de pe prosop spunând că îi e foame, răul era deja făcut şi umerii roşii mă usturau.

— Mergem să mâncăm ceva? şi a întins braţul să mă ridice.

Am încercat să-mi ţin mâna într-a ei cât mai mult posibil, dar după câţiva paşi şi-a retras-o şi a început să vorbească din nou despre Nick. Între timp, Sasà şi Fabio îşi continuau partida şi cronica lui Sasà à la Enrico Ameri se auzea până la barul unde ne-am aşezat.

— Ce doreşti? am întrebat-o încercând să mă port ca un cavaler.

— O îngheţată Piedone şi o Coca-Cola, a răspuns imediat ea, tu?

— Nimic, nu mi-e foame, am răspuns, temându-mă că n-o să-mi ajungă banii. N-am terminat de citit *Povestea fără sfârşit...* am încercat apoi în timp ce ea desprindea cu o muşcătură degetul mare de la Piedone.

— Aşa e, numai că în perioada asta sunt prea prinsă... şi peste cincisprezece zile plec în vacanţă. Cred că o să vorbim despre asta în septembrie.

— În septembrie se întoarce familia Scognamiglio, am spus, dar ea n-a mai adăugat nimic.

M-am întors acasă la cinci după-masa, rupt de foame, fără bani în buzunar şi cu umerii şi faţa în flăcări.

— Afurisitule, a spus mama imediat cum m-a văzut, ce ţi-am spus eu?

— Am fost prins cu alte lucruri, am răspuns, şi ea s-a îndepărtat spunând:

— Cum să fac în casa asta? Se pare că atunci când vorbesc eu, nimeni nu aude!

Am privit-o pe bunica, aşezată la masa din bucătărie, cu un ac şi o pereche de jeanşi ai lui Bea în mână, şi i-am zâmbit.

— Mimì, mi-a spus ea privind la tivul pantalonilor, n-o supăra pe maică-ta.

— Bunică, şi m-am apropiat ca şi cum n-ar fi vorbit cu mine, în seara asta trebuie să mănânc cu prietenii la pub...

— La ce?

— Să mănânc cu prietenii la pub, ştii ce-i asta? E un local de avangardă, plin de lumini şi muzică, unde te servesc cu sandvişuri mari cât Jupiter, şi am mimat dimensiunea cu mâinile unite, ceva de *paninari*!

— De ce? Mimì, cum vorbeşti, io nu te-nțeleg!

— Nu-i nimic, lasă. Deci... eu trebuie să merg în locul ăla, numai că... uite, şi am aplecat capul, n-am bani cu mine, banii pe care mi i-a dat mama azi-dimineață, sunt vinovat că i-am cheltuit pe toți.

Ea şi-a scos ochelarii şi m-a privit cu seriozitate.

— Ce-ai făcut cu ei?

— I-am cumpărat Violei o înghețată şi o Coca-Cola.

— Cine-i Viola? a întrebat imediat.

— Prietena mea, am răspuns instinctiv, fără să-mi imaginez avalanşa de probleme pe care mi le cream cu vorbele astea.

— Aha, a spus îmbunată, atunci avea dreptate soră-ta, te-ai apucat să faci dragoste!

N-am înțeles niciodată de ce bunica spunea asta ori de câte ori cineva era considerat oficial într-o relație. O spusese şi despre Alberto, coaforul mamei, care s-a pus pe făcut dragoste cu alt bărbat. Nu cred că se gândea cu adevărat că la vârsta mea pot face dragoste, era doar un fel de a spune al ei, aşa că am dat serios din cap.

— Şi eşti îndrăgostit?

Am dat din nou din cap, atunci ea a zâmbit, s-a ridicat şi a deschis un sertar de la dulapul de bucătărie din care a scos zece mii de lire.

— Ține, a spus şi m-a pişcat de bărbie.

M-am ridicat pe vârfuri, am îmbrățişat-o şi i-am apăsat cu buzele obrazul acoperit cu puf alb. Am vrut să mă îndepărtez, apoi mi-am amintit că trebuie să fac o precizare urgentă.

— Bunică...

— Ce mai e? a întrebat ea care se întorsese la cusutul jeanşilor.

— Ceea ce tocmai ți-am spus despre Viola...

— Da...

— Te-aş ruga să nu mai spui nimănui, e un secret între noi doi.

— Ei, Mimì, nici vorbă, cui să-i spun? Fii linişt!

Am stat să mă uit la chipul ei, dar nu şi-a ridicat privirea, aşa că m-am îndepărtat nesigur, sperând să țină secretul.

Niciodată o speranță n-a fost mai deşartă: a doua zi în casă toți îmi zâmbeau.

Napoli Centrale

O oră mai târziu, Sasà s-a prezentat la fereastra mea.

— Ieşi afară, a spus categoric.

Ţinea în mână o pungă de plastic galbenă, cu ceva roşu în ea.

— Ce-i?

— Trebuie să vii cu mine să mă tund.

— Să te tunzi? am întrebat uimit.

În general, tunsorile noastre se datorau lui Alberto, care, ca să nu-şi piardă clientele şi ca să fie într-o relaţie bună cu vecinii, accepta să-şi vâre din când în când foarfecă în părul nostru, lovindu-ne uşor pe gât când termina, ca să ne invite să eliberăm imediat scaunul.

— Ce are părul tău? am întrebat stând sprijinit cu coatele de marmură.

— Tre' să mă tund la unu bun, la un frizer adevărat.

L-am privit mirat şi el, ascunzându-se să nu-l vadă *donna* Concetta care era în spatele lui, a scos o bancnotă de cincizeci de mii de lire şi două de zece mii. Am căscat ochii şi am exclamat:

— Uau, de unde ai toţi banii ăştia?

— Mi i-a dat tata, a răspuns şi a schimbat vorba: Ce faci, vii?

— OK.

— Ce ai în punga aia? am întrebat pe stradă, dar nu mi-a răspuns şi m-a dus în piaţa Medaglie d'Oro la unul care se numea Carmelo şi era considerat un soi de guru al părului de către paninarii din cartier.

Singurul frizer pe care-l frecventasem era cel unde mă ducea mama când eram mic, la marile ocazii, care de fapt erau întotdeauna şi doar zilele de naştere ale verişorilor mei, copiii surorilor tatei. Frizeria se numea

Braccobaldo[22] şi se găsea în via Citea, departe de casă, astfel încât eram obligaţi să luăm autobuzul 183, care mergea spre Fuorigrotta. Frizerul era un domn bătrân căruia îi tremura puţin mâna, dar serviciul era economic şi, mai ales, în mijlocul localului era o un foarte frumos fotoliu albastru care reprezenta faimosul câine din serialul creat de Hanna & Barbera. Nu ştiu de unde-l luase şi nu-mi aduc aminte dacă într-adevăr era la fel cu originalul, dar mie vechiul fotoliu în formă de câine îmi plăcea mult.

— Nu uitaţi bretonul, îi spunea întotdeauna mama săracului bătrân, sau: Nu tundeţi prea mult deasupra urechilor!

Era obsedată de tunsoarea mea şi vai de cel care avea ceva de zis despre ea. Uneori mai încerca tata: „Loredà, de ce nu-l duci pe Mimì la tuns? E prea cald!" zicea, dar ea se încăpăţâna şi răspundea ca o fiară: „Nici vorbă, lui Mimì îi stă bine aşa!"

Aşa că în primii mei ani de viaţă am fost obligat să port breton fără să mă împotrivesc, şi la petreceri mă prezentam întotdeauna cu o tunsoare impecabilă, spre bucuria mamei, care pe drumul de întoarcere, comenta de fiecare dată la fel: „Şi de data asta le-am tăiat macaroana la gâştele alea de mătuşi ale tale!"

După ce am crescut, s-a terminat cu petrecerile verişorilor, dar cu dragostea mamei pentru bretonul meu, nu. Chiar dacă nu mai era nevoie să merg la

---

[22] Braccobaldo Bau (Huckleberry Hound) personaj dintr-un serial de desene animate realizat de casa de producţie Hanna & Barbera.

Braccobaldo, deseori mă tundea ea sau Alberto, aşa că freza mea frumoasă s-a transformat într-o tufă.

Dar în ziua în care am pus pentru prima oară piciorul în salonul lui Carmelo, tunsoarea mea avea încă o oarecare originalitate, în ciuda zeflemelelor şi râsetelor celor prezenţi. În salon erau trei scaune ocupate de băieţi puţin mai mari decât noi, cu lucruri de firmă din cap până-n picioare, priviri mândre, gumă de mestecat în gură şi jeanşi suflecaţi sub genunchi.

— Eşti sigur, Sasà? l-am întrebat imediat cum am intrat. O să cheltuieşti o grămadă de bani!

— Mimì, taci din gură şi n-o face pe calicul! Azi e ziua mea şi vreau să mă bucur de ea. Chiar aşa, de ce nu profiţi şi tu să-ţi scoţi casca asta de banane de pe cap?

— Nu, ar trebui să fiu nebun să cred că n-o să mă descopere mama.

A devenit serios şi s-a uitat fix în ochii mei. Îi mirosea gura, avea un puf negru, care devenea în fiecare zi tot mai vizibil, deasupra buzelor şi privirea întunecată.

— Mimì, eşti mare deja, ar trebui să începi să te revolţi împotriva părinţilor tăi. Vrei să fii sclav toată viaţa?

N-am răspuns la provocare şi n-am dat înapoi un milimetru, chiar dacă el se oferise să plătească şi pentru mine. S-ar fi putut ca Angelo să-i fi dat toţi banii ăia? De obicei, Sasà n-avea mai mult de două sute de lire şi un jeton telefonic.

— Tu nu trebuie să te tunzi? m-a întrebat la un moment dat frizerul măsurându-mă din cap până în picioare. Am clătinat din cap şi el a continuat: La vârsta ta, mai ai încă breton?

Ar fi trebuit să-i spun să-şi vadă de treburile lui, dar am zâmbit idiot, pentru că, la vorbele lui, băieţii prezenţi au râs, ca şi cum ar fi fost cea mai bună glumă din lume. A fost Sasà cel care, ca de obicei, a întrerupt distracţia:

— Aşa e Mimì... şi-apoi fiecare face ce vrea! a spus, şi atunci Carmelo a ridicat mâinile în semn de capitulare.

Când, o oră mai târziu, am ieşit, prietenul meu era în al nouălea cer şi se admira încontinuu în oglinzile maşinilor parcate pe marginea străzii.

— Ce zici, Mimì, îs grozav aşa, nu-i adevărat? întreba de fiecare dată, şi eu aprobam amuzat.

În realitate, în sufletul meu mă întrebam ce o să zică Angelo de tunsoarea aia; Sasà purta dintotdeauna părul vâlvoi care-i cădea pe umeri fără sens, astfel încât maică-sa îi spunea uneori „micul meu Baglioni"; în realitate, pe mine mă ducea cu gândul la Mowgli. În orice caz, după intervenţia lui Carmelo, nu mai rămăsese nimic din Baglioni sau din Mowgli în Sasà, pentru că acum semăna mai mult cu un mohican, cu părul ras pe lateral şi lung în spate.

Când am ajuns în faţa blocului, a insistat să vină direct la mine şi am înţeles că nu voia să-l vadă părinţii. A aşteptat răbdător să mă schimb şi n-a răspuns provocărilor bunicului care l-a ironizat pentru look.

— Semeni cu un delincvent, au fost cele mai amabile cuvinte ale bunicului Gennaro.

Îmi pieptănam bretonul, când, în sfârşit, Sasà mi-a întins punga galbenă pe care n-o lăsase din mână nicio

clipă până atunci. L-am privit fără să înțeleg, atunci a tuşit uşor şi a spus:

— Haide, Mimì, nu mă face să explic, că nu-s bun la asta, ia cadoul ăsta şi taci din gură.

— Cadou? am întrebat uimit.

Sasà nu-mi dăruise niciodată nimic, nici măcar un pachet de chipsuri de la carmangerie. Şi nici eu lui, în afară de caseta închiriată pe care însă n-o văzuse niciodată. Aveam o vârstă în care nu e nevoie de alte daruri, în afară de faptul că ne făceam companie unul altuia în fiecare zi.

Am deschis punga şi înăuntru era costumul lui Spider-Man.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor şi el şi-a dat probabil seama, pentru că a început să râdă stânjenit.

— De unde l-ai luat? am reuşit în cele din urmă să întreb.

— De unde l-am luat? L-am cumpărat de la Nicola, a răspuns țeapăn, o trebuit să mă târguiesc cu zgârciomanu' ăla, da', în cele din urmă, a cedat. De luni de zile ține costumu' ăsta în vitrină!

M-am încruntat şi am spus:

— Sasà, fii sincer cu mine, nu l-ai furat, nu-i aşa?

— Ce furat, Mimì, l-am cumpărat cu banii mei. De ce? Nu-ți place? De-o viață râvneşti la el...

Am învârtit de câteva ori costumul în mâini înainte de a mă azvârli la el să-l îmbrățişez. Gestul instinctiv l-a tulburat probabil mult, pentru că a stat pe loc fără să mişte un muşchi şi după o clipă a comentat:

— Hai, mişcă-te, că tre' să mergem.

Am împăturit costumul cu grijă şi l-am pus pe spătarul scaunului, lângă pat, imaginându-mi deja momentul în care aş fi putut să-l îmbrac. Eram atât de fericit că până şi moralitatea mea a fost copleşită, iar dubiile – pe care le aveam totuşi – privind felul în care Sasà reuşise să intre în posesia costumului s-au risipit în grabă. Am luat pe mine o cămaşă albastră cumpărată în piață, pe care mi-o dăruise mama şi în picioare o pereche de pantofi de sport albi care voiau să semene cu Nike. Sasà purta o cămaşă în carouri mari, cu mânecile suflecate până la cot, jeanşi şi mocasinii negri ai lui taică-său. Era o combinație oribilă, dar dacă i-aş fi atras atenția s-ar fi supărat spunând că nu înțeleg nimic din modă.

Fabio a fost entuziasmat de noua tunsoare a lui Sasà şi i-a bătut palma ca americanii de mai multe ori spunându-i că e „o bombă!" Viola, dimpotrivă, a scos un mormăit şi apropiindu-se de urechea mea a spus: „Ce țărănoi, mi-e ruşine să ies cu el!"

Ar fi trebuit să-mi apăr prietenul, dar n-am spus nimic, pentru că nu voiam s-o supăr pe Viola, căreia parcă îi părea rău că venise cu noi (nu-l mai avea pe Nick Kamen să vină s-o ia), şi pentru că începeam şi eu să fiu oarecum stânjenit de prezența lui Sasà, din cauza felului în care arăta, cum se comporta şi pentru că folosea dialectul.

La ora 20 eram deja în fața pubului Napoli Centrale, una din primele berării din oraş situată în spatele stadionului Collana, în Vomero. Interiorul localului reproducea un vagon de la începutul secolului XX, cu bănci elegante, din lemn, în loc de scaune. Fabio a

intrat cu brațele ridicate simulând un salut general, ca şi cum ar fi fost un asiduu client al pubului; de altfel, era singurul dintre noi patru care fusese deja acolo, aşa că şi-a petrecut toată seara lăudându-se şi demonstrându-ne cunoştințele lui în materie de sendvişuri.

Am studiat cu atenție meniul, temându-mă că cele zece mii de lire ale bunicii n-o să-mi ajungă, dar a fost inutil; la sfârşitul serii, adică o oră mai târziu, Sasà a scos ceea ce îi mai rămăsese după tunsoarea lui Carmelo şi a spus că va plăti el pentru toți. Eu am rămas cu gura căscată, Fabio, în schimb, a râs şi i-a bătut palma lui Sasà prefăcându-se că e beat, deşi băuse doar două Pepsi. Viola n-a avut nicio reacție, pentru că pur şi simplu nu mai era: imediat cum sosiseră sandvişurile la masă, în fața localului s-a prezentat Nick Kamen pe Vespa lui Special argintie.

— A venit prietenul tău, spusese Fabio, uitându-se spre fereastră.

Viola îşi întorsese capul şi chipul ei şi-a schimbat expresia. Până în clipa aceea stătuse tot timpul bosumflată, în ciuda eforturilor mele de a lega o conversație. Îi vorbisem despre Morla, încercând s-o fac să se simtă vinovată pentru că nu mai venea s-o vadă, despre ziua petrecută la Villa cu Beethoven şi Giancarlo.

— Scrie lucruri importante, fapte ale Camorrei, explicasem coborând vocea, ca şi cum doar pronunțând cuvântul acela, aş fi putut fi în pericol, dar ea îşi ținea privirea spre geamul în spatele căruia zâmbea Nick.

— Fabio, spune-i mamei că eu mă întorc cu Samuel, spusese, şi ieşise fără să ne salute ca să sară în braţele frumuşelului cu ciuful tapat.

Am rămas să mestec hamburgerul fără să reuşesc să înghit, până când Fabio m-a trezit din coma profundă în care căzusem.

— Mimì...

— Da?

— De două ore te strig! Îmi dai sandvişul Violei?

— Asta? şi arătasem spre farfuria din faţa mea.

— Dar care altul? şi râsese, cu Sasà, care se luase imediat după el, prefăcându-se şi el beat.

În faţa casei ne-am salutat ca americanii, bătând palma, pentru că eram deja nişte adulţi care-şi petrec sâmbătă seara la pub. Dar în timp ce la tovarăşii mei se putea observa entuziasmul şi orgoliul pentru noua şi neprevăzuta noastră condiţie, eu, dimpotrivă, nu reuşeam să mă bucur de ea, fiind prea ocupat să sufăr pentru Viola. Poate avea dreptate bunica, m-am gândit odată ajuns acasă, în iubire „te pierzi" şi basta, aş fi făcut mai bine să mă dedic tovarăşilor mei, lui Sasà, care cu darul acela grandios, îmi demonstrase toată afecţiunea lui pentru mine şi care, odată cu plecare lui Fabio în vacanţă, ar fi devenit din nou cel mai bun prieten al meu.

Am fi fost din nou eu şi el, ca pe vremuri.

Din păcate lucrurile nu s-au petrecut cum îmi imaginasem. Sasà nu primise banii cadou, îi furase din casa carmangeriei. Şi nici măcar nu era pentru prima oară, cum am descoperit după aceea. Luna august a anului 1985 am petrecut-o fără el, trimis într-o tabără

estivală ca „să învețe un pic bunele maniere”. Când l-am revăzut, în septembrie, multe lucruri se schimbaseră, nu-şi mai purta părul ca un războinic indian, ci ras, ca un soldat, Viola se despărțise de Samuel şi sora mea de Mauro, bunicul se îmbolnăvise oficial şi Giancarlo se îndrepta deja către ucigaşii săi.

Trandafirul tău

În primele zile din august un val de aer cald, provenind din Africa, s-a abătut peste Italia, sufocând-o. Bunicul începuse chimioterapia şi eu încercam să nu întreb prea multe, dar, când se aşeza în fotoliu cu perfuzia în braț, stăteam să mă uit la picăturile care coborau lent, pentru că îl auzisem pe infirmier spunând că trebuie controlat nivelul lichidului şi închis tubul înainte să se termine. A doua zi, bunicul m-a privit contrariat şi a spus: „Mimì, da’ ce faci tot timpul lângă un bătrân? Du-te să te joci, că stă aici bunica!”

Cu o seară înainte insistasem să stau lângă el în fața televizorului, şi pentru că Rai Uno transmitea un concert al lui Vasco Rossi de la Bolzano. Aşteptasem nerăbdător toată ziua şi la ora 20.30 mă plasasem în fața televizorului, obligând bunicul şi restul familiei să înghită o oră şi jumătate de live al celui care devenise unul din idolii mei.

— Asta-i pur şi simplu un drogat! comentase bunica Maria, iar tata, care mai înțelegea câte ceva din muzică, replicase:

— Nu, e doar un rocker!

— Rock sau nu, pe mine m-apucă durerea de cap. Nu putem schimba? întrebase bunicul Gennaro, şi eu, drept răspuns, i-am luat telecomanda din mână şi mi-am pus-o sub fund. Cel puţin în seara aceea, familia Russo în întregime (fără Bea, bineînţeles) trebuia să se supună voinţei tânărului Mimì.

Dar celelalte zile au fost ciudate şi melancolice; vara îmi căzuse pe cap cu toată forţa ei devastatoare, şi-mi petreceam o bună parte din timp scriind în agenda roşie romanul care începea să prindă formă, iar cealaltă parte a timpului cu cărţile, sau la fereastră, aruncându-i Cornflakes Bagheerei, sau în ghereta portarului cu tata, sau sus, la Morla, care, acum, pentru că era cald, îşi petrecea orele bucurându-se de soare. O priveam, cum stătea imobilă şi plictisită, şi mă convingeam tot mai mult că nu aceea era viaţa ei şi că ar fi trebuit să fac ceva s-o eliberez. Dacă aş fi putut, l-aş fi eliberat şi pe bunicul, pentru că să stai tot timpul pe un fotoliu, cu un ac înfipt în braţ nu era cine ştie ce viaţă. Şi apoi aş fi eliberat-o pe mama, care, ca şi Morla, ducea o existenţă ce nu era a ei, şi uneori mi se părea că-i zăresc în ochi aceeaşi privire tristă ca a ţestoasei lui Scognamiglio.

Într-o zi, în care eram cam abătut, m-am dedicat unui nou experiment. La Alberto (o însoţisem pe mama la coafor, după multe insistenţe), dădusem peste o revistă în care era descris un test prin care puteai să faci nori în casă cu un simplu borcan, gheaţă şi fixativ de păr. Am lăsat-o deci pe mama să se laude ca întotdeauna cu rezultatele mele la scoală şi m-am întors acasă. Bunica avea multe borcane de sticlă pe

care le ținea în debara şi le folosea atunci când punea vinete, ciuperci sau morcovi pentru iarnă. Am luat unul de dimensiuni medii şi l-am umplut cu două degete de apă caldă, apoi am pus gheață pe o farfurioară pe care am aşezat-o pe borcan (ca să umezesc pereții) şi, în final, înainte de a închide, am dat bine de tot în interior cu fixativul bunicii (al lui Bea era de neatins, m-ar fi omorât).

— Mimì, nu-mi consuma tot fixativul! a strigat bunica Maria, în timp ce curăța fasolea.

Convins că din borcan vor trebui să iasă aceiaşi nori care plutesc deasupra oceanelor, după un timp am luat capacul şi am mai dat cu fixativ, până când bunica a țipat:

— Mimì, ce faci? Ăla costă! şi s-a ridicat să mă oprească.

Numai că răul era deja făcut şi vaporii creați erau un fleac pe lângă casa invadată de fixativul Elnett.

— Mari, Mari, striga bunicul din fotoliu, ce faci? Aici nu se mai poate respira, Mari...

De data aia mi-am primit o ceartă bună de la tata, chiar dacă bunica a fost, ca întotdeauna, de partea mea; în fond eram un copil nevoit să-şi petreacă vara cu bătrânii în două camere. Asta a fost argumentul bunicii Maria, şi nimeni, nici măcar tata, n-a avut cum s-o contrazică.

Evident, nici nu era vorba de mers la mare, mai ales după ce bunicului îi fusese găsit un cancer la prostată, iar tata răspundea mereu la fel: că era cald, că plajele erau aglomerate şi că bunicii nu puteau rămâne singuri, ceea ce s-a dovedit a fi o minciună, pentru că

într-o seară, în care era mai vorbăreț şi mai vesel (în august era deseori aşa, pentru că oraşul care se golea îi provoca bună dispoziție) a întrebat:

— Mimì ce ți-ar plăcea să faci în vara asta? şi a îndreptat jetul de apă spre iedera cățărătoare a lui Scognamiglio.

— Să mănânc o pizza, am răspuns fără să-mi ridic privirea de pe carte.

— Nicio pizza, a replicat imediat, plecăm două zile din oraş!

Am ridicat privirea şi mi-am pus degetul pe rândul pe care-l lăsasem la jumătate.

— În ce sens? am întrebat uimit.

— Mergem două zile la mare. Voiam s-o duc pe mama ta în Puglia. Ei, ce zici? Am auzit că acolo e o mare ca în Sardinia.

Nu-mi venea să cred.

— Spun că e o idee excelentă, una din cele mai bune din ultima perioadă!

Şi am închis cu zgomot *Tigrii din Mopracem*[23]. Aş fi avut şi eu o experiență de trăit şi de povestit, o aventură ca acelea ale lui Salgari. Nu aş fi vizitat junglele Indiei, dar m-aş fi mulțumit cu Puglia; de altfel nici marele autor nu fusese în locurile despre care povesteşte!

M-am ridicat şi m-am apropiat de tata, el mi-a pus brațul pe după umeri şi mi-a zâmbit, în timp ce zgomotul furtunului îl atenua pe cel al unei sirene în

---

[23] Roman de Emilio Salgari (1862–1911), autorul mai multor volume de povestiri al căror protagonist este piratul Sandokan.

depărtare şi apa rece sfârâia în contact cu dalele calde încă.

•

În zilele următoare am fost ocupat să-l îngrijesc pe Red, peştişorul Violei. Cu o seară înainte ca ea să plece în vacanță hotărâsem să urcăm s-o salutăm pe Morla şi să petrecem puțin timp împreună. Eu m-am prezentat cu povestea mea de citit, ea cu peştişorul care se zbenguia în apă. Mă privise cu ochi rugători şi spusese:

— M-am gândit că ți-ar face plăcere să ai grijă de el, sunteți cei mai buni prieteni ai mei, ați putea să vă țineți companie până când mă întorc.

Cuvintele despre prietenie şi companie mă cuceriseră imediat, aşa că n-am ezitat un moment înainte de a accepta, deşi ştiam că acasă ar fi trebuit să fac față unei avalanşe de întrebări şi de reproşuri din partea alor mei.

Viola aşezase vasul de sticlă pe un scaun de plastic şi se întinsese lângă mine pe leagăn, cu capul pe coapsa mea. Stăteam să-i privesc părul lung împrăştiat pe pielea mea căzând apoi în gol, şi în cele din urmă am început să citesc, dar ea m-a întrerupt aproape imediat.

— Câte stele sunt în seara asta! a exclamat, iar eu m-am simțit obligat să-mi spun părerea:

— În realitate, ele sunt întotdeauna, dar în nopțile astea poți admira multe, pentru că nu este lună plină şi pentru că oraşul, în august, produce mai puțină lumină artificială.

Ea a continuat fără să mă bage în seamă:

— Sunt mii, probabil... dar niciuna nu cade, de parcă ar vrea să-mi facă în ciudă, mai ales că peste puțin e

noaptea Sfântului Laurențiu[24], şi a zâmbit, în timp ce-şi trecea limba peste metalul aparatului dentar, un lucru pe care-l făcea fără să-şi dea seama.

— Astrele vizibile cu ochiul liber sunt circa trei mii, dar stelele prezente în galaxia noastră sunt mult mai multe, poate două sute de miliarde, şi vorbim doar despre Calea Laptelui, care e o galaxie de dimensiuni mijlocii. Dacă ținem seama că într-o felie de cer, şi ridicasem degetul mare şi arătătorul către bolta cerească, închizând în spațiul dintre degetele mele puțin albastru, pot exista şi două sute de mii de galaxii, suntem în stare să afirmăm cu seninătate că în fiecare colț pierdut al universului există milioane de miliarde de...

— Uf, Domenico, eşti plictisitor de-a dreptul, cui îi pasă de câte stele sunt pe cer! Şi, de fapt, de unde ştii tu, le-ai numărat?

— Nu, cândva mă gândisem la asta, dar experimentul ar fi foarte dificil, ba chiar imposibil, există studii...

— Glumeam, a spus, şi apoi, serioasă, a adăugat: Speram să văd vreuna căzând, ca să-mi pot exprima o dorință. Tu ai o dorință?

— Păi, da, m-am bâlbâit, şi ea mi-a cerut imediat:

— Hai, spune-mi una, una singură!

Aş fi putut să-i mărturisesc din nou iubirea mea neîmpărtăşită, să-i fac o declarație în fața cerului imens, dar riscam s-o fac să plece, şi ar fi fost un adevărat dezastru. De aceea am răspuns:

---

[24] Noaptea (10 august) în care, conform legendei, cad stelele şi se împlinesc visurile.

— În realitate, am două...

— Să auzim...

— Prima e ca bunicul să se facă bine. S-a îmbolnăvit, şi chiar dacă nimeni în casă nu are curajul să abordeze subiectul ăsta, cred că nu se simte prea bine...

— Îmi pare rău, a spus, fără să mă privească.

— A doua dorință, care, de fapt, e mai mult un vis, e să-mi ating scopul, să realizez ceva important în viață, să devin astronaut şi să hoinăresc prin cosmos ca să-i înțeleg secretele, sau să fiu om de ştiință şi să descopăr tratamentul tumorilor, în felul ăsta l-aş vindeca şi pe bunicul, sau să descifrez un important cod matematic care să ne poată ajuta să răspundem la multele întrebări care ne însoțesc...

— Eşti exagerat, mă întrerupsese, zbori prea sus şi rişti să te loveşti rău atunci când o să cazi. De ce să nu doreşti ceva mai concret? Ceva ce poți avea imediat? şi-mi căutase privirea.

Eu însă, în ciuda învățăturilor prietenului meu Mathias, nu eram încă în stare să înțeleg semnalele pe care Viola mi le lansa, aşa că am continuat:

— Păi, adevărul e că n-aş vrea să trec inutil pe pământ, ca aproape toți, aş aspira să aduc o contribuție, să las o urmă a existenței mele, să dau o semnificație micii mele vieți.

Eram mândru de discursul acela complex în fața iubitei mele, care însă a izbucnit în râs şi a comentat:

— Eşti chiar tont, şi s-a uitat fix la mine, cu fața la câțiva centimetri de a mea.

Inima a început să-mi bată cu putere.

— Dacă n-ai înțeles, îți spun să mă săruți. Nu era o dorință a ta? Sau preferi să devii un matematician?

— Să te sărut? am întrebat în şoaptă.

— Da, a răspuns cu o hotărâre nemaiîntâlnită înainte, acum, sau niciodată!

Şi atunci am lăsat să acționeze instinctul şi m-am repezit la buzele ei, fără ca măcar să ştiu ce fac. Ea a fost cea care a deschis gura prima şi m-am trezit cu o limbă care mi se părea enormă şi care se mişca să mă sufoce, ca şi cum n-ar fi găsit o cale de a scăpa, apoi am dat peste răcoarea aparatului dentar şi m-am tras instinctiv înapoi, numai că ea nu mi-a dat drumul alte treizeci de secunde, o eternitate. Rămăsesem cu gura deschisă şi inima care-mi bătea în gât, încercând să-mi înfrâng dorința de a mă şterge pe gură cu dosul mâinii.

— Aşa cum îmi imaginam... a comentat după aceea.

— Ce anume?

— Nu ştii să săruți... nici un pic.

Aş fi vrut să intru în pământ şi să-i răspund că nici ea nu mi se părea prea expertă, dar am tăcut şi am stat nemişcat, de frică să nu-şi dea seama pe neaşteptate că nu o sărutase Nick Kamen, ci amicul ei Patru-ochi, obsedat de experimente şi colecții.

— Îmi satisfaci o curiozitate? a întrebat apoi.

— Sunt la dispoziția ta.

— Povestea cu brațul rupt ca să mă aperi era o minciună, nu-i aşa?

M-am înroşit şi mi-am aplecat capul, înainte de a face semn că da. Nu i-aş fi spus cu siguranță o minciună. Viola însă a zâmbit şi a adăugat:

— Ştiam eu că Sasà ăla e un mincinos.

Am tăcut şi ea a schimbat subiectul:

— În orice caz, stelele nu-s de niciun folos, dorinţele împlinite cad din cer, pur şi simplu apar într-o bună zi, din întâmplare, dintr-o coincidenţă, exact când ai încetat să te gândeşti la ele.

Nu ştiam ce să spun, deci m-am încăpăţânat să tac.

— Mimì, şi nu-mi spunea niciodată aşa, tu eşti un prieten drag, plictisitor uneori, fără un minimum de farmec, de putere de seducţie, dar eşti bun, cult, inteligent, loial şi un bun tovarăş, şi eu ţin la tine şi nu vreau să te pierd, aşa că să ştii că sărutarea asta va rămâne singura, un vis de vară pe care o să-l duci cu tine. Eu îl iubesc pe Samuel cu toată fiinţa mea, chiar dacă el e un ticălos!

Descrierea părea cea a unui câine, credincios şi jucăuş, aşa că, pentru o clipă mă gândisem să-i răspund urât, mai ales pentru că nu eram de acord cu teoria ei privind capacitatea de seducţie, dar nu reuşeam să-mi găsesc cuvintele, de parcă saliva ei ar fi conţinut o puternică otravă paralizantă.

— Nu putea să fie el, în seara asta aici, lângă mine? a comentat şi s-a ridicat cu un salt. În schimb, e în cine ştie ce nenorocit de camping din Romagna cu prietenii şi cu vreo paraşută!

— Asemenea cuvinte sună rău în gura ta, am reuşit să reacţionez, şi n-ai de unde să ştii, poate că în acest moment priveşte şi el stelele şi se gândeşte la tine... am mai zis şi am înghiţit în sec, ca să scap de puţina euforie care-mi rămăsese în gură după sărut.

Viola mi-a zâmbit amar şi spusese:

— Cine, Samuel? E clar, eşti un etern romantic, cum reuşeşti?

Apoi se ridicase în picioare, fără să-mi mai aştepte răspunsul.

— Trebuie să plec, mâine-dimineaţă tata ne scoală în zori, avem avionul spre Sardinia la ora opt.

După aceea mi-a scos ochelarii ca să mă sărute pe nas.

— Ne vedem în septembrie, trebuie să-mi citeşti romanul tău şi mai trebuie să terminăm povestea lui Atreiu...

Am zâmbit fără chef şi am însoţit-o cu privirea până în interiorul casei. După câteva clipe zgomotul uşii care se închidea a luat-o de lângă mine.

Ar fi trebuit să fiu fericit pentru primul meu sărut, deşi mă aştepta un august doar cu Red, dar simţeam un nod ciudat în stomac din cauza cuvintelor prea puţin entuziasmante cu care mă descrisese şi, în timp ce mă uitam la peştişorul care înota nervos în clarul de lună, mă gândisem din nou la ciudata senzaţie a limbii sale în gura mea şi la presiunea pe care o simţisem.

— Timpul pe care l-ai pierdut cu trandafirul tău este cel care ţi-a făcut trandafirul atât de important[25], am spus în tăcerea acoperişurilor, ridicându-mi privirea spre stelele, care ar fi rămas să ne ţină companie mie, lui Red, lui Beethoven, lui Mathias şi tuturor celor care şi în august continuau să se învârtă în cerc în propriile lor cuşti.

---

[25] Frază din *Micul prinţ*.

Când n-o să mai ai orice lucru la îndemână, când o să înveți să speri cu toată ființa ta să ți se împlinească un vis, atunci o să înveți şi tu să fii romantică. Asta aş fi vrut să-i răspund.

Mă apropiasem de parapet ca să găsesc puțină răcoare şi privirea mi-a căzut peste doi indivizi în colțul pieței care nu schimbau o vorbă unul cu celălalt şi păreau să privească în jur. Erau aceiaşi tipi care, cu câteva săptămâni în urmă, se plimbaseră în sus şi în jos pe stradă, ca şi cum ar fi căutat ceva, cei despre care îmi vorbise Mathias. De data asta stăteau nemişcați la marginea trotuarului şi priveau fix spre blocul meu.

La un moment dat, cel mai slăbuț ridicase ochii şi mi s-a părut că aproape ni s-au întâlnit privirile. Instinctiv m-am retras, dar când, câteva clipe mai târziu, m-am apropiat din nou de parapet, perechea dispăruse. Fusese doar o clipă, şi totuşi nu reuşeam să mă calmez. E posibil ca cineva să fi semnalat prezența mea? Că mă spionau ca să înțeleagă ce făceam în casa altora? Şi dacă ăia doi erau nişte polițişti în civil?

Brusc am fost cuprins de panică, am salutat-o în grabă pe Morla, am luat bolul cu Red şi am închis în spatele meu uşa de la apartamentul lui Scognamiglio, coborând scările în fugă în timp ce apa sărmanului peşte îmi cădea ca o cascadă pe mâini.

Un pahar de vin îndoit cu apă

Când tata mi-a vorbit despre Puglia, nu crezusem realmente în vorbele lui, pentru că erau nenumărate dările în care ne promisese că ne duce cine ştie unde. Dar, incredibil, a reuşit cu adevărat să organizeze două zile la mare, chiar dacă nu la Ferragosto[26], cum ar fi dorit, pentru că nu găsise hoteluri libere, ci în a doua săptămână a lunii.

Cu două zile înainte de plecare a vârât pliantul hotelului sub farfuria soției şi a aşteptat țeapăn ca ea să-l găsească. Mama însă nu şi-a dat seama imediat de surpriză, pentru că era atentă să facă față ultimei discuții cu Bea, care cu cât creştea, cu atât îşi suporta mai greu familia.

De data asta tema certei era excursia pe care Mauro se pregătea s-o facă împreună cu prietenii lui. Sora-mea aflase de intențiile iubitului ei şi îl şantajase explicându-i că singura lui şansă de a face într-adevăr călătoria era s-o ia şi pe ea cu el. Aşa că, în seara aceea Bea se dusese după mama în baie (făceau încă pipi împreună, în ciuda nemulțumirii bunicii) şi, cu o privire fals rugătoare, îi ceruse permisiunea de a-l urma pe Mauro în turul prin Europa.

— Nici poveste! urlase Loredana Russo din baie, pradă unei crize isterice, cu atâta forță, încât bunicul,

---

[26] Cea mai mare sărbătoare italiană de vară, cu origini în Roma antică, al cărei nume vine de la Augustus, primul împărat al Romei (*feriae Augusti* = odihna lui Augustus) şi peste care s-a suprapus apoi sărbătoarea religioasă din 15 august.

înjurând, se văzuse nevoit să ridice puțin volumul televizorului ca să înțeleagă ce spune jurnalistul.

În după-amiaza aceea, la Palermo, un polițist pe nume Antonino Cassarà, zis Ninni, care se ocupa de Cosa Nostra şi făcea parte din brigada antimafia a lui Giovanni Falcone, fusese omorât în fața casei, împreună cu un tânăr din escortă, Roberto Antiochia.

Palermo era pentru mine ceva prea îndepărtat în timp şi spațiu, aşa că am preferat să ascult discuția dintre Bea şi mama decât să mă apropii de bunicul care fixa preocupat ecranul şi clătina din cap, şi de tata, care avea privirea severă a evenimentelor importante.

— Rosario, tu ai înțeles ce spune fiică-ta? a urlat mama intrând în cameră cu paşi mari, dar, cu un gest urât, soțul îi făcu semn să tacă.

— Desigur, cum să ia taică-tău o poziție vreodată! a țipat ea.

Bunicul a fost cel care i-a răspuns:

— Loredana, taci o clipă, că nu înțeleg nimic din cauza ta!

Mama, învinsă, a oftat, a înşfăcat-o pe Bea de braț şi a dus-o în dormitor să continue cearta în pace. Când bunica terminase, în sfârşit, de copt vinetele, un jurnalist de la Palermo arăta locul atentatului şi Bea se aşezase la masă încruntată şi cu brațele încrucişate pe piept.

— E o porcărie lumea asta, a comentat bunica Maria în timp ce punea şnițelele în farfurii.

— A fost un inconştient, a răspuns tata deschizând vinul pe care îl cumpăra de la un țăran din Camaldoli,

în fiecare sâmbătă dimineața. Avea trei copii, a adăugat, nu trebuia să rişte, şi şi-a umplut paharul.

— Dacă ar gândi toți ca tine, a intrat în vorbă soră-mea, care pentru o clipă şi-a ridicat capul din farfurie, n-ar exista polițiştii şi judecătorii. Am fi cu toții lipsiți de apărare.

— Ce legătură are asta? a răspuns el, vizibil contrariat. N-o poți face pe eroul, când acasă ai o familie.

— Atunci să cerem ca lumea să nu se căsătorească, ca să avem o grămadă de combatanți valoroşi de sacrificat în lupta cu mafia şi cu Camorra! a spus ea îmbufnată.

Am privit-o cu o expresie uimită pe chip, pentru că nu eram obişnuit ca Bea să discute despre altceva în afară de băieți, dragoste, muzică şi modă, şi pentru o clipă am fost mândru de ea, de curajul cu care se expunea puterii casei. Aşa că m-am hotărât să intervin:

— Ar trebui să existe cursuri anume pentru supereroi. Spider-Man ar combate mafia fără să trebuiască să-şi facă griji pentru copiii rămaşi acasă. Supereroii nu au legături afective.

Dar propunerea mea a rămas neascultată, pentru că tata s-a gândit să-i răspundă fiicei:

— Hei, micuțo, o faci pe rebela din cauza excursiei, află că mama are dreptate, nu mergi nicăieri. Ba mai mult, şi a zâmbit uşor, vii cu noi! şi a făcut un semn cu bărbia spre farfuria soției.

Mama a căscat ochii şi n-a scos un cuvânt.

— Ce înseamnă asta? a întrebat numai după câteva secunde.

— Înseamnă că mergem toți patru la mare! a răspuns el cu un zâmbet care-i deforma obrajii barba nerasă de trei zile.

În încăpere s-a lăsat tăcerea, acoperită doar de comentariul de la televizor al unui martor căruia puțin îi lipsise să fie ajuns de împuşcături.

— E o glumă? a întrebat Bea.

— Ce glumă? Nu pot hotărî să-mi duc familia la mare? a răspuns el jignit.

Bunicul, devenit evident curios de o aşa noutate, a stins televizorul şi s-a ridicat cu greu din fotoliu ca să se apropie de masă.

— Şi ei? a întrebat mama, arătând spre bunica.

— Nu-s decât două zile... a răspuns tata.

— Da, Loredana, îs numa două zile, nu vă faceți griji pentru noi...

— Şi cu ce bani?

— Uf, Loredà, tu şi banii tăi! Nu te gândi la bani, Nu te plângi tot timpul că nu ne ducem niciodată nicăieri?

— Da, dar... a încercat să-l contrazică ea, dar tata a oprit-o imediat.

— Trei zile o să fim nişte mari domni: baruri, restaurante, vizită la trulli[27], la peşterile din Castellana şi la Zoosafari.

— La Zoosafari? am întrebat instinctiv.

— Da, Mimì, la grădina zoologică, ție îți plac animalele, nu-i aşa?

---

[27] Case tradiționale din piatră, cu acoperişul conic, aflate în număr mare mai ales în localitatea Alberobello din Puglia.

Am scos un strigăt de entuziasm, şi atunci mama a început să râdă, iar Bea, deşi n-avea chef, a râs şi ea, în timp ce tata umplea cu vinul lui de o mie de lire sticla paharele celor prezenți. Chiar şi bunicul, profitând de haos, şi-a vârât paharul sub sticlă, de unde ginerele lui continua să toarne şi a băut vinul, în indiferența generală.

Se simțea în casa Russo dorința de a petrece. Dorința de a fi la fel ca toți italienii care, în anii aceia, nu trăiau prea rău. Dorința de a râde şi de a nu strica seara cu a nu ştiu câta ceartă. Dorința de a nu asculta o altă ştire urâtă care venea de departe. Dorința de a crede, poate, că există cu adevărat undeva un supererou ascuns care îi apără pe oamenii cumsecade şi ia pe umerii săi toată urâțenia lumii.

În seara aceea compasiunea şi tulburarea pentru sărmanul Ninni Cassarà şi pentru toți morții nevinovați, omorâți de mafie, au durat până când a fost dat pe gât al doilea pahar de vin îndoit cu apă.

Cel puțin în casa Russo.

•

După cină, Bea şi Mauro s-au oprit să discute, el aşezat pe şaua motocicletei, ea stând la fereastră. Eu i-am lăsat pe bunicul şi pe tata în fața televizorului (mama şi bunica discutau, în timp ce una călca şi cealaltă curăța chiuveta) şi am coborât sperând să-l întâlnesc pe Giancarlo, care se întorcea acasă cam pe la ora aia. Toate poveştile alea despre eroi şi despre lupta cu criminalitatea îmi dăduseră forța să merg până unde nu mersesem niciodată, şi acum nu aveam decât un obiectiv, o misiune: să-l avertizez pe prietenul meu de

temerile care-mi bâzâiau în cap, de când Mathias îmi spusese lucrurile acelea ciudate. Urma să dau voce fricii mele şi în felul acesta aş fi contribuit la salvarea unui erou şi, poate, şi la cea a lumii.

— Da' ce-i cu tine îmbrăcat în halul ăsta? a întrebat mama imediat cum am apărut în camera de zi.

Într-un moment de mare euforie mă îmbrăcasem cu costumul lui Spider-Man, convins că îmi va da forța să fac ceea ce trebuia făcut.

Bunicul şi-a întors capul, de pe fotoliul său, şi a spus:

— Ehei, ce s-a-ntâmplat, a venit Carnavalul şi io nici măcar nu mi-am dat seama? şi a început să râdă.

Tata, în schimb, n-a scos un cuvânt, cel puțin până când n-a fost obligat de mama să intervină, pentru că ei nu-i convenea absolut deloc să ies în stradă îmbrăcat aşa, în plină lună august.

— Da' ce-i rău în asta? am bombănit.

— Chiar, ce rău îi? a comentat tata în primul moment.

Privirea asasină a soției l-a îndemnat să schimbe direcția.

— Mimì, ne facem de râs în fața oamenilor, scoate-ți costumul ăla, te rog.

— Ce-i de făcut cu băiatul ăsta? a spus atunci mama privind-o îngrijorată pe bunica, care a oftat şi a încercat să minimalizeze.

— Aşa-s copiii.

— Ce copii, mamă, Mimì are doişpe ani deja. Ştii ce zice lumea? Că-i un băiat ciudat, o ştiu pentru că sunt unii care zic şi nu zic, îmi dau doar de înțeles. Şi atunci

eu îmi petrec timpul vorbind despre calitățile lui, despre inteligența lui, ca să-i fac să tacă. Şi-acu ar trebui să-i dau voie să iasă aşa, ca să poa' să râdă toți de el pe la spate?

— Loredà, a intervenit din nou tata, la urma urmei ce ne pasă nouă de lume?

Stăteam lângă uşa de la intrare, cu costumul ăla de iarnă pe mine, transpirând şi privind oribila scenă care se desfăşura în fața mea.

— Aşa-i, fata mea, bărbatu-tău are dreptate, s-a asociat şi bunicul, lumea poa' să spună ce vrea, nouă nu tre' să ne pese. Aminteşte-ți că cartieru' ăsta e gata să dea din gură oricând şi după aia îi votează pe democrat-creştini.

— Ce legătură are politica? a strigat mama.

— Are, întotdeauna are, a răspuns bunicul cu neplăcere şi s-a întors la televizor, după ce a încheiat cu o frază dedicată mie: În orice caz, ascultă-i întotdeauna pe părinții tăi, că ştiu mai multe decât tine. Leagă măgaru' unde vrea stăpânu', aşa se zice.

— Mimì, da' de ce tre' s-o superi pe maică-ta? De ce vrei să ieşi cu chestia aia pe tine? a intervenit blând bunica.

Am ezitat o clipă înainte de a răspunde:

— Pentru că trebuie să fac un lucru pe care l-ar face numai un supererou, trebuie să avertizez un prieten că-l paşte un pericol, şi mi-am umflat pieptul. Nu am timp pentru prosteştile şi mizerabilele voastre discuții omeneşti.

Nu mă gândisem niciodată nici măcar o clipă, cum îmi sugerase Mathias, să vorbesc cu familia mea despre

cei doi tineri care apăreau uneori în piață; știam bine că în cel mai bun caz nu m-ar fi ascultat, în cel mai rău, ar fi râs de mine.

Mama s-a ridicat și m-a prins de braț, apoi m-a privit drept în ochi și a spus:

— Scoate-ți chestia asta de pe tine, dacă nu, în seara asta nu ieși!

Un supererou n-ar trebui să se lase dominat de mamă, dar depinde și ce fel de mamă are. După o rapidă privire în jur, am înțeles că eram singur în bătălia aia inegală și că nimeni n-ar fi îndrăznit să-mi țină partea ca să se pună împotriva Loredanei Russo aflată pe picior de război. Atunci m-am târât neconsolat în dormitor și m-am schimbat, apoi am deschis ușa de la intrare și am ieșit fără să salut, negru de supărare.

Am străbătut strada până la capăt ca să văd dacă nu cumva Giancarlo sosise și parcase la începutul străzii, dar nici urmă de Mehari. Am dat doar peste o pereche care se săruta cu foc lângă zidul clădirii și m-am întors acasă exact în momentul în care *donna* Concetta urca din nou pe trotuar, după ce-și demontase taraba. Văzându-mă atât de supărat și-a încruntat sprâncenele și a spus:

— Hei, Mimì, cin' te-a supărat? și a întins mâna să se sprijine de cimentul blocului.

— Îl caut pe Giancarlo, am spus, trebuie să vorbesc cu el destul de urgent. Nu cumva l-ați văzut?

Ea a clătinat din cap și atunci am profitat ca să-i pun întrebarea la care mă gândeam de mult.

— Doamnă *donna* Concetta, dumneavoastră stați tot timpul aici, de dimineața până seara, ajutorul

dumneavoastră ar putea fi prețios, ar putea da o contribuție importantă la victoria Binelui asupra Răului...

Ea a zâmbit:

— Mimì, ai tot timpul chef de glume!

— N-am fost în viața mea mai serios, am răspuns hotărât, am vrut doar să vă întreb, dacă nu cumva, în ultima vreme, ați observat doi tineri ciudați învârtindu-se prin împrejurimi.

— Ce tineri? a întrebat ea veselă.

— Doi indivizi suspecți care frecventează zona. I-ați văzut?

A părut că-şi înalță ochii spre cer şi a răspuns:

— Hm, Mimì, n-am văzut pe nimeni, mereu aceleaşi persoane.

— Sunteți chiar sigură?

— Da, îs sigură, de ce?

— Am motive întemeiate să cred că ăia doi vor să comită o acțiune urâtă.

Donna Concetta şi-a ridicat puțin bărbia pe care se lăfăia un neg mare şi păros şi a încheiat discuția cu această frază:

— Mimì, tu citeşti prea multe benzi desenate, ascultă-mă pe mine, nu-i niciun răufăcător pe-aici, cel mult din când în când apare câte un mic pungaş, nimic important. Tu, în orice caz, fii tot timpul atent, uită-te în jur şi nu te-ntoarce seara târziu acasă, că, fără-ndoială, maică-ta se-ngrijorează.

Astea fiind zise, a trecut pe lângă mine şi a mers mai departe. Am stat s-o privesc dispărând în întuneric, în timp ce mă întrebam de ce deseori cine are, nici măcar

nu-şi dă seama că are, şi cine nu are începe devreme să simtă şi să dea valoare acelui puțin ce i-a rămas. Mă gândeam, adică, la Mathias, care, chiar şi fără ochi, ajunsese să vadă ceea ce *donna* Concetta nu va observa probabil niciodată.

În timpul acesta Mauro s-a îndepărtat bubuind cu motocicleta către piață şi Giancarlo a intrat pe stradă cu Batmobilul. În liniştea din seara aceea de început de august vocea lui Vasco provenind de la casetofonul din maşina lui părea să învăluie toată strada. Prietenul meu a oprit muzica şi atunci am reuşit să aud şi zgomotul frânei de mână, după ce motorul se oprise. M-am apropiat: Giancarlo era tras la față şi nu părea vesel ca întotdeauna.

— Salut, i-am spus, şi numai atunci a părut să-şi dea seama de prezența mea, ce mai faci?

— Salut, Mimì, azi n-a fost o zi prea frumoasă, a spus în timp ce-şi lua geanta de pe scaun.

— Din cauza atacului de la Palermo?

— Ce ştii tu despre Palermo? a întrebat ieşind din maşină.

— Tata şi bunicul se uitau la televizor şi în casă s-a iscat o discuție despre eroi şi despre lupta împotriva mafiei.

Giancarlo şi-a luat casetofonul sub braț şi n-a răspuns. Atunci am continuat cu repertoriul meu cel mai bun:

— Eu continui să cred că lumea are nevoie să se încreadă în cineva superior, puternic, cineva care însă să fie printre noi fizic, unul căruia să-i ceri protecție, care să poată lupta pentru noi şi să țină departe răul.

Adulții râd de obsesiile mele, şi toți, când aud ştirea la televizor, îi văd cum devin mici şi se cufundă în frică.

El a pufnit şi a răspuns:

— Lucrurile, Mimì, pot fi schimbate doar de oameni. Răul vine de la oameni şi numai oamenii îl pot combate. Mai mult decât de eroi, e nevoie de oameni care să ne creadă, persoane care să aspire să schimbe lucrurile în bine, şi şi-a trecut mâna prin păr. Idealurile, Mimì, marile idealuri au transformat lumea, nu superputerile. Oameni normali, ca tine, ca mine, care credeau cu tărie în ceva. Ideile adevărate, puternice, nu mor niciodată.

Apoi s-a îndreptat spre bloc.

— Trebuie să-ți spun ceva, am reuşit să bolborosesc, în timp ce mă țineam cu greu după el.

— Ce?

— Nu ştiu, probabil că e o prostie...

El, poate obosit de discuțiile alea şi convins că vreau să-i vorbesc din nou despre superputeri, nu m-a lăsat să termin şi a spus:

— În septembrie vine Vasco la Napoli, ştiai?

Am căscat ochii şi am clătinat din cap.

— Da. Ai putea s-o duci pe Viola... a adăugat, în timp ce treceam pe lângă faimosul cuvânt *iubeşte.*

Am răspuns cu o strâmbătură care nu voia să spună nimic, dar el a ştiut s-o interpreteze, pentru că imediat a adăugat:

— Mimì, ştii câte Viole o să întâlneşti în viața ta? Acum ți se pare că ea este centrul lumii tale, mai târziu o să înțelegi că nu e aşa, peste câțiva ani ți se va

deschide viața ca un evantai. Trebuie să ai răbdare şi să te bucuri de clipă, de fiecare clipă.

Am continuat să privesc câteva secunde trotuarul înainte de a întreba:

— Tu nu mergi în vacanță?

— Nu, am obținut un contract pentru două luni de la ziar, ca să țin locul cuiva pe timpul verii. Tu ce faci, unde mergi?

— În Puglia, am răspuns imediat, mândru să am şi eu, în sfârşit, un răspuns.

— E frumoasă Puglia, a părut entuziasmat.

Lângă bloc am dat peste obişnuitul cap alb al domnului D'Alessandro care ne urmărea mişcările cu privirea, dar Giancarlo nu şi-a dat seama, a vârât cheia în broască şi a împins uşa de la intrare. L-am însoțit până la ascensor şi m-am oprit să-l privesc în timp ce aşteptam împreună cu el; era puțin bronzat şi asta-l făcea mai matur, iar prin cămaşa de in deschisă pe piept îi ieşeau câteva fire de păr negru. Pentru o clipă m-am gândit să reiau firul discuției, să-i povestesc despre băieții ăia care apăreau uneori la capătul străzii, dar tare mă temeam să nu-l plictisesc, să-l fac să se sature de mine, aşa că am spus altceva.

— Scriu o poveste, am spus dintr-o răsuflare.

A deschis gura şi a scos un entuziast

— Uau! apoi a adăugat: Fantastic! Despre ce?

Am ezitat.

— Hai, spune...

Ascensorul s-a oprit la parter cu obişnuitul zgomot.

— Despre dragoste... am zis şi am coborât privirea.

— De ce o spui ca şi cum ți-ar fi ruşine?

— Am încercat să scriu despre lucruri importante, dar, ştii, nu-mi vine, adevărul e că sunt prins de povestea mea în momentul acesta. Numai că... aş fi vrut să fac o figură frumoasă cu tine. Problema e că nu ştiu prea multe despre Camorra...

Giancarlo s-a aprins.

— Da' cine îţi pune în minte toate prostiile astea? Camorra? La doisprezece ani? Dar iubirea e una din emoţiile cele mai puternice care există, dacă nu cea mai puternică. Iubirea e singurul lucru care ne permite să învingem moartea, te-ai gândit vreodată la asta, micul meu om de ştiinţă? a spus ciufulindu-mi părul.

Apoi a intrat în lift şi a spus:

— Când o termini, vreau s-o citesc...

Am rămas singur în holul gol, privind ascensorul care plecase şi meditând la cuvintele sale: iubirea învinge moartea.

Nu, nu mă gândisem niciodată, altfel mi-aş fi petrecut ultimele luni studiind şi experimentând numai iubire, în loc să-mi pierd timpul cu telepatia.

Enciclopedia

În cele din urmă călătoria în Europa n-au făcut-o nici Beatrice, nici Mauro. Cei doi nu s-au văzut vreo câteva zile, apoi, într-o după-amiază, când m-am întors, după ce ieşisem să iau un anunţ funerar care-mi atrăsese atenţia în Via Suarez (unde plecase dintre noi Gigino, de profesie „om la parcare"), l-am găsit pe Mauro lângă uşa blocului, stând pe motocicletă cu Bea alături, în

picioare. I-am zâmbit, am bătut palma ca americanii, cum făceam de câtăva vreme, el mi-a răspuns fără prea mult entuziasm şi atunci i-am aruncat o privire surorii mele care stătea cu braţele încrucişate pe piept şi avea o expresie întunecată, dar mândră.

Seara m-am dus la ea şi am găsit-o stând pe patul părinţilor cu ochii-n tavan.

— Intră şi închide uşa, a comandat după ce bătusem la uşă.

M-am aşezat lângă ea şi am înţeles că plânsese. Şi-a întors capul spre mine şi m-a privit serioasă:

— M-am despărţit de Mauro, a exclamat.

N-am răspuns, nu ştiam ce să spun.

— De fapt, el m-a părăsit, a adăugat.

— Pentru care motiv?

Bea a zâmbit amar.

— De ce? Pentru că-i un slăbănog.

Am ridicat ochii în tavan, dar ea nu terminase, s-a ridicat puţin şi m-a prins de umeri, apoi a exclamat cu îndârjire.

— Mimì, să nu te îndrăgosteşti niciodată, iubirea e o mare porcărie!

Apoi s-a trântit din nou pe saltea şi s-a întors în cealaltă parte.

Şi ea, ca şi bunica, încercau să mă ferească de pericolele iubirii, fără să-şi imagineze că sugestia ajungea prea târziu: eu mă îndrăgostisem deja de Viola, şi urma să mă îndrăgostesc peste doi ani de Marianna, o fată de la Vico, liceul clasic la care mă voi înscrie după examenul de clasa a opta.

— Mai devreme sau mai târziu o să dai peste omul potrivit, trebuie doar să ai răbdare, am şoptit, dar ea nu mi-a răspuns.

— După toate probabilităţile, o să ai şi mulţi copii, am adăugat, şi unuia o să-i pui numele Domenico...

Ea, în sfârşit, s-a întors, cu o lacrimă care-i cobora pe obraz şi un zâmbet de abia schiţat.

— Ce ştii tu? Acum ştii să citeşti şi viitorul, nu numai gândurile?

— Pur şi simplu calcule matematice. Statistică. Am citit într-o revistă că o femeie din patru n-are copii. Ţinând cont de fascinaţia pe care o exerciţi asupra bărbaţilor, de faptul că mama ne-a avut când era tânără, că tu te bucuri de sănătate şi de un caracter echilibrat, putem considera că vei face parte din cele trei sferturi de femei italiene care o să aibă fii.

Ea a rămas pentru câteva clipe cu gura căscată, apoi a izbucnit în râs, cu chipul murdar încă de lacrimi amestecate cu machiaj.

— Eşti complet nebun, ştii?

Apoi s-a ridicat din nou şi a adăugat:

— Dar, cu părere de rău, dacă va fi băiat, n-o să-i pun numele Domenico.

— De ce, nu-ţi place Mimì?

— Mimì e suficient unul, doi ar fi prea mult! şi a început din nou să râdă.

— Proasto, şi m-am prefăcut că o lovesc, dar ea a devenit serioasă şi m-a îmbrăţişat.

— Eu o să-ţi fiu mereu alături, am spus atunci cu o voce serioasă, ca să-mi dau importanţă.

— I-auzi, a răspuns şi m-a lovit uşor pe umăr, eşti bărbat, ai nevoie doar de timp ca să-ți găseşti o fată care să te prostească de tot şi o să pleci, cine o să te mai vadă!

— Nici vorbă, am început să spun, numai că Beatrice m-a întrerupt imediat.

— Ar fi trebuit să fii fată, de o soră chiar că aş fi avut nevoie... şi a rămas cu obrazul lipit de umărul meu, trăgându-şi nasul şi strângându-mă, cum nu mai făcuse niciodată, tare, atât de tare că i-am simțit sânii mari lipiți de mine şi m-am gândit la Sasà, care era în tabără şi îmi lipsea din ce în ce mai mult.

— Glumeam, a şoptit apoi în liniştea camerei, sunt fericită că eşti fratele meu.

— Şi eu am aceeaşi luminoasă senzație de bucurie să te am soră, am murmurat încercând să-mi înfrâng stânjeneala.

Ea a oftat şi a spus:

— Mimì...

— Da.

— Data viitoare când întâlneşti o femeie, fă-mi o favoare: ține-ți gura închisă.

•

În ziua plecării în Puglia, de abia mă țineam pe picioare, pentru că stătusem toată noaptea ghemuit în balconul de la bucătărie, să scriu. În seara precedentă, în liniştea străzii s-a auzit bolboroseala inconfundabilă a maşinii lui Giancarlo.

M-am apropiat, el a dat mai încet casetofonul şi a exclamat: „Mimì cel grozav!” Apoi m-a invitat să mă aşez lângă el şi vreo zece minute am vorbit despre tot

felul de lucruri, despre călătoria mea de a doua zi, despre ciudata lui vară la Napoli, despre povestea pe care o scriam şi care părea să înainteze într-un ritm bun, până când mama a venit să mă cheme. Atunci l-am salutat şi am alergat după ea.

— Da' despre ce vorbeşti cu băiatul ăla? a întrebat ea, când am ajuns acasă.

— Despre orice, dar mai ales despre scris, am răspuns orgolios.

— Mimì, stai cu Sasà, cu Fabio, cu băieţii de vârsta ta. El e prea mare pentru tine, ar putea să te influenţeze...

— Sasà e plecat, ca Fabio de altfel, care oricum n-a fost niciodată o persoană pe placul meu. Ce înţelegi prin poate să mă influenţeze?

Ea s-a aplecat la înălţimea capului meu şi a răspuns:

— Ştiu şi eu, taică-tău zice că jurnalistul ăsta scrie lucruri periculoase. Mă îngrijorează să te văd cu el aşa de des.

— Nu scrie lucruri periculoase, mami, scrie lucruri adevărate, cele pe care nimeni n-are curajul să le scrie.

— Da, se poate, Mimì, fiecare îşi alege viaţa pe care o doreşte. Dacă el vrea să rişte, n-are decât, dar tu eşti încă prea mic, trebuie să creşti şi să-ţi alegi singur viitorul. Şi povestea asta cu scrisul... n-aş vrea s-o faci ca să-l imiţi!

Atunci mi-am dat drumul. Am scuturat umerii şi am făcut un pas înapoi, apoi am spus:

— Şi ce dacă ar fi aşa? Eu, cel puţin, imit un model, un exemplu, un erou. Voi însă pe cine imitaţi? Bea pe cine imită? Pe gâştele alea agitate de la televizor?

— Fii cuminte şi nu avea idoli de televiziune, intervenise bunicul de pe fotoliul lui, ăia-s toţi tâmpiţi. Ştii cum se zice... O fătuţă şi-o gâscuţă lasă lumea de căruţă!

— Of, tată, nu te-apuca şi tu, acum! Mimì e un copil şi trebuie să se gândească la joacă, nu la Camorra!

În sfârşit, cuvântul acela îi scăpase din gură. În sufragerie se aşternuse tăcerea, şi bunica, după ce asistase impasibilă la discuţie, în timp ce făcea prăjitura ei cu mere fără stafide (cum ne plăcea mie şi lui Bea) scosese un sunet ciudat cu gura, înainte să intervină:

— Maică-ta are dreptate, ar trebui să te joci mingea cu Sasà, nu să te gândeşti la lucruri care nu te privesc!

— Uite, acum te-apuci şi tu să-mi spui ce trebuie să fac, am ţipat. Nu-mi place fotbalul – şi aici bunicul căscase ochii şi-şi întorsese capul să se uite la mine – nu mă mai simt bine cu Sasà, nu avem aceleaşi interese şi nu gândim în acelaşi fel. Şi, de altfel, nu mi se pare că el e fericit şi că n-are probleme. În viaţă, important e să avem un ideal care să ne ghideze să facem acţiunile corecte!

— Pentru asta există Tatăl Ceresc, Mimì, a mai spus bunica.

— Eu nu cred în Dumnezeu, şi bunica a scos imediat rozariul din sân ca să-l sărute şi să ceară iertare pentru nepotul acela degenerat, cred în persoane, în eroi. Giancarlo e unul dintre ei...

Mama şi-a încrucişat braţele pe piept şi apoi a pufnit:

— Cum să facem cu tine... bine, fa cum vrei, eu am încercat, şi s-a dus să scoată rufele din maşina de spălat.

— De ce o superi pe maică-ta? a întrebat bunica şi s-a aşezat cu greu la masa din bucătărie.

— Pentru că am un cap şi-mi place să-l folosesc, am răspuns, apoi i-am întors spatele refugiindu-mă în dormitor.

Am deschis agenda roşie şi am încercat să scriu. Discuția cu Giancarlo mă pusese pe gânduri. „Cultivă-l în fiecare zi, spusese la un moment dat, referindu-se la scris, o să-ți dai seama că e o mare putere în mâinile tale". Şi atunci îmi venise în minte să povestesc şi despre dorința mea nebună de a deveni un supererou, despre încercarea zadarnică din timpul iernii de a dezvolta telepatia şi despre cum, în realitate, odată cu trecerea timpului şi grație întâlnirii cu el, îmi dădusem seama că sunt un băiat normal, ca toți ceilalți, şi că singurul mod de a deveni nu un supererou, ci cel puțin de a fi mândru de mine, ar fi fost acela de a mă dedica scânteii care mi se aprindea în stomac ori de câte ori începeam să scriu.

•

— Da noi nu stăm decât două zile! a exclamat tata, roşu la față, când mama s-a prezentat la maşină cu toată garderoba.

— Rosario, n-am mai fost în vacanță de la voiajul de nuntă. Aşa că vreau să mă bucur de ea şi să mă schimb şi > de trei ori pe zi, dacă e cazul. Ai ceva de zis?

— Aşa, s-a vârât în vorbă *donna* Concetta de pe cealaltă parte a străzii, Loredana are dreptate! a spus, şi tata n-a mai avut chiar nimic de comentat.

Cinci minute mai târziu ne-am urcat în maşină şi am plecat fluturând batistele către bunicii care ne salutau emoţionaţi de la fereastră. Era într-adevăr o mare sărbătoare, mai ales pentru mine, care nu ieşisem niciodată din Napoli, şi pentru mama, care după ani de renunţări şi sacrificii, putea să fie, chiar şi numai două zile, o doamnă, ca vecina Iacobelli, care se ducea la coafor în fiecare săptămână.

Tata conducea maşina şi din când în când o prindea pe mama de mână sau se întorcea şi ne zâmbea. Bea era insuportabilă în zilele alea, bosumflată tot timpul, de abia răspundea când i te adresai. Avea o atitudine arogantă şi provocatoare, de parcă faptul că se despărţise de Mauro ar fi făcut-o să urască lumea, considerând-o responsabilă de durerea ei.

Din fericire entuziasmul în interiorul Simcăi era atât de mare, că foarte repede Beatrice s-a molipsit, mai ales când am ajuns la Autogrill, şi atunci ea şi mama au avut nevoie de mai mult de o oră ca să se învârtă printre rafturi, cu tata care bombănea pentru că se făcea târziu. La o ieşire de pe autostradă, am dat şi peste un vânzător de casete audio piratate şi Bea l-a implorat pe tata să cumpere o înregistrare de la Festivalbar, aşa că tot restul călătoriei l-am făcut ascultând Righeira, Gianna Nannini, Loredana Berté, Fiorella Manoia şi Vasco, cu *Cosa succede in città*[28],

[28] Ce se întâmplă în oraş.

cântec pe care-l învățasem deja pe de rost, spre surpriza prost ascunsă a surorii mele.

Am ajuns la Fasano după-masa târziu şi ne-am dus direct la hotel. A doua zi dimineață, la ora zece fix, eram la Zoosafari. Mama zâmbea, dar se vedea că era încordată şi l-a rugat de mai multe ori pe tata să controleze dacă maşina era bine închisă înainte să începem vizita. Pe tata nu-l văzusem niciodată atât de euforic şi, într-un moment de mare agitație, a încălcat promisiunea făcută soției şi a deschis fereastra ca să-l fotografieze pe „Regele savanei", care stătea liniştit la umbră sub un fag. Bine-ar fi fost să n-o fi făcut! Mama a devenit o furie şi toată frica ei, până atunci reținută, a explodat:

— Rosario, eşti tâmpit! Închide geamul că ne sare leul la gât!

— Loredà, fir-ar să fie, aşteaptă un moment, a răspuns cu ochiul lipit de obiectiv.

Mama i-a smuls aparatul de fotografiat cu un gest rapid şi l-a fulgerat cu privirile.

— Închide. Acum!

— Mamă, nu te lăsa cuprinsă de panică, *Panthera leo* obişnuieşte să-şi petreacă cel puțin douăzeci de ore pe zi stând nemişcat şi-şi începe vânătoarea numai noaptea. Iar aici vorbim de exemplare în captivitate...

— Da' cum faci să ştii toate astea? a întrebat tata, în timp ce schimba direcția ca să se îndepărteze de acolo.

— Cum face? Nu ştii că se uită tot timpul la documentare?

— Nu-i chiar aşa, am precizat, aceste informaţii le-am luat din enciclopedia *I Quindici*[29], mai bine zis din volumul dedicat regnului animal.

— N-o să ţi-o tragi niciodată, niciodată! a comentat în şoaptă Bea.

— Ai văzut, a spus tata şi şi-a privit soţia. Şi tu care ziceai că va fi o investiţie excesivă. Pentru instrucţia copiilor mei, nu ţin cont de cheltuială! a conchis mândru.

De dragul adevărului, aş fi vrut să spun că Beatrice nu deschisese, de fapt, niciodată vreun volum al colecţiei, dar am preferat să tac.

•

Cu doi ani înainte, într-o după-masă, sunase la uşa noastră un domn mai în vârstă, cu o şuviţă de păr trasă pe frunte şi o coamă bogată, îmbrăcat cu un costum gri deschis şi în picioare cu mocasini bej, pe care se vedea trecerea anilor. Se aşezase la masa din bucătărie şi, sorbind din cafeaua oferită de bunica, începuse să explice detaliat conţinutul faimoasei enciclopedii şi de ce ar fi fost contraproductiv din punct de vedere educaţional, în zorii noului secol, să creşti copii fără a avea în casă, la îndemână, o asemenea comoară, din care să înveţe în fiecare zi ceva nou, punând astfel temelia propriei culturi.

Eu eram în extaz. Mama a pus imediat punctul pe i întrebând cât costă.

---

[29] Foarte răspândită în anii '60-'70 ai secolului trecut, *I Quindici* este versiunea italiană a enciclopediei americane Childcraft.

— Nişte rate comode, fusese suficient să-i spună domnului, pentru a-l convinge pe tata să facă marele pas.

Pentru Rosario Russo, tot ceea ce putea fi plătit în timp se transforma într-o afacere de făcut imediat.

— Da' unde o punem? protestase mama şi el, ca să se dea mare, a răspuns:

— În casa asta, pentru cultură va fi întotdeauna spațiu! şi căutase privirea aprobatoarea a reprezentantului.

În cei doi ani, enciclopedia fusese folosită numai de mine, cu toate că, în ultima vreme devenise aproape imposibil de luat de pe raft, pentru că mai întâi trebuiau date la o parte o serie de bibelouri ale bunicii puse în fața ei. După zece rate, tata începuse să se plângă de costul excesiv al produsului şi îi telefonase editorului să ceară returnarea lui.

— Da' n-ai spus tu că pentru cultură în casa asta va fi întotdeauna spațiu? a comentat mama ironică, apoi a adăugat: În orice caz, nu dai înapoi nimic, pentru că şirul acela de cotoare colorate fac camera mai vie.

•

Am ajuns în zona elefanților, cu trupurile lor maiestuoase, trompele atârnând, mersul domol, urechile care se mişcau încontinuu. Şi despre elefanți ştiam tot ce era de ştiut: sunt erbivori, au auzul şi mirosul foarte dezvoltate ca să compenseze văzul destul de slab, nu sunt chiar aşa de liniştiți cum par, iar masculii pot fi agresivi şi pot manifesta intoleranță față de oameni. Aşa că atunci când tata a claxonat pentru că în felul acesta, după părerea lui, animalul s-ar fi

întors şi ar fi putut să-l fotografieze în prim-plan, am închis ochii şi m-am rugat să se termine totul cu bine. Numai că zarurile fuseseră aruncate, pachidermul cel mare s-a întors cu o expresie deloc pacifică şi mama a început să urle, atunci tata ne-a ordonat să stăm nemişcaţi şi muţi. Elefantul şi-a lipit nasul uriaş de fereastra mea şi a stat o vreme să studieze situaţia, apoi s-a plictisit şi a plecat cu pas lent. Singurele cuvinte ale lui Rosario Russo au fost:

— Bestia aia mi-a murdărit tot geamul!

La sfârşit am ajuns în zona dedicată struţilor şi eu am amuţit. Erau la câţiva metri de noi şi ne scrutau precauţi. Unul, mai curajos, s-a apropiat şi mi-a smuls o şoaptă de uimire: era foarte înalt, mult peste maşina noastră, şi avea un corp puternic. Tata şi-a umflat pieptul şi mi-a explicat mândru că Beep Beep, animăluţul care, la televizor, scăpa întotdeauna de Willy coiotul era un struţ şi eu am dat din cap, ca să nu-l necăjesc, chiar dacă, ştiam bine că, de fapt Beep Beep nu era deloc un struţ, ci un *Geococcyx californianus,* în limbajul comun cocoşul chaparral, o pasăre foarte iute, căreia i se mai spunea şi *roadrunner.* O citisem într-un text din enciclopedia *I Quindici,* unde era şi o poză cu zburătoarea.

Deşi nu prea aveau de-a face cu desenele animate de la Warner Bros, am fost fascinat peste măsură să mă trezesc cu struţii în faţa mea: ştiam bine cum se comportă, le ştiam caracteristicile, picioarele sinuoase, aripile foarte scurte, ştiam totul despre ei, ca şi despre alte animale. A fost însă cu totul altceva să-i văd pe viu, am fost atât de impresionat, încât la întoarcere n-am

deschis gura, în ciuda bancurilor pe care tata continua să le înşire, provocând veselia potolită a mamei şi zeflemelele lui Beatrice.

În timp ce în maşină avea loc obişnuitul teatru din casa Russo, eu mă gândeam că nu mi-ar fi fost suficiente o sută de enciclopedii ca să învăț ceea ce aş fi putut asimila într-o singură zi de viață trăită.

La întoarcere am adus cu noi amintiri, fotografii, zâmbete, dulciuri, poveşti şi mici suveniruri din ceramică reprezentând trulli în miniatură. Bunicii, care ne aşteptau, ne-au îmbrățişat aproape plângând, de parcă ne-am fi întors din America.

Pescuitul e la fel ca viaţa

Într-o dimineață, imediat după Ferragosto, tata m-a trezit în zori. Am deschis ochii şi i-am văzut fața la câțiva centimetri de a mea. Prin obloanele deschise pe jumătate intra o lumină cenuşie, în aer se simțea încă umezeala nopții şi, dacă erai puțin atent, reuşeai să auzi un ciripit în depărtare.

— Ce-i? am întrebat îngrijorat.

— Nimic, a răspuns imediat ghemuit pe marginea patului, mergem la pescuit.

— La pescuit?

— Îhî...

— Unde?

— La Miliscola.

— Unde-i?

— Acolo unde te-ai născut tu. La Capo Miseno.

Ar fi trebuit să-i răspund că nu cunosc locul, pentru că el nu mă dusese niciodată acolo, dar i-am dat pace şi am întrebat:

— Ce oră e?

— Cinci fără un sfert, şi s-a uitat la ceas, hai dă-te jos din pat.

M-am frecat la ochi. Mama sforăia culcată pe o parte, cu părul răsfirat pe pernă şi respirând profund, m-am lăsat răpit de somnul ei senin, cu pieptul care i se ridica încet, în timp ce restul corpului rămânea nemişcat. Odată, îmi pusesem în cap să fac un test despre somn, de fapt despre lipsa somnului. Citisem că unii dintre cei mai mari oameni din istorie, printre care iese în evidență Leonardo da Vinci, preferaseră să înlocuiască somnul bifazic cu somnul polifazic. Adică Leonardo obişnuia să alterneze patru ore de activitate cu douăzeci de minute de odihnă, astfel încât, în cursul unei zile, reuşea să aibă douăzeci şi două de ore pentru activitățile sale, cu doar o sută douăzeci de minute de odihnă. Cu şmecheria asta aş fi putut citi o noapte întreagă! Realizasem şi o schemă cu orarele diferitelor momente de somn (calculând că dimineața, la şcoală, nu era desigur posibil să închid ochii), dar renunțasem aproape imediat, la a doua încercare, trezit de piesa muzicală de început a serialului *Sentieri*[30] la care bunica se uita într-o tăcere religioasă.

Din bucătărie se auzea bolboroseala cafetierei însorită de zgomotul de neconfundat al papucilor

---

[30] *Guiding Light,* serial de radio şi de televiziune american, transmis între 1952 şi 2009.

bunicului care se târau pe gresie. Am căscat lung şi m-am sculat în şezut pe saltea, mi-am lăsat picioarele goale pe gresia răcoroasă, privind ameţit în semiîntuneric, în timp ce mă gândeam la visul de abia întrerupt. Eram cu Sasà într-un loc pe care mi se părea că-l cunosc, la mare în orice caz, şi el stătea tot timpul în apă căutând peşti pe fund, cu o mască; când îl strigam, nu răspundea, când îl trăgeam, ţâşnea afară şi spunea cu o voce metalică din cauza tubului: „Hei, Mimì, aici dedesubt e un spectacol, e plin de peşti!” Atunci îi ceream masca, dar el se prefăcea că nu aude şi se scufunda iarăşi. Şi când l-am prins din nou de braţ, a ieşit la suprafaţă şi-a scos masca şi a spus doar: „Mimì, trebuie să aştepţi, acum e rândul meu, care sunt mai bun decât tine. Când termin, te scufunzi tu. Trebuie să înveţi să respecţi rolurile.”

Am stat răbdător să aştept, numai că la un moment dat am văzut o meduză uriaşă, enormă, care era pe punctul să-i prindă capul cu tentaculele ei lungi, aşa că am început din nou să-l trag, dar el nimic, şi-a ridicat doar mâna din apă, cu capul dedesubt încă, şi mi-a arătat degetul mijlociu, iar meduza l-a prins şi marea s-a umplut de spumă, iar el se lupta să-şi desprindă animalul acela enorm de pe cap, şi apoi... apoi tata m-a trezit.

— Nu te-ai sculat încă? a spus tata din pragul camerei.

M-am târât în sufragerie, cu gândul la meduză şi la Sasà. Îmi lipsea teribil prietenul meu. Îmi lipsea prezenţa lui sigură, zâmbetul zeflemitor, capacitatea lui de a da la o parte problemele ridicând pur şi simplu din

umeri. Ah, aş fi dat orice să am aceeaşi pricepere, să-i pufnesc în faţă vieţii, ori de câte ori mă chinuia.

— Hai, să mergem că se face târziu, m-a îndemnat tata, după ce m-am îmbrăcat.

Nu-mi plăcea prea mult pescuitul, toate orele alea în care nu faci nimic mi se păreau irosite. În timpul necesar să prind un sparus sau un biban, aş fi putut scrie o grămadă de pagini, sau aş fi putut termina de citit *Hobbitul* de Tolkien, carte pe care o descoperisem la începutul lui august în maiestuoasa bibliotecă a lui Scognamiglio, vreo patru sute de pagini de citit pe nerăsuflate, înainte să se întoarcă cei doi soţi din Sicilia, la jumătatea lui septembrie. Am încercat deci să mă împotrivesc.

— Nu mai spune prostii, n-ai nimic de făcut, în casă e cald, iar eu am nevoie de companie. Şi, dacă vrei, o să poţi face baie...

— Ştii că nu mă atrage marea. Pot să iau cu mine o carte sau agenda? Cel puţin aşa pot folosi mai bine timpul pe care-l am la dispoziţie.

— Ce agendă şi cărţi, Mimì, ia-ţi costumul de baie. Faci o baie bună şi respiri un pic de aer de mare, că în Puglia ai stat tot timpul la umbră şi parc-ai fi o fantomă. Mă ajuţi să pescuiesc, a tăiat-o scurt. Măcar o dată lasă hârtiile acasă.

Tata a luat cu el lădiţa cu sculele de pescuit, pe care o păstra, de mulţi ani, cu grijă în debara, care era de fapt un soi de nişă făcută din ghips-carton sub tavanul băii. „Rosario, da' lucrurile astea pentru pescuit nu le putem arunca?" încerca mama din când în când în lunile de iarnă, dar el se înfuria şi răspundea urât:

„Loredà, am şi io o pasiune, lasă-mă şi pe mine să respir câteodată!”

Am ajuns la Capo Miseno pe la şase fără un sfert, primele raze de soare se iveau din mare colorând în galben stâncile şi micile case pastelate îngrămădite pe fâşia de pământ care desparte Marea Tireniană de lacul Miseno. În faţa noastră insula Procida părea să doarmă liniştită, protejată, în spate, de Epomeo, vulcanul din Ischia, învăluit încă în ceaţă.

Pe plaja din Miliscola mai erau trei pescari. Tata îl cunoştea pe unul din ei, cu o barbă deasă, saboţi în picioare şi o burtă mare cât Tango (mingea alb cu negru a lui Fabio, care ne făcea să ne simţim nişte adevăraţi fotbalişti) şi a stat să vorbească puţin cu el, în timp ce eu îmi înfundam picioarele în nisip căutând scoici. M-am apropiat de tata care-şi pregătea deja uneltele şi el, în timp ce scotea fiecare obiect din lădiţă, a început să mă instruiască cu grijă, de parcă mie mi-ar fi păsat de noţiunile despre pescuit.

N-am avut niciodată aceleaşi interese: lui îi plăceau maşinile, fotbalul, pescuitul, toate lucruri care pe mine nu mă prea atrăgeau. Nu mi-a reproşat niciodată cu adevărat şi nici n-a încercat să-mi împiedice pasiunile în vreun fel, nu cred că din spirit de libertate şi respect pentru alţii, ci pentru că pe el nu-l interesa cum îmi petreceam timpul, important era să nu-i fac probleme. Ne găsisem echilibrul, iar eu nu pretindeam cine ştie ce şi el nu punea multe întrebări.

— Asta-i linguriţa, mi-a spus în timp ce pregătea undiţa, cu un soi de momeală cu trei cârlige, „plutitorul”, a continuat satisfăcut înşiruirea, firul,

musca şi momitorul. Ştii ce-i momitorul? a întrebat cu o expresie mândră şi m-a privit. Îşi scosese deja tricoul şi albeaţa pieptului său păros aproape mă orbea. Avea un slip decolorat şi o pălăriuţă de baseball care îl apăra de soare până sub mustăţi.

Am clătinat din cap.

— E un obiect care serveşte la atragerea peştilor de pe fund şi de la suprafaţă. Lasă un pic de nadă, ca să atragă...

— Nu ştiu ce-i nada asta.

— Da' nu erai tu ăla care ştie tot, geniul casei? a glumit înainte de a deveni din nou profesor. Sunt larvele, a adăugat serios.

Atunci nu puteam să înţeleg, dar cred că a vrut să mă ia cu el nu atât ca să-l ajut (nu mi-a cerut, de fapt, nimic), cât pentru a-mi arăta cât de pregătit e într-un anumit domeniu. În ciuda vârstei, cred că se simţea timorat de mine; el, care nu studiase, nu citise o carte în viaţa lui şi nu se omora cu filmele, el, care nu ştia nimic despre lumea mea şi despre ceea ce îmi plăcea, încerca, în felul său, să se apropie de fiul ăsta ciudat, cult şi curios, să mă aducă de partea lui, în lumea lui, alcătuită din lucruri mici, pe care însă le cunoştea bine, ca să-mi demonstreze că şi el înseamnă ceva.

— De ce nu te scalzi? m-a întrebat apoi.

— Mai târziu, am răspuns.

— Să ştii că la nouă trebuie să plecăm, că vine lume şi nu mai găseşti un peşte.

Am tăcut aproape tot timpul, el cu privirea fixă pe plutitor, eu jucându-mă cu un beţigaş de lemn, până când el a spus:

— Azi nu pare a fi o zi bună. Ție nu-ți place pescuitul, nu-i aşa? a întrebat pe neaşteptate.

— Nu-mi atrage interesul, am răspuns privind nisipul.

— Pe mine, în schimb, mă relaxează, nu mă lasă să gândesc, şi, în plus, îmi place contactul cu natura, uite ce loc, Mimì, un adevărat spectacol!

— Da, aşa e, am admis, chiar dacă în realitate eram prins de altceva.

— Cum se poate să-ți placă doar cuvintele? a întrebat el atunci.

— Nu sunt doar cuvinte, sunt poveşti, am replicat.

— Şi ție la ce-ți servesc poveştile, când realitatea e atât de frumoasă?

— Cărțile îți permit să călătoreşti, să vizitezi locuri necunoscute, să întâlneşti personaje incredibile. Nu ştii ce pierzi...

S-a strâmbat şi şi-a tras nasul, apoi a mişcat puțin undița.

— Da' ce vrei să te faci când o să fii mare, Mimì, te-ai gândit?

— Scriitor, am răspuns imediat, sau astronaut. Sau matematician. Să vedem.

Şi-a întors capul să mă privească şi a izbucnit în râs.

— Da' ceva normal nu?

— Ce înțeles îi dai cuvântului „normal"?

— Ce ştiu eu, îți place să studiezi, ai putea deveni avocat sau inginer. Aia câştigă bani cu grămada, şi mi-a făcut cu ochiul.

— Nu mă interesează banii, vreau să realizez ceva important, unic...

— Ar trebui să cobori cu picioarele pe pământ...

— De ce, ce-i rău în a avea visuri?

S-a întors din nou.

— În viață nu există prea mult spațiu pentru visuri, o să înțelegi în curând... mai bine o slujbă sigură care să-ți dea posibilitatea să-ți faci o familie şi să trăieşti liniştit.

Am aruncat o piatră în apă şi m-am ridicat.

— Şi dacă eu nu-mi doresc o slujbă sigură? Dacă nu vreau o viață liniştită? Eu vreau ca în viitorul meu să existe spațiu şi libertate, vreau să-mi urmăresc visurile şi să zbor la înălțime, cât mai departe posibil de realitate şi de viața asta.

Tata a părut să se întunece la față.

— Ce nu merge în viața ta?

Am ezitat şi el a profitat ca să mă preseze.

— Spune! De ce anume te plângi?

— De nimic, dă-i pace, şi am plesnit aerul cu palma, apoi m-am îndepărtat câțiva paşi.

— Vino aici, a spus, unde te duci, stăm de vorbă.

M-am întors cu o furie care părea să-mi explodeze în piept şi fața care încerca să nu se lase învinsă de plâns.

— Nu vreau să fiu avocat, am spus strângând din dinți, şi nu vreau nici orice altă meserie care să mă oblige să-mi petrec timpul stând mereu în acelaşi loc.

El s-a încruntat şi a răspuns:

— Mimì, munca mea ne-a permis să avem tot ce avem.

Aş fi vrut să răspund că nu aveam chiar nimic, dar n-am găsit curajul şi am tăcut.

— Aşază-te aici, a spus şi şi-a lăsat mâna să cadă în nisip.

M-am ghemuit lângă el fără să scot o vorbă.

— Mimì, a început cu o voce gravă, poți să faci ce vrei cu viitorul tău, n-o să-ți pun eu bețe-n roate, nici maică-ta. Sunt mândru de cum eşti şi am încredere în tine. Numai că nu trebuie neapărat să devii un om important, să ai succes, nu trebuie ca cineva să descopere neapărat penicilina, ca să fie mulțumit de propria viață. Mă tem doar că ai nişte pretenții excesive. E bine să visezi, dar trebuie să înveți şi să trăieşti în prezent şi să te bucuri de ceea ce ai.

Nu-l auzisem niciodată spunând ceva atât de serios şi până în dimineața aceea crezusem că tata n-ar fi putut niciodată să exprime o idee atât de profundă. L-am privit pierdut, în timp ce el conchidea:

— Din partea mea, poți să te faci avocat sau om de serviciu la şcoală, important e să fii fericit!

Nu mai aveam argumente şi nu ştiam cum să mă comport cu o persoană pe care mi se părea că n-o cunosc. Aşa că am tăcut din nou.

— În realitate, te-am adus cu mine, pentru că trebuia să-ți spun ceva...

Îți ținea ochii pe jumătate închişi şi soarele, care acum îi bătea în față, îi scotea în evidență micile riduri din jurul lor.

— Uite, maică-ta mi-a cerut să-ți vorbesc despre bunicul... şi a înghițit în sec.

— Despre bunicul?

— Da, a răspuns.

— E pe moarte? am întrebat brusc.

El s-a uitat la mine şi n-a spus nimic, dar i-am simțit mâna apucând-o pe a mea, în timp ce durerea îmi strângea stomacul şi urca rapid spre esofag.

— Nu imediat, Mimì, dar va muri.

— Când?

— Nu ştiu, peste câteva luni... poate un an.

— Câteva luni? am întrebat şi o lacrimă mi-a țâşnit de sub pleoapă, fără să pot face nimic. Şi un an e prea puțin, am adăugat, dar el n-a răspuns. Peste un an nu va fi nimic schimbat în viața mea.

Tata m-a privit încercând să dea un sens cuvintelor mele.

— Dacă aş avea mai mult timp, aş putea să-mi accelerez studiile ca să devin un medic şi să inventez un tratament, am continuat, în timp ce lacrimile îmi curgeau şiroaie pe obraji.

El a zâmbit amar şi a spus:

— Bunicul e bătrân, n-are atât de mult timp. Aşa e viața, el va pleca, apoi tu şi Bea veți deveni adulți şi veți avea copii, şi apoi voi pleca eu. E un ciclu, Mimì, e normal.

— Dar cine zice că e normal? am ridicat vocea. Unde e scris ce e normal? Nu văd nimic normal în a-l pierde pe bunicul sau pe tine.

— Aşa funcționează, a spus nu prea convins.

— Şi funcționează rău, şi m-am ridicat brusc. Nu i-aş spune ciclu, ci glumă. Da, o mare glumă, care se repetă dintotdeauna.

Tata s-a ridicat şi el şi a luat undita.

— Mimì, a spus apoi pe un ton răbdător, eşti mare de-acum, trebuie să ştii să accepți lucrurile astea, trebuie să te pregăteşti pentru viață.

Aveam ochii plini de lacrimi şi îmi curgea nasul, dar el continua să fie calm, cel puțin aşa părea.

— Cum reuşeşti?

— Să fac ce? a întrebat.

— Să accepți mereu totul.

Şi-a întors capul, dar eu o pornisem deja în fugă spre mare. Mi-am scos tricoul fugind, mi-am zvârlit ochelarii pe nisip şi m-am aruncat în apă, sperând ca măcar valurile să reuşească să-mi şteargă lacrimile. Când m-am întors, tata era încă pe mal, cu undița în mână, şi mă privea nedumerit.

— Nu vii? am strigat.

A ezitat.

— Vino la mine!

Atunci şi-a înfipt din nou undița în nisip şi a făcut doi paşi, oprindu-se cu picioarele în apă.

— Mimì, a spus apoi, nu face aşa...

El, care dintotdeauna se retrăgea din fața emoțiilor, acum se găsea cu spatele la zid.

— Vino aici, l-am rugat încă o dată în şoaptă.

Tata a tras adânc aer în piept înainte să înainteze rapid în apă şi într-o clipă a fost lângă mine. Mă privea fără să ştie ce să facă.

— Nu e corect, am repetat plângând încă, n-a aşteptat să devin adult.

— Mimì, bunicul e bătrân, a spus şi m-a îmbrățişat.

Marea ne uda pe jumătate trupurile neobişnuit de unite, soarele ne încălzea pielea albă de pe spate şi o

uşoară briză ne flutura părul. Se făcuse opt şi jumătate şi pe plajă apăruseră primele persoane venite să facă baie. Aş fi rămas cu plăcere să mă bucur de îmbrăţişarea aceea nehotărâtă care ieşea din apă, de senzaţia de siguranţă deplină pe care numai un tată, chiar şi ponosit ca al meu, reuşeşte să ţi-o dea. Dar, la câţiva metri de noi, plutitorul s-a mişcat, tata a căscat ochii şi la a doua mişcare, s-a eliberat din braţele mele şi a alergat spre ţărm.

— Uf, fir-ar să fie! a exclamat apucând undiţa. Hai, Mimì, vino repede, ăsta-i mare de tot!

Mi-am clătit faţa şi m-am întors lângă el, ca să-i dau satisfacţie.

— Ai văzut? a spus în timp ce rotea tamburul, pescuitul e ca viaţa, trebuie să aştepţi cu răbdare, pentru că, mai devreme sau mai târziu, ceva se întâmplă!

— Tu o să mă aştepţi? mi-a venit să-l întreb în timp ce-mi puneam ochelarii pe nas.

— În ce sens? a întrebat întorcându-se o clipă.

— O să aştepţi să fiu mare înainte să pleci?

Peştele se zbătea cu toată forţa împrăştiind apa în mii de picături, şi doi copii s-au oprit lângă noi să observe scena. Tata nu-şi lua privirea de la pradă şi cu vocea spartă de efort, a răspuns:

— Poţi fi sigur, Mimì, poţi fi sigur de asta.

Apoi a tras brusc şi un peşte enorm a ţâşnit din apă strălucind asemenea celei mai preţioase dintre comori.

Odată ajuns acasă, m-am dus imediat să mă documentez şi când bunicul a întrebat ce mâncăm la prânz, am răspuns:

— *Seriola dumerili.*

La masă s-a făcut linişte.

Beethoven

În vara aceea Mathias a început să se poarte ciudat. Nu mai vorbea, nu zâmbea, avea buzele crăpate, stătea nemişcat ore întregi. Coboram după-masa şi nu-l găseam cu ţigara în gură, cântând şi zâmbind trecătorilor, ci ghemuit pe carton, alături de câine.

Într-o zi, pe la sfârşitul lui august, m-am apropiat şi l-am strigat, dar el nu s-a trezit. L-am întrebat pe Beethoven ce s-a întâmplat şi el, drept răspuns, mi-a lins mâna şi apoi a trecut la obrazul stăpânului. Mathias, în sfârşit şi-a dat seama de prezenţa mea.

— Mimì, mi-a spus, încercând să se ridice, scuză-mă, sunt puţin obosit.

Părea foarte slăbit. Am stat cu el toată după-masa, chiar dacă n-a fost uşor, pentru că adormea din două în două minute. I-am vorbit despre apropiata întoarcere a Violei, despre Sasà şi despre cât mă simţeam de singur. Tocmai lui, care era singur dintotdeauna. Când l-am salutat ca să mă întorc acasă, m-a prins de mână şi mi-a spus:

— Mimì, dacă într-o zi, n-o să mă mai găseşti aici, ia-l pe Beethoven cu tine. Ai grijă de el. Îmi promiţi?

L-am privit uimit. Era un dar enorm, pe lângă o mare responsabilitate. Am zâmbit, deci, mândru de cuvintele sale, şi l-am salutat. Nu mi-a trecut nicio clipă prin minte că Mathias îmi cere ajutor, că e bolnav şi

nefericit, şi că după atâția ani de singurătate, în cele din urmă cedează. Nu eram pregătit pentru o asemenea încercare; eu, care, fără să-mi fi dat seama de asta, aproape întotdeauna în viața mea luasem mai mult decât dădusem, n-aş fi ştiut nici măcar de unde să încep cu el.

Cinci luni mai târziu a dispărut şi Mathias din viața mea. Mă întorceam de la şcoală când am văzut doi polițişti opriți exact în locul ocupat de prietenul meu şi puțin mai încolo o ambulanță cu sirena oprită. Am înțepenit o clipă de spaimă şi apoi am alergat cât am putut de tare, cu rucsacul care mă lovea în spate, spre cei doi agenți care vorbeau la o stație de emisie-recepție.

Mathias nu mai era, şi nici Beethoven.

S-a întâmplat că un trecător se apropiase de corpul inert al neamțului şi descoperise oribilul adevăr: ficatul său bolnav nu mai făcuse față, am aflat mai târziu. Mathias a fost acoperit cu un cearşaf şi dus de acolo, departe de privirile deranjate ale lumii. Nimeni, în afară de mine, n-a plâns după el. Nimeni, în afară de mine, nu-şi va aduce aminte de el. Patru ani mai târziu, când în sfârşit zidul Berlinului a fost doborât, am stat ore întregi să privesc imaginile la televizor, încercând să descopăr în puhoiul acela de oameni neîncrezători şi fericiți chipul femeii pe care prietenul meu o iubise atât de mult, şi pentru o clipă, într-o singură imagine, mi s-a părut aproape că-l văd pe el acolo sus, în vârf, zâmbind şi lovind cărămizile cu târnăcopul. Am auzit spunându-se că atâta vreme cât rămânem chiar şi numai în sufletul unei persoane, nu murim niciodată.

Dacă e adevărat, atunci Mathias va muri odată cu mine.

Dar trebuia să mă gândesc la Beethoven, aşa cum îmi ceruse el în ziua aceea de vară. Am aflat de la Angelo că fusese dus la adăpostul municipal pentru câini şi că, foarte probabil, fusese omorât. Am hotărât să nu le spun nimic alor mei şi am studiat traseul pentru a ajunge în locul acela nenorocit. A trebuit să iau trei autobuze şi am greşit staţia, dar în cele din urmă am reuşit să ajung la adăpost.

Beethoven stătea ghemuit într-un colţ şi bărbatul care mă însoţise până la cuşcă a lovit grilajul cu pumnul spunând: „Uite-ţi prietenul!"

Am îngenuncheat şi am strigat câinele, el a ridicat capul şi a ciulit urechile, apoi a rămas să mă privească de departe, de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Doar după aia a făcut un salt şi într-o clipă era lângă grilaj lingându-mi degetele şi dând încontinuu din coadă.

„Beethoven", am repetat la infinit, privindu-l cu lacrimi în ochi, în timp ce prietenul meu sărea ca un nebun în cuşcă, lătra şi schelălăia, până când bărbatul a ordonat să-l calmez, pentru că altfel celelalte animale ar fi început şi ele să se revolte. Am încercat să-i explic tipului că era câinele meu şi că venisem să-l iau, dar el a spus: „Trebuie să vină taică-tău, ţie nu ţi-l pot da."

— E câinele meu, am obiectat.

El m-a privit lung şi a repetat:

— Îmi pare rău, băiete, e nevoie de părinţii tăi.

Am telefonat acasă şi mama a răspuns imediat.

— Unde eşti? Taică-tău te caută.

— La adăpostul pentru câini, la Beethoven, câinele lui Mathias, am răspuns impasibil.

— La adăpostul pentru câini? Ce faci acolo?

— Am venit să-l iau.

— Şi unde vrei să-l duci?

— La noi.

— Mimì, ai înnebunit? a strigat ea.

— Ori mă întorc cu el, ori nu mă întorc deloc, am răspuns fără ezitare.

— Dacă află taică-tău de povestea asta, îți rupe urechile.

— Tata nu mi-a rupt niciodată urechile...

A tăcut şi atunci am profitat ca să-i explic că era nevoie de semnătura lor ca să iau câinele.

— Mimì, da unde-l punem? Hai, vino acasă...

— Nu vin, am răspuns hotărât.

— Îi spun lui taică-tău, a spus lăsându-mă la telefon.

Am terminat conversația şi m-am dus la Beethoven. Părinții mei au venit după o oră, dar nu aveau expresia pe care mă aşteptam s-o aibă, nu păreau chiar aşa de supărați. Mama m-a îmbrățişat şi tata i-a aruncat o privire câinelui, apoi s-a uitat la mine şi, în sfârşit, a întrebat:

— E câinele prietenului tău?

Am dat din cap.

— Vrei să-l luăm cu noi?

Am dat din cap.

— O să te ocupi tu de el? O să-i dai de mâncare şi o să-l scoți afară în fiecare seară?

Am dat din cap. Doar atunci a zâmbit şi a adăugat:

— OK, îl luăm pe Beethoven!

— Uf, Iisuse, Rosario, a intervenit mama, care evident că în maşină făcuse cu totul o altă înțelegere cu tata, ai înnebunit şi tu? Unde-l punem?

— Loredà, a răspuns el, m-am gândit... eu am trăit întotdeauna în familii numeroase. Tatăl tău e bolnav, Beatrice e mai mult plecată, maică-ta are o vârstă... ce vrei să faci, să aştepți să plece şi Mimì şi să rămâi numa' cu mine? Ştii că nu prea îs o persoană de companie...

Mama n-a ştiut ce să răspundă şi custodele a eliberat câinele exact în momentul în care eu îi săream tatei de gât şi mama mă îmbrățişa pe mine. Aşa că Beethoven a fost nevoit să-şi facă drum cu lovituri de bot ca să ia parte la o îmbrățişare familială plină de durere, bucurie, dragoste şi rezistență.

O floare în furtună

— Iar aici, în sfârşit, e terasa partea cea mai grozavă a apartamentului! anunță agentul imobiliar şi deschide uşa.

Merg în urma lui cu grijă, sunt agitat şi emoționat, în fața ochilor îmi apar o mulțime de imagini. Terasa e foarte diferită de cum mi-o aminteam, mai mică, mai sobră, iar toate culorile care-mi umpleau zilele nu mai există. Cu treizeci de ani în urmă peretele era acoperit de o bougainvillea care a colorat minunata noastră vară în violet. Existau ghivece cu muşcate, hortensii şi tot felul de alte plante, existau balansoarul, şezlongurile, un coş cu margarete pe care se aşezau tot timpul albinele şi, într-un colț, lavanda, care mirosea a câmp; pe un perete scund se înălțau florile-soarelui, întoarse

cu spatele la noi, pentru că nu le păsa câtuşi de puţin de dragostea mea şi se uitau drept spre soare.

Acum nu mai există nimic din toate astea, doar un vânt rece fără mirosuri, care pare să mănture totul, şi ramurile uscate ale unei vechi plante prinse în grilajul de fier care servea pentru susţinere. Nu mai există balansoarul, nu mai există şezlongurile, nicio plantă, în afară de câteva frunze galbene risipite pe dalele decolorate. Jos, într-un colţ, se află motorul unui aparat de aer condiţionat oprit cine ştie de când. Acolo, cândva, era aşezat un ghiveci mare cu faimoasa „Pernă a soacrei", cactusul, care probabil avea vârsta Morlei şi care, asemenea ei, asemenea tuturor celor care în lumea asta ciudată rămân mult timp, înţelesese că nu poţi avea încredere în viaţă până la capăt şi se străduise să-şi construiască o platoşă de spini ca să se protejeze.

Fac doi paşi şi mă aplec să privesc, deşi ştiu că e imposibil ca Morla să mai fie, am dus-o de aici pe vremuri. Cine ştie dacă mai trăieşte încă, dacă a avut noroc şi a găsit un drum mai bun de străbătut.

— Gresia trebuie lustruită, spune băiatul, crezând că privesc starea pavimentului, soarele şi agenţii atmosferici au deteriorat-o puţin.

Nu-i răspund şi privesc în continuare colţul pe care ţestoasa şi-l alesese ca să tragă cât de des putea câte un pui de somn. Odată dormea aşa de profund, că nu şi-a dat seama de prezenţa mea nici măcar atunci când am început să-i mângâi carapacea, nici când i-am şoptit numele. A trebuit s-o lovesc uşor pe carcasă ca s-o trezesc, speriat că a murit; a părut că se întinde şi a

scos afară mai întâi cele patru labe şi apoi capul. Avea încă ochii închişi şi am stat încântat s-o privesc, pentru că semăna cu bunica atunci când aţipea după-masa, pe scaunul din bucătărie, cu bustul drept, ochii pe jumătate închişi şi un zâmbet ciudat pe buze. Bunica Maria dormea fericită în cele mai absurde poziţii, dar dacă încercai s-o strigi, se trezea brusc şi vorbea cu tine ca şi cum n-ar fi adormit niciodată, iar dacă-i atrăgeai atenţia că are ochii închişi, se supăra şi nega. Fraza ei preferată era „Noaptea nu pot să dorm", la întrecere cu lamentările matinale ale bunicului, care nu se lăsa şi-o dădea de gol. „Marì, zicea, da te-am auzit sforăind!" şi atunci ea se enerva, se strâmba şi răspundea privindumă: „Nu-l băga în seamă, spune numa' prostii, nici vorbă de sforăit!"

Nu ştiu de ce generaţia bunicilor noştri nu reuşea să admită că avea nevoie să doarmă şi să mănânce, ca toate fiinţele umane. Poate din cauza războiului crescuseră cu ideea că somnul şi mâncarea erau nişte răsfăţuri decadente.

— Prognoza anunţa zăpadă pentru azi, mă întrerupe agentul, cu gâtul înfundat în haină şi mâinile în buzunar, în timp ce aruncă o privire distrată spre cer. În orice caz, continuă, balconul, cum vedeţi, e frumos şi mare, în lunile de vară se poate mânca afară şi, în plus, şi se întinde peste parapet, dă direct deasupra pieţei...

Mă sprijin de zid şi privesc jos, piaţa atât de diferită de cea din '85. Îmi îndrept ochii spre videoteca lui Nicola, spre locul ocupat acum de o mare pizzerie şi mă opresc în punctul unde i-am văzut pentru prima dată

pe cei doi băieți, şi atunci strâng pumnii, chiar dacă îmi dau seama că o fac cu întârziere.

— Pe terasă bate soarele toată ziua, puteți să puneți un şezlong, adaugă tânărul, şi aproape că-mi vine să-i zic să tacă o clipă, pentru că amintirile sunt multe şi nu reuşesc să le opresc.

Mă desprind de parapet şi mă apropii de locul în care mă ghemuiam deseori să citesc sau să scriu. Puțin mai încolo era Viola, care se întindea pe balansoar, cu un fir de lavandă în dinți, să asculte aventurile lui Atreiu, fără să scoată un cuvânt. Închid ochii şi trag aer în piept, încercând să simt din nou mirosul acela de cireaşă al balsamului pe care ea şi-l dădea încontinuu pe buze, dar parfumurile, din păcate, au dispărut odată cu florile şi cu vara aceea, şi acum pot simți doar mirosul uscat al tencuielii care acoperă o porțiune din perete, şi un uşor iz de mucegai care vine din interior.

Aproape uitam un detaliu important: mă întorc brusc spre punctul cel mai îndepărtat al terasei şi fac trei paşi până acolo, apoi mă întind în afara parapetului, pe partea exterioară a balconului şi mă uit la peretele blocului pe care scrie: SFMV, *15 iunie 1985.*

Mă înfior. Nu credeam că inițialele scrijelite de Sasà în seara aceea puteau să învingă timpul şi să se întoarcă la mine. Sunt încă acolo, şi cine ştie pentru cât timp vor mai rămâne încă.

— Firul de la antenă e în cealaltă parte, spune agentul imobiliar, convins că am făcut gestul acela ca să mă conving că există o antenă, care să-mi permită să văd meciurile de fotbal şi serialele tv.

Mă întorc şi sunt aproape pe punctul să-i râd în față, el îşi dă seama şi mă priveşte nedumerit, întrebându-se probabil ce anume a spus atât de amuzant.

— Scuzați-mă, sunt bucuros, spun eu, că am găsit ceea ce voiam să găsesc.

Tânărul mă priveşte uluit.

— Am regăsit nişte vechi prieteni, adaug atunci. Apoi îi pun mâna pe umăr şi mă întorc înăuntru, fără să mai întorc capul.

Ultima oară când am urcat aici sus cu Viola, am încercat să-i citesc primul capitol din romanul pe care îl terminam de scris, dar ea n-a părut prea interesată. Desigur, era o poveste plină de limitări şi goluri, cu un limbaj inutil de căutat şi, poate, lipsit de emoție, dar era ea acolo, eram noi, perioada aceea a vieții noastre care urma să se usuce mai devreme sau mai târziu ca o plantă cățărătoare rămasă prizonieră după moarte.

Nu ştiu dacă nu i-a plăcut sau dacă se gândea la altceva în ziua aceea, cu Nick Kamen al ei, plecat într-un camping în Emilia-Romagna. Ceea ce ştiu e că n-am mai putut să-i citesc şi să scriu alte capitole, pentru că în septembrie viețile noastre, a mea, a ei, dar şi cea a lui Sasà şi a lui Fabio s-au schimbat dintr-odată şi lejeritatea care însoțise vara aceea s-a rupt ca o floare în furtună.

Rămas-bun, august

În cele din urmă se terminară şi lungile seri petrecute în solitudine, cu vocea televizorului care-mi deranja

gândurile sau lecturile, cu filmele lui Nino d'Angelo la care bunica se uita cu plăcere până târziu, pe Canalul 21, salatele de orez care rămâneau în frigider trei zile, lupta cu țânțarii şi gândacii (am găsit unul în casă şi mama a făcut o criză de panică, pe care bunica Maria a fost nevoită s-o potolească plină de avânt, în timp ce tata fugea după insectă prin toată casa cu un Dr. Scholl în mână, sabotul cu care, în realitate, ai fi putut omorî un om), plimbările pe faleză (două) fără să ne oprim vreodată, pentru că tata nu voia să le dea bani celor care se ocupau abuziv cu parcarea maşinilor, şi atunci mama bombănea tot timpul, în timp ce eu mă bucuram de briza care intra pe geamul Simcăi, pălăvrăgelile stând pe pat, după prânz, cu Bea, care cine ştie de ce vara avea chef să petreacă pun pic de timp cu mine (poate pentru că, în perioada aceea, avea mult timp la dispoziție), cuvintele încrucişate pe care bunica mă obliga să le termin în locul ei, pentru că ea ştia să umple numai căsuțele cu două litere (de tipul inițialele vreunui actor faimos, literele pentru o provincie de pe numerele de maşină), privirile aruncate pe furiş bunicului care devenea tot mai scobit la față şi gâfâia din nimic, opririle în fața vitrinei de la videoteca lui Nicola, semnele cu *donna* Concetta, care mă saluta de departe, ridicând uşor capul, plimbările cu mama şi bunica la micul târg de la Antignano, care era închis doar în zilele de Ferragosto, după-amiezile petrecute pe stradă doar în compania Bagheerei, privind ferestrele blocurilor care mă înconjurau, enorme cuburi de ciment pline de obiecte şi vieți care păreau că dorm, cu jaluzele care uneori de ridicau spărgând liniştea, sau o

perdea care flutura la trecerea vreunei brize uşoare, capul alb al lui D'Alessandro care se ițea la fereastră, nişte umeri pătați de bătrânețe acoperiți cu un maiou alb, apa dintr-un ghiveci de abia udat care picura pe asfaltul fierbinte încă, la câțiva metri de mine.

Rămas-bun, august.

•

În primele zile din septembrie, ne-am adunat cu toții lângă lacul d'Averno, într-un mare restaurant, administrat de unul din prietenii tatei, ca s-o sărbătorim pe Bea care împlinea optsprezece ani şi îşi luase diploma în iulie, nu prea uşor şi cu o notă nu prea mare, stârnind zâmbete doar în familie. Când mă întorceam acasă cu un şapte, mama întreba deseori uimită, de ce nu am luat opt, dar dacă Bea cucerea un şase la matematică sau la italiană, tata aproape deschidea o sticlă de şampanie, atât de mare era fericirea. Am învățat atunci că trebuie să ne educăm cât se poate de repede părinții la mediocritate, ca să nu fim obligați să alergăm toată viață să ne atingem limitele pentru o mult dorită privire admirativă.

Sora mea era îmbrăcată în ocazia aceea cu o rochie turcoaz, lungă până la pământ. Cu o crăpătură care-ți tăia respirația şi un decolteu care scotea la vedere tot ce era de scos, aşa că de mai multe ori chelnerii au rămas cu ochii la ea şi bunica a fost nevoită să-i facă observație nepoatei cu un: „Bea, stai frumos!"

Familia Russo era în întregime, şi chiar şi bunicul, deşi nu se simțea prea bine, stătea lângă mine. Sora mea era însoțită de noul prieten, un oarecare Pino, un băiat palid la față, pe care-l cunoscuse la mare, la

Posillipo, şi care nu scotea o vorbă şi în faţa tatei se bâlbâia şi părea să se topească la fel ca zăpada la soare. Nu-mi era antipatic, dar Mauro, plin de sine şi caraghios cum era, cel puţin te făcea să râzi. Aşa că speram că, mai devreme sau mai târziu, el şi Bea vor fi din nou împreună.

A fost o seară frumoasă, cu râsete, toasturi, cântece, glume, bancuri, îmbrăţişări. Eram fericiţi că suntem împreună şi fiecare dintre noi a contribuit să facă ziua de naştere specială. Chiar şi bunicul, care se comporta cum făcuse întotdeauna, ca şi cum boala nu i s-ar fi cuibărit pe faţă ca să ne amintească de prezenţa ei.

Am fost atras de maniera timidă a bunicii de a-şi duce furculiţa la gură, de ochii speriaţi, cine ştie de ce, ai mamei, care rătăceau de la un chip la altul, de vorbele pline de energie şi de banalităţi ale tatei, care în seara aceea a băut puţin mai mult ca de obicei şi, în cele din urmă, a pretins ca săracul Pino să-l tutuiască, în ciuda expresiei contrariate a fiicei sale.

Părinţii i-au făcut cadoul lui Bea un libret de economii, un soi de caiet, despre care n-am înţeles pe moment ce este. Dar mama a explicat: „Aici sunt bani pentru tine", a spus, adresându-i-se fiicei, „i-am pus deoparte, de-a lungul anilor, pentru viitorul tău", şi aproape a izbucnit în lacrimi în timp ce o îmbrăţişa şi continuă: „O să fii întotdeauna mica mea prinţesă", şi de data asta Beatrice, poate îmbunată de bani, în loc să se supere, i-a zâmbit dulce. Apoi a intervenit tata, pe un ton puţin prea strident şi îngreunat de vin, care nu suporta să se plângă la sărbători. „Bea, mamă-ta-i o plângăcioasă! E doar modul nostru de a a-ţi ura noroc

în viața pe care te pregăteşti s-o înfrunți. Nu suntem bogați, dar puținul pe care-l avem e al tău, al vostru", şi m-a privit şi pe mine înainte de a da pe gât al nu ştiu câtelea pahar de vin.

Apoi a venit rândul cadoului meu pentru Bea. După mari ezitări şi după ce ascultasem mii de păreri greşite din partea mamei care mă sfătuise, pe rând: egări fluorescenți de culoare violet văzuți în piață, leggings din imitație de piele (pe aceeaşi tarabă), o pereche de jeanşi 501, pentru care ar fi trebuit să-mi vând un rinichi, o pereche de ochelari de soare contrafăcuți stil Ray-Ban (pe taraba de lângă cea cu leggings), o bentiță colorată, o ojă cu sclipici, ochelari în formă de stea mari cât capul meu, o pereche de jambiere (nu se ştia când le-ar fi folosit Bea, dat fiind că în familie nu ne împăcăm foarte bine cu sportul, cel puțin cel practicat) şi un bikini ieftinit, plin de flori colorate, hotărâsem să fac după capul meu şi mă îndreptasem spre singura alegere posibilă, cea care, mai mult ca sigur, ar fi atras o mulțime de priviri uimite.

În realitate aveam un as în mânecă, pentru că de puțină vreme apăruse la chioşcurile de ziare albumul cu Lupul Alberto, benzile desenate care spuneau povestea faimosului lup şi a altor tovarăşi ai săi, găina Marta în primul rând, care era iubita lui. Ştiam că Alberto e singurul personaj desenat pe hârtie pe care Beatrice îl simpatiza, pentru că mi-a povestit odată că citise un fascicul şi se distrase foarte mult. Aşa că am pus la cale prima mea mare operațiune comercială şi m-am dus să negociez cu Nicola Esposito cumpărarea volumelor publicate până în acel moment. Problema e

că nu mă prea pricepeam la tratative întrucât tind întotdeauna să-i fac pe plac celuilalt (cerințele părându-mi-se întru totul legitime), aşa că, după un sfert de oră m-am trezit în fața unei probleme: nu aveam banii necesari pentru cadou.

Aş fi putut să mă duc la tata, dar ştiam deja că nu voia să audă vorbindu-se despre bani. Fusese întotdeauna un tip ciudat, când era vorba de cumpărat o maşină pentru mama ca să poată merge la serviciu, nu erau probleme, aşa cum a lui a fost, am aflat mai târziu, ideea de a deschide un libret de economii pentru fiică, dar dacă mergeai să-i ceri nişte mărunțiş, se tulbura şi începea să găsească mii de scuze. Nu puteam să-i cer mamei, pentru că ar fi încercat să mă facă să renunț, obligându-mă să cumpăr perechea de egări violeți, deci, în cele din urmă, m-am dus la bunica, dintotdeauna cea mai uşor de corupt din familie. Eram convins că ar fi trebuit să o rog îndelung, dar ea, după ce m-a ascultat, s-a emoționat şi mi-a dat imediat banii care-mi lipseau.

Când Bea a deschis pachetul cu benzi desenate, mi-am ținut respirația, în timp ce cu coada ochiului o priveam pe mama, care-şi întindea gâtul. Soră-mea a zâmbit larg şi a exclamat un „Uau” din toată inima, apoi m-a chemat s-o îmbrățişez. Tata a luat aparatul de fotografiat şi şi-a sprijinit ochiul de obiectiv ca să imortalizeze momentul, o rară îmbrățişare între copiii lui. „Vino şi tu şi mama, veniți toți”, a strigat la un moment dat Bea, şi atunci tata a fost nevoit să ceară unui chelner să ne fotografieze.

— Da ce-s, benzi desenate? am auzit-o pe mama întrebând cu o clipă înainte de clic şi m-am întors instinctiv să privesc în dreapta mea, exact în timp ce Bea mă săruta pe obrazul stâng.

În fotografie nimeni nu se uită la obiectiv: tata mă priveşte pe mine care o privesc pe mama, care se uită în jos, spre Lupul Alberto, Bea mă sărută, bunicii îi zâmbesc nepoatei. Singurul care se uită în obiectiv e Pino.

În ciuda atâtor imperfecțiuni este imaginea care mai mult decât oricare alta îmi aminteşte adolescenta şi familia mea simplă şi zâmbitoare, care a reuşit să înfrângă greutățile tocmai grație acelei lejerități pe care atunci când eram copil încercam să o combat din toate puterile şi care, am descoperit mai târziu, era cea mai mare comoară pe care mi-a lăsat-o.

Mimì cel grozav

În 19 septembrie, ca în fiecare an, familia Russo s-a trezit devreme: era ziua miracolului lui San Gennaro. Sângele se lichefiază de trei ori pe an, în sâmbăta dinaintea primei duminici din mai, în 19 septembrie şi în 16 decembrie. Noi însă ne duceam în septembrie, în ziua celebrării sfântului, căruia bunicii îi erau foarte devotați.

În anul acela bunicul n-a reuşit să coboare, aşa că la ora opt fix ne-am urcat în maşină cu, tata, mama şi bunica Maria (care se urca în Simca o dată pe an, tocmai cu ocazia miracolului). După treizeci de minute

eram deja în Dom să asistăm la deschiderea seifului în care se afla cutia cu fiolele cu sânge. Bunica şi-a făcut imediat semnul crucii, şi cu rozariul în mână, şi-a început obişnuita litanie, o serie de rugăciuni şi implorări la care participa întreaga biserică pentru a invoca miracolul. Dragostea mea pentru ştiinţă şi astronomie mă împiedica să cred în ceva divin, aşa că mi-am urmat familia mai mult pentru că în dimineaţa aceea nu aveam nimic de făcut.

De când se întorsese din tabără, Sasà părea altul: se răsese în cap, nu scotea o vorbă şi era tot timpul serios. Pentru că nu ieşea afară, Fabio şi cu mine am mers să-l căutăm în carmangeria lui taică-său, dar Angelo ne-a spus că fiul său era ocupat. A doua zi am sunat la interfon şi el mi-a răspuns, pe un ton foarte rece, că nu putea coborî. Sasà cel lipsit de griji, bufon, arogant, golan nu mai exista, în locul lui se întorsese un băiat cu privirea adultă şi plin de furie, cu un comportament de marinar american şi maxilarul încordat. Fabio a încetat imediat să-şi mai bată capul cu asta şi nu l-a mai căutat, eu am continuat săptămâni întregi să încerc să vorbesc cu el, dar îmi răspundea de fiecare dată monosilabic şi stătea mare parte a timpului singur deoparte. O singură dată s-a hotărât să-mi dea un soi de explicaţie, când l-am întrebat dacă voia să se joace cu figurinele. „Mimì, a spus, da' tu vrei să înţelegi că nu mă mai distrează să mă joc cu tine? Am crescut deja!", şi m-a lăsat cu cartonaşul în mână şi cu gura căscată.

După câteva luni legătura noastră s-a întrerupt cu totul şi după un an ne-am pierdut din vedere. N-am ştiut niciodată exact ce se întâmplase. Poate, pentru

prima oară în viața lui, se aflase într-o situație dificilă, trebuind să înfrunte băieți mai puternici şi mai mari decât el. Poate avea o legătură cu boala mamei sale, despre care am auzit spunându-se că scotea urlete teribile noaptea şi apoi îşi blestema soțul şi începea să înjure. Sau, pur şi simplu, prietenia noastră se termina, cum se termină toate relațiile. Luni întregi, deşi eram atât de diferiți, ne ajutaserăm şi suportaserăm, ne sprijiniserăm unul pe celălalt pentru a încerca să înfruntăm ultimele trepte pe care intram în lume.

Poate nu prietenia noastră se terminase, ci copilăria.

•

Când am revăzut-o pe Viola, am amuțit. Părea să se fi transformat, cu părul lăsat pe spate devenit de culoarea mierii, pielea arămie, era îmbrăcată cu jeanşi foarte scurți (ca Daisy din *Hazzard,* verişoara lui Bo şi Luke, care mie şi lui Sasà ne plăcea foarte mult şi care uneori devenise actrița protagonistă în fanteziile mele nocturne) şi o pereche de tenişi Superga galbeni.

Mi-a venit în întâmpinare cu un zâmbet radios (chiar dacă mai purta încă aparatul dentar) şi m-a strâns tare în brațe. Părea alta, nu numai ca înfățişare, dar şi pentru că afişa o siguranță pe care înainte n-o avea. Probabil vara îi dăduse o conştiință de sine şi de cât era de frumoasă, cert e că mi s-a părut că n-o cunosc şi că fata aceea care mă îmbrățişa era deja o femeie care n-avea nicio legătură cu mine, la fel ca sora mea Bea.

Dar a fost foarte drăguță spunând că trebuie să ne întâlnim cât mai repede, pentru că voia să-mi vorbească şi să asculte romanul, ceea ce m-a mirat

mult, pentru că mă gândeam că nici măcar nu-şi mai amintea de povestea mea.

— Şi-apoi trebuie să ne ţinem promisiunea, a spus înainte să plece.

— Care promisiune?

— Morla...

De aceea, în dimineaţa aceea, în Dom, eram euforic, trebuia să o revăd în prima parte a după-amiezii; aveam întâlnire în casa soţilor Scognamiglio, care urmau să se întoarcă din vacanţă la sfârşitul săptămânii. I l-aş fi dus şi pe Red, care în luna petrecută în casa Russo îşi dublase greutatea. În realitate, îmi promisesem să-i dau puţin de mâncare, o dată pe zi, pentru că ştiam că peştişorii roşii pot mânca până le plesneşte stomacul şi că prea multă mâncare ar fi făcut ca apa să devină noroioasă. În primele zile lucrurile au funcţionat, peştişorul era sprinţar, iar apa limpede; până când a intervenit bunica, care a stabilit că sărmanul Red era debil. „Aş vrea să te văd pe tine că mănânci o singură dată pe zi!" exclamase, destituindu-mă din funcţie şi începând să-l hrănească pe ascuns, când eu nu eram acasă. Mi-am dat seama, pentru că seara găseam apa neagră şi pe sărmanul Red gâfâind la suprafaţă în căutarea oxigenului.

— Iar i-ai dat de mâncare lui *Carassius auratus*? o întrebasem de mai multe ori, dar ea m-a privit cu o expresie de panică, aşa că m-am văzut nevoit să renunţ, cu rezultatul că la sfârşitul verii Red părea să se fi transformat într-un crap.

După o jumătate de oră de litanie, tata şi-a înăbuşit un oftat, m-a prins de braţ şi a întrebat:

— Mimì, ce zici, o ştergem? şi mi-a făcut cu ochiul.

Am dat din cap amuzat şi după un scurt semn făcut femeilor, ne-am îndreptat cu destulă greutate spre ieşire.

— O să le aşteptăm aici, a spus când am ajuns afară, înăuntru nu se respiră.

— Nu te interesează ceremonia? am întrebat.

— Nici vorbă, oricum miracolul se întâmplă.

— Tu crezi în asta? am vrut să ştiu în timp ce căutam un loc ferit de mulțime.

— Păi nu m-am gândit niciodată, a răspuns liniştit.

Tata făcea lucrurile, pentru că aşa trebuia, accepta ceea ce viața îi aducea zi după zi, fără să obiecteze. Şi cine ştie dacă n-avea dreptate?

— Sper ca sângele să se lichefieze, asta da, a adăugat cu țigara care-i atârna pe jumătate îndoită din gură, ca lui Jigen, prietenul lui Lupin.

Nu fusese niciodată un mare fumător ca bunicul, mai mult îi plăcea să-şi dea importanță în anumite ocazii. Şi aceea era una din ele, stătea în fața bisericii zâmbind pe sub mustață (care deseori mă duceau cu gândul la Tom Selleck din *Magnum P.I.*), îmbrăcat cu o cămaşă albă cu două numere mai mare, jeanşi negri, ținuți cu o curea din imitație de piele, crăpată în jurul găurilor, şi nişte mocasini de lac pe care-i folosea doar de două-trei ori pe an. Pe nas avea o pereche de ochelari imitație de Ray-Ban (care aveau să devină foarte la modă în anul următor grație lui Tom Cruise şi filmului *Top Gun*) şi privea în jur cu un aer fals plictisit. Pe-atunci nu puteam să-l înțeleg, în fond, eram un copil ingenuu, dar cu ochii de azi, cred că, în spațiul acela, Rosario

Russo era interesat să admire frumusețea doamnelor puse la patru ace, care, pe neașteptate, ieșeau afară din cauza căldurii, scoțând de pe ele șaluri de mătase, fulare, pălării și jachete.

— S-a întâmplat vreodată ca sângele să nu se lichefieze? am întrebat obligându-l să-și ia privirile de la o femeie bine făcută care-și ștergea sudoarea cu degetul arătător vârât în șănțulețul dintre sânii ei mari.

— Să zicem că atunci când nu s-a lichefiat s-au întâmplat întotdeauna tragedii, a spus, și a atins micul corn pe care-l purta atârnat la încheietura mâinii, apoi a tras ultimul fum și și-a netezit mustața.

— Tati, nu-mi spune că crezi în superstiții!

— Or fi poate superstiții, dar e mai bine ca miracolul să aibă loc. Nu știu dacă e adevărat, nu-mi aduc aminte, dar se spune că în 1980 nu s-a lichefiat... a răspuns el și m-a privit.

Eram încă prea mic ca să asociez un eveniment dramatic cu un an anume, așa că l-am privit fără să înțeleg.

— Cutremurul, Mimì, ți-l aduci aminte? a spus atunci el.

Cum să nu! Îmi amintesc că tata m-a luat în grabă în brațe, dar cum mișcarea seismică nu se termina, le strigase tuturor să se așeze sub rama ușii (până azi mă întreb la ce putea servi, sigur e că nu putea să cadă tot blocul și să rămână în picioare doar rama micii noastre uși care despărțea dormitorul de camera de zi). El însă era capul familiei și dacă zicea „toți sub ușă”, toți mergeam sub ușă. Mama plângea, bunica spunea obsesiv rozariul, bunicul își ținea ochii închiși pe

jumătate şi-şi acoperea urechile cu mâinile, ca şi cum ar fi putut în felul acesta să se convingă că nu era niciun cutremur. Bea nu scotea un cuvânt, tata privea pereţii cu o expresie îngrijorată, eu îl priveam pe tata. Apoi mama a început să urle: „Se prăbuşeşte totul, se prăbuşeşte totul, se prăbuşeşte totul!" – chiar dacă nu se prăbuşea nimic – şi atunci tata, care ştia întotdeauna ce să facă s-o calmeze, îi dăduse o palmă în plină faţă. Era prima oară că îl vedeam lovind-o pe mama, dar era şi prima oară că asistam la un cutremur. În orice caz palma a avut meritul de a întrerupe brusc criza isterică a mamei, care-şi vârâse capul sub braţul soţului şi tăcuse.

Din fericire şi cele mai teribile nouăzeci de secunde din viaţă, mai devreme sau mai târziu, se termină; când pământul s-a oprit din tremurat, ne-am privit năuciţi o clipă, cu privirile pline de frică şi bucurie, apoi tata a urlat: „Afară, toţi!"

Cât ai zice peşte eram afară împreună cu alte familii care strigau, plângeau şi alergau înnebunite. Eu eram în braţele mamei, iar Beatrice era cu tata. Tot blocul era acolo, oameni în chiloţi, în papuci de casă, în pijama, care plângeau şi priveau în jur pierduţi. Întregul cartier ieşise în stradă, cum se întâmpla doar pentru marile sărbători de zonă. De data aia, însă nu era nimic de sărbătorit, în afară de faptul că erau încă în viaţă.

— Ne dorim ca sângele sfântului martir să se lichefieze repede, am spus, şi tata a izbucnit în râs.

•

Viola n-a venit după prânz.

Am stat s-o aştept o oră la Scognamiglio, cu Red care înota în bolul lui şi manuscrisul romanului sub braţ.

Personajele nu aveau numele noastre: Viola, de exemplu, devenise Alice, în cinstea uneia din cărţile mele preferate, în timp ce eu mă numeam Mattia, în cinstea lui Pascal al lui Pirandello. Inutil să spun că Alice şi Mattia, după diferite peripeţii, se logodesc, şi în după-amiaza aceea aş fi vrut să-i citesc tocmai fragmentul acela semnificativ.

M-am gândit că poate fusese oprită de mama ei şi că va veni imediat ce va putea, aşa că m-am ocupat de Morla, i-am dat obişnuita frunză de lăptucă şi am stat s-o mângâi pe cap în timp ce mă uitam la cerul care devenea tot mai întunecat. Părea că o să plouă dintr-o clipă într-alta, aşa că m-am ridicat şi am început să mă învârt prin camere, asta şi pentru că ştiam pe de rost biblioteca şi terasa, dar puţin despre restul casei şi foarte puţin despre locuitorii ei, perechea aceea de bătrâni care nu erau niciodată acolo.

Într-un colţ al salonului, m-am apropiat de un glob mare de lemn, pe care odată Sasà se distrase să-l învârtă nebuneşte, m-am aşezat pe divanul de brocart şi m-am pierdut în contemplarea unui tablou, atârnat lângă fereastră, un ţărm de mare la apusul soarelui. Sub pictură era o măsuţă de sticlă pe care se afla un vas mare de ceramică decorat cu flori. M-am uitat la ceas, am pufnit, apoi m-am ridicat şi m-am dus spre coridor (pe care l-am parcurs atingând cu degetul biblioteca) ca să ajung, în sfârşit, în baie. Într-un dulăpior se aflau toate obiectele de folosinţă cotidiană aranjate în ordine: aparatul de bărbierit, un pămătuf,

spuma de barbă Proraso, apă de colonie, o pungă de vată, apa de trandafiri (pe care o folosea şi mama, şi pe care odată o încercasem, convins că mirosea cu adevărat a trandafiri) o cutie de beţişoare pentru urechi, acetonă, mai multe sticluţe de ojă, o pastă de dinţi nouă.

Am intrat apoi în camera de lucru a amiralului şi m-am aşezat la marele birou de cristal, aşezat pe covorul persan, în centrul încăperii. Pe peretele din dreapta era o altă mică bibliotecă, în care se afla enciclopedia Treccani şi mai multe volume de drept, altele de navigaţie şi câteva care nici nu înţelegeam despre ce vorbeau. Am stat puţin acolo până când m-a trezit un tunet puternic. Am alergat pe terasă exact în momentul în care primele picături începeau să cadă pe dalele de gresie şi m-am întins peste parapet încercând să înţeleg dacă norii negri care se înghesuiau deasupra pieţei mi-ar mai fi lăsat un pic de timp sau aş fi fost nevoit să mă închid în casă, când mă întorceam la mine. Şi atunci i-am observat încă o dată pe cei doi tipi care priveau în jur. De data asta păreau nervoşi, se uitau des la ceas şi vorbeau mult între ei.

Dacă în clipa următoare n-aş fi văzut-o pe Viola alergând să se adăpostească, de mână cu un băiat pe care nu-l cunoşteam, poate că aş fi încercat, în sfârşit, să înţeleg cine sunt şi de ce îşi petrec timpul studiind zona şi intrarea pe strada noastră, poate aş fi vorbit într-adevăr cu tata, aş fi încercat să-l avertizeze din nou pe Giancarlo, sperând că de data asta era pregătit să mă asculte. Dar am simţit doar furia care-mi urca prin vene şi m-am îndepărtat brusc de parapet, am luat

bolul şi am coborât acasă să-l pun pe sărmanul Red în locul în care îşi petrecuse toată vara.

— Da' nu trebuia să i-l dai prietenei tale? a întrebat mama îngrijorată că va trebui să suporte pentru totdeauna prezenţa peştelui în casă, dar eu n-am răspuns şi m-am urcat din nou furios la Scognamiglio, am luat-o pe Morla şi i-am spus: „Vara s-a terminat, draga mea prietenă, iar eu îmi ţin promisiunile." Am închis din nou uşa de la casă în spatele meu şi m-am furişat afară cu ţestoasa în mână, în direcţia pieţei, unde cei doi indivizi mai priveau încă în jurul lor, fumând ţigară după ţigară. Din cer s-a auzit un bubuit şi imediat după aceea ploaia s-a înteţit, cum nu se mai întâmplase de mult. Picăturile cădeau cu un bufnet surd pe stradă şi în curând în aer s-a simţit un miros puternic de asfalt ud. Morla se retrăsese sub carapace, pentru că eu alergam prin ploaie fără să mă interesez de ea. Alergam ca să-mi alung furia şi dezamăgirea, ca să şterg vara aceea petrecută aşteptând ca Viola să se întoarcă şi scriind o poveste care exista doar în imaginaţia mea. Alergam ca să ies o dată pentru totdeauna din viaţa aceea care nu-mi dăruia niciodată nimic, ca să mă eliberez de speranţa care până atunci mă ţinuse nemişcat, în aşteptare.

Am ajuns în faţa parcului de la Floridiana ud leoarcă, cu părul lipit de cap, tricoul verde cu Hulk pe care puteam să-l storc, ochelarii aburiţi şi espadrilele grele şi pline de apă. Am intrat pe aleile mărginite de copaci, iară să-mi pese de băltoacele din drumul meu şi am căutat un loc izolat, chiar dacă parcul se golise. Am intrat într-un boschet şi m-am aşezat pe frunzele ude şi

pline de noroi, sub un stejar uriaş care mă apăra de furtună. În aer se simțea miros de pământ şi de muşchi. Am pus-o pe Morla lângă o rădăcină groasă şi am aşteptat.

Nu s-a mişcat, ținându-şi capul şi labele în siguranță sub carapace. Atunci am vârât mâna în terenul noroios şi am spus:

— Hai, sunt eu aici, nu-ți fie frică, nu face ca tata, care-i terorizat de libertate. Tu eşti mare, ai trăit mult, eşti înțeleaptă şi ştii care-i cel mai bun lucru.

Morla nu se mişca, aşa că am închis ochii şi am stat liniştit ascultându-mi respirația şi ploaia care cădea pe frunziş şi pe trunchiuri, gândindu-mă din nou la Viola, care se îndepărta zâmbitoare cu altul, şi la Sasà, care nu mai voia să ştie de mine. Când i-am deschis, ploaia se amesteca pe fața mea cu lacrimile, şi Morla scosese capul şi picioarele şi se pregătea să facă primul pas.

— Du-te, micuțo! am îndemnat-o şi ea a părut aproape că se întoarce să-mi ceară voie. Eşti liberă, în sfârşit, am adăugat şi m-am simțit euforic, ca şi cum gestul ei de curaj era în parte şi al meu, mă privea şi pe mine.

Țestoasa s-a îndreptat hotărâtă către un tufiş aflat la jumătate de metru şi eu am zâmbit, mâine va răsări din nou soarele şi o zi nouă ne-ar fi aşteptat pe mine şi pe Morla.

— Să ai noroc, prietenă de-o vară, am şoptit ridicându-mă încetişor ca să nu o sperii, apoi m-am îndepărtat fără să mai întorc capul.

— Hei, Mimì cel grozav.

Vocea lui Giancarlo m-a trezit. Ajunsesem acasă fără ca măcar să-mi dau seama.

— Ce faci, eşti ud leoarcă! Vino aici! şi mi-a făcut semn de sub un balcon.

M-am apropiat de el. La câţiva metri distanţă *donna* Concetta se refugiase şi ea sub un balcon cu sacoşa ei.

— De ce nu te adăposteşti? a întrebat Giancarlo.

— Nu-i decât ploaie...

— Aşa-i, a comentat, a trebuit să cobor să trag capota de la Mehari, altfel ar fi fost prăpăd. Şi, în plus, în noaptea asta Bagheera n-ar fi ştiut unde să doarmă... a zâmbit el. Când începe şcoala? a vrut apoi să ştie.

Îşi ţinea mâinile în buzunar şi se uita la maşinile parcate pe care ploaia bătea toba.

— Peste câteva zile.

— Şi Sasà?

— Nu ne mai vedem...

S-a întors să-mi caute privirea. Am ridicat din umeri şi am spus:

— Nu vrea să stea cu mine.

— I-ai făcut ceva?

— După câte ştiu eu, nu. Aşa s-a întors din tabăra de vară.

— L-ai întrebat care e motivul?

— Nu chiar.

— Ar trebui s-o faci, a spus hotărât. Cu prietenii trebuie vorbit, Mimì, lucrurile trebuie spuse, lămurite. Altfel îi pierzi fără să ştii de ce.

— Suntem foarte diferiţi, am obiectat.

— Şi ce-i cu asta? Poate că fiecare din voi creşte altfel, că veţi avea vieţi diferite şi îndepărtate, dar faptul că aţi împărţit o parte fundamentală a existenţei voastre, ei bine, asta n-o să puteţi uita niciodată. Spune-i-o prietenului tău.

Am dat din cap şi el a început să-şi cureţe ochelarii uzi cu o batistă, înainte să mă mai întrebe:

— Şi Viola?

De data asta n-am răspuns.

El a oftat şi a schimbat vorba:

— Luni aş vrea să merg la concertul lui Vasco...

— Chiar?

— Da, dacă n-o să fiu reţinut în redacţie, ca de obicei.

— Am tot vrut să te întreb despre munca ta, dacă te pasionează, am profitat ca să-i spun.

— Mult, a răspuns imediat.

— Şi nu ţi-e frică?

— Nu, de ce ar trebui să-mi fie frică?

Am ezitat, apoi am hotărât să-mi dau drumul.

— De Camorra. N-o combaţi?

De data asta m-a mângâiat pe cap.

— Da' ce ştii tu despre Camorra? a întrebat apoi. În orice caz, nu, nu combat Camorra, pentru asta sunt judecătorii şi poliţiştii.

— Dar scrii despre ea...

— Da, aşa-i, scriu. Iar să scrii e minunat, credeam că ai înţeles, a răspuns cu o lumină ciudată în ochi. Îţi permite să le povesteşti oamenilor, să dezvălui faptele. Ca să poată alege, oamenii trebuie să ştie. Şi un

adevărat jurnalist asta ar trebui să facă: să scrie, să povestească, să informeze, să provoace discuții.

Eram pe punctul de a încerca să-i spun despre cei doi tineri ce stăteau deseori în capătul străzii, dar, observându-mi ezitarea, mi-a luat-o înainte.

— Povestea aia pe care o scriai...

— Cred că am terminat-o... sau aproape, am răspuns imediat.

— Grozav, a exclamat, atunci îmi faci un minunat dar de ziua mea!

— E ziua ta? Ce veste uimitoare. La mulți ani! şi am sărit să-l îmbrățişez.

A părut şocat de gestul meu, pentru că s-a dat înapoi instinctiv, poate pentru ca să nu fie udat, dar în cele din urmă m-a îmbrățişat şi el şi a comentat ca de obicei:

— Mimì cel grozav...

— Câți ani împlineşti? am vrut să ştiu după ce m-am desprins din brațele lui.

— Douăzeci şi şase.

— Te credeam mai în vârstă, am spus cu sinceritate.

— Ochelarii mă îmbătrânesc, a răspuns zâmbind.

— Da, ar putea fi o explicație.

Apoi mi-am privit mâinile şi am adăugat, încurcat:

— În zilele următoare o să-ți aduc darul...

— Grozav...

— În orice caz, cred că trebuie să schimb finalul poveştii mele. Mă gândisem la o soluție romantică, dar în acest moment nu am chef să vorbesc despre romantism. Dar nu ştiu cum s-o modific.

Giancarlo a părut mulțumit.

— Să nu-ți fie frică să schimbi, Mimì, dimpotrivă, fă-o des, în scrisul tău şi în viață, şi mi-a dat un bobârnac afectuos pe obraz. Apoi a ridicat privirea spre cer, ochelarii i s-au ridicat pe nasul încreţit şi a comentat: Acum mă duc, a încetat ploaia. Ne vedem deci curând, şi s-a îndepărtat cu un salt.

Era deja la câțiva metri depărtare, când şi-a întors capul:

— Mimì...

— Da...

— Finalul... ai putea să-l laşi deschis mai multor posibilități. Nu eşti obligat să găseşti neapărat o soluție ca să-l mulțumeşti pe cititor, nu toate poveştile au un final fericit, şi mi-a tras cu ochiul.

E adevărat, Giancarlo, nu toate poveştile au un final fericit.

23 septembrie 1985

23 septembrie era seara marelui concert al lui Vasco Rossi la Napoli, în turneul *Cosa succede in città.* Deoarece soră-mea ieşise cu Pino (da, cei doi rezistau, din păcate), în timp ce aşteptam cina, am pus caseta (copia pe care avusesem grijă s-o înregistrez pentru mine) în walkmanul lui Bea şi m-am întins pe patul părinților mei, cu lumina stinsă, imaginându-mi că mă aflu acolo, în fața scenei marelui rocker împreună cu Giancarlo, singurul prieten care-mi rămăsese.

Sasà nu mai făcea parte din viața mea, cu Fabio încercasem să petrecem o după-amiază în aer liber, dar

ne dăduserăm imediat seama că nu prea mai avea sens să stăm împreună, şi Viola, ei bine, ea mă aruncase ca pe un ambalaj golit.

Aşa că, în seara aceea, am reuşit să simt că furia cu care cânta Vasco era şi a mea, şi când s-a auzit chitara electrică din *Deviazioni,* am început să-mi mişc picioarele în sus şi-n jos, în timp ce loveam cu pumnii salteaua. Dacă o fi intrat cineva, atras de zgomotul pe care-l făceam, nu mi-am dat seama, aşa cum mă aflam cu căştile pe urechi, muzica dată la maximum şi ochii închişi. De fapt, era prea puţin probabil să apară ai mei, seara, în casa Russo, toată atenţia era captată de televizor. Notele melodiei *Portatemi Dio*[31] m-au ajutat să iau o hotărâre grea, dar corectă: i-aş fi făcut cadou lui Giancarlo, pentru ziua lui, care fusese de curând, costumul lui Spider-Man, pe care-l iubeam atât de mult. N-avea importanţă că nu era mărimea potrivită, nu mă aşteptam să-l îmbrace, dar era un lucru la care ţineam şi mi se părea just să i-l dau lui. „De ani întregi sunt în căutarea zadarnică a superputerilor şi supereroilor, dar nu le-am găsit nici pe unele, nici pe ceilalţi. Pentru mine tu eşti cel mai aproape de ceea ce este un erou, e normal să ţii tu costumul". Aşa o să-i spun.

Apoi au urmat cântece ca *Toffee* sau *Ogni volta*[32] şi atunci m-am potolit şi am început să plâng pe întuneric, încercând să înving durerea pe care nu

---

[31] Aduceţi-mi-l pe Dumnezeu.

[32] De fiecare dată.

reuşeam să mi-o smulg din piept. Bunica n-avea dreptate: iubirea nu îți ia ceva, cel mult iubirea te face să devii buimac, cum îmi spunea tata, pierderea e singurul lucru care te face cu adevărat să te rătăceşti. Pe patul acela eu aveam de-a face cu o pierdere, pierderea unei iubiri, a unei prietenii, a unui loc care devenise cuibul unei perioade din viață, pe care simțeam că sunt pe cale să o părăsesc pentru totdeauna.

Când mă gândeam la casa lui Scognamiglio, îmi venea în minte Morla şi asta, dacă era posibil, mă făcea să mă simt şi mai rău. Adevărul e că mi-am regretat imediat gestul, nu numai pentru că domnul Scognamiglio s-a supărat pe tata, susținând că era vina lui că țestoasa dispăruse, ci mai ales pentru că începusem să bănuiesc că Morla nu ştia să trăiască în libertate. Aşa că în dimineața următoare alergasem din nou în parcul de la Floridiana, dar nici urmă de țestoasă.

Era trecut de opt când a sunat cineva la uşă. Nu mi-am dat seama de nimic, prins cum eram de cuvintele cântecului *Siamo solo noi*[33], aşa că atunci când m-am trezit cu Viola în cameră era cât pe-aici să mă înec cu salivă din cauza uluirii.

— Mimì, cu chestia aia pe urechi nu auzi nimic, *donna* Concetta te strigă de zece minute de afară ca să-ți spună că Viola vrea să-ți vorbească, a spus mama aprinzând lumina şi invitând musafira să intre, înainte de a închide uşa în spatele ei.

---

[33] Suntem doar noi.

M-am sculat brusc, cu inima bătându-mi nebuneşte şi o expresie uimită pe faţă.

— Am venit să-l iau pe Red, a spus ea, şi speranţa, care îmi dăduse târcoale o clipă, a dispărut brusc.

— E în bucătărie, am răspuns rece şi am profitat de tăcere ca să mă frec la ochi, sperând că Viola n-o să-şi dea seama că am plâns.

Era îmbrăcată cu o fustă largă, o bluză fără mâneci, iar în picioare avea pantofii de pe vremea când era punkistă. Era mai frumoasă şi mai elegantă decât de obicei.

— În realitate aş vrea şi să vorbesc cu tine, a mai spus.

— Despre ce?

— Despre mine, despre noi.

Ar fi trebuit s-o invit să se aşeze pe patul alor mei, dat fiind că aveam camera la dispoziţie, dar mă ruşinam prea tare de casa mea, care dintr-odată mi s-a părut foarte tristă. În plus îmi imaginam comentariile din camera de zi, aşa că am lăsat walkmanul, mi-am pus espadrilele şi am condus-o la ieşire, pregătit deja s-o apăr de atacurile familiei. Din fericire n-a fost nevoie: bunicul şi tata continuau să se uite la televizor, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, femeile păreau foarte ocupate să gătească. Când am luat în mâini bolul lui Red, mama s-a întors şi a întrebat:

— Eşti sigură că nu vrei nimic? Puţin suc de portocale? Vrei să mănânci cu noi?

Viola a zâmbit stânjenită lăsând să se vadă ca de obicei aparatul dentar, cu mâinile încrucişate pe piept şi bustul puţin înclinat, a mulţumit şi a refuzat cu

amabilitate invitația. În clipa următoare eram deja în stradă.

— Să ne aşezăm aici, a spus arătând treapta de marmură a blocului şi înainte de a se aşeza şi-a strâns fusta.

Mai avea încă puțin bronz, care-i făcea picioarele de culoarea grâului, iar pe buze i se simțea un irezistibil parfum de cireşe.

Am pus bolul cu peştele între noi şi m-am aşezat şi eu. Cuvântul *iubeşte* se vedea sus, la câțiva metri, la fel ca Bagheera, care, tolănită pe o maşină, şi-a ridicat capul şi s-a uitat lung la noi. Viola mi-a adresat un mic zâmbet, la care eu n-am răspuns, a tras aer în piept şi a început:

— Pe ultimul meu prieten îl chema Gabriele, apoi s-a oprit să mă privească.

Am încercat să nu-mi mise niciun muşchi al fetei, chiar dacă verbul la trecut m-a făcut să tresar.

— Nu spui nimic? Ştiai că am alt prieten?

— Scuză-mă că te întrerup, am spus şi m-am ridicat brusc; deasupra noastră domnul D'Alessandro ne pândea fără jenă. Ce viață inutilă şi plictisitoare trebuie să aveți, ca să stați în fiecare zi s-o priviți pe a altora de acolo de sus! am găsit în sfârşit curajul să-i spun, făcând-o pe Viola să râdă în hohote.

Bătrânul şi-a tras capul înapoi mai repede decât Morla când îl simțea pe Sasà primprejur, şi eu m-am aşezat din nou.

— Scuză-mă, dar am hotărât să fac puțină curățenie în viața mea...

Ea n-a părut să înțeleagă şi a continuat:

— Cu Samuel am terminat de mai multă vreme, s-a purtat foarte urât cu mine, atunci am încercat să mă răzbun, să-l uit, şi m-am combinat cu Gabriele. Dar a fost inutil, nu-l iubeam, îl iubesc în continuare pe Samuel şi...

— Viola, nu înţeleg ce vrei de fapt de la mine, am avut puterea s-o întrerup.

Ea s-a blocat şi mi-a privit buzele înainte de a mi se uita în ochi. Puţin mai încolo, un băiat s-a urcat pe un scuter şi a pornit motorul pedalând. Gazul de eşapament a ajuns până la noi, în timp ce Viola răspundea cuvintelor mele.

— Ştii, în timpul verii, m-am gândit de mai multe ori la sărutarea noastră şi am ascultat mereu caseta lui Vasco, pe care mi-ai dăruit-o, şi... fraza aceea pe care mi-ai scris-o, dedicaţia, ţi-o aduci aminte?

— Dacă aş fi un supererou, singura mea misiune ar fi să te protejez, am răspuns pe nerăsuflate.

A zâmbit şi a spus:

— Uite, vezi? Problema e că alţi băieţi nu sunt aşa romantici şi... adică... uneori mi-ar plăcea să am pe cineva ca tine alături...

Apoi n-a mai spus nimic şi s-a concentrat asupra lui Red, care se agita în vasul lui. Inima a început să-mi bată din nou fără nicio regulă şi am întins mâna spre a ei.

— Prietenia ta e unul din lucrurile cele mai preţioase pe care le am, şi nu vreau s-o pierd... a adăugat, privind în jos şi împletindu-şi degetele cu ale mele.

La vorbele alea, am dat afară tot aerul pe care-l reţinusem în plămâni şi am spus:

— Viola, eu cred că ar trebui să ai mai mult respect față de prietenia noastră, dacă ții atât de mult la ea.

A părut impresionată de cuvintele mele şi a tăcut privind asfaltul. Între timp, *donna* Concetta, după ce şi-a aşezat taraba între două maşini parcate, a închis scaunul pliant şi l-a luat sub brațul cu care ducea obişnuita sacoşă, apoi, înainte să se îndrepte spre piață, ni s-a adresat:

— Copii, şi ne-a trimis şi un zâmbet ştirb, stați tot timpul împreună voi doi, țineți unu la altu', da' de ce nu vă apucați să vă iubiți în loc să vorbiți tot timpul? Io chiar că nu vă-nțeleg pe voi, tinerii! Rămâneți cu bine, ne vedem mâine, şi a dispărut la capătul străzii.

Viola m-a privit şi a izbucnit în râs, iar eu, în fața zâmbetului ei plin de naturalețe, n-am putut rezista şi am început să râd şi eu. Apoi am fost nevoiți să ne ridicăm, ca să-i dăm voie unei mame cu căruciorul să intre în bloc. Când am fost iarăşi singuri, ne-am aşezat şi ea a început din nou să vorbească:

— Problema e că sunt confuză, uneori eşti atât de plictisitor şi nu-mi placi; alteori însă, pari mai mare şi decât Samuel şi decât alții care o fac pe adulții. Eşti ciudat... a adăugat şi mi-a privit din nou gura.

— Eu sunt eu, Viola, am spus, sunt mereu acelaşi, de fapt...

Un gândac s-a urcat pe marginea trotuarului la un metru de noi, iar Bagheera a căscat zdravăn, înainte să scoată limba şi să se dedice şedinței serale de spălare.

— Îmi vine să te sărut, a admis mângâindu-şi coapsa.

Inima a început din nou să-mi bată nebuneşte.

— De ce? am avut luciditatea să întreb.

— Nu ştiu de ce, şi a ridicat vocea, e o perioadă ciudată, dar ştiu că atunci când sunt cu tine, mă simt bine şi...

N-am lăsat-o să termine şi m-am repezit la buzele ei. N-a părut să fie luată pe neaşteptate şi şi-a vârât iarăşi limba în gura mea, şi încă o dată am avut senzaţia că mă înec în timp ce încercam să-mi ridic ochelarii. Apoi, foarte repede sărutarea aceea a devenit lucrul cel mai frumos care mi s-a întâmplat vreodată şi privind cu coada ochiului mi s-a părut că *iubeşte* s-a iluminat şi a început să pâlpâie.

Nu pot spune cât a durat, dacă cinci minute sau treizeci de secunde, ştiu doar că a fost o scânteie neaşteptată care a aprins noaptea şi viaţa mea. Ştiu că lucrurile frumoase se întâmplă pe neaşteptate, uneori exact atunci când ai încetat să le mai doreşti, cum spusese Viola odată sus, pe terasă.

Poate ne-am fi sărutat toată seara şi apoi, în sfârşit, am fi devenit o pereche şi am fi aşteptat o altă plecare a familiei Scognamiglio ca să ne întoarcem din nou acolo sus, în cuibul nostru, să facem dragoste pentru prima oară. Nu ştiu. Pentru că, din capătul străzii o parte din creierul meu a auzit cântecul nostru preferat, al meu, al Violei şi al lui Giancarlo. *Una splendida giornata*[34], cânta Vasco, în timp ce, în întuneric, puţin mai încolo ziaristul îşi parca maşina. Şi o altă parte a creierului meu, sunt sigur de asta, în timp ce continuam s-o sărut pe Viola, s-a gândit şi că prietenul meu trebuia să fie la concert în momentul acela.

---

[34] O zi splendidă

Giancarlo Siani a avut doar timpul să închidă casetofonul, dar n-a reuşit nici măcar să pună piciorul afară din maşină. Un pocnet surd, şi apoi un altul, şi încă unul, şi limbile noastre au încetat să se mişte, şi gurile s-au desprins, trupurile au sărit în picioare, şi mâinile s-au căutat în timp ce ochii se căscau uluiți către întunericul unde trebuia să se afle supereroul meu.

O împuşcătură, apoi o alta şi o alta imediat după aceea, şi eu şi Viola ne-am trezit despărțiri, şi tata a ieşit din casă în papuci, Bagheera a țâşnit jos de pe maşină şi a dispărut în întuneric, capul lui D'Alessandro şi-a făcut din nou apariția, şi până şi domnul Iacobelli, de la etajul şapte, a ieşit. O altă împuşcătură, şi încă una, şi din nou, şi mama urla, şi o doamnă din blocul de vizavi urla, şi Viola mă privea fără să înțeleagă, şi tata alerga afară, şi bunicul ieşise în uşă cu perfuzia în braț, sărmanul Red înota înnebunit în apa care vibra din cauza împuşcăturilor, bunica întreba de Bea şi mâinile mamei îmi acopereau fața, în încercarea de a mă apăra.

Şi apoi s-a făcut linişte, un soi de apnee teribilă care a durat doar o lungă clipă, pentru că pe cea următoare a furat-o o altă împuşcătură, care a luat tot restul: timpul, care a încetat să mai fugă, şi pe Viola, care dintr-odată nu mai era lângă mine. A luat cea mai frumoasă sărutare a mea, gustul de cireşe pe care-l aveam încă pe buze, poveştile de vară cu Giancarlo. A luat povestea mea, care din ziua aceea va rămâne închisă într-un sertar, şi terasa soților Scognamiglio, care au ieşit şi ei, exact în locul în care erau scrijelite

iniţialele noastre. A luat privirea mea de copil, experimentele, jocurile cu figurine şi Super Santos, colecţiile, cărţile pentru copii, i-a luat pe Sasà şi pe Fabio, cântecele lui Vasco, copilăria mea şi pe cea a Violei. A luat planurile ciudate, maniera mea căutată de a vorbi, obsesia pentru benzi desenate, cinematograful şi superputerile. A luat costumul lui Spider-Man, pe care ar fi trebuit să-l dăruiesc eroului meu, şi dragostea pentru oraşul meu.

Mi l-a restituit doar pe Giancarlo, care stătea acolo, la douăzeci de metri de mine, cu un tricou alb pe el, în adorata lui Mehari găurită de proiectile, ghemuit, cu un picior uşor ridicat, capul atârnându-i într-o parte şi o dâră de sânge pe chipul care-şi pierduse obişnuitul zâmbet.

Marea luceşte mereu, mâine e deja duminică şi poate, poate ninge

— Asta-i tot, spune, în sfârşit, agentul imobiliar în timp ce ne îndreptăm spre uşă. În ceea ce priveşte preţul, ţine să clarifice, când ajungem pe palier, putem să încercăm să coborâm puţin. Nu prea mult, pentru că, după cum vedeţi, apartamentul e foarte frumos, dar ceva se poate face...

Stă pe loc privindu-mă şi aşteptând să pun întrebarea fatală.

Continui să-l privesc fără să răspund şi atunci el îşi vâră mâna în buzunarul de la haină şi scoate o carte de vizită pe care mi-o oferă cu o falsă nepăsare.

— Pentru orice altă informație, nu ezitați să-mi telefonați, spune. Iar, dacă vă interesează, pot să vă fac rost şi de planul apartamentului...

Tot nu scot nicio vorbă şi atunci el renunță.

— Bine, să coborâm, şi se uită la ceas, pentru că peste puțin am o altă întâlnire, şi vâră cheia în broască.

În momentul acela uşa din fața noastră se deschide şi apare o adolescentă de vreo cincisprezece ani, cu părul castaniu deschis care-i cade drept pe umeri, un tricou negru sub o vestă de piele, jeanşi strâmți şi rupți pe genunchi şi ghete în picioare. Mestecă gumă şi ne priveşte pe furiş. Îi zâmbesc, dar ea nu-mi răspunde, în timp ce agentul imobiliar îşi face de lucru cu telefonul şi pare că nici n-a observat prezența ei.

În timp ce coborâm cu ascensorul, fata îşi priveşte pagina de Facebook pe telefon, iar eu încerc să nu mă uit la ea şi-mi privesc pantofii. Când ajungem la parter, o țâşneşte spre holul de la intrare unde se află un băiat de vârsta ei, de abia coborât de pe scări, care atunci când o vede îşi coboară timid privirea. Instinctiv grăbesc pasul şi pentru o clipă îmi trece prin minte s-o opresc şi s-o întreb ceva, orice, despre casa ei, de exemplu, pe care părinții Violei au vândut-o la un an după seara aceea blestemată, sau despre băiatul acesta timid, evident îndrăgostit de ea, sau despre adolescența ei, oarecum asemănătoare cu a noastră, petrecută aici, pe o stradă închisă, care pare să nu reuşească să alunge tragedia la care a asistat cu ani în urmă.

Numai că agentul imobiliar mă blochează la ieşire.

— Domnule Russo, spune cu obişnuita-i intempestivitate, ar trebui să-mi semnați aici, şi îmi

întinde formularul verde împreună cu un pix, verde şi el. E declaraţia dumneavoastră că aţi vizitat apartamentul, adaugă aproape ca o scuză.

Fac o mâzgăliturăă rapidă şi din trei paşi sunt în stradă: noua Viola s-a îndepărtat câţiva metri şi e deja de mână cu un băiat cu barbă, care poartă orgolios pe umăr husa unei chitare. Numai atunci când dispar după colţul blocului, îl observ în spatele meu pe băiatul timid care nu reuşeşte să-şi ia ochii de la cei doi.

— Îmi face impresia că ştiţi zona. Cu ce vă ocupaţi, dacă pot să întreb? mă distrage agentul.

— Cu oamenii, răspund continuând să-l privesc pe băiatul aflat puţin mai încolo.

Agentul nu pare să înţeleagă, dar nici nu face un efort, pentru că, în timp ce stăm acolo, nemişcaţi în tăcerea acestei după-amiezi de iarnă, din cer încep să cadă vertiginos bobiţe pufoase şi albe, care se adună pe capotele maşinilor parcate. Ninge, ca în îndepărtatul 1985.

— Uau, ninge, spune interlocutorul meu ridicând privirea.

— Sunt psiholog, răspund în schimb eu.

— Atunci poate vă interesează un cabinet profesional, şi se scarpină în cap, închiriem unul chiar aici, vizavi...

— Nu, locuiesc la Roma, îmi pare rău...

— Aha, spune perplex, întrebându-se poate de ce am venit să văd o locuinţă aici. În cele din urmă spune doar:

— Vă doresc o seară plăcută, şi se îndepărtează cu paşi apăsaţi.

În clipa următoare sună telefonul.

— Viola.

— Ciao, iubitule, unde eşti? Reuşeşti să te întorci?

— Iau trenul de şapte seara, răspund în timp ce observ un bărbat robust, întors cu spatele, care ridică oblonul de la ceea ce cândva a fost carmangeria lui Angelo.

— Unde eşti?

— Îți explic mai târziu. E o poveste lungă.

Tace o clipă, apoi spune doar:

— OK, dar nu ne face să te aşteptăm prea mult, fiul tău întreabă de tine.

— Aici ninge, comentez şi fac doi paşi înainte.

— Chiar? Ce frumos! Nici nu-mi aduc aminte de când n-a mai nins la Napoli!

— Aşa-i, răspund.

Eu, de fapt, îmi aduc aminte.

Bărbatul de lângă oblon se întoarce în profil şi mă face să tresar. O salut pe Viola, vâr telefonul în buzunarul paltonului şi pornesc din nou, trec pe lângă fereastra fostei mele locuințe şi mă opresc în fața zidului, la vreo treizeci de metri de carmangerie. Zidul cu cuvântul *iubeşte.* Cel care a văzut totul şi care acum poartă pe el zâmbetul lui Giancarlo. Mama mi-a telefonat ca să-mi spună. „Mimì, ştii că au hotărât să-i dedice o pictură murală lui Giancarlo? O s-o facă pe zidul ăla, au arătat imagini la televizor”, a hârâit la telefon, în timp ce în fundal se auzea vocea tatei care îi tot spunea să nu stea prea mult la telefon, deoarece convorbirile pe mobil costă.

La patru ani după moartea eroului meu, ne-am mutat şi noi. Tata a găsit de lucru într-un alt loc, într-o

clădire elegantă pe via Cilea, şi viaţa noastră s-a schimbat. Bunicul nu mai era şi bunica se îmbolnăvise de Alzheimer, Beethoven devenise un câine bătrân care gâfâia când îl duceam afară, iar Bea, după câţiva ani petrecuţi fără să facă nimic, se angajase la un magazin de parfumuri în via Scarlatti, serviciu pe care l-a păstrat până în ziua în care la întâlnit pe Giuseppe, un bărbat de treizeci de ani, licenţiat în economie şi comerţ, cu un master în business administration nu ştiu unde şi experienţă la Londra şi Roma. Întors la Napoli să administreze afacerile familiei (trei restaurante în centru, Chiaia şi Vomero, care azi au devenit opt, dintre care unul la Milano şi unul la Roma), a dat, nu se ştie cum, peste sora mea, care, împreună cu câteva kile, pierduse şi aroganţa grosolană pe care o avea în anii ’80 şi devenise o femeie splendidă, în stare să-i transforme pe bărbaţii care se învârteau în jurul ei în nişte statui.

Căsătoria cu Giuseppe i-a dăruit trei copii, două fete şi un băiat, primul născut şi primul nepot din familie, care însă nu se numeşte Rosario ca bunicul, pentru că în această privinţă Bea n-a vrut să audă niciun fel de motivaţii; s-a prezentat într-o seară acasă şi i-a explicat tatălui nostru că, oricât ar fi vrut, nu se simţea în stare să-i dea numele acela demodat fiului ei, şi că mai era şi tatăl lui Giuseppe, Salvatore (care e tot un nume demodat, dacă e să spunem adevărul), un om care o pornise cu un chioşc pe o străduţă din cartierul Chiaia şi care în douăzeci de ani fusese în stare să pună pe picioare o întreprindere înfloritoare. Aşa că nepotul meu se numeşte Salvatore şi prietenii îi spun Sasà, ceea ce

pe mine şi pe maică-sa ne deranjează puțin. Pe Bea pentru că, în ciuda originii, sau poate tocmai de asta, s-a transformat cu timpul dintr-o fată care semăna cu Cindy Lauper, în doamna din cartierul Vomero, care le face observație copiilor prost crescuți, veniți din periferie cu metroul; pe mine pentru că diminutivul nu poate să nu-mi amintească de Sasà al meu, pierdut prea devreme şi poate cu prea multă uşurință.

Bunica a murit câțiva ani mai târziu şi spre sfârşit nici măcar nu ne mai recunoştea. După două luni a urmat-o Beethoven, care, într-o după-masă, fără să spună nimic nimănui, s-a dus în cuşca lui, a închis ochii şi a dispărut în tăcere, aşa cum trăise. Mama mi-a telefonat ca să-mi spună, pentru că eu nu mai locuiam deja cu ei, mă mutasem la Roma ca să studiez Psihologia, care pe vremea aceea nu exista la Napoli. Curiozitatea mea față de ştiințe, pasiunea pentru superputeri, obsesia pentru telepatie, necesitatea de a avea un model de urmat (care nu era altceva decât nevoia de a empatiza cu cei din jurul meu) se transformase cu anii în dorința de a studia profunzimile sufletului omenesc.

Ce-am mai plâns când am aflat de Beethoven! Cu câteva luni înainte, într-o duminică – de mai multă vreme deja câinele se târa obosit prin casă – m-am apropiat de el şi i-am şoptit la ureche, aproape rugându-l să mă aştepte până mă întorc şi să nu-mi facă o glumă proastă. Dar evident bunul şi vechiul meu prieten nu reuşise să mă aştepte, asta şi pentru că, prins de noua mea viață, veneam rar la Napoli.

Şi apoi, la două zile după moartea lui Beethoven, într-o dimineaţă rece de februarie, în care cădea peste Roma un soi de lapoviţă de culoarea cenuşii, în timp ce aşteptam autobuzul care trebuia să mă ducă la facultate ca să asist la cursul de psihologie socială, m-am întâlnit cu Viola, care, am aflat după aceea, se înscrisese la Facultatea de Litere în capitală, pentru că tatăl ei nu mai zbura şi deschisese acolo o şcoală de prim ajutor cu elicopterul.

Stătea în picioare lângă mine aşteptând acelaşi autobuz. Nu se schimbase deloc, atâta doar că nu mai purta aparatul dentar, am rămas deci s-o privesc cu gura căscată, în timp ce ea stătea cu capul aplecat pe o carte fotocopiată, cu o mână în buzunar şi cu cealaltă ţinând volumul acela greu, picioarele încrucişate, şi pe cap cu o căciuliţă de lână cu pompon şi acoperitoare de urechi. Când mi-a simţit prezenţa, s-a întors şi m-a privit scurt din cap până-n picioare, apoi a început din nou să citească. Nu mă recunoscuse. De altfel, Mimì de pe vremuri, acel ochelarist scund, cu breton şi vorbind ciudat, lăsase locul unui tânăr nici prea gras, nici prea slab, cu părul puţin mai lung şi dezordonat, nasul uşor acvilin, lentile de contact şi privirea sigură.

Mi-a trebuit un minut ca să fiu recunoscut şi când, în sfârşit, ea a avut o expresie uluită, când a şoptit timid numele meu, când m-a privit cu ochi mari şi umezi care reverberau pe chipul ei palid strâns în căciuliţă, când, în cele din urmă, m-a îmbrăţişat, făcându-mă să simt acelaşi miros de cireşe de odinioară, atunci da, am înţeles că sosise, în sfârşit, vremea noastră.

•

Durerea pentru Giancarlo, pentru teribila scenă la care asistasem, pentru copilăria care, în seara aceea de 23 septembrie 1985, mi-a fost smulsă, la început mi-a luat energia, mi-a luat orice speranță. În primii ani m-am târât obosit, am continuat să studiez şi să studiez şi să studiez, fără vreun motiv, cu capul plecat, închizându-mă tot mai mult în mine, în ciuda încercărilor mamei, care uneori mi se aşeza alături, când eram aplecat deasupra cărților, şi mă lua de mână, sau ale tatei, care într-o seară a venit la mine în cameră şi a încercat să mă ajute în felul lui, spunându-mi că era mândru de mine, de fiul acela care părea să fi rezistat loviturii şi continua inflexibil să-şi construiască un viitor. În realitate, lovitura aceea rupsese ceva, numai că nu lăsam să se vadă. Mimì, cel plin de speranță şi bucurie pentru viață, copilul caraghios care credea în superputeri şi în justiție, în forța culturii, a cărților şi a scrisului, în rigoarea morală şi în eroi, nu mai exista, înlocuit cu un adolescent care nu ştia cum să viseze şi care hotărâse, poate inconştient, să-şi verse furia, durerea, dezamăgirea în studiu, mai ales ca să poată fugi într-o bună zi din acel loc mic şi ostil care-i luase totul.

Cu timpul durerea a început să se potolească, amintirea împuşcăturilor a pierdut consistență, la fel ca sângele de pe chipul inexpresiv al lui Giancarlo, şi au reapărut zâmbetul lui, cuvintele, învățămintele, conversațiile, cântecele. Pe neaşteptate mi-am dat seama că el exista în mine, cum spune Jack London în *Rătăcitor printre stele*, una din cărțile copilăriei mele:

„*Viața continuă, este firul de foc care continuă în felul de a fi al materiei. Rămâne pentru totdeauna amintirea, până când va dura spiritul, care este indestructibil.*”

Şi atunci am deschis din nou sertarul în care păstrasem agenda pe care mi-o dăruise şi am început s-o răsfoiesc cu grijă, sperând că între timp furia aceea oarbă, pe care nu avusesem curajul s-o dezvălui nimănui, într-un fel sau altul dispăruse. Mi-am luat diploma de bacalaureat cu cele mai mari note şi am plecat la Roma, că să las în spate trecutul şi să alerg în sfârşit către viitorul pe care-l visam.

Într-o zi, la facultate, am dat din întâmplare peste un alt citat care mi-era drag. Eram în toaletă şi pe faianță, într-un colț, printre numere de telefon ale unor indivizi care căutau sex, l-am descoperit. Spunea: „*În momentul în care te îndoieşti că poți zbura, încetezi şi să mai fi în stare s-o faci.*” O frază de Barrie despre iubitul meu Peter Pan, cartea cu care începuse într-un trecut îndepărtat jocul estival dintre mine şi Viola.

Când m-am întors acasă, am deschis agenda lui Giancarlo şi am scris pe prima pagină goală aceste cuvinte, care simțeam că-mi aparțin. Şi am continuat la fel o bună bucată de vreme: scriam în agendă ideile cele mai semnificative din cărți vechi şi noi întâlnite în cale, ca să dau un sens la ceea ce fusese copilăria mea în compania lor, un sens la tot ceea ce ne spusesem cu Giancarlo.

Simțeam că sosise momentul să încep din nou să visez, să dau valoare şi forță cuvintelor, despre care crezusem o vreme că n-au nicio putere în fața răutății şi nedreptăților omeneşti, când, de fapt, pot mult, cum

bine ştia Giancarlo, şi cum spunea şi Rudyard Kipling: „*Cuvintele sunt, evident, drogul cel mai puternic folosit de specia umană.*” Cuvintele pot deseori să ne schimbe viaţa, s-o ilumineze, cum fac marile iubiri, să ne năucească, zicea tata, ne întind mâna şi ne ridică pentru a ne conduce pe drumul pe care trebuie s-o luăm şi nu avem curajul s-o facem. De secole ne spun poveştile lor şi ne permit să intrăm în lumile lor fantastice, cuiburi în care ne putem refugia, atunci când se întunecă. Are prea puţină importanţă dacă uneori dau peste ziduri, dacă n-au reuşit să-l ţină în viaţă pe Giancarlo şi n-au servit la schimbarea lucrurilor, dacă ne feresc să nu cădem, important e că ne ajută de fiecare dată să ne ridicăm în picioare.

•

Îmi vâr mâinile în buzunar şi scot pe gură un norişor de abur cald. Pe zidul din faţa mea se află el, Giancarlo, pictat cu zâmbetul lui dintotdeauna, şi mai e maşina lui, Mehari, care acum se plimbă prin Italia să le spună tinerilor povestea lui, teribila experienţă şi dragostea care o lega de acel băiat minunat, plin de viaţă. Şi mai sunt o maşină de scris şi câteva citate din Mandela, Constant, Camus, Aida Merini şi o parte dintr-un text al unui cântec de Vasco, da, chiar el.

Bărbatul care ridica oblonul intră în localul care e încă o carmangerie şi revine cu o lădiţă de lemn în mână, o pune în faţa magazinului şi se aşază pe ea. Apoi scrie ceva pe o foaie de hârtie pe care o vâră în buzunar, îşi vâră pixul după ureche şi se opreşte să privească zăpada care cade. După puţin îşi sprijină capul de perete şi închide ochii.

Exact aşa cum făcea tatăl lui cu mulţi ani în urmă.

În faţa mea cad fulgii şi pe zid sunt cuvintele lui Vasco, acolo unde cândva era numele meu: *„Şi între timp lumea se învârteşte şi marea luceşte mereu, mâine e deja duminica şi poate, poate ninge”.*

M-am apropiat de psihologie şi de relaţiile umane la câţiva ani după faptele pe care le-am povestit, dar cred că hotărârea a prins contur în mine atunci. Pentru că, la sfârşitul acelei teribile şi magnifice veri, am înţeles că singurele superputeri la dispoziţia noastră, sărmane fiinţe umane, sunt relaţiile pe care reuşim să le construim, iubirile, prieteniile, sentimentele. Calitatea acestor relaţii este cea care face diferenţa între cine e super şi cine, poate, e un pic mai puţin. Pentru că în seara aceea blestemată am înţeles că sunt doar un adolescent care avusese de-a face, printr-o serie de împrejurări, cu ceva mai mare decât el.

Am înţeles că sunt un băiat ca toţi ceilalţi.

Aşa cum era Giancarlo un băiat ca toţi ceilalţi.

Bunica îmi spusese într-o zi că nu există eroi pe lume, ci doar persoane care uneori fac un gest frumos, o acţiune importantă, iar apoi devin din nou ca toţi ceilalţi.

Giancarlo n-a mai devenit niciodată unul ca toţi ceilalţi.

Mă apropii de capota unei maşini şi strâng un pumn de zăpadă, apoi străbat în grabă distanţa care mă desparte de carmangerie şi de prietenul de odinioară. Care îşi dă seama de prezenţa mea numai când sunt în faţa lui. Îşi strânge ochii, îşi încreţeşte fruntea şi mă

măsoară neîncrezător, înainte de a zâmbi cu gura până la urechi.

— Ciao, Sasà, spun şi îi arăt mâna, ai văzut? Ninge ninsoare!

Nota autorului

Giancarlo Siani, jurnalist publicist la *Il Mattino,* a fost omorât de Camorra în faţa locuinţei lui, în cartierul rezidenţial Vomero, în 23 septembrie 1985.

Pentru a i se face dreptate şi a înţelege motivele asasinării lui a fost nevoie de doisprezece ani şi de trei colaboratori cu justiţia. În 1997, Curtea de asistenţă din Napoli i-a condamnat la închisoare pe viaţă pe fraţii Nuvoletta şi pe Luigi Baccante, consideraţi mandatari ai asasinatului, şi pe Ciro Cappucci şi Armando Del Core ca executanţi.

În articolul apărut în paginile ziarului *Il Mattino,* în 10 iunie 1985, Giancarlo presupunea că arestarea bossului Valentino Gionta fusese posibilă datorită unei informaţii oferite de familia Nuvoletta, aliata grupului Corleonesi al lui Totò Riina, care era interesat să-i ia puterea bossului Gionta ca să pună capăt războiului cu clanul familiei Bardellino.

Siani şi-a atras furia fraţilor Nuvoletta, care în ochii celorlalţi boşi napolitani şi ai grupării Cosa Nostra treceau drept „infami”, aşa că i s-a hotărât moartea.

Organizarea crimei a avut nevoie de circa trei luni, în timpul cărora au avut loc urmăriri şi patrulări în zonă ale ucigaşilor.

În seara de 23 septembrie, când Giancarlo se întorcea de la redacția ziarului şi se afla încă în maşină, imediat după ce parcase, o echipă de cel puțin doi asasini a tras zece gloanțe din două arme diferite.

Împlinise douăzeci şi şase de ani cu câteva zile înainte şi în după-amiaza aceea încercase în zadar să găsească un bilet la concertul lui Vasco Rossi.

Acestea sunt faptele.

Romanul însă nu este şi nu vrea să fie un rezumat al ultimelor luni de viață ale lui Giancarlo Siani, nici nu-şi propune să scoată la iveală adevăruri şi întâmplări personale. Nu este deci o carte despre Giancarlo, ci o carte cu Giancarlo.

E doar omagiul meu personal pentru un tânăr care a făcut istorie fără s-o ştie şi fără să vrea. Unul din oamenii buni ai oraşului Napoli, care are mereu nevoie de oameni buni.

Tot ce am povestit aici e rodul fanteziei mele, chiar dacă localizarea e reală şi strada despre care povestesc este cea pe care Giancarlo Siani a locuit şi pe care a fost ucis.

Mimì şi familia lui, Sasà, Viola, Fabio, Mathias, Mauro, Pino, domnul D'Alessandro, Nicola Esposito, Morla, Alberto coaforul, administratorul Criscuolo, soții Iacobelli, soții Scognamiglio şi apartamentul lor s-au născut din imaginația mea; Bagheera, *donna* Concetta, Red (ba nu, *Carassius auratus*), *B*eethoven, Angelo şi alte personaje de umplutură, în schimb, trăiesc sau au trăit într-o altă poveste, a mea, care s-a desfăşurat la doar câțiva kilometri distantă de cea a lui Mimì.

Automobilul Mehari verde este, evident, cel pe care Giancarlo îl iubea mult şi în care şi-a pierdut viaţa, şi care acum, între o călătorie şi alta, se odihneşte în interiorul Muzeului de Arte Contemporane Pan, din Napoli.

Un ultim lucru.

Pe zidul acela cuvântul *iubeşte* scris de Sasà n-a existat niciodată. Sau poate da, cine ştie. Fapt e că acum a dispărut, împreună cu cele ale multor alți îndrăgostiți care s-au prin dat de-a lungul anilor, pentru că azi pe peretele care în acea seară funestă a fost martorul tragediei se află o mare pictură murală pe care sunt reproduse fără încetare imagini cu o maşină de scris, un „Batmobil verde" şi un jurnalist zâmbitor.

Vreau să cred că sub unul din acele zâmbete mai străluceşte cuvântul.

Iubeşte.

virtual-project.eu